ne baptiſmi veꝝ regē et ſacerdotē
ꝯfiteť: vngit ⁊ ſcđo cū docēdo ⁊ o/
pādo idē alijs p̄dicat. vñ: Oleū ef/
n.1.a fuſuꝫ nomē tuū. a ¶ Et mortuꝰ
⁊c. Significat cū copia ꝟtutū ⁊ o/
peribꝰ luc̄ vitā fuiſſe p̄ntē: dignuꝫ
quiete futura ⁊ celeſtis regni glia.
26.a Abraā ſilr mortuꝰ ē ī ſenectute bo
na pfecteꝙ etat̄ ⁊ plenꝰ dieꝝ. iſaac
appoſitꝰ ē pplo ſuo plenꝰ dieꝝ. Jo
vl.d ſeph mortuꝰ ē in ſenectute bona ex
plet̄ cētū decē vite ſue ānis: ⁊ ꝯdi
24.c tus aromatibꝰ. Moyſes. cxx. āno/
rū mortuꝰ eſt: cuiꝰ nō caligauit ocu
54.d lus nec dētes moti ſūt. Viri āt ſan
guinū ⁊ doloſi nō dimidiabūt dieſ
ſuos: q̄ ſibi videť ī bōis ducē dies
ſuos: ⁊ ī pūcto ad īferna deſcēdūt.

Onforta/ Ca. I
tuſ. Qñ ī morte tri
umphauit eū q̄ ha/
bebat mort̄ īperiū
⁊ ſibi regnū oīm ac
q̄ſiuit. vñ: Data eſt
mihi ois ptās ī ce. ⁊ ī t̄ra. c ¶ Ga
vl.d baon. Que fuit ciuitas metropoľ
eueoꝝ ceciditꝙ ī ſortē beniamī: et
fuit ſepata leuit̄. Dixꝫ ē ꝙ Joſe
phus dic̄ qꝛ ſalomō ī hebrō vēit vt
ſacrificaret ī altari eneo qđ fecerat
moyſes: niſi forte ipāꝫ hebrō excel
ſum gabaon ītelligi voluerit: eo ꝙ
ibi p̄mū regnauerit. Jnťpretať em̄
c.3.a gabaō ſblimitas vľ coll̄ patruelis.

Ni. de lyra

Sa mi
lomōis renouatio: qꝛ alias fue
rat vnctꝰ in gion ꝑ ſadoch ſacerdo
B tē đ mādato dauid vt h̄r. iij. Re. j.
a ¶ Seditꝙ ſalo. ſup ſo. dñi.
vocať h̄ ſoliū dñi thronꝰ regni iſrľ:
qꝛ ī illo regno deꝰ vere colebať: nō
ſic aūt ī alijs regnis idolatrie ſbie/
ctis. b ¶ Et cūct̄ pla. nō fuit āt
ſic de abſalon ⁊ adonia: vt pꝫ per
dicta. ij. Re. de abſalō. ⁊. iij. đ ado
nia. c ¶ Et cūcti fi. reḡ dđ ⁊c.
id ꝑ fidē ꝓmiſerūt ſeu iurauerunt
ꝙ fideliter ſubeſſent ſalomoni.
d ¶ Jgiť dđ fi. iſai. Hic vltimo
poniť ipiꝰ dauid felix ꝯſūmatio. cū
ſbdiť: e ¶ Et mor. ē ī ſene. bo.
.i. plenꝰ bonis tpalibꝰ ⁊ ſpūalibꝰ.
f ¶ Scp̄ta ſūt ī li. ſa. vi. h̄ liber
eſt primꝰ ⁊ ſcđs Regū. g ¶ Et ī
li. na. pphe. atꝙ ī ⁊c. Jſti duo
libri nō habēť apđ nos nec apđ he
breos: qꝛ nō fueřt ꝑ Eſdrā repati.
h ¶ Siue ī iſ. ſiue ī cūc. qꝛ dđ ñ
ſolū fec̄ facta notabilia ⁊ mēoria di
gna ī regno iſrľ: ſꝫ etiam ī alijs re/
gnis ꝑ circūitū q̄ ſibi ſubiecit ꝟtute
armoꝝ: vt h̄r. ſ. xviij. xix. ⁊. xx.
melchiſedech regē ⁊ ſacerdotē
fuit figuratꝰ: vt declarat apľs ſat̄
diffuſe Heb. vij. ¶ Jgiť moraliť
inūgūt ſcđo ſalomonē ī regē ⁊ ſa/
doch ī pōtificē: q̄ poſt ꝯfeſſionē xp̄i
reḡ ⁊ pōtific̄ factā ab eis ī baptiſ/
mo: eā iterāt ī ope bñ viuēdo.
¶ Jn ca. xxix. vbi đꝛ ī poſtil. Eſt āt
ſtibium vnguentum.

Additio. j.

Dictio que h̄
poniť in he/
breo vbi nos habemꝰ ſtibiū: non ſi
gnificat vnguentū: ſed puluerē ſeu
collyriū nigrū qđ pōiť ī ocul̄ ad de
corē ⁊ ꝯſeruationē ſanitat̄ ocľoꝝ:
vñ đ Jeça/

domino in principē: ⁊ ſadoch in pōtificē.
¶ chriſtus.
†Seditꝙ ſalomō ſup ſoliū dñi in regē ꝓ a
dauid patre ſuo: ⁊ cūct̄ placuit: et paruit b
a ¶ nulla dignitas nulla poteſtas que huic nō pareat imperio: vnde omnes reges ſeruient ei.
illi oīs iſrľ. Sꝫ ⁊ vniuerſi p̄ncipes ⁊ potē
tēs: ⁊ cūcti filij reḡ dauid dedeřt manū/ c
a ¶ magnꝰ dñs ⁊ laudabilis nimis: ⁊ rex magnus ſup omnes deos.
⁊ ſubiecti fuerūt ſalomoni regi. Magni/
ficauit ḡ dñs ſalomonē ſup oēm iſrľ: ⁊ de
¶ dedit illi nomen quod eſt ſup omne nomen: vt ī nomine ieſu omne genu flectatur ⁊c.
dit illi gloriā regni: q̄lē nullus habuit añ
eū rex iſrľ. Jgiť dauid filius iſai/ regnauit d
ſup vniuerſū iſrľ: ⁊ dies q̄bꝰ regnauit ſup
iſrľ/ fuerūt q̄draginta anni. Jn hebron re
gnauit ſeptē annis: ⁊ in hierl̄m trigita tri/
a bus. Et mortuꝰ ē in ſenectute bona: ple/ e
nꝰ dieꝝ ⁊ diuitijs ⁊ glia. Regnauitꝙ ſa/
lomon filꝰ eiꝰ ꝓ eo. Geſta aūt dauid re/
gis priora ⁊ nouiſſima ī libro ſamuelis vi
dētis ſcp̄ta ſunt: et ī libro nathan ꝓphete f g
atꝙ ī volumie gad vidēt̄. Vniuerſiꝙ re
gni eiꝰ fortitudinis/ ⁊ tempoꝝ q̄ trāſierūt
ſub eo: ſiue ī iſrľ ſiue in cūct̄ regnis t̄raꝝ. h

Bibre haiomim ſiue Paralipo
menon liber primus: Finit.

Bibre haiomim: id ē Paralipomenō
Liber ſecundus incipit. Capitulū I

†Onfortatus ē ergo ſalomon i
a ¶ antiquorum patrum. b ¶ qui me miſit mecū eſt ⁊ nō dimiſit m. ſ.
filius dauid in regno ſuo ēt
a ¶ dedit ei nomē qđ ē ſup oīe nomē.
dñs erat cū eo ⁊ magnificauit eū in excel
ſum. Precepitꝙ ſalomō vniuerſo iſraeli k l
tribunis ⁊ centurionibꝰ ⁊ ducibus ⁊ iudi m
cibus omnis iſrľ: ⁊ p̄ncipibꝰ familiarū: et
c abijt cū vniuerſa mľtitudine ī excelſū ga/
baon: vbi erat tabernaculuꝫ fęderis dei
qđ fecit moyſes famulus đi in ſolitudie.
Arcā aūt dei adduxerat dđ de cariathia n
rim ī locū quē p̄pauerat ei: ⁊ vbi fixerat il
li tabernaculū: h̄ eſt in hierl̄m. Altare q̊ꝫ o
ęneū/ qđ fabricatꝰ fuerat beſeleel filꝰ vri
filij vr: ibi erat coraꝫ tabernaculo dñi: qđ
et req̄ſiuit ſalomon ⁊ oīs eccľia: Aſcēdit p
ꝙ ſalomō ad altare eneū corā tabernacu
lo fęderis dñi: ⁊ obtulit ī eo mille hoſtiaſ.
Ecce aūt in ipā nocte apparuit ei deꝰ/ di/
cēs: Poſtula qđ vis: vt dem tibi. Dixit/
ꝙ ſalomō deo: Tu feciſti cū dauid patre
meo miſericordiā magnā: ⁊ cōſtituiſti me
regē ꝓ eo. Nūc igiť dñe deꝰ/ impleať ſmo
tuꝰ quē pollicitꝰ es dđ p̄ri meo. Tu em̄ fe
ciſti me regē ſup ppľm tuū mľtū: q̄ tā inu/ q

vñ đ Jeçabel nō h̄r ī heb. ꝙ depin C
xit ocľos ſuos ſtibio: ſꝫ qđ poſuit ſti
biū ī ocul̄ ſuis: qđ ꝯſonat huic lr̄e.
nā ſic īueniūť marmores hñtes co/ †3. Re. 2. c
lorē vnguis hūani q̄ dicūť onychi/
ni: ita īueniunť alij hñtes colorē ni
grū cū nitore: q̄ dicūť ſtibini rōne p̄
dicta. ¶ Jn ca. vlť. vbi đꝛ ī poſtil.
Et in libro nathan ꝓphete ⁊c.
Additio. ij. Sic p̄mꝰ liber Regū
rōnabiliť attribuiť Samueli: eo ꝙ
ipē fuit p̄ncipaľ ꝓpha ꝯtēporaneꝰ
Sauli: ſiľi mō p̄nt attribui ſcđs et
tertiꝰ Regū nathan ꝓphe ſeu gad
q̄ fuerunt cōtemporanei ꝓphete re
gi dauid: et etiā Salomoni.
¶ Scđs Paralipomenō incipit.

Onforta/ Ca. I
tus ē ḡ ſa. Poſtq̄ꝫ
ī libro p̄mo actū ē đ
regno iſrľ ꝓueniēte
ſcꝫ ipī dauid ex me/
ra volūtate diuina.
Hic ꝯñr agiť de eodē regno ꝓue/
niente ex ſucceſſione paterna. Sic
enī inter filios dauid ſalomon a đo
electus fuit: vt h̄r li. j. ca. vlti. ſic ī re
gno patri ſuo ſucceſſit. p̄mo igiť de Diuiſio
iſto regno agiť ꝓut fuit integrū et
vnitū. ſcđo đ ipō ꝓut fuit defalcatū
et ꝑtitū. ca. x. Circa p̄muꝫ agiť p̄mo
de deuotiōe ſalomonis circa diuīa.
ſcđo de eiꝰ magnificētia circa hūa/
na. ca. viij. Jſta tñ diuiſio nō eſt p̄ci
ſa: qꝛ inť illa q̄ oſtendūt deuotionē
ſalomōis ī diuīs inťponunť aliq̄ q̄
oſtēdūt eiꝰ magnificētiā ī hūanis ⁊
ecōuerſo: ſꝫ dicta diuiſio accipiť ſm
ꝑtē maiorē. Circa primū ꝟo oſtēdi D
tur p̄mo deuotio ſalomōis ī oblati/
one ſacrificij: ſcđo ī edificatiōe tem
pli. ca. ij. Prīa adhuc ī duaſ qꝛ p̄mo
oñdiť ſalomonis deuotio in ſacrifi
cijs. ſcđo inťponiť eiꝰ magnitudo ī †3. Re. 3. a
diuitijs/ ibi: Congregauitꝙ. Prīa
adhuc ī duas: qꝛ p̄mo deſcribiť ſa/
lomōis oblatio: ſcđo diuīa accepta
tio/ ibi: Ecce aūt ī ipſa nocte. Snīa
ꝟo iſtaꝝ duaꝝ ꝑtiū pꝫ ex dictis. iij.
Re. iij. ca. a p̄ncipio ca. vſꝙ ad me/
diū except̄ q̄ ſequūť. k ¶ Prece
pit ſa. ⁊c. qꝛ voluit honorare deū
nō ſolū ꝑ ſeipm̄: ſꝫ ⁊ ꝑ ppľm ſibi ſb/
iectū. l ¶ Tribunis et cētu. ⁊c.
h̄ addiť ad exponēdū illđ qđ p̄mit/
tiť. m ¶ Vniuerſo iſ. qꝛ tota mľ/
titudo ppľi ñ fuit ibi: ſꝫ iſti q̄ erāt p̄n
cipales ī pplo: ⁊ iō totꝰ ppľs in ipīs
ꝟtualiť ꝯtinebať. n ¶ Arcā aūt
dei addu. da. đ ca. ij. Reg. vi. đꝛ
ꝙ adduxit eā đ domo aminadab q̄
erat ī gabaa. Dicēdū ꝙ ſm ꝟitateꝫ
fuit adducta de gabaa: ſꝫ qꝛ charia/
thiarī ē q̄dā ciuitas ꝓpinq̄ ipſi ga/
baa: ⁊ ppľs fuit ibi ꝯgregatꝰ ꝓpter
deductionē arce: iō đꝛ h̄ đ chariathi
arim ipāꝫ adductā fuiſſe: vt dictū fu
it ibidē. o ¶ Altare q̊ꝫ eneum.
iſtđ altař erat holocauſtoꝝ: ⁊ ꝓpť h̄
ſalomō voluit ibi offerre. p ¶ A/
ſcēditꝙ ſa. ad al. nō ꝑ ſeipm̄: ſꝫ ꝑ
ſacerdotes: ad q̄ꝝ officiū ſpectabat
offerre ſup altare: in ſcđa parte đꝛ:
q ¶ Qui tā inu. ē ꝙ pul. t̄. hip/
bole eſt
Moraliť. i ¶ Cōfortatꝰ ē ḡ ⁊c. Moraliter
Expoſitio myſtica poſita ē. iij. Re.
iij. vſꝙ ibi: Venit ḡ ſalomō ab excel/

E F a Da mihi ſa. Nõ aurũ:nõ diuitias:nõ terrenã glo
riã a deo petit:⁊ vt ſciat pplm̃ dei regere ⁊ iudicare:
ſi h̄ eligit rector corporũ:mlto magꝭ h̄ eligere debent
rectores aĩarũ:vt ĩgreſſũ ad fidẽ ⁊ egreſſum ad ſpem
pplo dei demõſtrẽt. b ¶ Ab excelſo ⁊c. Arcam ſi
gnificat in q̃ erãt tabule ⁊c. Supra eñ ſcriptũ ẽ: Ta
1.Pa.21.d bernaculũ aũt dñi qḋ fecerat moyſes ĩ deſerto ⁊ alta
re holocauſtorũ eadẽ tẽpeſtate erãt in excelſis gabaõ
⁊c. Arca aũt dñi poſtq̃ ĩtroduxit eã dauid in domuз
ſuã:mãſit ibidẽ vſq̃ q̃ edificaret tẽplũ. c ¶ Et.xij.
mi.⁊c. hic nũerꝰ tp̃s grẽ ſignificat:ĩ q̃ aplica doctri
na pplm̃ no.te.ĩformat. Vñ autẽ ꝑ q̃dragenariũ nu
merũ vel duodenariũ currꝰ ⁊ eq̃tes ſalomõis nũerã
tur:q: ꝑ vtrũq̃ teſtamẽtũ ſcti viri ſacris lr̃is erudti:
ſeſſioni dei aptant:q̃s ip̃e ſũmus auriga ꝓ nutu ſuo
gubernat. d ¶ Sexcẽtꝭ ar. Quia duorũ teſta. p̃di
catiõe ad cognoſcẽdã fidei ỽitatẽ ꝑ p̃dicatores ĩ vſũ
veri ſalomõis hoĩes adducũt. Sexcẽti ḡ.i.ſexagies
deni ꝑfectionẽ euãgelice doctrine ſignificãt:in q̃ ꝑfe
ctio legꝭ oĩno ꝯſiſtit:p̃cipue cũ redẽptor nr̃ ſexta die
paſſus/oĩa q̃ de ſe in lege ⁊ ꝓphetꝭ ſcp̃ta erãt/ cõple
Joh.19.f uit.vñ ait: Cõſũmatũ ẽ:⁊ ĩclinato capite emiſit ſpm̃.
e ¶ Cẽtũ q̃n. Qui ſũt ter q̃nq̃geni:⁊ ve.te. ꝓpter
pẽtecoſtẽ ⁊ iubileũ ⁊ triplicis ſcp̃ture diſtinctionẽ: q̃
Luc.24.g dr̃: Neceſſe eſt oĩa ĩplere q̃ ſcp̃ta ſũt in lege moyſi et
ꝓphetꝭ ⁊ pſalmis de me mãifeſte ſignificãt. Ca. II

DEcreuit aũt ſa.⁊c. Be. Domꝰ quã edifi
cauit ſalomõ ĩ hieruſalẽ ſignificat vniuerſa
lẽ eccliam:q: a p̃mo electo vſq̃ ad vltimuз
q̃tidie ꝑ grãз veri pacifici edificat:q̃ adhuc ꝑtim pe
grinat ĩ mũdo:ꝑtim euaſis erũnis cũ illo regnat in
celo:vbi tota regnatura ẽ pacto iudicio. Ad hanc do
mũ ꝑtinẽt ãgeli:q̃rũ nob ſiĩitudo ꝓmittit dicẽte dño:
Eq̃les eĩ angelis ſũt ⁊ filij dei ſũt ⁊c. Ad hãc ꝑtinet
Joh.2.d ip̃e xp̃s/q̃ ait: Soluite tẽplũ h̄:⁊ ĩ tribꝰ diebꝰ exci.il.
1.Cor.3.c Hoc eĩ dicebat ḋ tẽplo corpis ſui. De nob dĩc Apl̃s
Neſcitꝭ q: tẽplũ ḋi eſtꝭ ⁊c. Si ḡ ille ꝑ aſſũptã hũilita
tẽ factꝰ ẽ tẽplũ ḋi:⁊ nos ꝑ ĩhabitãtẽ ſpm̃ eiꝰ ĩ nob cõ
ſtat:q: figura oĩm nr̃m ⁊ ip̃iꝰ xp̃i tẽplũ illḋ fuit:ſз illi
us tãq̃ lapidis angularꝭ:nr̃i aũt tãq̃ lapidũ viuorũ
F ſuꝑ ip̃m edificatorũ. Deſignat eãdẽ domũ ḋi tabnacu
lũ ĩ heremo factũ. Sз q: illa domꝰ ĩ itinere q̃ ad terraз
ꝓmiſſiõis veniebat. Hec aũt edificabat ĩ tra ꝓmiſ
ſiõis ⁊ ĩ ciuitate hieruſalẽ. Illa vt ḋ loco ad locũ a le
uitꝭ portata:tãdẽ ĩ terrã ꝓmiſſiõis ĩduceret. Hic vt
mox ĩ pr̃ia ⁊ ciuitate regia ꝯſtructa ĩmobili fũdamẽ
to ꝯſiſteret donec figurarũ celeſtiũ rẽ ip̃aз ĩpleret:po
teſt ĩ illa pñtꝭ ecclie labor ⁊ exiliũ: ĩ hac futura req̃es
⁊ btĩtudo figurari:vl q: illa a ſol filijs iſrl. hec aũt a
ꝓſelytꝭ ⁊ gẽtibꝰ facta ẽ. Põt ĩ illa p̃ncipalit̃ pr̃es ve
terꝭ te. ⁊ antiq̄ꝰ dei ppl̃s ĩ hac ꝯgregata ḋ gẽtibꝰ ec
cleſia figurari. Oꝛuis edificiũ vtriuſq̃ domꝰ ſpecia
liter acceptũ labores ecclie q̃tidianos ⁊ futura gau
dia celeſtꝭ regni:⁊ electionẽ p̃me ecclie ḋ iſrl ⁊ ſalutẽ
oĩm gẽtiũ ĩ xp̃o mltimodis oñdat figurꝭ. Oꝛ ãt ḋr de
creuiſſe ſalomonẽ edificare domũ noĩ dñi: ⁊ palatiũ
ſibi idẽ ſignificat:q: ecclia ⁊ domꝰ dei ẽ quaз ꝑennit
ĩhabitat:⁊ palatiũ celeſtꝭ regꝭ ĩ q̃ glĩe ſue magnitudi
nẽ cũctꝭ generatiõibꝰ oñdit. Oparij aũt ſalomõis ſũt
q̃q̃ electi q̃ ſeip̃os edificio ḋi credẽdo:opando alios
docẽdo p̃pant. g ¶ Salomõ.⁊ noĩe ⁊ re ḡ pacatiſ
Eſa.9.b ſimo illũ ſignificat:de q̃ ait Eſa. Mltiplicabit eiꝰ im
periũ ⁊ pacꝭ nõ erit finis. Hirã ỽo q̃ ĩterp̃tat viuẽs
excelſe credẽtes ḋ gẽtibꝰ vita ⁊ fide gl'oſos:q̃rũ ope ſe
pe iuuat ⁊ augmẽtat ecclia:⁊ ꝯ hẽticos/ſciſmaticos/
paganos decretꝭ p̃ncipalibus firmat. Petit ḡ ſalo
mõ in ope tẽpli auxiliũ ab hirã:q: xp̃s volẽs edifica
re eccliam:nõ ſolũ ḋ iudeis:ſз et de gentibꝰ oparios
elegit. Miſit hirã ſalomoni p̃ciſa ḋ libano ligna ce
drina ⁊ abiegna q̃ ĩ domo dñi ponerent.q: cõuerſa.
gẽtilitas miſit ad dñm viros ĩ ſeculo claros:ſз ſecuri
dñice ĩcrepatiõis de mõte ſuꝑbie deiectos ⁊ hũilia
tos:q̃ ad normã euãgelice ỽitatꝭ ꝓ mõ ſuo q̃nq̃ po
nerẽt. Miſit ⁊ artifices q̃ regẽdis pplis p̃ponerẽt
Dyoniſiũ.ſ.ariopagitã/ Cyp̃anũ ⁊ alios mltos.mi
ſit ⁊ aurũ/ſapiẽtes.ſ.viros ⁊ ĩgenio claros. Pro his
oĩbꝰ collata gẽtilitas expectat a dño dona grẽ cele
ſtia:⁊ triticũ.ſ. ỽbi ḋi:⁊ oleũ charitatꝭ/vnctiõis ⁊ il
lũĩatiõis ſpũſſcti.
G Et erũt

a merabil' eſt q̃ puluis terre. Da mihi
a ¶ in exemplum oĩbus.
ſapiẽtiã ⁊ ĩtelligẽtiã: vt ĩgrediãr ⁊ a
egrediar corã pplo tuo:q̃s eñi põt
hũc pplз tuũ digne (q̃ tã grãdiſ ẽ)
iudicare: Dixit aũt deꝰ ad ſalomo
nẽ: Quia hoc magꝭ placuit cordi
tuo:⁊ nõ poſtulaſti diuitias ⁊ ſub
ſtãtiã ⁊ gl'iam:neq̃ anĩas eorũ q̃ te
oderũt:ſз nec dies vite plurimos:
petiſti autẽ ſapientiã ⁊ ſcientiaз: vt
iudicare poſſis populũ meũ ſuper
quẽ cõſtitui te regẽ: ſapiẽtia ⁊ ſciẽ
tia data ſunt tibi. Diuitias autem
⁊ ſubſtantiã ⁊ gloriã dabo tibi: ita
vt nullus in regibꝰ: nec ante te nec
b poſt te fuerit ſimilis tui. Uenit er b
go ſalomon ab excelſo gabaon in
hieruſaleз/ corã tabernaculo fede
ris ⁊ regnauit ſuper iſrael. Cõgre c
a ¶ ſanctos.ſ.loris charitatis ⁊ iugis dei ſo
ciatos quos ip̃e velut auriga gubernat.
¶ angelorũ hominũq̃ miniſteria. Un̄ currus
dei decem milibꝰ: multiplex milia letãtiũ ⁊c.
gauitq̃ ſibi currus ⁊ equites: ⁊ fa
a ¶ quadragies deni:⁊ ſignificant tp̃a legis
quã moyſes accepturus quadraginta diebus
ieiunauit:⁊ populus q̃ per eã inſtruebat qua
draginta annis in heremo fuit.
cti ſunt ei mille quadringenti cur
c rus:⁊ duodeciз milia equituз. Et
a ¶ in oppidis ſcз vel in edificijs que edifica
ta erant ad ſtationẽ curruũ.
fecit eos eſſe in vrbibus quadriga
rum ⁊ cũ rege ĩ hieruſalẽ. Prebu
itq̃ rex aurũ ⁊ argentũ/in hieruſa
lem quaſi lapides:⁊ cedros q̃ſi ſy
comoros que naſcunt in cãpeſtri
bus multitudine magna. Addu
a ¶ viri ſtrenui ope ⁊ intellectu in q̃bus ad fi
dẽ cõuerſis digne ſedeat xp̃s. b ¶ ſp̃ũali.
cebant autez ei equi de egypto: et
a ¶ ex oĩ natiõe q̃ ſub celo eſt. ¶ quã dicunt
vnã eſſe de cicladibus: ſed hebrei choa ꝯgre
gationẽ ĩterp̃tant. b ¶ p̃dicatoribꝰ.ſ.q̃ dãt
p̃dicationẽ:⁊ auditorũ accipiũt fidẽ.
de choa a negociatoribus regis: q̃
ibant ⁊ emebant p̃cio quadrigam
b equorũ ſexcentis argẽteis: ⁊ equũ
c centum quinquaginta. Similiter
de vniuerſis regnis cetheorum: et
a regibus ſyrie emptio celebraba
tur. Ca. II

G DEcreuit aũt ſalomon d
edificare domum noĩ
dñi: ⁊ palatiũ ſibi: ⁊ nu
merauit.lxx. milia virorũ portãtiũ
humeris: ⁊ octoginta milia qui ce
derent lapides ĩ montibus: prepoſi
toſq̃ eorũ tria milia ſexcẽtos. Mi
¶ hec in regũ plenꝰ dicunt.
ſit q̃q̃ ad hirã regem tyri dicens:

✻ bole ẽ: ad deſignan
dũ magnam ppli multi
tudinem. a ¶ Ut in
grediar et egrediar
coram populo tuo:
Iſte egreſſus intelligit
ad bella pro defenſiõe
populi: ingreſſus vero
ad iudicia ad p̃ſcinden
dum populi litigia.
b Uenit ergo ſalo
mon ab excelſo ga
baon in hieruſaleз:
vt ibi coram tabernacu
lo vbi erat arca dñi of
ferret hoſtias: ſicut et ĩ
gabaon obtulerat.
c ¶ Cõgregauitq̃
ſibi currꝰ ⁊c. Hic oñ
dit magnificentia ſalo
monis in diuitijs: ⁊ pa
tet ſententia ex dictꝭ.iij.
Regꝭ.x.ca.in fine.
✻ ſo gabaon. Se
quitur: c ¶ Congre
gauitq̃ ſibi currus
⁊ equites ⁊c. Salo
mon autem cũ cõfirma
tus erat in ſuo regno ꝑ
obedientiã populi ꝑfe
ctam ⁊ per diuinã reue
lationẽ: ⁊ tamẽ ſollicite
ſibi ꝓuidit de curribus
⁊ equitibꝰ ⁊ alijs ad de
fenſionem regni ſui et
eius firmitateз pertinẽ
tibus. ⁊ per hoc oſtẽdi
tur q̃ licet homo de di
uino auxilio ſit ſecurꝰ:
tamen non debet omit
tere ea que rationabili
ter ſm̃ humanã viaз fa
cere vident ad ſui ⁊ ſu
orũ ſecuritateз: niſi ſibi
prohibitũ eſſet: ſicut ꝓ
hibitum fuit amaſie.ij.
Para.xxv.c. ne ſecũ du
ceret milites de regno
decem tribuũ: quos ta
men cõduxerat ad ſibi
auxiliandũ. Ca. II

DEcreuit au
tẽ ſalomõ
edifica. do
muз nomini do.⁊c.
Hic cõſequẽter deſcri
bit deuotio ſalomõis ĩ
edificatiõe tẽpli: ⁊ p̃mo
deſcribit huius edifica
tiõis p̃paratio. ſecũdo
operis proſecutio.iij.c.
tertio tẽpli edificati de
dicatio.ca.v. Prepara
tio autẽ edificatiõis cõ
ſiſtit in materia ⁊ ope
rarijs de quibꝰ h̄ agit.
⁊ patet ſententia ex di
ctis.iij. Regꝭ.v.ca. vbi
eadem ponunt: licet or
do in aliq̃bus variet: h̄
etiam addunt aliq̃ que
diſcurrent.
✻ Et ad p
Moraliter. f ¶ De
creuit aũt ſa.⁊c. Ex
poſitio myſtica huiꝰ ca
pituli poſita eſt.iij. Re
gum.v.ca.

a ¶ Et erūt ſerui Ca.II mei cum ſer.tu. Apſi mei ⁊ doctores p̄mi:q̄ doctores ð gētib⁹ informāt ⁊ erudiūt ne in aliquo praua docere p̄ſumant. Ideo em̄ ſalomon ſeruos hirā cedere ſibi ligna voluit:q2 doctiores erāt ſeruis ſuis ad cedendū: ſed etiā ſeruos ſuos adeſſe voluit:vt cedētib⁹ oſtēderet cui⁹ mēſure ligna fieri deberēt. Apſi em̄ certi⁹ verba euāgelij ab ipſo dn̄o nouerūt. Sȝ gētiles ab erroꝛib⁹ ad veritatē euangelij cōuerſi:certius gentiū errores nouerūt:⁊ iō ſubtilius expugnauerūt. b ¶ Filiuȝ mulieris ⁊c̄. Oſtēdit eū eē de ꝓgenie ſalomith de tribu dan:de q̄ in libro Numeroꝝ legit̄. Patrē eius tradūt hebrei fuiſſe hebreum de ſtirpe oliab de tribu dan q̄ cū beſeleel in heremo operatus eſt. Q2 ꝟo tyriū vocat aiunt hebrei hoc trāſlatiōe factū fuiſſe. Zocri em̄ ligua eoꝝ plaſmatio iterp̄tat̄. Chyros em̄ quā illi ſor vocāt aliqn̄ anguſtiā:aliqn̄ plaſmatōeȝ ſonat. c ¶ Qui nouit opa.⁊c̄. In his oīb⁹ hirā ſpūalis nouit opari vt ornat⁹ dom⁹ dei corā ocl'is hoīm digno decore fulgeat:⁊ bone opinionis odore deo acceptabilis fiat. d ¶ Nos aūt ⁊c̄. Significat ꝙ gentes audita fama

B

euāgelij diuerſas pſonas ꝓ fidē ad baptiſmuȝ trāſmittit. Sol⁹ tn̄ ē veri pacifici vt abſoluēdo pctā per baptiſmi ſacramenta vnitati eccl'ie illos adunare:de q̄ d̄r: Sup quē videritis ſpiritū deſcēdentē ⁊ manētē ſup eū: h̄ ē q̄ baptiçat. e ¶ Nūera.igit̄ ſalomon. Fuerūt opariȷ domus dn̄i de filijs iſrl'/de pſelyt'/ð gentibus/de filijs iſrael triginta milia q̄ ad cedēdas de libano cedros miſſi ſūt:ſicut legit̄ in Regū. De pſelytis de q̄bus ſcȝ nūc agit̄ ceſores lapidū. De gētibus ip̄e hirā ⁊ ſerui eius q̄ cū ſeruis ſalomonis ligna cedebāt de libano. Oēs igit̄ hoīm gētes ꝑ q̄s edificāda erat eccleſia preceſſit in edificio templi ſalomōis. Iudei em̄ proſelyti ⁊ gentiles ad veritatē euangelij conuerſi ecclīam chriſti recte viuendo et docendo conſtruunt. f ¶ Tria milia ⁊ ſexcenti. In Paralipomenon pro tribus milibus trecentis prepoſitis qui in Regum numerantur: tria milia ſexcenti ſcribuntur pro perfectione ſublimiū virorum. In ſenario enim deus mūdi ornatuȝ compleuit.⁊ quia ſancta ſcriptura fidem triniſtatis docet: ⁊ opera iuſticie recte tria milia ſexcenti perhibēt̄ fuiſſe.

Sicut egiſti cū dauid p̄re meo:⁊ miſiſti ei ligna cedrina/vt edificaret ſibi domū in q̄ habitauit:ſic fac mecū vt edificē domū noī dn̄i d̄i mei/et ꝯſecrē eā: ad adolendū incenſū corā illo:⁊ fumigāda aromata:⁊ ad ꝓpoſitionē panū ſempit̄nā:⁊ ad holocau- a b
ſtomata mane ⁊ veſpere:ſabbatis q̄ȝ ⁊ neomenijs: c
⁊ ſolennitatib⁹ dn̄i dei nr̄i in ſempiternū q̄ mādata ſunt iſraeli. Domus em̄ quā edificare cupio/magna eſt. Magn⁹ ē em̄ deus noſter:ſup om̄es deos. Quis ḡ pot'it ꝙualere/vt edificet ei dignā domū: Si celuȝ ⁊ celi celoꝝ cape eū non queūt/q̄nt⁹ ego d
ſum vt poſſim edificare ei domū: Sed ad hoc tm̄/ vt adoleat̄ incenſū corā illo. Mitte ḡ mihi viꝝ eru- e
ditū q̄ nouerit operari in auro ⁊ argēto/ere ⁊ ferro/ purpura/coccino ⁊ hiacyntho:⁊ q̄ ſciat ſculpere† celaturas cū his artificibus q̄s mecū habeo i iudea ⁊ in hieruſalē:q̄s ꝓparauit dauid pater meus. Sȝ ⁊ ligna cedrina mitte mihi: ⁊ archetina ⁊ pinea de

a ¶ doctores de gētibus q̄ gl'ioſos in ſeculo a faſtu ſuperbie deijciunt:⁊ in obſequiū veri ſalomonis tranſferunt.

libano. Scio em̄ ꝙ ſerui tui nouerint cedere ligna
a de libano:⁊ erūt ſerui mei cū ſeruis tuis/vt parent̄ mihi ligna plurima. Domus em̄ quā cupio edificare/magna eſt nimis ⁊ inclyta† Preterea opariȷs q̄ ceſuri ſūt ligna ſeruis tuis dabo in cibaria/tritici choros viginti milia:⁊ hordei cohors totideȝ:olei f g
q̄ȝ ſata vigiti milia. Dixit āt hirā rex tyri ꝑ lr̄as q̄s miſerat ſalomoni. Quia dilexit dn̄s pplm̄ ſuū:idcirco te regnare fecit ſup eū. Et addidit dicēs: Benedict⁹ dn̄s de⁹ iſrl' q̄ fecit celū ⁊ terraȝ:q̄ dedit dauid regi filiū ſapiētē ⁊ eruditū ⁊ ſenſatū atq̄ꝫ prudētē:vt edificaret domū dn̄o ⁊ palatiū ſibi. Miſi ḡ ti- h

a ¶ doctores q̄s miſit gētilitas. b ¶ patrē ſuū vocat:q2 de terra iſrael peregre ꝓfectus docuit eū timorē dn̄i ⁊ cognitionē ꝟitatis.

b bi viꝝ prudētē ⁊ ſciētiſſimū hirā fabꝝ patrē meū/fi- i
c liū mulier' de filiab⁹ dan:cui⁹ p̄r fuit tyrius q̄ nouit

a ¶ ſapiētie. b ¶ eloquētie. c ¶ p̄dicatiōis. d ¶ firmitate fidei. e ¶ decore virtutum. ¶ viriditate boni operis.

opari in auro ⁊ in argēto/⁊ ere ferro ⁊ marmore ⁊ li-

a ¶ ꝑ martyriū effuſi ſanguinis. b ¶ celeſtis ꝯuerſatiōis. c ¶ caſtitatis. d ¶ charitatis.

gnis:in purpura q̄ꝫ ⁊ hiacyntho ⁊ byſſo ⁊ cocci-no:⁊ q̄ ſciat celare oēm ſculpturā ⁊ adinuenire prudēter q̄dcūq̄ꝫ in ope neceſſariū eſt:cū artificib⁹ tuiſ ⁊ cū artificib⁹ dn̄i mei dauid p̄ris tui. Triticū ḡ et k
hordeū ⁊ oleū ⁊ vinū q̄ pollicit⁹ eſ dn̄e mi:mitte ſer-
d uis tuis. Nos aūt cedem⁹ ligna de libano q̄tquot neceſſaria habuer':⁊ applicabim⁹ ea ratib⁹ ꝑ mare
e in ioppe:tuū erit tranſferre ea in hieruſalē. Nūera-

a ¶ qui ex gentibus in conſortiū populi dei tranſierunt.

uit igit̄ ſalomon oēs viros pſelytos qui erant i terra iſrael poſt dinumerationē quaȝ dinumerauit dauid p̄r ei⁹:⁊ iuenti ſūt centū q̄nquaginta milia:⁊

¶ pro ſabbatiſmo animaꝝ.

f tria milia ſexcenti. Fecitq̄ꝫ ex eis ſeptuaginta mi-

a ¶ Alter alteri⁹ one.por. Et alibi: Corripite inq̄etos ꝯſolami p.⁊c̄. b ¶ ꝓ ſpe reſurrectiōis q̄.viij.die.i.p⁹ſabbatū ⁊ i dn̄o p̄ceſſit ⁊ i nob

lia q̄ humeris onera portarent: et octoginta milia

ſperat̄. a ¶ p̄dicatores. b ¶ duras hoīm mētes. c ¶ q̄ nati erāt in mōte ſupbie:de p̄mi pentis p̄uaricatiōe orti. d ¶ dolabris verbi d̄i vt edificio dom⁹ ꝯueniret. e ¶ ꝓ fide trinitat' quā p̄dicāt nob

q̄ui lapides i montib⁹ cederēt:triā aūt milia ⁊ ſex-

C

a ¶ Et ad ꝓpoſitionē panū ⁊c̄. quia ip̄ erant ibi panes ꝓpoſitiōis:nō tamen ſemper ijdeȝ panes:q2 in ſabbato amouebant̄ primi:⁊ ponebantur noui. b ¶ Et ad holocauſtomata mane et veſpere. hoc erat iuge ſacrificium. c ¶ Sabbatis quoq̄ȝ ⁊ neomenijs ⁊c̄. que ſint iſta feſta dictum fuit.j.libro xxiij.in fine. d ¶ Si em̄ celū ⁊ celi celoꝝ ⁊c̄. hoc dixit ſalomon ad remouendū erroꝛē:ne aliquis crederet deitatē loco determiato circūſcribi e ¶ Mitte ergo mihi virū erudi. iij. Reguȝ.vij.b.d̄r. Miſit q̄ȝ rex ſalomon ⁊ tulit hirā:de voluntate em̄ hiram regis tyri luit.iſte iram fuit notabilis artifex: ⁊ idō dicitur ab eo miſſus:ad petitionem:tamen ſalomonis. f ¶ Et hordei choros totideȝ. iij. Reg.v.nō fit mentio de iſto hordeo:quia ibi ſolū fit mentio de cibo hominū:hordeū autē iſtud erat ad pabulū animaliū. g ¶ Olei q̄ȝ ſata viginti milia.immediate ſubdit̄ i hebreo: Et vini bathos viginti milia: q̄d omittit̄ in trāſlatiōe nr̄a:q̄a patet ex hoc q̄d infra dicit̄: Triticū ergo ⁊ oleū ⁊ vinū ⁊c̄. h ¶ Miſi ergo ti.virum ⁊c̄. Rex em̄ tyri vocabat eū patrē: Tū ꝓpter etatem. Tū ꝓpter artis ſue excellētiā:vt patet in lr̄a. Hebrei tamen dicūt hic: Hirā patris mei: q2 om̄ia nomīa apud eos ſūt indeclinabilia ſicut apud nos cornu et gelu:id eſt artificē excellentē a tpe p̄ris mei.⁊ ſic fuit excellēs apud eū:ita ⁊ mecum. i ¶ Filiū mulieris ð filiabus dan:cui⁹ pat̄ fuit tyri⁹.iij. Reg'.vij.b.d̄r: Et tulit hirā ð tyro filiū mulieris vidue de tribu neptalim p̄re tyrio. Q̄d exponūt hebrei ſic:ꝙ ſm veritatē mr̄ hui⁹ hirā fuit iudea ⁊ de tribu dan:vt hic d̄r. pater aūt eius fuit iudeus ⁊ de tribu neptalim:iō.iij. Reg.d̄r.hirā de tribu neptalim:q2 genealogiçatio fit ex ꝑte patr' mag' q̄ꝫ matris:dicit̄ tn̄ p̄r ei⁹ tyri⁹:nō natione ſȝ habitatiōe:q2 habitauit ibi:ſicut ij. Reg'.vj.b.d̄r: Et habitauit arca dn̄i in domo obededom gethei:q̄ ſic cognominabat̄:eo ꝙ habitauerat in geth:erat tn̄ de tribu Leui. Cetera patēt ex dict'.iij. Reg.v. k ¶ Triticū ergo ⁊ hordeū ⁊c̄. ſupra nō fecit mentionē de vino:ſed quia hic repetitur:tenendū ꝙ a principio fuit ſub pacto ſicut ⁊ alia.

Al's † celata
al's † celaturam

al' † ꝓpterea

D

F v

E G Et cepit ſalomon Ca. III
⁊c. a ¶ In area horna ie.
Eccleſia p areā ſignat̃. Vñ cuiꝰ
Mat.3c. ventilabrū ī manu ſua ⁊ pmūdabit areā
ſuā. Hornā.i.ornatꝰ natiōe iebuſeꝰ gen
tiles ſignificat: a dño ornādos ⁊ ī filios
Eph.5.b ecclie cōmutādos. vñ Fuiſtis aliqñ tene
bre: nūc aūt lux in dño. Iebꝰ ipſa eſt hie/
ruſalē: iebꝰ interp̃tat̃ conculcata: hierlm
viſio pacis: in q̃ dū hornā gentil' regna/
bat iebꝰ dicta ē: ſ3 cū dauid ī ea locū ho/
locauſti emeret: ⁊ cū ſalomō tēplū edifi/
caret: hierlm vocata ē. Gētilitas enī ne/
ſcia diuini cultꝰ ꝯculcat̃ a demōibꝰ: ſ3 cū
xp̃s eā reſpexit pacis ī ſe ⁊ locū īuenit et
nomē. b ¶ Menſe ſecūdo.i.maio:
mox.ſ.poſt paſcha vt ꝯſecratꝰ myſtica ſo
lēnitate: ppl's digne aggrederet̃ myſti/
cū opꝰ. c ¶ Anno q̃rto. Poſt expletā
diſpēſatione diuīe īcarnatiōis: q̃ in q̃t/
tuor euāgelijs ſcripta ē: miſſo ſpū d̾ celo
3.Re.6.a ecclia fabricata ē. Que ī libro Regū ex/
poſuimꝰ: in Paral'.ſub breuitate pſtrin/
gimꝰ. d ¶ Lōgitudinis. Longitudo
domꝰ lōga ecclie patiētiā ſignificat. La/
titudo charitatē q̃ etiam diligit inimicos
donec cū ſolis amicis ī deo gaudeat. Al
titudo vo ſpem future vite ⁊ retributio/
nis: qua oīa aduerſa cōtēnit: donec vide
Nota at bona dñi ī t̃ra viuētiū. Notādū ꝙ tri
ginta cubiti altitudīs: q̃ in Regū legunt̃
nō ad tectū tēpli: ſ3 vſq3 ad cenaculū in/
feriꝰ puenerūt. Hic em̃ ꝙ altitudo.c.xx.
cubitoꝝ erat. Alij.xxx.ad mediū cenacu/
lū. Alij vo ad tertiū. Deinde vſq3 ad ſu/
premū tēpli tectū numerabūt̃: alij.xxx.et
ſic tota altitudo domꝰ in cētū viginti cu/
bitis ꝯſumat̃: q̃ nūero viroꝝ p̃mitiua ec/
cleſia in hierlm grām ſpūſſancti accepit
Quindecim nāq3 q̃ ex ſeptē ⁊ octo ꝯſtāt
futurā vitā ſignāt q̃ nūc agit̃ ī q̃ete aīaꝝ
⁊ pficiet̃ ī reſurrectiōe corpoꝝ. q̃ndecim
5 vo in trigonū ducta.i.cū oībꝰ ptibꝰ ſuis
nūerata cētū vigīti fiūt q̃bꝰ deſignat̃ fu
tura btītudo electoꝝ. Vñ āt h̾ nūero ter/
tiū cenaculū domꝰ ꝯſumat̃: q̃ poſt p̃ſen/
tes labores poſt aīaꝝ requiē plena feli/
citatis glia in reſurrectiōe cōplebit̃.
e ¶ Porticū vo. Ipſum.ſ.templū qđ
erat ꝓ foribꝰ oraculi: tripartita enim fuit
fabrice diſtinctio: h̾ eſt porticꝰ añ tēplu3.
Et ipm̃ tēplū in q̃ altare thymiamat': mē
ſa ꝓpoſitiōis: ⁊ cādelabrū luminis erāt.
Et oraculū.i.ſctm̃ſctōꝝ vbi arca teſtamē
ti ⁊ cherubin poſt velū collocata. Porti
cus vo añ tēplū antiq̃ꝝ figurā geſtat fi/
deliū. Ipm̃ vo tēplū eoꝝ q̃ poſt incarna/
tionē dñi in mūdū venerūt. Domus aūt
interior regni celeſt' gaudia vtriſq3 da/
ta. ¶ Notādū g̃ ꝙ parietes domꝰ lapi/
Nota dibus p̃cioſis facti fuerūt tabul' cypreſſi/
nis vel cedrinis: opti laminis aureis ve
ſtiti. vñ in Regu3: Et cedro oīs domus
veſtiebat̃ ⁊c̃. Lapides parietis vl' paui/
mēti ⁊ tabule ⁊ aurū ſctōꝝ vitā ī ecclia ſi
gnificāt: lapides viui ſūt ſancti fortitudi
ne fidei ī vnā regulā ꝯiuncti. Tabule q̃3
cedrine vel cypreſſine ſunt ſctī latitudīe
variaꝝ vtutū ſm donationē ſpūſſctī ī ea
dē fide ſibimetipſis cōnexi. Auri lamine
ſunt ſctī ſupeminētē ſcīe charitatē habē/
tes ⁊ huiꝰ fulgore gratiſſimo adinuice3
cōgaudētes. f ¶ Strauit q̃3 pa. Si/
cut latitudo parietis in altū exurgens: ⁊
ad laquearia pueniēs ꝓuectꝰ virtutū q̃/
bus ſctī ad celū pueniūt: vl' ſanctoꝝ cho/
ros ſibi pvaria tpa ſuccedētes ſignificāt
Ita equalitas pauimēti cōcordē eoꝝ hu/
militatem

a ¶ ſacre ſcripture creditores a q̃bꝰ nos
erudimur inſcios docere: cōtēptatores
corripe: onera nr̃a īuicē portare.
centos ꝗ pōſitos op erū ppl'i.
Et cepit Ca. III a
ſalomon edifica/
re domum dñi in
a ¶ in viſiōe pacis que
eſt ī vnitate ecclie. Vñ:
in pace factus eſt locus eius.
b ¶ ſc3 xp̃o: de q̃ d̾r: Nūq̃d pōt abſcōdi
ciuitas in mōte poſita. c ¶ id ē viſiōis
q̄r q̃s ad claritatis ſue viſionē vocat in
hac vita laborātes viſitare ⁊ adiuuare
dignat̃. d ¶ p̃ſciuit eum dauid ſm car
nē naſciturū ſicut ⁊ alij ꝓphete.
hierlm ī mōtē moria/ q̃ dēmō b c
ſtratꝰ fuerat dauid pr̃i eiꝰ: ī lo
a co quē pauerat dauid ī area
hornā iebuſei† Cepit āt edifi/
a ¶ hoc ad gētes refert̃ q̃ ſcđo loco ad
edificationē creatoris cōuenerūt.
b c care mēſe ſecūdo: āno q̃rto re d
gni ſui. Et hec ſūt fūdamēta
q̃ iecit ſalomon vt edificaret
d domū dei: lōgitudis cubitoꝝ
in mēſura p̃ma ſexagita: lati/ e
e tudis cubitoꝝ viginti. Porti
cū vo ante frōtē q̃ tēdebat̃ in
lōgū: iuxta menſurā latitudi/
nis domus: cubitoꝝ viginti.
Porro altitudo centū vigin/
ti cubitoꝝ erat. Et deaurauit f
ea3 intrinſecus auro mūdiſſi
mo. Domum quoq3 maiorē
texit tabulis abiegnis et lami
nas auri obrizi affixit per to/
a ¶ ſculptura palmaꝝ deſcriptio vtutū
p q̃s vera victoria ⁊ remūeratio acq̃rit̃.
tū. Sculpſitq3 ī ea palmas:
a ¶ charitatis officia quibus ſctōꝝ fra
ternitas copulat̃ ⁊ in vnā chriſti domū
⁊ q̃ſi cātenulas ſe inuicē con/
toto orbe cōponitur. a ¶ in regū ita:
texit pauimētū tabul' abiegnis: vñ p3
q̄r tabulas abiegnas nō ī t̃ra poſuit ſ3
ſup marmora. tertio vo auꝝ ſuppoſuit.
f plectētes. Strauit q̃3 pauimē
tū templi p̃cioſiſſimo marmo
¶ charitatis.
re/ decore m'lto. Porro aurū
erat ꝓbatiſſimū: de cuiꝰ lami
a ¶ ſanctos doctores.
nis texit domū ⁊ trābes eiꝰ et
a ¶ parites tēpli auro ſalomon texit cū
xp̃s cetꝰ fideliū lumine ſapiētie ⁊ chari
g h poſtes ⁊ parietes ⁊ oſtia cela
tis illuſtrauit. a ¶ angelicā ꝯuerſatio
nē in hoīm moribꝰ: vt ſic ab angel' ſuit̃
ei ī cel' ita ab hoībꝰ ſeruiat̃ in terris.
i uit cherubin ī pietibꝰ. Fec q̃3
domū ſctīſāctoꝝ: lōgitudinē
iuxta latitudinē domꝰ cubito
rū vigīti: ⁊ latitudinē ſil'r vigī
ti cubitorū: Et lamis aureis
k texit ea3: q̃ſi talentis ſexcētis:

militatē qua in hac vita poſiti ſociali cha/ G
ritate ꝯuerſant̃. Pauimentū p̃cioſo mar/
more ſtratū multo decore: ⁊ marmor tectū
tabulis abiegnis: q̄r vita iuſtoꝝ primo fi/
dei firmitate muniēda ē in corde poſt vir/
tutū latitudine ornāda in ope. Quid eī ꝓ
deſt decor marmoris tabulis obtecti: niſi
aliq̃d myſticū oſtēdat ſ3 bonoꝝ amplitudi
nem operum fortitudine fidei fulciendā3
eſſe ſignificat. Abies vo alta et durabilis
mentem electorum infima ſpernentē cele
ſtibus inherentē: ⁊ virtute patientie excel
lentē demonſtrat. Auri lamine marmori
de tabulis abiegnis ſuppoſite latitudo ē
charitatis de corde puro ⁊ conſciētia bo/
na ⁊ fide nō ficta: q̃ ſicut auꝝ alijs metal/
lis: ita ceteris virtutibꝰ in tēplo dei p̃ful/
get. g ¶ Poſtes ⁊ pietes ⁊c̃. Texit cū
aditum fidei ipſo domino pandēte q̃ veri
tate reluceat oībꝰ eccleſiā intrātibꝰ oſten/
dit. Oſtium templi chriſtus eſt p que3 ve/
nitur ad patrem/ qui ait: Ego ſum oſtium Io
⁊c̃. In regum ita ſcriptum eſt: Oraculu3
habebat.xx.cubitos lōgitudinis: ⁊.xx.lati
tudinis. ⁊.xx.altitudinis. Oraculū d̾r ſan
ctumſctōꝝ: q̄r ibi diuīa ⁊ angelica locutio
ne hominibꝰ ſecreta reuelant̃. vñ: oracu/
lū in abditis.i.interiori domo factū eſt: q̄r
in ſupna patria angeloꝝ viſio ⁊ allocutio
⁊ ipſa dei p̃ſentia reuelabit̃. Qꝫ dicit.xx.
cubitos altitudinis parietē cedrinū: ſigni
ficat q̃ oraculū ab ede exteriori ſegregat.
h ¶ Celauit che. Habet hec domꝰ ſic ī
Regū legit̃: celaturas eminētes cū ſancti
opa vtutū nō in occulto agāt: ſ3 exēplū oī/
bus p̃ferūt. i ¶ Fecit q̃3. Oraculu3 vbi 3.R
erat arca viginti cubitos habebat ī longi
tudine: latitudine: altitudine.i.p q̃drū: q̄r
ī ſupna patria vbi regē ī decore ſuo vidēt
ſancti: ſola charitas diuīe et ſupne grē p
oīa fulget. Vñ ī ſeq̃ntibꝰ: Lamīs aureis
texit eā.i.menia ſupne ciuitatis grā chari
tatis impleuit. k ¶ Talētis ſexcētis. H
In talētis pōderis pfectio q̃ charitatis p/
fectionē exp̃mit: ſic pfectio ſenarij: p que3
cētenarius multiplicat̃ vt fiant ſexcenti.
G Sed ⁊ cla

Nico. de lyra

Et cepit ſalomon Ca. III
edificare domū dñi ⁊c̃. Hic Pa
cōſequenter deſcribit̃ ipſiꝰ tēpli
edificatio. Et primo q̄ntum ad formā tem/
pli. ſcđo q̄ntū ad vaſa miſterij.iiij.ca. Pri
mo in tres: q̄r primo deſcribitur forma tē/
pli. Scđo ipſoꝝ cherubin q̃ fuerūt poſita
ibi: Fecit etiā ī domo ſctīſctōꝝ cherubin.
Tertio colūnaꝝ q̃ erāt ī porticu tēpli/ ibi:
Ante fores etiā tēpli: Snīa aūt p̃me ptis
⁊ ſcđe p3 ex dict'.iij. Re.vj.a p̃ncipio ca.
vſq3 ꝓpe finē: except' q̃ ſequūt̃. b ¶ In
mon. moria.i. viſiōis: ille ē locꝰ ī q̃ abra
am obtulit iſaac vt h̾r Gen̄.xxij. ⁊ vocatur
ibidē locꝰ viſiōis: q̄r abraā appellauit ipm̃
dñs videt vt ibidē d̾r: c ¶ Qui demō.
ſue. dđ. qñ angelꝰ p̃cepit ꝙ dđ ibi edifica
ret altare ⁊ victīas offerret: vt dictū ē.ſ.
li.j.in fine ca.xxj. ⁊ ī p̃n.xxij. d ¶ Mēſe
ſcđo. in ſcđa ſc3 die mēſis: ſic ē ī heb. trāſ/
ſlatio vo nr̃a omittit ī ſcđa. e ¶ In mē/
ſura p̃ma.i.ſm formā ⁊ mēſurā ſibi tra/
ditas a dđ q̃ tradidit ſalomōi exēplar oīm
ficēdoꝝ ī tēplo: vt dictū ē.ſ.li.i.xxviij.ca.
f ¶ Et deaura. eā intrin. h̾ ē intelligē/
dum q̄ntum
Moraliter. a ¶ Et cepit ſalomon
edificare domū dñi ⁊c̃. Expoſitionem
huiꝰ capitu. myſticā req̃re.iij. Reg.vj.ca.

F a ¶Sed ⁊ clauos fecit aure. Quinq̃genario nũero pctõ/
rũ remiſſio ⁊ ſpũalis grã ⁊ requies eterna figurat̃: clauis vͦo la
mine auri affigebant̃ in parietib⁹ dom⁹ dñi. Claui ſũt vͦba ce/
leſtia q̃bus in amoꝛe bonoꝝ opeꝝ ꝓficim⁹ ⁊ ꝯſeruamur: hec no
bis ꝓmittũt veniã pctõꝝ ꝑ grãm ſancti ſpũs: ⁊ ſabbatiſmũ ĩ fu/
turo eternũ. Hi ſũt claui dilectiõis et
claui timoꝛis q̃bus incipiẽtes necduꝫ
ad pfectionẽ veniẽtes illecebꝛas vitio
al.5.d rũ moꝛtificãt: illis ſcꝫ veritatis ſermo/
nibus cõfixi: q̃bus docemur carnẽ no/
ſtrã crucifigere cũ vitijs ⁊ cõcupiſcen/
18.p. tijs. Vñ Propheta: Confige a timoꝛe
tuo carnes meas ⁊c̃. Qui ad pfectioꝛa
.72.c ꝑueniens de clauis pfectiõis ait: Mi
hi aũt adherere dͦo bonũ eſt. b ¶Ce
nacula quoqꝫ texit auro. Sic ſan
ctaſanctoꝝ vbi erat arca: internã ſctõꝝ
vitã in cõſpectu redẽptoꝛis ſignificat.
.30.f vñ: Abſcõdes eos in abſcõdito faciei
tue a cõtur. hominũ. Ita cenacula ĩ al/
to eãdẽ vitã: id eſt in celis eſſe ⁊ nõ in
l.3.a hoc mũdo: vñ: Que ſurſuꝫ ſũt querite
vbi xp̃s eſt in dextera dei ſedens.
c ¶Fecit etiã in do. ſcti che. ⁊c̃.
Hoc in Regũ pleni⁹ legit̃ ita ſcriptũ:
e.6.c Et fecit in oꝛaculo duo cherubin de li/
gnis oliuaꝝ decẽ cubitoꝝ altitudinis:
q̃nqꝫ cubitoꝝ ala cherub vna: ⁊ quĩqꝫ
cubitoꝝ ala cherub altera. i. decẽ cubi/
tos habẽtes: a ſũmitate ale vſqꝫ ad ale
alteri⁹ ſũmitatẽ. Decẽ quoqꝫ cubitoꝝ
erat cherub ſecũd⁹ mẽſura pari: ⁊ op⁹
vnũ in duob⁹ cherubin. i. altitudineꝫ
habebat vn⁹ cherub decẽ cubitoꝝ: ⁊ ſi
militer cherub ſecũdus. Poſuitqꝫ che
rubin in medio tẽpli interioꝛis: exten/
debãt aũt cherubin alas ſuas: ⁊ tãge/
bat ala vna parietẽ: ⁊ ala cherub ſecũ/
di tãgebant parietẽ alteꝝ. Ale autẽ al
tere in medio templi ſeinuicẽ cõtinge/
eg.8 bant. Poſuit aũt cherubin (vt ĩ regũ
legit̃) in medio tẽpli interioꝛis: exten/
debant aũt alas ſuas cherubin: ⁊ tan/
gebat ala vna parietẽ ⁊c̃. Manifeſtũ
eſt ex his q̃ p̃dicta ſũt q̃ſi cherubin in
medio tẽpli interioꝛis ſint poſiti: quo/
rũ habitatio eſt in celis. Extendebant
B aũt alas quaſi ad volãdũ: q̇ angeli ſp
habẽt animũ obſequio diuine volũta/
tis paratũ. Vꝛ ala vna tãgebat parie/
tẽ: ⁊ ala cherub ſecũdi alteꝝ parietẽ: ꝑ
tinet ad illã charitatis adminiſtratio/
nẽ: quã nobis angeli exhibent. Vꝛ ale
altere in medio tẽpli ſeinuicẽ cõtinge/
bant: eã dilectiõis gratiã q̃ ſe alterutrũ cõplectũt̃ ſignificat. Te
xit q̃ꝫ cherubin auro: q̇ naturã eoꝝ cõditoꝛ ĩmoꝛtali claritate ſb
limauit: ⁊ mentẽ vere dilectiõis atqꝫ hũilitatis luce compleuit.
Cherubin angelice dignitatis vocabulũ eſt. Singulari nume/
ro cherub dicit̃: plurali cherubin. Vñ ꝑ cherubin angeli q̃ in ce
lis cõditoꝛi ſuo ſemꝑ aſſiſtũt poſſũt intelligi. De lignis oliuarũ
facti: q̇ virtutes angelice vncte ſũt gratia ſpũſſancti: ne areſcãt
ab amoꝛe dei. Sũt aũt altitudinis decẽ cubitoꝝ: q̇ denario vi/
te eterne fruũtur: habẽtes inuiolatã cõditoꝛis imaginẽ ſeruata
ſanctitate iuſticia ⁊ vͦitate quã pꝛima cõditiõe ꝑceperũt. Dena/
rius eñ decẽ obolis cõſtat: ⁊ in ſe nomen regis cõtinet ⁊ imagi
nẽ. Vñ regnũ celeſte ſignificat: vbi angeli in imagine cõditoꝛis
ad quã facti ſũt ſemꝑ manẽt: ⁊ electi homĩes imaginẽ quã pec/
cãdo amiſerãt recipiũt. Ale cũ ĩ ſanctoꝝ hominũ figura ponũt̃:
vͦtutes eoꝝ ſignificãt: q̃bus ſemꝑ ad celeſtia volare: ⁊ in his de
lectant̃ cõuerſari. Cũ vͦo in figura angeloꝝ: gratiã ꝑpetue ⁊ in
defectiue felicitatis eoꝝ qua ſemꝑ in celeſtib⁹ in miniſterio ſui
ꝯſiſtunt auctoꝛis: vel quia leuitate ſpũalis nature ſunt p̃diti: vt
vbicũqꝫ voluerint ſtatim quaſi volando ꝑueniant: ⁊ hic cũ alis
figurati: ⁊ ꝓphetis ſunt cũ alis oſtẽſi. Duo cherubin. i. duo te/
ſtamenta: in oꝛaculo facti in ſecreto cõſilio diuine diſpẽſatiõis:
de lignis oliuaꝝ: quia lucẽ ſciẽtie nob̃ tribuũt iuuãte flãma cha
ritatis dei per ſpiritũſanctũ: decẽ cubitis alti. q̇ obſeruantiã de
calogi ad deo ſeruiendũ p̃dicant: denario perpetui regni remu
nerandã.

a ſed ⁊ clauos fecit aureos: ita vt ſin/ a
guli claui ſiclos q̃nq̃genos appẽde/
b c rẽt. Cenacula q̃ꝫ texit auro. Fecit eti
a ¶ vni⁹ mẽſure ⁊ eiuſdẽ opis erãt duo cherubin: q̇ nulla diſpar volũtas ẽ in ſupna p̃ria: vbi oẽs illuſtrant̃ eadẽ p̃ſentis dei viſiõe ⁊ glĩa. b ¶ ꝓpter cõſoꝛtiũ charitatis q̃ min⁹ qꝫ inter duos eſſe nõ põt. vñ diſcipuli ad p̃dicãdũ bini mittũt̃: vt q̇ verbũ fidei p̃dicẽt: charitatẽ añ oĩa teneant.
am ĩ domo ſctiſctõꝝ cherubin duos
ope ſtatuario / ⁊ texit eos auro. Ale
cherubin viginti cubitis extẽdebãt̃:
d ita vt vna ala haberet cubitos q̃nqꝫ /
⁊ tãgeret parietẽ dom⁹: ⁊ altera q̃nqꝫ
cubitos habẽs / alam tangeret alteri⁹
a ¶ vnũ opus erat ĩ duob⁹ cherubin: q̇ vtriuſqꝫ teſtamẽti ſcꝑtoꝛes eadẽ caſtitate opis ⁊ deuotiõe charitatis deo ſeruiũt: vna ⁊ cõſona voce ac fide deum p̃dicant.
cherub. Silr̃ cherub alterius ala
e q̃nqꝫ habebat cubitos: ⁊ tãgebat pa
a ¶ q̇ in oĩm [illegible]bentiũ reꝝ varietate ſancti ſui coꝛpoꝛis ſenſus in obſequiũ ſui cõditoꝛis extendũt.
f rietẽ: ⁊ alã eius altera q̃nqꝫ cubitoꝝ
a ¶ ale interioꝛes ſuꝑ arcã ſeinuicẽ cõtingunt: q̇ teſtamẽta pari de dño ꝯſentiũt atteſtatiõe.
alam cherub alteri⁹ ꝯtingebat. Igit̃
ale vtriuſqꝫ cherubin expanſe erant
⁊ extendebantur per cubitos vigin/
¶ q̇ nos ab huius peregrinatiõis erũna erectos ad ſuũ deſiderant venire conſoꝛtium.
ti. Ipſi autem ſtabant erectis pedi/ b
a ¶ verſas habent facies.
g bus: ⁊ facies eoꝝ verſe erant ad ex/
h teriorem domum. Fecit quoqꝫ ve/ c
a ¶ ſupnoꝝ deſiderio q̃ initiari crucẽ noſtrã poꝛtando debem⁹. b ¶ ſacramẽto dñice paſſiõis. c ¶ flãma ſpũalis amoꝛis. Vñ dixerũt q̇ ambulauerunt cũ dño: Nõne coꝛ noſtrum ardens.
lum ex hiacyntho / purpura / cocco

nerandã. d ¶Ita vt ala vna haberet cubitos q̃nqꝫ. C
Quinqꝫ cubitoꝝ erat ala cherub vna ⁊c̃. q̇ angeli legẽ dĩ de
ſcriptã in quinqꝫ libꝛis indefeſſa deuotiõe cuſtodiũt: diligẽdo
ſcꝫ deũ ex oĩb⁹ viribus ſuis: ⁊ ꝓximos tanqꝫ ſeipſos. plenitu/ Ro.13.c
do aũt legis eſt charitas: ꝓximi quoqꝫ adinuicẽ ſunt ſpiritus
angelici ⁊ homines electi. Vñ vtra/
qꝫ ala cherub eiuſdẽ menſure eſt: q̇
eadẽ deuotiõe qua ſeſe alterutruꝫ in
deo diligũt: noſtrã quoqꝫ ad ſe aſcẽ/
dentiũ ſocietatẽ deſiderant. Silr̃ er
go ale decẽ cubitos cõplent: cũ in ge
mina charitatis exhibitiõe angeli cõ
ditoꝛis ſui p̃ſentia letant̃. e ¶Tã
ge parieteꝫ. Duos eque parietes
alis ſuis tãgũt: q̇ iudeos ⁊ gẽtiles
ſecũ habẽt celeſtis aule poſſeſſoꝛes:
nõ ꝙ ibi ſit localis diſtĩctio int̃ vtrũ
qꝫ pp̃lm: ſꝫ q̇ maioꝛ eſt feſtiuitas in
terne beatitudinis ꝺ ꝯſoꝛtio aduna
te in dͦo fraternitatis. Extẽdũt ergo
ad vtrũqꝫ parietẽ alas: q̇ letantes
in celeſti p̃ria iuſtos vtriuſqꝫ pp̃li ad
laudẽ excitãt creatoꝛis. Alas tectas
auro ad oꝛaculi parietes extẽdũt: ſic
habẽt facies verſas ad exterioꝛẽ do
mũ: q̇ angeli ſicut ſuã innocẽtiã cõ/
ſeruãt: ſic de ſctõꝝ beatitudine gau/
dent: vt eis q̇s adhuc in terris cõſpi
ciũt: opẽ ferãt donec illos ad celeſtẽ
patriã introducãt: Oẽs eñ ſunt ad Heb.1.d
miniſtratoꝛij ſpũs in miniſteriũ miſ/
ſi ꝓpter eos q̇ hereditatẽ capiũt ſalu
tis. Alis exterioꝛib⁹ iſte vnũ pietẽ:
ille alteꝝ ꝯtingit: q̇ vet⁹ te. antiquo
pp̃lo ſcꝑtũ nouũ nob̃ q̇ poſt ĩcarnati
onẽ dñi ad fidẽ venim⁹. ⁊ ſcdͦo piet̃
id eſt ſeptẽtrionali recte cõꝑamur: q̇
poſt frigoꝛa ⁊ tenebꝛas idolatrie lu
cẽ vͦitatꝭ coguim⁹. f ¶Ala ei⁹ al/
tera. Extẽdũt alas adinuicẽ ſuꝑ ar/
cã / cũ ad laudẽ ſaluatoꝛis referũt oẽ
bonũ qꝺ accepant. Extẽdũt alteras
alas ad parietes oꝛaculi / cũ ſctõs ſe/
cũ videre letant̃: eoſqꝫ velut alaꝝ ſũ
mitatib⁹ tãgũt q̇s imitatoꝛes ſue pu
ritatis in hac vita fuiſſe exultant.
g ¶Et facies eoꝝ verſe erãt. D
Ad exterioꝛẽ domũ: q̇ nr̃i grã q̇ ad/
huc foꝛis ſtam⁹: ſed ſpe ſalui facti ſu
mus. Diuini libꝛi ſũt cõditi: q̇rũ ſcri/
ptoꝛes iã cũ dño regnãtes / nr̃e ſalu/
tis curã gerũt: ⁊ ꝓ nob̃ ĩterpellant
apud deũ. h ¶Fecit q̇ꝫ velũ. H̃ ĩ
regũ p̃mittit̃: ſꝫ ibi narrat̃ ꝙ h̃ ñ ha/
bet̃: q̇. ſ. ĩ ĩgreſſu oꝛaculi fec̃ oſtiola de lignis oliuaꝝ: poſteſqꝫ
anguloꝝ q̃nqꝫ: ⁊ duo oſtia ꝺ lignis oliuaꝝ poſteſqꝫ Sꝫ veluꝫ
iſtud decorꝭ grã factũ ẽ: vt int̃ ꝑietes deauratos oloſericũ ful/
geret. Sꝫ eiuſdẽ myſterij cui⁹ oſtiola ꝯgrua ſignificatione añ
arcã ⁊ ĩ ĩgreſſũ oꝛaculi appẽſũ: vt ſic oſtiola ꝯgruis hoꝛꝭ apie
bant̃. Sic ⁊ velũ veniẽtib⁹ q̇ in ſctãſctõꝝ ĩgrederent̃: cui⁹ re/
uelatio ſm legẽ apitionẽ regni celeſtꝭ ſignificat: q̃ ꝑ carnẽ xp̃i
donata ẽ nobis. Vñ ⁊ baptiçato dño apti ſũt celi: q̇ ꝑ baptiſ/ Mat.3.d
ma qꝺ nob̃ ꝯſecrauit: ingredimur ianuã regni celeſtis: ⁊ ipſo
moꝛiẽte velũ ſciſſũ ẽ mediũ: q̇ legales figure ad finẽ peruene Ibi.27.f
rãt ⁊ vͦitas euãgelij ⁊ ĩgreſſus regni ip̃a vͦitate apit̃.

☞ Et intexuit

Nico. de lyra

✱ dũ q̇ꝫtũ ad ĩferioꝛẽ mãſionẽ tẽpli q̃ ꝯtinebat ſctm̃ ⁊ ſctm̃ſã/
ctoꝝ. a ¶Sꝫ ⁊ clauos fecit au. ad cõiũgẽdũ foꝛtit̃ lamias
aureas cũ tabulis que erãt in parietibus domus. b ¶Ipſi
aũt ſtabant erectis pedibus: id eſt obliquatꝭ: vt dicit ma
giſter in hiſtoꝛijs: ita ꝙ habebãt vnũ pedẽ magis eleuatũ al/
tero q̃ſi diſponerent̃ ad ambulandũ: ſed hoc nõ videt̃ veꝝ: q̇
in hebꝛeo habet̃: Et ſtabãt ſuꝑ pedes ſuos: ita ꝙ vterqꝫ pes
vni⁹ cherub tãgebat pauimẽtũ: ⁊ ſilr̃ pedes alteri⁹: ⁊ iõ cuꝫ dꝛ
h̃: Stabãt erectꝭ pedib⁹: ĩtelligẽdũ ẽ. i. rectꝭ: q̇ recte ſuꝑ pedeſ
ſuos ſtabãt. c ¶Fec̃ q̇ꝫ. iſtꝺ erat pendẽs ad ꝑietẽ diuidẽtẽ
ſctm̃ ⁊ ſctm̃ſctõꝝ ⁊ tꝑe paſſiõis xp̃i ſciſſũ fuit: vt h̃r Mat. xxvij
✱ Añ foꝛes

E a ¶ Et interxuit eis che. Interxunt cherubin his q̄ttuor co lorib⁹ cū in om̄ib⁹ q̄ pie agim⁹ a venenatis demonuȝ telis p̱ angelica p̄ſidia ꝓtegimur: ⁊ mlͥtitudine ſcīe indeſinēter vti mur reſpiciētes ſemp̱ ad eloquia diuīa: ne a v̾tutū calle aber rem⁹. b ¶ Añ fores tē. Stabāt ī porticu añ fores tēpli: et ingreſſuȝ tēpli ſuo decore ex vtraq̧ p̱te ornabāt. Oſtiū templi dñs ē q̄ ait:

Joh.14.a Nemo venit ad patrem niſi p̱ me ⁊c. Oſtiū columne ab vtroq̧ latere circūſtāt: cū miſtri ſermōis vtriq̧ pplo introitū regni celeſt̾ oſtendūt: vt quicūq̧ a luce legalis ſcīe vl̾ gētilitat̾ errore ad fidē euāgelij venerit: habeat eos paratos q̄ ſibi iter ſalutis v̾bo mōſtrent et exēplo. In regū de his colūnis legit̃. Qui cū veniſſet ad regē ſalomoneȝ fecit om̄e opus ei⁹ ⁊ finxit duas colūnas ereas ⁊c. c ¶ Trigita ⁊ q̄nq̧ cu. h nūer⁹ p̱fectionē ſignificat magiſtroꝝ.

3. Re.7.c Septenari⁹ enī nūer⁹ p̱ q̄nariū vel q̄nari⁹ p̱ ſeptenariū multiplicat⁹ trigīta q̄nq̧ reddūt. Quinari⁹ v̾o legē ſeptenari⁹ ꝓpter ſpm̄ ſeptiformē in flore radicis ieſſe manentē euāgeliū exprimit.

Mat.14.b vñ alibi: Dñs q̄nq̧ panib⁹ q̄nq̧ milia

Marc.8.a hoīȝ. Et alibi Septē panib⁹ q̄ttuor milia hoīm pauiſſe narrat̃. Colūne igit̃ xxxv. cubitoꝝ ſignificāt doctores euangelij duoꝝ teſtamētoꝝ habere p̱fectaȝ

Mat.13.b ſcientiā. vñ: Uobis datū ē noſſe myſte

Luc.24.g rium regni dei. Et alibi: Aperuit illis ſenſum vt intelligerent ſcripturas.

d ¶ Quaſi catenulas. Multiplex catenaꝝ ꝯtextio: ⁊ retis ſm̄ regū expāſio multipharias electoꝝ p̱ſonas inſinuat: q̄ cū v̾bis p̄dicatoꝝ fideliter auſcultādo ⁊ obediēdo adherent: q̄ſi capitibus colūnaꝝ ſup̱poſita retia ⁊ catenule miraculū ſue cōnexionis ſpectātibus p̄bēt. e ¶ Capitib⁹ co. Capita colūnaꝝ .i. ſup̄ma p̱s p̄cordia ſūt doctoꝝ q̄ꝝ deo deuotis cogitatiōib⁹ ſic capite mēbra ita ipſoꝝ oīa op̱a dirigant̃ ⁊ v̾ba. f ¶ Malogranata. Uno foris cortice mlͥta interi⁹ grana circūdāt: vñ eccliaȝ ſignificāt: q̄ vni⁹ fidei munimīe innūera electoꝝ agmīa circūdat: vl̾ cuiuſq̧ iuſti vitā ⁊ mores: qui multa cogitationū virtutūq̧ inſignia ne forte defluāt firma fidei ⁊ hūilitat̾ vallāt cuſtodia. Apte v̾o capita colūnaꝝ malogranatis erāt ī gyro circūdata: q̄ ſctī doctores prioꝝ vitā fideliū ad memoriā reuocāt: eorūq̧ exēplis ⁊ ſermones ſuos om̄i p̱te ꝯfirmāt: ne ſi alit̃ q̄ illoꝝ hȝ regl̾a vixerīt vl̾ docuerīt errent. g ¶ Ipſas q̄ȝ colū. Ideo due facte ſūt colūne ⁊ ita diſpoſite: vt nobis ī ꝓſperis ⁊ in aduerſis īgreſſū

Nota regni celeſt̾ añ oculos habendū doceāt. Notādū v̾o ꝙ portic⁹ tēpli etiā veſtibulū vocat̃: ⁊ qđ legim⁹ int̃ veſtibulū ⁊ altare inter porticū ⁊ altare intelligi debere. Scđa colūna ſignificat p̄dicatores q̄ gentib⁹ ad p̄dicandū miſſi ſunt. Uel dextra colūna eos ſignificat: qui venturū in carne ꝓphetauerunt dñm. Scđa v̾o illos q̄ iam veniſſe ⁊ mūdū ſuo ſanguīe redemiſſe teſtant̃. Ambe colūne ſil̾i vocabulo cenſent̃ cū vna firmitas ⁊ altera in robore dr̄: vt vna fidei ⁊ operis fortitudo cūctis ineſſe doctoribus mōſtret̃: ⁊ nr̄i tp̱is doctores tacite notent̃: q̄ colūne dom⁹ dei videri ⁊ appellari volūt: cū ī ſe firme fidei ad ꝯtēnendas ſeculi pōpas ac deſiderāda bona īuiſibilia nihil habeant roboris ad corrigēdos vl̾ īduſtrie ad ītelligēdos eoꝝ q̄b⁹ p̄ſūt errores.

Fecit q̄ȝ al. Altare holocauſti ſignificat Ca. IIII eos q̄ corp⁹ ſuū ⁊ animā deo igne amoris cōſecrant: q̄ꝝ p̱ſeuerātiā ī bono op̱e lōgitudo altar̾ exp̄mit. latitudo āplitudinē ī charitate dī ⁊ ꝓximi. ſpeȝ ī expectatiōe diuīe viſitatiōis altitudo p̄tēdit. i ¶ Uigiti cu. la. ⁊c. Uicenari⁹ magnā p̱fectionē īdefeſſe lōganimitat̾ ⁊ ſincere dilectionis ſignificat: q̄ p̱ vtriuſq̧ t. obſuātiā nob̄ tribuit̃. Quat̃ enī q̄ni vigiti ſūt. Quīq̧ āt ſūt libri leg̾: ⁊ q̄ttuor euāgelia. Cū v̾o ad intelligētiā ⁊ cuſtodiā leg̾ illuſtrāte gr̄a p̱ucim⁹: vicenariū nūeꝝ p̱ficim⁹: fitq̧ idē nūer⁹ ī lōgitudīe ⁊ latitudīe altar̾: cū corda electoꝝ docēte vtroq̧ t. p̱ſeuerātiā boni op̱is etiā in p̱ſecutiōib⁹ ſuāt: ⁊ hilaritatē dilectiōis etiā ī eos q̄ p̱ſequūt̃. k ¶ Et decē cu. al. In denario ſpes celeſtiū p̄mioꝝ ſignificat̃. Uñ q̄ ī vinea p̄riſfamilias laborāt denario remunerant̃. Uñ altare q̄dē electos ſignificat ꝓ ſignāda eoꝝ vita p̱petua decē cubit̾ exaltat̃.

G Mare etiā

¶ caſtigatiōe carnis. vñ: Mortificate mēbra veſtra que ſunt ſup̱ terram.

a b ⁊ byſſo: ⁊ itexuit ei cherubī. Añ a fores etiā templi duas colūnas

c q̄ triginta ⁊ q̄nq̧ cubitos habebāt altitudis. Porro capitella

d eaꝝ q̄nq̧ cubitoꝝ: necnō ⁊ quaſi b catenulas in oraculo: ⁊ ſuppoſu c d

e f it eas capitib⁹ colūnaꝝ. Malogranata etiā centū q̄ catenulis i

g terpoſuit† Ipſas q̄ȝ colūnas po e

a ¶ a dextr̾ dextera colūna doctores ſignificat: q̄ ī hierl̾m p̄mitiuā inſtituerūt eccl̾iā.

ſuit in veſtibulo templi: vnā a dextris ⁊ alterā a ſiniſtris. Eam

¶ firmitas.

q̄ a dextris erat vocauit iachin:

¶ in robore.

et que ad leuam booz. Ca. IIII

b Fecit q̄ȝ altare enē f um viginti cubito g rum longitudinis: ⁊

¶ vel tis.

i k viginti cubitorum latitudinis: ⁊

G a ¶ Ante fores etiā tēpli duas colū. Hic cōſequent̃ agit̃ de his que erāt in porticu. ſ. de duabus columnis notabilib⁹: de quib⁹ dictū fuit diffuſe. iij. Reg. vij. et p̱ȝ ſentētia ex dictis ibidē: excepto qđ ſequit̃: b ¶ Et q̄ſi catenulas in oraculo ⁊ ſup̱poſuit eas capitib⁹ colūnaꝝ. certū eſt aūt ꝙ ille colūne erant in porticu templi: ⁊ ido dicūt hic expoſitores nr̄i cōmunit̃: ꝙ lȝ oraculū ꝓp̄ijſſime dicat̃ ip̄m ꝓpitiatoriū: eo ꝙ inde dabant̃ reſpōſa diuina q̄ſi de ſede dei: vt dictū fuit diffuſe Exo. xxv. tñ vlteri⁹ trahit̃ ad ſignandū totaȝ domū ſanctiſanctoꝝ in q̄ erat ꝓpitiatoriū: ⁊ vlteri⁹ ad ſignandū partē anteriorem templi q̄ dicebat̃ ſanctū vl̾ ſancta: et vlteri⁹ ad ſignandū etiam porticū: eo ꝙ ꝯiungebat̃ templo: ⁊ in hoc ſenſu loquit̃ hic ſcriptura / cū dr̄: Et q̄ſi catenulas .i. opus reticulatū ad modū catenaꝝ ſupple fecit. c ¶ In oraculo .i. in porticu vbi erāt colūne. d ¶ Et ſup̱poſuit eas capitib⁹ colūnaꝝ. q̄ ſup̱ capita illaruȝ columnaꝝ erat opus reticulatuȝ. vt habet̃. iij. Reg. vij. ⁊ ibi fuit diffuſe expoſitū: ſȝ q̄ nō recolo me vidiſſe in veteri teſtamēto ⁊ maxie vbi agit̃ đ tēpli edificatiōe ꝙ oraculū dicat̃ niſi ip̄m ꝓpitiatoriū ⁊ dom⁹ ſāctiſctōꝝ in qua erat ꝓpitiatoriuȝ. ideo pōt iſtud aliter exponi. Ad cui⁹ intellectū ſciēdū ꝙ in parietib⁹ ſanctiſanctoꝝ erant celate varie figure ⁊ erāt ibi aliq̄ ad modū operis plectilis ſeu cōcatenati vel reticulati: ⁊ cōſil̾e opus factū fūit in capitibus iſtaꝝ colūnarū: tñ de alia materia: quia iſte colūne fuerunt đ ere: oēs aūt figure q̄ apparebāt in domo ſanctiſanctoꝝ erant auree. ſm̄ hoc igit̃ poteſt exponi hec lr̄a ſic: Et q̄ſi catenulas in oraculo .i. opus catenatū ſeu reticulatum ſimile illi quod erat in oraculo ſupple fecit. Et ſuperpoſuit eas capitibus columnarum. e ¶ Ipſas q̄ȝ columnas poſuit i veſtibulo tēpli .i. in porticu.

Fecit q̄q̧ altare eneū. Hic ꝯſequēter Ca. IIII agit̃ de vaſis miniſterij īter que cōputant̃ etiā altaria: ⁊ primo ponit̃ iſtorū deſcriptio. Scđo ponitur quedā epilogatio / ibi: Et compleuit. Circa primū agit̃ primo de aliquib⁹ que erāt in atrio ſacerdotuȝ. Scđo de illis q̄ erāt intra templū / ibi: Fecit aūt candelabra. Primo ergo agit̃ de altari holocauſtoꝝ / cū dr̄: Fecit q̄ȝ altare eneū. iſtud nō fuit concauū ſicut altare quod fecit moyſes: quia nō erat portādum de loco ad locum: ſed erat interius de lapidibus impolitis: ſm̄ quod precipitur Exod. xx. et exterius erat eneum. g ¶ Uiginti cubitoruȝ longitudinis ⁊c. ⁊ ſic patet ꝙ erat multo maius q̄ altare quod fecerat moyſes: quod erat tm̄ quinq̧ cubitorū in quadrum ſm̄ longitudinem ⁊ latitudinem: ⁊ ſic area ſuperior erat. xxv. cubitorum habebat etiā tres cubitos tm̄ in altitudine: iſtud v̾o habuit. xx. cubitos in longitudine: et. xx. in latitudine. et. x. in altitudine: et ſic area ſuperior habebat quadringentos cubitos: patet etiam ꝙ oportebat habere aſcenſum ad hoc altare: aliter ſacerdotes non poſſent deſuper miniſtrare: ille tñ aſcenſus erat ſine gradibus p̱ modum eleuationis paulatim aſcēdentis a longinquo: ſicut plenius dictum fuit in Exodo ca. xx.

G Mare etiam eneū

Moraliter. g ¶ Fecit quoq̧ altare eneum ⁊c. Iſtud fuit altare holocauſtorum in quo carnes animaliū offerebantur: ideo ſignificauit auſteritatem penitentie in qua caro propria domino ſacrificatur: et hec oblatio tanto melior eſt ⁊ deo placentior quanto caro propria carior homini q̄ aliena. Job ij. b. Pellem pro pelle ⁊ cuncta que habet homo dabit ꝓ aīa ſua .i. ꝓ vita corporali ſeruanda. Uñ ibidē ſubdit̃: Tange os ei⁹ ⁊ carnē ⁊c. g ¶ Uigiti cubitoꝝ lōgi. ⁊ vigiti cu. lati .i. quadrū: p̱ qđ ſignificat̃ q̄dratura q̄ttuor cardinaliū v̾tutū ⁊ .x. cubitoꝝ altitudīs. p̱ qđ ſignificat̃ impletio .x. mādatoꝝ. Per hoc igit̃ ꝙ altare holocauſti fuit ſic diſpoſitū: ſignificat̃ ꝙ auſteritas penitentie nō eſt deo placita niſi annexā habeat q̄draturā v̾tutis cū impletiōe .x. mādatoꝝ. Ceteroꝝ autē expoſitio myſtica poſita eſt. iij. Regū. vij. ca.

B a ¶ Mare etiã ꝛc. Lauacrũ ſalutare q̃ in remiſſiõe pctõꝝ lauamur. Sacerdotes em̃ in eo lauabanť: vt in ſeq̃ntib⁹ dr: qui oẽs electos ſignificãt: eo ꝙ ſint mẽbra veri ſacerdot. Recte autẽ h vas mare dr in memoriã .ſ. mar rubri: ĩ q̃ extinct egyptijs ꝛ liberato pplo dei baptiſmi forma pceſſit. Baptiſmus ꝯo vite nobis mũdiciã q̃rit in h ſeculo ꝛ vite eterne gliam ꝓmittit in futuro. Und mare decẽ cubitoꝝ a labio vſqꝫ ad labiũ eẽ phibeť: q decẽ pcept oĩa q̃ facere debem⁹ exp̃munť. Denario q̃qꝫ merces bñficioꝝ ſignificať: cũ ĩ vinea laborãtib⁹ ꝓmittiť. Erat ĝ mare decẽ cubitoꝝ a labio vſqꝫ ad labiuꝫ: q a p̃mo baptiçato ĩ noĩe ieſu xp̃i vſqꝫ ad vltimũ oĩs fideliũ chor⁹ vnã ꝯitatis viã ingredi: ꝛ cõem a dño coronã iuſticie ſperare debet. b ¶ Quinqꝫ cubi. ha. alti. q qcq̃d viſu/auditu/olfactu/guſtu/tactuve delinq̃m⁹ totũ in baptiſmo relaxať. Sꝫ nõ ſufficit p̃teritoꝝ remiſſio pctõꝝ. niſi q̃ſqꝫ deinceps bonis opib⁹ inſtiterit. Alioquĩ diabol⁹ q̃ exierat multiplicius redit: ꝛ fiũt hoĩs nouiſſima peiora p̃orib⁹.
11.d Ũn addit: c ¶ Funicul⁹ tri. cubi. Hoc ẽ diſciplina celeſtiũ p̃ceptoꝝ q̃ a nr̃is volũtatib⁹ religamur. vñ: Funicul⁹ triplex difficile rũpiť: q obſeruã-
4.b tia mãdatoꝝ dei in cordib⁹ ſctõꝝ fide ſpe ꝛ dilectiõe ſupne retributiõis f.rmata nulla põt aduerſitate diſſolui. d ¶ Et decẽ cubi. q̃daꝫ extrin. Sculptura ſubter labiuꝫ circũibat illud decẽ cubitis ambiens mare. duo ordines ſculpturaꝝ hiſtriataꝝ erant fuſiles: cũ p̃dictũ ſit ꝙ reſticula trigĩta cubitoꝝ mare circũierit: ꝛ nunc addať ꝙ ſculptura ſubter labiuꝫ poſita decẽ cubit ambierit: ptꝫ ꝙ vas erat in modũ phiale repandũ ac diffuſũ a xxx. cubitis: q̃s habebat a labio vſqꝫ ad deceꝫ coartatũ. Sculptura aũt hiſtriata eſt q̃ hiſtorias reꝝ imitať. vñ p ſculpturas hiſtriatas q̃b⁹ mare circũdať: exẽpla p̃orũ tẽpoꝝ deſignanť: vt videam⁹ q̃bus opibus ſancti deo
B placuerũt ab initio: quãta in felicitate ꝓpter ſcelera perierũt reprobi. e ¶ Poſteriora ꝛc. Quia q̃ mercede p̃dicatores in ppetuuꝫ donenť: dei examine diſpoſitũ ẽ: ſꝫ nobis adhuc occultũ eſt q̃bus hoc occultũ eſſe nõ põt: ꝙ oĩs q̃ baptiſmũ ad ſalutem accipit fidẽ/ſpem ꝛ charitateꝫ debet habere: nec ſine his trib⁹ ꝯtutib⁹ opa-
8.d ri: vel ad ſalutẽ intrare valet. Ũn in Regũ dr: Groſſitudo aũt luteris triũ vnciaꝝ. Groſſitudo luter firmitas eſt ꝯtutis. Triũ vnciaꝝ: q robore fidei/ſpei ꝛ dilectõis pceptio baptiſmi munitur. f ¶ Porro vaſtitas eius ha. menſuraꝫ pal. Groſſitudo quã ioſephus quattuor digitoꝝ eſſe dixit: demõſtrãs que fuit magnitudo palmi. Ideꝫ aũt hec ſignificãt. Quiſq̃s em̃ fide ſpe ꝛ charitate ꝫm quattuor euangelioꝝ doctrinã opera facit iuſticie: pcipiet mercedeꝫ eterne vite. g ¶ Tria milia metretas. Millenarius perfectionẽ ſignificat: q denarius quadratũ ſolidum facit. Decies em̃ decẽ centũ faciũt: q̃ eſt quaſi q̃drata figura ſed plana: ſed vt in altitudinẽ ſurgat ꝛ ſolida efficiať: multiplica cẽtũ p decẽ ꝛ fiũt mille. Quo nũero ſtabilis ꝛ ĩſupabilis: ꝛ velut quadrata iuſtoꝝ cõſciẽtia ſignať. Quocũqꝫ em̃ q̃dratũ vertis ſtabit. Sic electoꝝ animus nulla tẽptatiõe a ſtatu rectitudĩs inclinať. Capit mare tria milia metretas cũ baptiſmi ſacramẽtũ in fide trinitat datũ: in ſe ablutis ꝯfert omniũ remiſſionẽ peccatoꝝ. h ¶ Fecit quoqꝫ conchas decem. In regum ita: Fecit quoqꝫ decem luteres eneos. Quadraginta bathos capiebat luter vnus. Eratqꝫ quattuor cubitoꝝ. Singulos quoqꝫ luteres p ſingulas decẽ baſes poſuit ꝛc. Apoſtoli ꝛ apoſtolici viri qui per boues mare portantes ſignanť: per baſes q̃ꝫ portandis luteribus p̃paratas exprimunť: ſicut ip̃i luteres baptiſmũ ſignãt quẽ figurabat mare. Omnia em̃ ĩ eis que in holocauſtis obla-

caustis oblaturi erãt ſacerdotes lauabãt. Holocauſtũ aũt domini om̄is fideliũ multitudo poteſt intelligi que ab ip̃o baptiçať in aqua ꝛ igni. Sicut ergo ſacerdotes qui in mari lauantur: eos ſignant qui per baptiſmũ cõſortes ſummi ſacerdotis efficiunť: ita holocauſta eoſdẽ exprimũt: cũ poſt ablutionẽ baptiſmi gratia implenť ſpirituali. Lauať em̃ in lutere hoſtia cũ fidelis perfundiť aqua baptiſmi. Offerť in holocauſtũ/cũ per impoſitioneꝫ manus epiſcopi accipit donũ ſpirituſſancti. i ¶ Et poſuit quinqꝫ a dextris ꝛ quinqꝫ a ſiniſtris: vt lauarent ꝛc. In vtraqꝫ parte templi poſite ſũt baſes luteruꝫ: vt vtriqꝫ de populo ſacri fontis gratia deſignareť eſſe pandenda. Et quinqꝫ ſũt in vtraqꝫ parte: vt ſicut in expoſitiõe maris qđ quĩqꝫ cubitis altũ eſt iã diximus: demõſtrareť typice vniuerſa que per q̃nqꝫ ſenſus corpis deliquerat p lauacrum baptiſmi eſſe remittenda. Sicut ergo in vno mari duodecim bob⁹ ſuperpoſito vnitas exprimiť baptiſmatis/que per apoſtolos toto erat orbe p̃dicanda: ita etiã per duos ordines luteruꝫ myſtice oſtendiť: q gentilitas cuꝫ iudea in vnũ fidei ꝯſortiũ per baptiſmatis vndã erat ꝓcreanda. k ¶ Candelabra aurea. Diuĩa eloquia q̃ lucem ſapiẽtie ꝓferũt. vñ: Lucerna pe- Ps.118.c
dibus meis ver. tuũ ꝛ lu. ſe. ꝛc. Hinc
Salomon ait: Quia mandatũ lucer- Pro.6.c
na eſt: ꝛ lex lux: bis quina ſunt candelabra: quia quinqꝫ ſũt legiſlatoris volumina in q̃bus ꝛ tota veteris teſtamenti ſeries cõplectiť. Quinqꝫ ſeculi etates: quinqꝫ a dextris ꝛ q̃nqꝫ a ſiniſtris ponunť: cum poſt incarnationeꝫ dñi eadẽ ſcriptura vtriqꝫ populo cõmittiť: vel euangelicis plena figuris oñdiť: que quondã iuxta litteraꝫ ſolũ intelligenda eſſe putabať.

a decẽ cubitoꝝ altitudinis. Mare etiam eneũ fuſile decẽ cubit a labio vſqꝫ ad labiũ rõtũdũ p circũitũ. Quinqꝫ cubitos habebat altitudinis: ꝛ funicul⁹ triginta cubitoꝝ ambibat gyrũ ei⁹. Similitudo q̃ꝫ boum erat ſubter illud. Et decẽ cubitis q̃dã extrinſec⁹ celature: q̃ſi duob⁹ verſib⁹ labiũ maris circũibãt. Boues ãt erãt fuſiles: ꝛ ip̃m mare ſup duodecim boues impoſitũ erat: q̃rũ tres reſpiciebant ad aq̃lonẽ: ꝛ alij tres ad occidẽtẽ. Porro tres alij meridiẽ: ꝛ tres q̃ reliq̃ erãt orietẽ: habẽtes mare ſuppoſitũ. Poſteriora aũt boum erãt intrinſec⁹ ſub mari. Porro vaſtitas ei⁹ habebat mẽſurã palmi: ꝛ labiũ illi⁹ erat q̃ſi labiũ càlic vel rẽpãdi lilij: capiebatqꝫ mẽſure triã milia metretas. Fecit q̃ꝫ cõchãs decẽ: ꝛ poſuit q̃nqꝫ a dextris: ꝛ q̃nqꝫ a ſiniſtris: vt lauarẽt in eis oĩa q̃ in holocauſtũ oblaturi erãt. Porro in mari ſacerdotes lauabanť. Fecit ãt ꝛ cãdelabra aurea decẽ ꝫm ſpeciẽ quam iuſſerat fieri: et poſuit ea in templo: quinqꝫ a dextris: ꝛ q̃nqꝫ a ſi-

a ¶ vel cubitoꝝ.
a ¶ vt tot⁹ orbis lauacro vite ſignareť eẽ mũdãd⁹
a ¶ Ibi ſũt. xij. apl̃i ꝛ eoꝝ vicarij q̃ mare impoſitũ portãt: cũ iniũctũ ſibi euãgeliçãdo officiũ ꝓmpta deuotiõe pficiũt: ꝛ in q̃drati orbis ptibus fidem ſancte trinitatis aſtruũt.
a ¶ guſt⁹ dñice paſſiõis. b ¶ apta claritas reſurrectionis.
a ¶ in Regũ duo millia bathos.
a ¶ quõ he cõche facte fuerunt: in regum plenĩ⁹ ſcriptum eſt.

Necnõ ꝛ

Nico. de lyra

D a ¶ Mare etiam eneũ fuſile decem cubitis. Hic conſequenter agitur de mari eneo in quo lauabanť ſacerdotes. Secundo de luteribus in quo lauabanť hoſtie offerende/ibi: Fecit quoqꝫ conchas. Sentẽtia iſtarũ partiũ patet ex dict. iij. Regũ. vij. ca. vbi diffuſe fuit dictũ de diſpoſitiõe huius maris ꝛ luterũ: tamẽ de h aliq̃ pauca ſunt hic exponenda.

b ¶ Quaſi duobus verſibus: id eſt ordinibus. c ¶ Labiuꝫ maris circũibant. non eſt intelligenduꝫ ꝙ illi duo ordines celaturarũ eſſent iuxta labiũ quod erat in ſuperiori parte maris: ſed erant verſus inferiorẽ partem: ſicut fuit oſtenſũ. iij. Reg. Sꝫ dicunť h circũire labiũ: quia procedebant in circũitu maris verſus partẽ inferiorẽ: ſicut ꝛ labiũ circũibat in pte ſupiori. d ¶ Porro vaſtitas eius. i. ſpiſſitudo maris. e ¶ Habebat menſurã palmi ꝛc. iij. Reg. diciť: Triũ vnciarũ. ꝛ dicẽdũ ꝙ eadẽ eſt mẽſura: ſicut ibi plenius fuit dictũ. f ¶ Fecit quoqꝫ cõchas decẽ. i. luteres: ꝛ vocanť hic conche a cõcauitate: q luteres erãt interi⁹ cõcaui. g ¶ Et poſuit q̃nqꝫ a dextris ꝛ q̃nqꝫ a ſiniſtris .ſ. reſpectu maris enei qđ erat in medio. h ¶ Fecit aũt ꝛ cãdelabra. Hic cõſequẽter agiť de aliq̃bus que erãt intra templũ. ſ. in illa parte que dicebať ſancta vel ſanctũ. Secundo reuertiť ad aliqua que erãt extra tẽplũ/ibi: Fecit etiã. Circa primũ diciť: Fecit autẽ ꝛ candelabra aurea decẽ ꝫm ſpeciem qua iuſſerat: id eſt ꝫm ſimilitudinẽ cãdelabri qđ fecit moyſes: de cuius factura ꝛ forma dictũ fuit diffuſe Exo. xxv. i ¶ Et poſuit ea in tẽ. q̃nqꝫ a dex. ꝛ q̃nqꝫ a ſiniſtris. ſcꝫ reſpectu candelabri qđ fecerat moyſes qđ erat in medio: Iſta tñ cãdelabra oĩa erãt in pte auſtrali tẽpli: ſicut ꝛ candelabrũ qđ fecerat moyſes: ꝫm qđ habeť Numeri. viij. ca.

Necnon ꝛ

E G a ¶ Necnō ⁊ mēſas decē. has mēſas tam ad panes ꝓpoſitiōis ꝙ̄ ad vaſa dn̄i poꝛtāda factas eſſe credibile eſt: pluralē ꝟo nūeꝝ ꝓ ſingulari poſuit vſitato moꝛe: vt ĩ ieſu naue. Filij aūt iſrl̄ p̄uaricati ſunt mandatū: ⁊ vſurpauerūt ꝺ anathemate: cū achoꝛ ſol⁹ h̄ fecerit. vel qꝛ panes ꝓpoſitiōis ſolebant añ ſabbatū coqui: vt moꝝ ĩ ſabbato ꝓponerent̄ in menſa ꝓpoſitiōis: potuit tñ fieri vt panes noui nouit̄ cocti ill' menſis ĩponerēt̄: ibiq̄ꝫ nocte illa ſeruarentur opti: donec p̄mo mane ablat̄ veteribus ſup mēſam ꝓpoſitiōis ponerent̄ calidi. Sꝫ ſic vna mēſa duodecĩ panibus onuſta vnanimē toti⁹ ſcp̄ture concoꝛdiā aplica aucte munitā ſignificat. Ita decē mēſe auree diuĩe leg̃ ⁊ ꝓphetarū eloq̄a q̄ refectionē nob ꝟbi dei q̄ſi panes ꝓpo. offerūt: vt exēpla fideliū poſitoꝝ q̄ſi ĩ ſe vaſoꝝ ꝺi claritatē ⁊ miracula ꝓponūt. Mēſa aurea ſacra ſcriptura eſt ſpūalis ſcīe claritate fecūda.
Ps.22.b De q̄ pſalmiſta. Paraſti inquit in cōſpectu meo menſaꝫ aduerſus eos q̄ tribulāt me. Panes ꝓpoſitionis ſūt doctoꝛes ſcti q̄rū opa nobis velut vbera ſalutaria ad exempla vite ꝓpoſita.
b ¶ Fecit etiā atriū. Atriū ſacerdotū in ecclia vitā exp̄mit ꝑfectoꝝ: q̄ excellētia ꝟtutuꝫ dn̄o appꝛopinq̄re: ⁊ aliȷ̄s
Sacerdos ꝟbo ⁊ ope ducatum ſolēt oñdere. Sacerdos em̄ ꝺꝛ: qꝛ ſacrū ducatū p̄bet minoꝛib⁹. Quo noīe nō ſolū epi vl' p̄ſbyteri: ſꝫ ⁊ oēs q̄ altitudīe ꝯuerſatiōis ⁊ doctrīe ſalutar̃ p̄eminēt ſolēt appellari: q̄. ſ. nō ſibi tm̄: ſꝫ pl'ib⁹ ꝓſunt: q̄ exhi
Phil.4.d bētes coꝛpa ſua hoſtiā viuētē ſanctam deo placētē: ſacerdotale miſteriū exercēt: q̄b⁹ ꝑ petrū ꝺꝛ: Vos autē gen⁹ ele
1.Pe.2.b
3.Re.6.d ctū r. ſ. ⁊c̄. In reguꝫ ita: Et edificauit rex ſalomō atriū interi⁹ trib⁹ oꝛdinib⁹ lapidū politoꝝ ⁊ vno oꝛdine lignoꝛuꝫ
C cedri. De interioꝛi atrio bꝛeuit̄ loquit̄: de exterioꝛi ꝓꝛſus tacere videt̄. Sꝫ in verbis dieꝝ fit mētio vtriuſq̄ꝫ. Atriuꝫ q̄ interi⁹ qꝺ vocat̄ ſacerdotū: qꝛ ſacerdotes ⁊ leuite in eo miniſtrabāt: vndiq̄ꝫ erat tēplo circūdatū: ſꝫ ab oꝛiēte vn̄ templi erat ingreſſus: multo longi⁹ a tēplo ſecretū: qꝛ ibi. i. in facie tēpli fiebāt miſteria ſacroꝝ. Ibi altare eneum ad oſtias offerēdas. Ibi decē luteres ad eas lauādas. Ibi mare eneū ad lauādas man⁹ ⁊ pedes ſacerdotū cū intrarēt ad miſtrādū. Habebat aūt h̄ atriū tres cubitos altitudīs ſm̄ Joſephū: q̄tinus ab ingreſſu tēpli ceteros ꝓhiberet: ⁊ ſolis ſacerdotib⁹ hec licere ſignificaret. Erat ei ianua ad oꝛiētalem plagam: ad quā vſq̄ꝫ populus hoſtias ⁊ ſacrificia inferebat: inde ſuſcipiēda a ſacerdotib⁹ ⁊ ad altare ꝑferenda. Que de atriȷ̄s vel poꝛticib⁹ hic min⁹ dicūt̄: in libꝛo regū ſm̄ Bedā pleni⁹ expreſſim⁹. c ¶ Et baſilicā grādē. Que erat extra atriū ſacerdotū in quā oīs ppl's ad oꝛādū vel ad verbū audiendū cōfluebat. Hec ĩ ecclia vitā moꝛeſq̄ꝫ carnaliū ſignificat: q̄b⁹ ꝺꝛ:
1.Coꝛ.3.a Nō potui vobis loq̄ q̄ſi ſpūalib⁹: ſꝫ q̄ſi carnalib⁹ ⁊c̄. Et baſilicā ⁊c̄. Bene ꝑ baſilicā grandē carnales ſignificant̄: quia multo maioꝛ eſt ĩ ecclia numer⁹ taliū ꝙ̄ ꝑfectoꝝ. Sꝫ ꝙ̄tū pꝛeſtāt nūero tm̄ ſuccūbunt merito. Vñ hec baſilica grandis: ⁊ ſi plĩmos capit: nō ad officiū altar̃: nō in ip̄m q̄ꝫ atriū ſacerdotū ſaltē intromittit: qꝛ carnales ⁊ infirmi ⁊ ſi ob meritū caſte fidei ⁊ pietatis ad electoꝝ ſoꝛtē ꝑtinēt: lōge tñ ab his ſūt q̄ dicūt: Nō audeo loq̄ aliq̄d eoꝝ q̄ ꝑ me nō efficit xp̄s: in obediētia gentiū ꝟbo ⁊ fact̃. d ¶ Et oſtia in ba. ⁊c̄. Hec ſignāt introitū fidei ſermone p̄dicatiōis p̄parari: vt veniētes diſcāt quō ꝑ fidē xp̄i vl' ſalutaria ſacramēta debeāt intrare eccleſiaꝫ dei: ⁊ poſtq̄ꝫ intrauerint ꝙ̄ religioſe debeāt ꝯuerſari.
e ¶ Fecit aūt hirā le. Lebetes cineres ſacros ſuſcipiūt: cū fideles exēpla ⁊ ſacramēta dn̄ice paſſiōis ad cuſtodiā ſui pia mēte retractāt: vel exitū iuſtoꝝ diligent̃ aſpiciūt: q̄ magnis e/laboꝛatis

laboꝛat̃ agōib⁹ ꝺ ꝑcepto bꝛauio ſine fine letāt̄: vt ꝯſideratꝫ maioꝝ ꝟtutib⁹ ⁊ ip̄i magni efficiāt̄. Vñ q̄ꝝ ĩtuētes exitū ꝯūſatiōs ĩtueamĩ ⁊ fidē. f ¶ Et creagras. Creagre p̄dicatoꝛes ſignāt q̄ aīas fideliū ꝟbo ꝺi reficiūt: ſpūalib⁹ ſpūalia cōparātes: carnalib⁹ ꝟo lac ſimplic̃ doctrīe miſtrātes: q̄ āt ſacra xp̄i ſūmati cog/ſcē ⁊ ad imitationē ſuſcipe volūt: q̄ſi carnib⁹ hoſtie ſalutar̃ ſatiāt̄: ⁊ qꝛ doctoꝝ ē cuiq̄ꝫ ꝯgrua diuidē: recte fiūt ſacerdotib⁹ fuſcinule: q̄buſ carnes hoſtiaꝝ: ꝓut opoꝛtet cōponāt: ⁊ alia hoīb⁹ mūdis q̄dā afferāt: alia altar̃ ignib⁹ ꝯſumēda reliquāt: q̄dā em̄ nr̄e hūilitati ad refectioneꝫ reuelāt̄: q̄dā ſolūmō patēt ſcīe ſcti ſpūs. Quedā in Paral. q̄ in regū expoſita p̄terim⁹: q̄daꝫ expoſita ñ ĩuenim⁹: ⁊ nr̄e ꝑuitatis ꝯſuetudinē excedere nolum⁹. Nuſq̄ꝫ ei ꝑ nos aliquid expoſuim⁹. g ¶ Et phialas ⁊c̄. Phiale latioꝛē ⁊ aptioꝛē ſancte doctrīe ſignificāt ſmonē: q̄ hauſtū ſapīe pie ſitiētibus ĩpēdit ⁊ pie laboꝛātib⁹ refocillationē ꝯgruā ꝑ p̄dicatoꝝ miſteria tribuit ad vt fōtē vite etn̄e ꝑuēire poſſint: ex q̄ bibētes ñ ſitiēt ĩ etn̄ū. i ¶ In argilloſa. Argilloſa t̄ra ꝺ q̄ facte ſunt foꝛme ad fundenda vaſa ſacrā ſcp̄turā (ꝺ q̄ bñ viuēdi regulaꝫ accipim⁹) ſignificat. Quaſi enim argilla igne durata foꝛmā vaſis dn̄i q̄nta ⁊ q̄lia fieri debēt exhibet: cū nob ſcp̄tura regulā quā ſeq̄mur iuſticie: ⁊ ſctoꝝ oñdit exēpla: q̄ igne tribulatiōis ĩuīcibiles ĩ oīb⁹ ꝑſtiterūt: vt nos ĩ dn̄o dn̄i vaſa p̄cioſa eē cupiamus. Es aūt liq̄factū igne argille foꝛmas ĩgredit̄ vt poſſit vas aptū miſteriȷ̄s celeſtib⁹ effici: cū ip̄i ſalubꝛit̄ hūilitati ⁊ flāma diuīe charitat̃ vl' hūane adūſitat̃ emolliti: viā patrū bñ opando ĩtram⁹: vt ad pꝛemia illoꝝ bñ currēdo ꝑuēiam⁹. Nec eĩ ſꝑ nos regul' bñ opādi neceſſe ē artari: ſꝫ cōpleta opatiōe bona palma btē retributionis ē ſperāda. Quia nō ſꝑ vaſa in foꝛmis argille tenebāt̄ incluſa: vbi ad ꝑfectioneꝫ venerāt: fract̃ foꝛmaꝝ clauſtr̃ ꝓducebāt̄ ĩ lucē: ⁊ ĩ tēplo dn̄i ꝓ ſuis q̄q̄ꝫ loc̃ diſponebāt̄. Nō ꝙ opa ſctoꝝ interitura ſint: ſꝫ vbi coꝛonā iuſticie acceperit: ceſſabūt officia laboꝛioſe opatiōis. h ¶ In regiōe ⁊c̄. Joꝛdanis ĩ q̄ xp̄s baptiçat⁹ ē cui⁹ tinctus vn/

a ¶ in Regū ſingl'ari nūero ⁊ mēſam ſuper quam ponerent̄ panes ꝓpoſitiōis aureā.

a niſtris. Necnō et mēſas decē/ et a b poſuit eas ĩ tēplo/ q̄nq̄ꝫ a dextr̃ et q̄nq̄ꝫ a ſiniſtr̃: phialas q̄ꝫ au/

a ¶ exteri⁹ atriū

b reas centū. Fecit etiā atriū ſacer c

¶ hec vitā moꝛeſq̄ꝫ carnaliū ſignificat. q̄bus ꝺꝛ: nō potui vobis loqui quaſi ſpiritualibus ſed quaſi carnalibus ⁊c̄.

c d dotū ⁊ baſilicā grādē ⁊ oſtia ĩ ba d e ſilica que texit ere. Poꝛro mare f poſuit ĩ latere dextro ꝯ̄ oꝛientēꝫ

a ¶ vel etiā. b ¶ ad ſuſcipiēdos cineres al

e ad meridiē. Fecit aūt hirā lēbe g

taris holocauſti. a ¶ fuſcinulas q̄bus carnes victimaꝝ de chaldariȷ̄s traherentur ad eſū hoīꝫ offerrēt̄. b ¶ ad offerēda libamīa h

f g tes q̄ꝫ ⁊ creāgras ⁊ phialas ⁊ cō i k pleuit oīe opus regis in domo

a ¶ pꝛedicatoꝛes vtriuſq̄ꝫ populi.

dei: hoc eſt colūnas duas ⁊ epi/

a ¶ p̄dicatoꝛū coꝛda. b ¶ ſicut ſupꝛa.

ſtylia ⁊ capita: ⁊ q̄ſi q̄dā retiacula q̄ capita tegerēt ſup epiſtylia.

a ¶ ſicut ſupꝛa.

Malogranata q̄ꝫ q̄drigēta ⁊ retiacula duo: ita vt bini oꝛdines malogranatoꝝ ſingulis retiacul' iūgerent̄ q̄ ꝓtegerēt epiſtylia et

a ¶ de his ſupꝛa tractatum eſt.

capita colūnaꝝ. Baſes etiaꝫ fe l cit ⁊ conchas/ q̄s ſuppoſuit baſibus: mare vnū boues q̄ꝫ duodecim ſub mari: et lebetes et creagras ⁊ phialas. Omia vaſa fecit m

¶ quaſi pater. ſ. reuerendus.

ſalomoni hirā pater ei⁹ in domo n

h dn̄i ex ere mūdiſſimo. In regiōe

i ioꝛdanis fudit ea rex ĩ argilloſa

Nico. de lyra

a ¶ Necnō ⁊ mē. decē. ſ. aureas.
b ¶ Et poſuit eas ĩ tē. q̄nq̄ꝫ a dextr̃ ⁊c̄. ſ. reſpectu mēſe quaꝫ fecerat moyſes: tñ oēs iſte mēſe erāt ĩ ꝑte aq̄lonari ip̄i⁹ tēpli ſic̄ ⁊ mēſa quā fec̄ moyſes: vt h̄r̄ Nu. viij. Ratio aūt hui⁹ ſit⁹ cādelabꝛi ⁊ mēſe fuit dicta Exo. xxvj. ⁊ Nu. viij. c ¶ Fecit etiā atriū. h̄ bꝛeuit̄ fac̄ mētionē de atrio ſacerdotū qꝺ erat ĩ circūitu tēpli. d ¶ Et baſilicā grā. baſilica ꝓpꝛie ꝺꝛ dom⁹ regia. a baſileos qꝺ ē rex ĩ greco: ē tñ nomen baſilice tractū ad qꝺlibꝫ edificiū notabile iſtꝺ āt atriū erat clauſū ſūptuoſe ⁊ curioſe. ſ. trib⁹ oꝛdīb⁹ lapidū ⁊ vno oꝛdine cedri: vt h̄r̄. iij. Re. vj. ĩ fi. ⁊ iō vocat̄ h̄ baſilica. e ¶ Et oſtia ĩ ba. ꝑ q̄ ingrediebāt̄ ſacerdotes atriū. f ¶ Poꝛro mare po. in la. dextro ⁊c̄. h̄ ponit̄ h̄ qꝛ. ſ. nō determīauerat de ſitu huius mar̃ ⁊ ex h̄ qꝺ ꝺꝛ h̄ ptꝫ ꝙ decliābat ad dexterā ꝑtē atrij accipiēdo dexterā ꝓut ſacerdotes egrediebāt̄ ꝺ tēplo: qꝛ egrediēdo ꝓcedebāt ꝟſus oꝛiētē: eo ꝙ ĩgreſſus tēpli erāt ĩ ꝑte oꝛiētali ipſi⁹ tēpli. g ¶ Fecit āt hirā le. i. chaldaria. h ¶ Et creagras. i. ĩſtrumēta ad exhendū carnes ꝺ chaldariȷ̄s: ⁊ dicunt̄ a creos qꝺ ē caro ⁊ agros qꝺ ē tract⁹. i ¶ Et phialas. in heb. h̄r̄: Et bacinos. iſta ĩſtrumēta erāt ꝓ altari holocauſtoꝝ. k ¶ Et cōpleuit. Hic ꝯñr reſpectu p̄dictoꝝ pōit̄ q̄dā epilogatio vt aliq̄ addāt̄ q̄ fuert̄ omiſſa: ⁊ ptꝫ ſnīa vſq̄ꝫ ibi: l ¶ Baſes etiā fe. ſup q̄s pōebāt̄ cōche ſeu luteres: ⁊ de foꝛma ⁊ factura iſtaꝝ baſiū dictū fuit diffuſe. iij. Re. vij. fit tñ h̄ mētio ꝺ iſt̃ baſib⁹: qꝛ ꝺ ip̄is nō fecerat mētionem. ſ. loq̄ndo de conchis ſeu luteribus. m ¶ Oia va. fec̄ ſa. hi. ſic ſcribit̄ ĩ heb. h̄: nec miꝝ qꝛ noia hebꝛea freq̄nt̄ ſic variāt̄ ſic̄ ⁊ latīa: vt freq̄nt̄ dictū ē. n ¶ Pat ei⁹. dicit

F ctus vndis aq̄ꝝ:nobis vertit elemētū in ablutionē peccatoꝝ.Et
q: oē fideliū baptiſma q̄ dño ↄſecrant ī exēplū illiꝰ baptiſmi ce
lebraṫ:recte in regiōe iordanis facta ſūt vaſa domꝰ dñi.Nō eī
aliter vaſa electiōis fieri poſſumꝰ:niſi ad baptiſma eiꝰ reſpiciē/
Nota tes vitali flumine ablui ſatagamꝰ.Notādū aūt ꝙ nō tm̄ in regi
one iordanis:ſed in cāpeſtri regiōe illiꝰ facta vaſa dicit:ſignifi/
cās multiplicatiouē fideliū q̄ nō ſolū in iudea:ſ3 in gētiū latitu
95.c dine futura erat.vñ:Gaudebūt cāpi ⁊ oīa q̄ in eis ſunt.Et ali/
11.a bi:Audiuimꝰ eā in ephrata:īuenimꝰ eā in cāpis ſilue.Fudit er/
go rex vaſa domꝰ dñi ī cāpeſtri regiōe iordanis:q: dñs baptiſ/
mo ſalutis de q̄ vaſa miſericordie face
ret:totā mūdi latitudinē impleuit.
a ¶Fecitq3 ſalomō.Dictauit ꝙ
90. hira3 ipō ope cōpleuit.Allegorice ꝟo
redēptor nr̄ in ſctīs p̄dicatoribꝰ ⁊ omi
bus fidelibꝰ ornatū ecclie parat:⁊ vir/
5.a tutū efficit opa/q̄ ait:Nihil ſine me po
1.c teſtis facere.Oē em̄ datū optimū ⁊ oē
donū pfectū deſ.⁊c. b ¶Altare au/
reum.Corda pfectoꝝ iterne charita/
tis ⁊ caſtitatꝰ luce fulgētiū q̄ꝝ ſublimi/
tatē ſignificat etia3 locꝰ altarꝰ.Stabat
em̄ aū oſtiu3 ſanctiſctōꝝ :vt in factura
tabernaculi legimꝰ/in q̄ nō hoſtiaꝝ ſā/
guis neq3 libamina:ſ3 thymiamata tm̄
incēdebanṫ:q̄rū fumꝰ ad ſupiora aſcē/
dēs opiebat arca3:atq3 oraculū odore
ſuauitatꝰ īplebat.In q̄ ſctī figuranṫ: q̄
dū neglectꝰ tpaliū cupiditatibꝰ tota in
tētiōe celeſtia q̄rūt:q̄ſi intus iuxta ora
culū poſiti ſūt:nec lōge remoti avelo q̄
tēplū ⁊ ſctāſctōꝝ dirimūṫ: q: corpe tm̄
terrā incolūt:ſ3 tota mēte in celo ſunt.
Aſcēdit aūt ab h̄ altari fumꝰ incēſoru3
intra ſctāſctōꝝ/vbi arca eſt recōdita:vt
oratiōes ſctōꝝ flāma charitatꝰ excitate
ad celū pueniūt:vbi xp̄s ē ad dextera3
dei ſedēs.Nō em̄ in h̄ altari ſanguis
hoſtiaꝝ:ſ3 thymiama tm̄ incēdiṫ:q: ta
les viri nō hn̄t opa carnis ⁊ ſanguis q̄
mactēt dño ī ara cordiſ:ſ3 lachrymaꝝ ⁊
orōnū vota p deſiderio regni celeſtis
B offerūt. c ¶Et forci.Forcipes.ī vſu
altarꝰ facti ſūt enei.S3 ⁊ hi q̄bus emū
dabanṫ lucerne interp̄tationē ſpūalis
ſenſus p doctoꝝ officia ſignificāt.Ipſi
em̄ ꝟba ſacri eloquij ab hiſtoria in alle
goriā:ab vmbra in veritatē trāſferen/
tes:q̄ſi lucē ſciētie in eccliam ſup cāde/
labrū myſticum poſiti multiplicāt.
d ¶Et oſtia ce.tē.Hi ſūt doctoreſ
⁊ ſacerdotes q̄ inſtruēdo/baptiſando/
cōmunicādo corpis ⁊ ſāguinis dñi my
ſteria p̄ma nobis ecclie limīa pādunt.
e ¶Sicq3 cōpletū eſt opꝰ.Cūve
rus pacificꝰ in die nouiſſima oēs ele
ctos reſurrectiōis īmortalitate glorifi/
cat.Q3 diu aūt ſtatꝰ huiꝰſeculi geriṫ:fa
cit q̄dē ſalomō domꝰ dñi opꝰ ſ3 nō pfi/
cit:q: corda electoꝝ dñs vt bona operē
tur īſpirat ⁊ adiuuat:nulli tm̄ abſq3 pec
cato eē donat:qđ in futuro fidelibꝰ re/
ſeruat.Perficit ꝟo oē opus tēpli ſui ⁊
dedicatiōi aptū reddit:cū trāſlatos de
hacvita electos etnū pducit ad regnū.
vñ ſeptē annis edificaṫ:octauo pfectū
dedicaṫ.Septē em̄ diebꝰ oē tp̄s volui
tur:octauꝰ ē dies iudicij ⁊ reſurrectōis
cui cōuenit qđ ſequiṫ. Ca.V.
I Atulit igiṫ ⁊c. f ¶Porta/
uerūt leui.ar.⁊c.Hoc fit cum
xp̄s pacto vniuerſali iudicio ce/
tū doctoꝝ ⁊ alioꝝ fideliū introducit ad
regni gaudiū.Reponitq3 vaſa diuerſi
generꝰ argētea ſiue aurea in theſauris
domꝰ dñi:cū eos q̄ multitudine dulce/
30.f dinis eiꝰ frui meruerūt.Abſcōdit ī ab
ſcōdito vultꝰſui a ↄturbatiōe hominū.
Et apte
Et apte multi ſūt theſauri in q̄bꝰ vaſa electiōis recōdunṫ:ſed
vna domꝰ dñi in q̄ ſctī ſūt theſauri:q: vna eſt ecclia ī q̄ oēs cō
tinenṫ electi q̄uis diſtātes meritꝰ:⁊ vna pr̄ia celeſtꝰ oībꝰ pro/
miſſa:q̄uis ſtella a ſtella in claritate differat.vñ:In domo pa 1.Coꝝ.15.e
tris mei māſiōes mlte ſūt.Unā ḡ domū dñi fecit ſalomon:ſ3 Joh.14.a
mltos in ea theſauros ad recipiēda vaſa diuerſi generꝰ: vna
tm̄ bñdictiōe ſctīficata parauit:q: vna ē domꝰ pr̄is :ſ3 mlte in
ea māſiōes ad recipiēdos oēs q̄s timētes ſe ⁊ diligētes bene
dixit dñs puſillos cū maioribus.

terra inter ſochot et ſaredatha.Erat a
aūt multitudo vaſorū innūerabilis:
a ita vt ignoraret pōdus eris.Fecitq3
b ſalomō oīa vaſa domus dei:⁊ altare b
a ¶ decē.ſ.de q̄bus ſupra dictū ē. b ¶hoc q̄q3
ſupra expoſitū eſt.
aureū ⁊ mēnſas:⁊ ſup eās panes p c
¶ vt ſupra.
poſitiōis.Cādelabra q̄3 cū lucernis d
ſuis:vt lucerēt ante oraculū iuxta ri/
a ¶ q: lumine vere ſapiē clariſſima. b ¶ſpecies
lilioꝝ in cādelabro ſup q̄s ponebanṫ lucerne.
tū ex āuro puriſſimo:⁊ flōrentia quę
a ¶ emunctoria q̄bus emūgebanṫ licinia cādela
bri vt repata meliꝰ lucerēt.
c dam:⁊ lucernas ⁊ forcipēs aureos. e
Oīa de auro mūdiſſimo facta ſunt.
a ¶ vaſa in q̄bꝰ odorabanṫ thymiama ſūt docto
rū corda in q̄bꝰ oratio pura ⁊ ſuaue flagrās.vñ:
Dirigaṫ oratio mea ſicut incēſum in ↄſpectu tuo.
Thymiamatēria q̄3 ⁊ thuribla ⁊ phi f
a ¶ pure ↄſciētie.
alaſ ⁊ mōrtariola ex auro puriſſimo.
a ¶ in regū ita ⁊ cardines oſtioꝝ domꝰ tēpli inte
rioris ſctīſctōꝝ:⁊ oſtioꝝ domꝰ tēpli ex auro erāt.
¶ angelica miniſteria que nobis corpe egreſſis
introitū reſerant vite celeſtis.
d Et ōſtia cęlauit tēpli interioris : id ē g
in ſanctaſanctoꝝ:⁊ oſtia tēpli forin/
e ſecus aurea.Sicq3 cōpletū eſt oīe
opꝰ qđ fecit ſalomō in domo dñi.
I Atulit igiṫ Ca.V. b
a ¶ xp̄s. b ¶ ī regū q̄ ſacrificauerat.
ſalōmon oīa q̄ vōuerat da
a ¶ deꝰpater. b ¶ eloq̄ntes q̄s xp̄us
ſpūs ſui gr̄a ad loquēdū euāgeliū cō/
format. c ¶ naturali ingenio p̄ditos q̄s ſuo ſpū
repletos ad ↄſiderāda in lege ſua mirabilia illu/
uid pāter ſuꝰ argēntu3 ⁊ āurū:⁊ vni/
minat. a ¶ oēs ecclie filios q̄s ſctī ſpūs gr̄a ad
amāda ⁊ petēda ppetue ſalutꝰ dona inflāmat.
uerſa vāſa poſuit in theſauris domꝰ
dñi.Poſt q̄ cōgregauit maiores na †
tu iſrael:⁊ cūctos p̄ncipes tribuū:et
capita familiaꝝ de filijs iſrael in hie
ruſalē:vt adducerēt arcā fęderꝰ dñi
de ciuitate dauid quę eſt ſion.Uene
rūt igiṫ ad regē oēs viri iſrael:in die i
ſolēni mēſis ſeptimi.Cūq3 veniſſent
f cūcti ſenioꝝ iſrael:portauerūt leuitę
arcā/⁊ intulerūt eā:⁊ oēm paturā tab
nacli.Porro vaſa ſanctuarij q̄ erāt
ī tabernaculo portauerṫ ſacerdotes
cū leuitꝰ.Rex āt ſalomō ⁊ vniuerſuſ
cętꝰ iſrꝉ ⁊ oēs q̄ fuerāt cōgregati ante

Nico.de ly. ⁂ Uectiū
⁂ eiꝰ.diciṫ aūt pater ſalomōis rōne
a etatis vel excellentie artis : ſicut.ſ.di
ctum eſt de rege Tyri.ij.capi.
a ¶Inter ſochoth ⁊ ſaredatha.
Iſte locus vocatur ſarthan.iij.Regꝰ.
b vij.ꝟſus finē:q: ſicut dictū eſt :nomīa
hebrea freq̄nter varianṫ in p̄ncipio vꝉ
in fine. b ¶Altare aureū.qđ erat ī
tēplo in pte anteriori q̄ dicebaṫ ſancta:
c in quo cremabaṫ thymiama.⁊ poniṫ h̄
q: ſupra de h̄ nō fuerat facta mentio.
d c ¶Et mēſas:⁊ ſup eas pa.pro.
hoc poniṫ hic:q: ſupra nō fecerat men
tionē de panibꝰ poſitis ſup decē men/
ſas aureas a ſalomōe factas.⁊ lic3 nō
dicaṫ hic quot panes erāt in q̄libet mē
ſa:pbabile tm̄ eſt ꝙ ibi erāt duodecim
ſicut in menſa moyſi q̄ erat in medio:⁊
ſic in iſtis menſis erāt.cxxij .panes in
e vniuerſo q̄ cedebāt in vſū ſacerdotu3.
d ¶Cādelabra q̄3 cu3 lu.ſuis.h̄
ſimiliter addiṫ ad denotādū ꝙ tot erāt
lucerne ī q̄libet cādelabro facto a ſalo/
mone quot erāt in cādelabro moyſi:ſc3
f ſeptē:vt habeṫ Exo.xxv.⁊ ſic in oībus
iſtis cādelabris erant.lxxvij.lucerne.
e ¶Et forcipes aureos.ad reſcin
dendū partes lichinoꝝ combuſtas.
f ¶Thymiamateria:vaſa erāt in
q̄bus ponebanṫ carbones ad creman/
dū thymiama in altari aureo. g ¶Et
g oſtia ce.tēpli.iſta fuerunt oſtiola p q̄
erat ingreſſus a pte tēpli q̄ dr̄ ſctā ad il
lā q̄ diciṫ ſctm̄ſctōꝝ de q̄bꝰ ſupra nō fe/
cerat mentionē. Ca.V
I Atulit igiṫ ſalomon.Hic D
cōſequēter deſcribiṫ tēpli edifi/ Diuiſio
b cati dedicatio.Circa quā primo
deſcribiṫ arce ⁊ vaſorū introductio.ſe/
cundo ſalomonis oratio ca.vi.tertio di
uine acceptatiōis manifeſtatio ca .vij.
Circa primū primo deſcribiṫ arce ⁊ va
ſorum ſacrorū deportatio. ſecundo ſa/
cerdotum ⁊ leuitarum iubilatio /ibi :
Egreſſis aute3 ſacerdotibus:tertio di/
uina acceptatio/ibi:Igitur cunctis.ſen
tentia prime partis patet ex dictis.iij.
Regꝰ.viij.cap̄.in principio:exceptis q̄
ſequūtur. i ¶In die ſolenni men
† ſis ſeptimi.Totus ille menſis apud
hebreos fere erat ſolennis : tamen di/
es ſolennis que hic ponitur fuit dies
decima menſis in qua agebatur feſtu3
expiationis:tamen feſtū huius dedica/
tionis cepit ante per duos dies:q: du/
rauit ſeptē diebus:vt habeṫ.iij.Regꝰ.
i viij.in fine:⁊ in hoc libro infra ca. vij.
⁊ huiꝰ ſeptene dies expiatiōis fuit ter/
tia:q: decimaq̄nta die huius menſis in
cipiebat feſtum tabernaculorū ſm̄ pre/
ceptu3 legis quod ſimiliter durabat ſe/
ptē diebꝰ ⁊ intulerunt ſacerdotes arcā
⁂ federis dñi
Moraliter. † ¶Poſt que cōgre Moraliter
gauit maiores natu iſrael:⁊ cun/
ctos prīci.⁊c.Huiꝰ expoſitio myſti
ca poſita eſt.iij.Regꝰ.viij.ca.vſq3 ibi:
⁂ Igiṫ cūctis

E G a ¶ Vectiũ aũt qbꝰ ⁊c̃. Notandũ q̄
Nota etſi capita vectiũ accedẽtibꝰ ꝓpius ⁊ di/
ligenter intuẽtibꝰ parebãt añ oraculum:
nõ tñ fieri poterat: vt ipſa eoꝝ capita añ
oraculũ eminerẽt: q̄ neceſſe erat vt clau
ſo oraculo ⁊ appenſo ante oſtia velo: ipſi
quoq̄ vectes cũ arca ⁊ cherubin interiꝰ
abderenť: qđ fieri nõ poterat: ſi ꝓminẽ/
tes vlteriꝰ vectes ꝓducendis ad claudẽ
dum oſtijs locũ nõ darent: quoꝝ poſitio
nẽ in magno ſacramẽto ſcriptura tã dili/
gẽter expediuit. Cõſtat eñ q̄ domꝰ tẽpli
exterior ꝑegrinantẽ ĩ terris eccleſiã: ſan
cta aũt ſanctoꝝ interne patrie felicitatez
deſignat. Apparebãt ſũmitates vectiũ
foris añ oraculũ. nõ ſemꝑ ſ3 cũ oſtia ora/
culi aperiebanť: neq̄ h̄ omnibꝰ ſ3 illis q̄
ꝓpius accedẽtes ea q̄ intꝰ erãt attentiꝰ
intuebanť. Ipſe autẽ arca qualis ⁊ quõ
eſſet poſita: illis ſolũ q̄ oraculũ intrabãt
videre licebat: q̄ nullus ſanctorũ in hac
vita: etſi multũ in altitudine mẽtis ſe at/
tollat: ſ3 ſoli illiꝰ patrie ciues gloriaz ſui
redemptoris plene cõtuenť. S3 vectes
cũ arca in oraculo recõditi: q̄ ꝑfecti qui/
q̄ q̄ nos p̄ceſſerũt abſcõditi ſũt in abſcõ/
dito vultꝰ dei a ꝯturbatiõe hoĩm. Sum
mitates tñ vectiũ apto oraculo his q̄ ap/
†45. diſt. c. propiãt videnť: cũ ꝑfectioribꝰ ⁊ oraculũ
diſciplina ſui cordis tota intentiõe purificãtibꝰ di/
uina gr̃a aliq̄d internũ de ſuꝑnoꝝ ciuiũ
gaudio cõtemplandum donauerit. Que
contẽplatio his q̄ paulo longius receſſe
rint nõ ꝯcediť: q̄ntũ eñ exteriꝰ mente va
ga remanẽt: tãto minus interna gaudia
videt. b ¶ Nihil q̄ aliud ẽ ⁊c̃. Oſtẽ
dit generaliť q̄ in arca nihil fuit ꝯtrariũ
legi dñi cõprehẽſe in duabꝰ tabulis: ſed
ea tm̃ ibi fuiſſe cõdita: q̄ iuxta legis man
data ad cultũ vniꝰ dei ⁊ cõmendationez
nr̃e fidei ſunt typice facta. vt vmbra fu/
turoꝝ ꝑ oĩa future veritati teſtimoniũ p̄/
G beret: ⁊ ea in mũdo apparẽte finẽ accipe
ret. Erat aũt in arca ſm̃ Paulũ vrna au
rea habẽs mãna: q̄ in hoĩe xp̃o habitat
oĩs plenitudo diuinitatis corporaliter.
Erat ⁊ virga aaron: q̄ exciſa denuo flo/
ruerat: q̄ poteſtas oĩs iudicandi penes
eũ eſt cuiꝰ iudiciũ in humilitate paſſiõis
videbať eſſe ſublatuz. Erant ⁊ tabule t.
Col. 2. a q̄ in illo ſunt oẽs theſauri ſapiẽtie ⁊ ſci/
entie abſcõditi. Adherebant ⁊ vectes q̄
bus portabať: q̄ doctores q̄ quondã la/
borabant in verbo xp̃i nũc p̄ſenti viſiõe
cõgaudent glorie xp̃i. vñ: Cupio diſſolui
Phil. 1. c ⁊ eſſe cuz xp̃o. c ¶ Veſtiti byſſinis.
Per ſtolas byſſinas candida mundicie
corporalis caſtitas deſignať: hac induũ/
tur oẽs q̄ dei officio aſſiſtũt: et laudes ei
ore moribꝰ ⁊ actu ꝯcrepãt. Cymbala eñ
oris ꝯfeſſionẽ: pſalteria mortalitatem: ci/
thare carnis mortificationẽ: ⁊ bone acti/
onis ſtrenuitatẽ vigĩtiquattuor chordis
.i. ꝓpheticis ⁊ apoſtolicis doctrinis in/
ſtructe ſignificanť. d ¶ Cantores. vť
doctores. ſ. ꝑ centenariũ et vicenariũ ex/
preſſi: q̄ legiſlator h̄ numero ſuoꝝ ſũmã
Act. 2. a annoꝝ cõpleuit: ⁊ in die pentecoſtes eo
† Ps. 105. a dẽ numero credẽtes ſpũs paraclyti gra/
tiã acceperũt. e ¶ Igiť cũctis ⁊c̃. Cũ
ctis ſacerdotibꝰ ⁊ leuitis organis diuer
ſi generis laudẽ dei in tẽplo cõcinentibꝰ
ſacerdotes ꝓpter caliginez: vel ſerui re/
gũ ꝓpter nebulã nõ potuerũt ſtare ⁊ mi
niſtrare: q̄ p̄dicantibꝰ xp̃o ⁊ apl̄is euan
geliũ eiꝰ ſuꝑbi iudeoꝝ pontifices exigen
tibꝰ meritis dũ diuina myſteria ꝑ para/
bolas audiunt: q̄ſi ſacerdotes domꝰ do/
mini ꝓpẽ

arcam imolaban arietes ⁊ bo/
ues abſq̄ vllo numero. Tanta
eni erat multitudo victimarũ.
a ¶ illata in ſanctaſanctorũ arca aſſum/
ptam xp̃i humanitatẽ ⁊ intra veluz regie
celeſtis inductam ſignificat
Et intulerunt ſacerdotes arcã
federis domini in locum ſuũ:
id eſt ad oraculum tẽpli/in ſan
ctaſanctorum ſubter alas che
rubin: ita vt cherubin expan/
derent alas ſuas ſuꝑ locum in
quo poſita erat arca: et ip̄az ar
a ¶ hi ſunt predicatores verbi per quos
ipſe mundo innotuit.
a cã tegerẽt cũ vectibus ſui. Vẽ/
ctium aũt quibus portabať ar
ca (q̄ paululũ lõgiores erant)
capita parebãt ante oraculuz.
Si vero quis paululuz fuiſſet
extrinſecus eos videre non po
terat. Fuit itaq̄ arca ibi vſq̄ i
b preſentẽ diem. † Nihil q̄ aliud
erat in arca niſi due tabule q̄s
poſuerat moyſes in oreb: qñ le
gem dedit dñs filijs iſrľ egredi
entibꝰ ex egypto. Egreſſis aũt a
a ¶ nondum eñ vigintiquattuor turme
ſortem miſerãt q̄s primꝰ aut ſecũdus aut
tertius miniſtret: ſ3 omnes ſanctificati pa
riter ſeruiebant.
ſacerdotibꝰ de ſanctuario: oẽs b
enim ſacerdotes qui ibi potue/
rãt iueniri ſanctificati ſunt: nec c
adhuc in illo tempore vices et
miniſteriorũ ordo inter eos di/
uiſus erat: tam leuite q̄ canto/
res: id ẽ ⁊ qui ſub aſaph erãt et
qui ſub hemã: et q̄ ſub idithun/
c filij et fratres eorũ veſtiti byſſi/
nis: cymbalis et pſalterijs et ci
tharis ꝯcrepabant/ ſtantes ad
a ¶ quia iuxta altare fidei ortũ lucis eter
ne expectabant.
orientalẽ plagã altaris: et cum
¶ al's doctores. vel ſacerdotes.
d eis cantores centũ viginti ca/
e nentes tubis. Igiť cunctis pa/ d
riter/et tubis et voce et cymba
lis et organis et diuerſi gene/
ris muſicoꝝ cõcinnẽtibꝰ: ⁊ vo/
cẽ in ſubilime tollentibꝰ/longe
ſonitꝰ audiebať: ita vt cũ dñm
laudare cepiſſent ⁊ dicere † Cõ
fitemini dño qm̃ bonus: qm̃ in
eternũ miſericordia eiꝰ: imple/
a ¶ ſynagoga. b ¶ cecitate itelligentie.
reť domꝰ dei nube: nec poſſent
ſacerdotes ſtare et miniſtrare
f ꝓpter caliginem. Compleue/
rat eni gloria dñi domũ dei.

mini ꝓpter nebulã miniſtrare nequeũt:
qui etiam in veteri teſtamẽto dum ſen/
ſus myſticos velamine littere opertos
inueſtigare deſpiciũt: debituz fidei ſue
miniſteriũ ꝓpter nebulã perdũt. Qui/
bus etiã nebuloſum fuit qđ de ſe domi
nus apte ait: Ego ⁊ pater vnum ſumꝰ.
Et illud: Anteq̄ abraã fieret ego ſum.
S3 q̄ auditoꝝ mẽtes infidelitatis cali
go obtexerat: quaſi interiectos ſolis ra
dios interiacens nebula abſconderat.
Nebula enim caliginem intelligẽtie ſi
gnificat. Hec ſynagogam. i. domũ dei
impleuit: et ſacerdotes ꝓpter nebulam
miniſtrare nõ poterãt: q̄ dum ab intel/
lectu incarnatiõis dei ꝑfidia ſua obſcu/
rati ſunt: veri ſacerdotij miniſteriũ ꝑdi
derũt. f ¶ Cõpleuerat eñ glia ⁊c̃.
Quia myſteria q̄ ſub velamie latebãt
ꝑ aduentũ xp̃i aperiebanť credentibus
et digne accipiẽtibus. Ceteris vero ad
fidem accedere nolentibus priſtina ce/
citas remanebat. Unde vobis datum
eſt noſſe myſteriũ regni dei ⁊c̃.

Nico. de lyra

✱ federis dñi in locũ ſuum. leuite eñ
apportauerant eam vſq̄ ad templum
vt hic p̄mittiť: ſed intra ſanctũſanctorũ
introduci nõ poterat: nec etiã intra tem
pluz niſi ꝑ ſacerdotes. a ¶ Egreſſis
autẽ. Hic ꝯñr deſcribiť ſacerdotum ⁊
leuitarũ iubilatio/cum diciť: Egreſſis
aũt ſacerdotibꝰ de ſanctuario. h̄
referť ad illud qđ infra dr̃: Et cũ eis ſa/
cerdotes. cxx. canẽtes in tubis: q̄ expe/
diti de arce introductiõe intra ſanctum
ſanctoꝝ: ⁊ eiꝰ diſpoſitiõe exierũt ⁊ cepe
rũt iubilare tubis: cũ leuitis cantãtibꝰ
in organis muſicis. c ¶ Nec adhuc
⁊c̃. diuiſus erat: h̄ exponiť cõiter q̄ li
cet diuiſus fuiſſet añ ꝑ ip̄m dauid q̄ntũ
ad diſtinctiões ſacerdotũ ⁊ leuitarũ: vt
hr̃. ſ. li. j. ca. xxiiij. et. xxv. tñ iſta diuiſio
executiue fuit facta pꝰ collocationẽ arce
in tẽplo. Aliť exponũt hebrei dicẽtes:
q̄ l3 diuiſiões ſacerdotũ ⁊ cantoꝝ ꝑ vi/
ces ſibi ſuccedẽdo eẽnt facte. tñ iſta ſuc/
ceſſio nõ habuit locũ ĩ feſto dedicatiõis
tẽpli ĩ q̄ oẽs ſacerdotes ⁊ oẽs leuite tñc
ſiľ fuerẽt occupati ĩ officijs ſuiſ: ⁊ h̄ expo
ſitio cõſonat lr̃e p̄ce. Cũ dr̃: b ¶ Oẽs
eñ ſacerdotes q̄ ibi po. inue. ſan.
ſunt. ad templi dedicationẽ. ſiľr et ſe/
quẽti/cũ diciť: Tã leuite q̄ cãtores ⁊c̃.
d ¶ Igiť cunctis. Hic ꝯſequẽter de
ſcribiť diuina acceptatio ꝑ hoc q̄ ſacer/
dotibus ⁊ leuitis deũ laudantibus nu
bes deſcendit et impleuit templum: et
hoc erat diuine preſentie ſignum ⁊ p3
ſententia ex dictis. iij. Reg. viij. b.
✱ d ¶ Igitur cũctis pariter ⁊ tu
bis ⁊ voce ⁊ cymbalis ⁊ organis
et diuerſis generibꝰ muſicoꝝ cõ/
cinnẽtibus ⁊c̃. Sicut dictum fuit. iij.
Regũ. viij. Per iſtam deportationem
arce ad locum ſanctiſanctoruz figurata
fuit aſſumptio beate virginis Marie
ad celum empireum: et ideo per iſtas
melodias vocum et diuerſi generꝭ mu/
ſicorum ſignificata fuit angelorum ⁊ e/
lectorum exultatio: que quidem exulta/
tio propter ſui magnitudinem exprimi
non poteſt vno genere melodie immo
nec omnibus generibus que ſunt vel
eſſe poſſunt in humanis. Gregorius in
moralibus. Balbutiendo ꝓut poſſumꝰ
excelſa dei reſonamus.

Ca. VI

Tunc salomon.

a ¶ In caligine. vnde Iob: Nubes latibu/lum ei⁹. Et psal/mista: Caligo sub pedib⁹ ei⁹. et posuit tene/bras lati.s. La/tibulum dñi sa/cra scriptura: q̄ sb parabolis et figuris celestia gestat sacramē/ta.vñ: Confite/bor tibi dñe pr̄ celi ꝛ terre: qm̄ abscōdisti hec a sapiētib⁹ ꝛ pru/dētib⁹ et reuela/sti ea paruulis.

Re.8.b

.22.b

.17.b

.11.d

Ca. VI

Tunc salomon ait: Dominus pollicit⁹ ē vt a habitaret i caligi/ne. Ego autē edifi/caui domū nomi/ni eius: vt habita/ret ibi i perpetuū. Et cōuertit rex fa b ciez suā: ꝛ benedi c xit vniuerse multi/tudini israel: Naz oīs turba stabat i/tenta. Et ait: Be/nedict⁹ dñs deus isrl̄: q̄ qd̄ locut⁹ est dauid patri meo ope cōpleuit dicēs: A die q̄ eduxi pplm̄ meū de terra egypti: nō elegi ciuitatē de cūctis tribub⁹ isrl̄: vt edi/ficaret i ea dom⁹ noi meo: neq̧ ele/gi quēq̧ aliū virū: vt eēt dux i pplo meo isrl̄: sz elegi hierlm̄ vt sit nomē meū i ea: ꝛ elegi dd̄: vt p̄stituerē eū sup pplm̄ meū isrl̄. Cūq̧ fuisset vo/lūtatis dd̄ pr̄is mei vt edificaret do/mū noi dñi dei isrl̄: dixit dñs ad eū: b Quia hec fuit volūtas tua vt edifi/cares domū nomini meo: bn̄ quidē fecisti huiuscemodi habere volūta/tem. Sed tu nō edificabis mihi do/mū. Uerūtñ fili⁹ tu⁹ q̄ egredieť ď lū/bis tuis: ipe edificabit domū nomi/ni meo. Cōpleuit ergo dñs ſmonē suū quē locut⁹ fuerat: ꝛ ego surrexi p dauid patre meo: ꝛ sedi sup thro/nū isrl̄: sicut locut⁹ est dñs. Et edifi/caui domū nomini dñi di isrl̄: ꝛ po/sui i ea arcā in q̄ ē pactū dñi qd̄ pe/pigit cū filijs isrl̄. Stetit ḡ corā alta/re dñi ex adůso vniuerse multitudi/nis isrl̄: ꝛ extēdit man⁹ suas. Siq̄dē

a ¶ vere humilitatis soliditatez quā christus verbo docuit ꝛ exemplo ostendit.

fecerat salōmō basim eneā: ꝛ posue d

a ¶ qz ſz leg. s. traditōz ꝛ patiētie lōganimita/tē ꝛ dilectōis latitudinē nob ħn̄dā cōmēdat.

rat eam in medio basilice hābentez q̄nq̧ cubitos longitudinis: ꝛ quiq̧

¶ qz sancte trinitat confessionem in fide spe ꝛ charitate docet nos tenere ꝛ firmiter ī ea bene operando persistere.

latitudinis: ꝛ trēs cubitos altitudi/nis. Stetitq̧ sup eā: ꝛ deinde flexis genub⁹ ꝯ vniuersā multitudinē isrl̄: ꝛ palmis i celū leuatl ait: Dñe de⁹ isrl̄ nō ē sīlis tui de⁹ in celo et in tra.

q̄ custodis pactū ꝛ misc̄diaз cū suis tuis: q̄ ambulāt coraз te i toto corde suo: q̄ p̄stitisti suo tuo dd̄ pr̄i meo: q̄ cūq̧ locutus fueras ei: ꝛ que ore pro/miseras opere complesti: sicut ꝛ pre/sens tempus probat. Nūc ergo dñe de⁹ israel imple seruo tuo patri meo dauid quecūq̧ locut⁹ es dicēs: Nō deficiet ex te vir coram me qui sede/at sup thronum isrl̄: ita tñ si custodie/rint filij tui vias meas: ꝛ ambulaue/rint in lege mea: sicut ꝛ tu ambulasti corā me. Et nunc dñe de⁹ isrl̄ firmeť ſmo tu⁹ quē locutus es suo tuo da/uid. Ergo ne credibile est vt habitet de⁹ cū hoīb⁹ sup terrā? Si celū ꝛ celi celoꝝ nō te capiūt: quātomagis do/m⁹ ista quā edificaui? Sz ad ħ tātū facta est vt respicias oōnez serui tui ꝛ obsecrationē ei⁹ dñe de⁹ me⁹: ꝛ au/dias p̄ces q̄s fūdit famul⁹ tu⁹ coram te: vt apias oculos tuos sup domuз istā dieb⁹ ac noctib⁹ sup locū i q̄ pol/licit⁹ es vt inuocareť nomen tuū: ꝛ ex/audires orationē quā suus tu⁹ orat in eo. †Exaudi preces famuli tui et e ppl̄i tui isrl̄† Quicūq̧ orauerit i loco isto: exaudi de habitaculo tuo: id est de celis: ꝛ propitiare. Si peccauerit f quispiam in proximū suum: et iurare contra euз paratus venerit: seq̧ ma g ledicto constrinxerit coram altari in domo ista: tu exaudies de celo: et fa/cies iudicium seruorum tuorum: ita vt reddas iniquo viam suam in ca/put p̄prium: et vlciscaris iustum re/tribuens ei ſm iusticiam suaз. Si su/peratus fuerit populus tuus israel ab inimicis: peccabunt enim tibi: et cōuersi egerint penitentiam: et obse/crauerint nomen tuum: ꝛ fuerint de/precati te i loco isto: tu exaudies de celo ꝛ propitiare peccato populi tui isrl̄ ꝛ reduces eos in terrā quaз dedi/sti eis et patribus eorum. Si clauso celo† pluuia non fluxerit, p̄pter pec/cata populi tui israel: ꝛ deprecati fu/erint te in loco isto: ꝛ confessi nomini tuo: ꝛ ꝯuersi a peccatis suis cuз eos afflixeris: exaudi de celo domine: et dimitte peccata seruis tuis ꝛ populi tui israel: ꝛ doce eos viā bonā p quā ingrediantur: ꝛ da pluuiā terre quā dedisti populo tuo ad possidenduз. Fames si orta fuerit in terra: et pesti/lentia herugo et aurugo et locusta et h bruchus: ꝛ hostes vastaťl regionib⁹

Tunc Ca. VI C

salomon. Hic cō/sequēter poniť sa/lomōis oro. p̄mittiť tñ q̄daз ꝯtinuatio ad dicta imediate cū dr̄: a ¶ Tūc salomon ait: cū vidit nubē tēplū iplē/tē. ꝛ ptз snīa ex dict. iij. Re/gū. viij. b ¶ Et cōuertit rex. ħ ꝯñr describiť ipsi⁹ sa/lomōis oro: cui⁹ orōnis pri/mo pōiť narratio. scd̄o ꝯclu/sio/ibi: Tu es eñ de⁹ me⁹ in fine ca. Prīa diuidiť i septē ptes ſm septē petitiōes p or/dinē positas i orone salomo/nis. Prīa respicit regni sui stabilitatē. scd̄a hoīз adinui/cē fidelitatē/ibi: Si peccaue/rit q̄spiā. tertia belli aduersi/tatē/ibi: Si supat⁹: q̄rta tp̄is siccitatē/ibi: Si clauso celo. q̄nta defectuз victualiū/ibi: Fames si orta fuerit. sexta ď/uotionē gētiliū/ibi: Externū q̄з. septīa euētū belli variū/ibi: Si egressus. ꝛ differt ista petitio a tertia: qz illa respi/cit tm̄ belli aduersitatē: ista autem prosperitatem et ad/uersitatem. Circa primam q̄ttuor ponūť p ordinē. p̄mū est salomōis gr̄arūactio res/pectu p̄teriti bn̄ficij. scd̄o in/terponiť ipsi⁹ deuot⁹ mod⁹ orandi/ ibi: Stetit ḡ. tertio formať eius petitio respectu bn̄ficij futuri/ibi: Nūc ergo. Gr̄arū eñ actio de p̄teritis bn̄ficijs ꝛ deuot⁹ mod⁹ oran/di faciūt orōnē exaudibilem ď futur. q̄rto remoueť occa/sio errandi/ibi: Ergo ne cre/dibile ē. snīa aūt istarū par/tiū ptз ex dictis. iij. Regum viij. ca. b. c. except q̄ sequūť. c ¶ Et bn̄dixit vni. mul. isrl̄. nō benedictiōe sacerdo/tali sз imp̄cando eis bona vt induceret pplm̄ ad regratiā/dū deo secū. In scd̄a pte dr̄: d ¶ Et po. eā in me. basi/lice. i. atrij sacerdotū qd̄ vo/catur basilica. s̄. iiij. cap̄. In q̄rta pte dr̄: e ¶ Exaudi p̄/ces fa. tui ꝛ po. tui isrl̄. qz i p̄ncipio iduxerat pplm̄ ad agendū gr̄as deo secū: vt di/ctū est. f ¶ Si peccauerit q̄s. Hic ꝯñr ponūť alie sex petitōes p ordinē. ꝛ ptз snīa ex dictis. iij. Reg. viij. ca. d. e. f. vbi iste petitiōes ponūť eodē ordine ꝛ q̄si eisdē v̄bis except q̄ sequūť i prīa pte. g ¶ Seq̧ maledicto cō/strinxerit. qd̄ fit in iuramē/to execrationis q̄ aliq̄s obli/gat se puniēdū eē a d̄o mani/feste. si peierauerit in tertia pte. h ¶ Et aurugo. iij. Regū. viij. dr̄: Et rubigo. et ideз iportant: qz aurugo est

※ au ra corrū/

Moraliter. a ¶ Tunc salomon ait: dñs polli/citus. Mysticam expositio/nē q̄re. iij. Reg. viij. ca.

Al's† Et ex/audias

tз. Re. 8. d

D

al's† pluuie nō fluxerit.

Moraliter

G

E poꝛtas obſederint ciuitatis: omniſq; plaga ⁊ infirmitas preſſe-
rit. Si quis de populo tuo iſrael fuerit depcat⁹: cognoſcẽs pla
gam et infirmitatem ſuam/ ⁊ expanderit manus ſuas in domo
hac: tu exaudies de celo/ de ſublimi ſcȝ habitaculo tuo ⁊ propi
tiare: et redde vnicuiq; ſm vias ſuas: q̃s noſti eũ habere in coꝛ
de ſuo. Tu eni ſolus noſti coꝛda filioꝝ hoim: vt timeãt te ⁊ am
bulent in vijs tuis cũctis diebus: quib⁹ viuũt ſup faciem terre
quã dediſti patrib⁹ nr̃is. Externũ q̃q; q̃ nõ eſt de pplo tuo iſrl:
ſi venerit de terra longinqua ꝓpter nomẽ tuũ magnũ: et ꝓpter
manũ tuã robuſtã: ⁊ brachiũ tuũ extentũ: et adoꝛauerit in loco
iſto: tu exaudies de celo firmiſſimo habitaculo tuo: ⁊ facies cũ
cta ꝓ quibus inuocauerit te ille ꝑegrin⁹: vt ſciãt oẽs ppli terre
nomẽ tuũ ⁊ timeãt te ſicut ppls tu⁹ iſrl: ⁊ cognoſcãt qm̃ nomen
tuũ inuocatũ ẽ ſup domũ hãc/ quã edificaui noi tuo. Si egreſ-
ſus fuerit ppls tuus ad bellũ ꝯ aduerſarios ſuos/ ꝑ viã in q̃ mi
ſeris eos: adoꝛabũt te ꝯ viã in q̃ ciuitas hec eſt quã elegiſti/ ⁊ do
mus quã edificaui noi tuo: vt exaudias de celo p̃ces eoꝝ: ⁊ ob
3. Re. 8. e ſecrationẽ/ ⁊ vlciſcaris. Si ãt ⁊ peccauerit tibi († Neq; eni ẽ hõ
q̃ nõ peccet) ⁊ iratus fueris eis ⁊ tradideris eos hoſtibus ⁊ ca-
ptiuos duxerint eos in terrã longinquã: vel certe q̃ iuxta eſt: et
conuerſi coꝛde ſuo in terra ad quã captiui ducti fuerãt egerint
penitentiã: ⁊ depcati te fuerit in terra captiuitatis ſue/ dicẽtes:
Peccauimus: iniq̃ fecimus: iniuſte egim⁹: ⁊ reuerſi fuerint ad
te in toto coꝛde ſuo: ⁊ in tota aia ſua in terra captiuitatis ſue ad
quã ducti ſunt: adoꝛabunt te ꝯtra viã terre ſue quã dediſti pa-
trib⁹ eoꝝ: ⁊ vrbis quã elegiſti: ⁊ dom⁹ quã edificaui noi tuo: vt
exaudias de celo: hoc ẽ de firmo habitaculo tuo p̃ces eoꝝ: ⁊ fa
cias iudiciũ ⁊ dimittas pplo tuo cuiuſuis peccatoꝛi. Tu es eni de a
us me⁹: Aperiant q̃ſo oculi tui ⁊ aures tue intẽte ſint ad oꝛati b
onẽ q̃ fit in loco iſto. Nũc igit cõſurge dñe de⁹ in requiẽ tuã: tu c
† Ps. 131. b Alst auer- teris ⁊ arca foꝛtitudinis tue † Sacerdotes tui dñe de⁹ induãt ſalutẽ: d e
⁊ ſancti tui letent i bonis. Dñe de⁹ me⁹ ne † auertes faciẽ xp̃i tui. f g
Memento miſericoꝛdiarũ dauid ſerui tui. Ca. VII h

Unq; cõpleſſet ſalomõ fũdẽs i
p̃ces: ignis deſcẽdit de celo: et k
deuoꝛauit holocauſta ⁊ victi- l
mas: ⁊ maieſtas dñi ipleuit do
a ¶ eo ꝙ impleſſet maieſtas templum dñi.
mũ: nec poterãt ſacerdotes ingredi tẽplũ
dñi. Sȝ et oẽs filij iſrl videbãt deſcẽdẽtẽ
ignẽ: ⁊ gl̃iaȝ dñi ſup domũ: ⁊ coꝛruẽtes ꝓ m
ni i t̃rã ſup pauimẽtũ ſtratũ lapide adoꝛa
uerũt ⁊ laudauerũt dñm qm̃ bon⁹: qm̃ in
ſeculũ miſcdia ei⁹. Rex aũt ⁊ ois pplus n
imolabãt victimas corã dño. Mactauit
¶ bene operantium.
igit rex ſalomon hoſtias boum vigitiduo
a ¶ bene gubernantium.
a milia: ãrietũ centũ viginti milia: Et dedi o
a ¶ ſanguine ſuo mundauit b ¶ eccleſiam.
cauit domũ dei/ rex ⁊ vniuerſus pplus.
Sacerdotes aũt ſtabãt in officijs ſuis et
leuite i oꝛgãis carminũ dñi/ q̃ fecit dauid
rex ad laudãdũ dñm/ qm̃ bon⁹/ qm̃ in † ſe-
culũ miſcdia ei⁹: hymnos dauid canẽtes
ꝑ manus ſuas. Poꝛro ſacerdotes cane-
b bãt tub aũ eos: cũctuſq; iſrl ſtabat. Scti p
ficauit q̃q; ſalomõ mediũ atrij aũ tẽplũ dñi.

E S Ca. VII
Unq; cõ. ⁊c̃
a ¶ Dedica
cauit do. Sãguĩe ſuo
mundauit: ⁊ ſpũali gr̃a
ſctificauit xp̃s ⁊ diuer-
ſis donis virtutũ multi
plicauit: hãcq; dedicãt
filij iſrl: q: q̃ſq; fidel ſm
donũ ſibi a deo collatũ
ꝟbo et exẽplo ꝓximos
ad melioꝛa et ꝑfectioꝛa
conuertit et prouehit.
b ¶ Sctificauit ⁊c̃.
Quia chꝛiſtus ea que
in lege ꝓpter infirmita-
tem ei⁹ ꝑfici non pote-
rant in eccleſia perficit.
Ipa eſt eni atriũ dom⁹
dñi ꝑ quã ingreſſus pa
tet in celeſtẽ hierlm: q:
q̃ holocauſta et ſacrifi-
cia in altari veteris te-
ſtamenti nõ potuerunt
offerri: q: oĩa figurali-
als † eternũ ter fiebãt ibi: : rex nr̃ et
ſacerdos erexit nouum
altare fidei in eccleſia:
in quo quotidie offerũ-
tur pinguia holocauſta
et accepta deo ſacrificia.
Ps. 49. d vñ: Sacrificiuȝ laudis
S honoꝛi-

⁂ aura coꝛrumpẽs ſegetes rubiginans.
a ¶ Tu es eni de⁹ me⁹. Hic ponit p̃dicte G
oꝛõnis ꝯcluſio videlȝ ꝙ exaudiat a deo. Ideo
ſubdit: b ¶ Aperiant q̃ſo ⁊c̃. loquit de
deo mõ hũano: q: hõ erigit oculos et aures
ad depcationẽ quã vult exaudire. c ¶ Con
ſurge dñe de⁹ ⁊c̃. q: in templo erat ſpãlis
erat dei habitatio: ⁊ petebat ſalomõ ꝙ h̃ eẽt
ad ſp. d ¶ Et arca foꝛ. vt nõ moueat de
loco ad locũ ampli⁹: ſic p̃terit tꝑib⁹: q: ꝑ de
ſertũ fuit poꝛtata ãnis. xl. ⁊ poſtea de ſylo et
alijs locis plurib⁹: vt dictũ fuit. j. Reg. vij.
⁊ d: hic arca foꝛtitudĩs diuĩe: q: foꝛtitudo dĩ
appuit ꝑ ipaȝ ĩ ioꝛdanis ſiccatiõe. Joſue. iij.
⁊ in hiericho deſtructiõe Joſue. vi. ⁊ ĩ phili-
ſtinoꝝ ꝑcuſſiõe. j. Reg. v. e ¶ Sacerdo-
tes tui ⁊c̃. i. circũdent oĩb⁹ bonis ꝓuenie-
tib⁹ eis ex oblatiõib⁹ ⁊ ſacrificijs. ¶ Uel ali
ter. Induãt ſalutẽ. i. indumẽtis ſacris in ſu-
is officijs exercẽdis. f ¶ Et ſcti tui le. i.
cãtoꝛes pſallẽtes coꝛã deo. in h̃ petit ſalomõ
ꝙ cult⁹ diuin⁹ ꝑſeuerãter maneat in tẽplo ab
ipo edificato. g ¶ Ne auer. fa. i. a depcati
one mea q̃ ſuȝ xp̃s tu⁹. i. de volũtate tua ĩ re
gẽ vnctus. h ¶ Memẽto miſe. da. q. d.
q̃uis nõ ſim dign⁹ exaudiri ex meritis meis:
exaudias tñ ꝓpt merita dd̃ p̃ris mei. Tota
ꝟo ps iſta alit exponit ab aliquib⁹ hebꝛeis
dicẽtib⁹ ꝙ h̃ nõ ponit p̃dicte oꝛõnis ꝯcluſio:
ſȝ magis cuiuſdã dicti declaratio: dictũ eĩ fuit
.s. ca. v. ꝙ ſacerdotes intulerũt arcã federis
dñi in locũ ſuũ: ſȝ ibi nõ fuit exp̃ſſus ĩtrodu-
cẽdi modus: q̃ h̃ exp̃mit. Dicũt eĩ ꝙ cũ ſacer
dotes vellẽt introducere arcã in tẽplũ: poꝛte
tẽpli clauſerũt ſe ꝯ eos: Qd̃ vidẽs ſalomon
oꝛauit ꝓ aꝑtiõe dicẽs: Nũc igit ꝯſurge dñe
in requiẽ tuã: tu ⁊ arca: vt ipa ponat in loco
q̃etis a me p̃ꝑato. Ideo etiã dicebat q̃es dñi:
q: ibi repñtabat ſedes dei: vt freqũẽter di-
ctũ ẽ. Silr ſacerdotes ad idẽ ĩpetrãdũ cãta-
uerũt pſalmũ. cxxxi. ⁊ cũ veniret aduerſum il
lum. Propt dd̃ ſeruũ tuũ. i. ꝓpt ei⁹ merita. H
Ne auertas faciẽ xp̃i tui. i. ſalomonis dene-
gãdo ingreſſuȝ arce ad locũ quẽ p̃ꝑauit: tũc
poꝛte aperuerũt ſe: ſic dictũ fuit. iij. Regum
viij. in fine. Aliq̃ ꝟo hebꝛei exponũt aliter.
Propt dauid ſeruũ tuũ. i. ꝓpt pctã ei⁹ in fa-
cto vrie ⁊ ppli numeratiõe. ⁊ ꝑ hoc ꝙ poꝛte
aperuerũt ſe: intellexit ſalomõ ꝙ pctã patris
erãt dimiſſa ⁊ ei⁹ oꝛõ exaudita: ſȝ prima expo
ſitio melioꝛ videtur.

Unaȝ compleſſet. Ca. VII
Hic ꝯñr circa cõpletionẽ dedicati-
onis ponit ſignũ diuine acceptatio
nis. ⁊ primo ponit dicta acceptatio. ſcd̃a ſa- Di
lomõis monitio/ ibi: Apparuit aũt. Prima
in duas: q: p̃mo ſignũ acceptatiõis dat. ſcd̃o
dedicatio ꝯſũmat/ ibi: Rex aũt. ſignũ autȝ
diuĩe acceptatiõis põit cũ d: k ¶ Ignis
deſcẽdit. ſicut in ꝯſecratione aaron ⁊ filio-
rum ei⁹. Leuit. ix. ⁊ ĩ oblatiõe helie. iij. Re-
gũ. xviij. et in ſacrificio dauid ĩ area hoꝛnan
iebuſei. j. Paral. xxj. ca. in quibus deſcẽſus
ignis fuit ſignum diuine acceptationis.
l ¶ Et maieſtas dñi im. do. i. nubes q̃
erat ſignuȝ diuine p̃ñtie. ſic expoſitũ fuit. iij.
Regũ. viij. ca. b. m ¶ Et coꝛruentes ⁊c̃.
adoꝛauerũt et laudauerũt dñm. adoꝛatione
latrie. n ¶ Rex autẽ. Hic ꝯñr dedicatio
ꝯſũmat ꝑ oblationẽ victimarũ a rege medi[illegible]
tibus tñ ſacerdotibus ad quoꝝ officium ſpe-
ctat talia offerre. o ¶ Et dedica. do. dei.
nõ ꝑ ſe/ ſȝ ꝑ ſummũ ſacerdotẽ et alios ſacer-
dotes ibi aſſiſtẽtes ⁊ miniſtrãtes. p ¶ Sã
ctificauit quoq; ſalomon ⁊c̃. ſimiliter
⁂ per pontifi
Moꝛaliter. i ¶ Cũq; cõpleſſet ſalo Mo
mon ⁊c̃. ꝑ ſctificationẽ tẽpli et ſolẽnitatem
⁂ tunc factam

honoꝛificabit me:et illic
iter quod ostendam.m.⁊c.
a ¶ Fecit ergo ⁊c. Rab.
Nō puto hic aliud itel/
ligēdū q̄3 ꝙ expletis se/
ptē dieb⁹ dedicatiōis tē
pli: subsecuti sunt dies
scenophegie: q̄ꝛ.xv.die
mensis septimi ſm legē
inchoabant:⁊.xxij.finie
bant. vtrisq̄ ergo festiuita
tibus rite pact͛ ⁊ sceno
phegiarū octauo die fi/
nita:dimisit salomō po/
pulū ad ꝓpria letantē et
gaudentē sup bono qđ
fecerat dn̄s dauid ⁊ sa/
lomoni et isrl' pplo suo.
Salomon expleto ope
tēpli solēnitatē celebꝛez
fecit: et multitudo ppli
cū eo ab introitu emath
vsq̄ ad toꝛrentē egypti:
hoc est internū gaudiuz
sanctoꝝ:qđ cū vero paci
fico in eternum habent.
Emath em̄ interp̄tatur
dn̄i veritas. Riuū vero
vel toꝛrentē egypti moꝛ
tem itelligimus tempo/
ralem quā in egypto: id
est in tenebꝛis hui⁹ mū/
di nemo potest euadere
d vnde: Quis est homo q̄
viuit ⁊ non videbit moꝛ
tem. De xp̄o quoq̄ dici
a tur: De toꝛrēte in via bi
bit p.exal.ca. Oīs ergo is/
rael a riuo egypti vsq̄
B emath festū celebꝛe cum
salomone faciūt:q̄ꝛ san/
cti post finem vite p̄n̄tis
cū xp̄o ꝑfruunt͛ eternis
gaudijs. Bis septē die/
bus festiuitatē celebꝛāt:
q̄ꝛ electi per fertifoꝛmis
sp̄ūssancti gr̄am illumi/
nati in hac vita q̄ septe/
nario numero discurrit:
gaudent in spe: ⁊ in sab
bato.i.futura aīarum re
quie ipsius veritatis ꝑ/
ceptiōe i re. b ¶ Igit͛
in die ⁊c. Hoc est post
octauaz scenophegie so
lēnitatis diez sicut in re
gū continetur. Signifi/
cat aūt post illius vite fi
nez:⁊ post sabbatissimū
animarū sanctaruz quo
ante iudiciuz quiescunt
in octaua etate.i.resur/
rectionis die sanctos re
cepturos coꝛpoꝛa imoꝛ/
talia ⁊ in celestib⁹ man/
sionibus ſm meritoꝛuz
q̄litates locandos: vbi
semꝑ letant͛ laudantes
deuz in oīb⁹ bonis q̄ in
xp̄o pater contulit pplo
xp̄iano. Ca. VIII
Expletis aūt
vi. annis ⁊c.
c ¶ Dederat
hyram. Reddiderat.s.
quia cum salomon de/
disset non placuerunt il
li. Ideo salomon ꝓprijs
☞ vtilitatib⁹

obtulerat em̄ ibi holocausta et adipes pacifico a
rū:q̄ꝛ altare eneū qđ fecerat nō poterat sustine/
re holocausta ⁊ sacrificia ⁊ adipes pacificoꝛuz.
a Fecit ergo salomon solēnitatez in tempoꝛe illo b
septem dieb⁹:⁊ oīs israel cuz eo ecclesia magna

a ¶ septētrionali plaga terre.s.ꝓmissionis.
b ¶ rhinocoꝛulā. ¶ australem plagam.

valde:ab introitu emath vsq̄ ad toꝛrentē egy/
pti. Fecitq̄ die octaua collectā: eo ꝙ dedicasset c d
altare septē dieb⁹:⁊ solēnitatē celebꝛasset dieb⁹
b septē. Igit͛ in die vicesimotertio mēsis septimi f
dimisit pplos ad tabernacula sua:letantes atq̄
gaudentes super bono quod fecerat deus da/

a ¶ dimisso.s.pctō qđ cōmiserat in vriā etheū regnū ꝯcessit illi sempiternū. b ¶ quē de vxoꝛe alienigena natuz lex ꝓhibebat ecclīaz dei itrare ꝑmisit ⁊ regno sublimauit. c ¶ cui post tantā multitudinē p̄uaricationū tēplū magnificētissimū cult⁹ sui hr̄e ꝑmisit ⁊ multo tpe requiē hostibus suis concessit.

uid:⁊ salomōi ⁊ israel populo suo. Cōpleuitq̄
salomō domū dn̄i:⁊ domuz regis:⁊ oīa q̄ dis
posuerat in coꝛde suo: vt faceret in domo domi
ni ⁊ in domo sua:⁊ ꝓsperatus est. Apparuit au g
tem ei domin⁹ nocte ⁊ ait: Audiui orōnē tuam:
⁊ elegi locum istum mihi in domū sacrificij. Si
clausero celū ⁊ pluuia nō fluxerit: ⁊ mādauero
⁊ p̄cepero locuste vt deuoꝛet terram:⁊ misero
pestilentiā in populū meū:cōuersus aūt pplus
meus super quos inuocatū est nomen meū:de/
p̄catus me fuerit: ⁊ exquisierit faciez meam:⁊
egerit penitentiā a vijs suis pessimis: ⁊ ego ex/
audiā de celo:⁊ ꝓpitius ero pctis eoꝝ: ⁊ sana/
bo terraz eoꝝ. Oculi quoq̄ mei erunt aperti: ⁊ h
aures mee erecte ad oꝛationez eius qui in loco
isto oꝛauerit. Elegi em̄ ⁊ sanctificaui locū istuz i
vt sit nomen meū ibi in sempiternū:⁊ permane/
ant oculi mei ⁊ coꝛ meū ibi cunctis diebus. Tu
quoq̄ si ambulaueris coꝛā me:sicut ābulauit
dauid pater tu⁹:⁊ feceris iuxta oīa q̄ p̄cepi tibi:
⁊ iusticias meas iudiciaq̄ seruaueris: suscitabo
thꝛonū regni tui sic̄ pollicit⁹ sum dauid p̄ri tuo
dicens: Nō aufereт de stirpe tua vir:q̄ nō sit p̄n
ceps in isrl'. Si aūt auersi fueritis:⁊ derelinque
ritis iusticias meas ⁊ p̄cepta mea q̄ ꝓposui vo
bis:⁊ abeūtes seruieritis dijs alienis ⁊ adoꝛaue
ritis eos:euellā vos de terra mea quā dedi vob:
⁊ domū hāc quā edificaui noī meo ꝓpijciā a fa
cie mea:⁊ tradā eā in parabolā ⁊ in exemplū cū
ctis pplis:⁊ dom⁹ ista erit in ꝓuerbiū vniuersis
trāseūtib⁹:⁊ dicēt stupētes. Quare sic fecit dn̄s
terre huic ⁊ domui huic? Respōdebūtq̄:q̄ꝛ de
reliquerūt dn̄m deū patrū suoꝝ q̄ eduxit eos de
terra egypti:⁊ apꝓehenderūt deos alienos et
adoꝛauerūt eos ⁊ coluerunt:idcirco venerūt su
per eos vniuersa hec mala. Ca. VIII

Expletis autē viginti annis postq̄ k
edificauit salomon domū dn̄i ⁊ do
mū suā:ciuitates quas dederat hy
c ram salomoni edificauit: ⁊ habita/
re ibi fecit filios israel. Abijt quoq̄ in emath

꙳ ꝑ pōtificē. cā aūt q̄re potuit sic C
sanctificari dicta fuit.iij. Reg.viij.
ca.g. a ¶ Obtulerūt em̄.nō est
ꝑ hoc itelligēdū ꝙ oblatio p̄cesserit sā
ctificationē:sed ecōuerso. b ¶ Fe
cit ergo sa.solē. in tpe illo se.die.
ista fuit solēnitas tabernaculoꝝ: q̄
incepit imediate post festuz dedica
tiōis. vnđ seq͛t: c ¶ Fecitq̄ die
oc.col. q̄ fiebat i crastino vltīe diei
festiuitatis tabernaculoꝝ. vn̄ seq͛t:
d ¶ Eo ꝙ dedi.al.septē dieb⁹.
q̄ dedicatio icepit octaua die men/
sis.vij. ⁊ finita fuit.xiiij. die eiusdē
mēsis iclusiue. e ¶ Et solē. cele/
bꝛasset.s.tabernaculoꝝ dieb⁹.vij.
incipiēdo a.xv. die mēsis.vij.iclusi
ue: ⁊ terminando. xxj.die eiusdem
mēsis iclusiue: ⁊.xxij. die facta fuit
collecta ꝓ necessarijs tēpli/ideo sub
ditur: f ¶ In die vigesimoter
tio men. septi. dimisit po. ad
taberna.sua.q̄ꝛ oīa erāt cōpleta.
g ¶ Apparuit aūt. Hic ꝯn̄r po/
nit salomonis monitio de ꝑmanen
do i obedientia dei. ⁊ ptz snīa ex di
ctis.iij. Regū.ix.a.⁊.b. exceptis q̄
sequūt͛. h ¶ Oculi q̄z mei erāt
apti ⁊c.i.parat⁹ ero exaudire oꝛa/
tionē. i ¶ Ut sit nomē me. ibi
in sem.i.in tp̄s futurū absq̄ deter
minatione supposita tn̄ ꝯditione ꝙ
salomon ⁊ ppl's debeant in obediē
tia dei ꝑmanere.
꙳ tunc factā pōt cōueniēter intel/ Moꝛaliter
ligi solēnitas angeloꝝ ⁊ celestiū ci/
uiū inenarrabilis in ascensione xp̄i
hoīs. nā illa humana natura super
angelos exaltata templū est specia/
lissimū de qua dixit Ioh.ij.d. Sol/ D
uite templū hoc ⁊c. et apl's Col.j.d.
Cōplacuit in ipso oēm plenitudinē
diuinitatis habitare coꝛꝑaliter. In
illa ꝟo ascēsione promissus fuit de
scensus ignis sp̄ūssancti: vt habet͛
Act.j.a. Accipietis virtutē supue/
nientis sp̄ūssancti in vos ⁊ erit͛ mi
hi testes in hierl'm ⁊ in iudea ⁊ sa/
maria vsq̄ ad vltimū terre. Et hec
ꝓmissio in die pētecostes fuit com/
pleta Act.ij.c. Et apparuerūt illis
dispt͛ite lingue tanq̄ ignis: seditq̄
supꝛa singulos eoꝝ ⁊ repleti sūt om
nes sp̄ūsctō ⁊c. Cetera ꝟo hui⁹ ca/
pituli exposita sūt mystice. iij.libꝛo
Reg.viij.et.ix.ca. Ca. VIII
Expletis autē. Supius
descripta est reuerētia sa/
lomonis circa diuina. hic Diuisio
ꝯn̄r describit͛ ei⁹ magnificētia circa
humana: iterponūtur tn̄ aliq̄ ad di
uinā reuerentiā pertinentia:q̄ꝛ ista
diuisio nō est p̄cisa.sicut dictum fuit
a p̄ncipio hui⁹ libꝛi secūdi. Igit͛ pꝛi
mo describitur magnificentia salo/
monis ꝯditio.secūdo ex hoc sequēs
fame diffusio.ca.ix. Magnificētia
autem ista p̄mo describitur in edi/
ficijs.secūdo in ppl'is subiectis/ibi:
Oēm populū. tertio in sacrificijs.
ibi: Tunc obtulit: q̄rto in exq̄sit͛ di
uitijs/ibi: Tūc abijt salomō. Snīa iij. Re.9.b
eꝛūt p̄me ꝑtis ptz ex dict͛. iij. Reg.
꙳ ix.d.⁊ simılit͛
Moꝛaliter. k ¶ Expletis aūt Moꝛaliter
viginti anis ⁊c. Expositio mysti
ca hui⁹ capituli posita fuit.iij. Re/
gum.ix.capitulo.

E vtilitatib⁹ eas deputauit. a ¶ Be/
tho. ꝛc. Ciuitas ē ad quā vſq; ieſus
ꝑſecut⁹ ē inimicos reges ī ſbu ephraī
Sūt āt duo vicini duodecī ferme ab
helia lapide nicopolī ꝑgētib⁹: q̊ꝝ ſm
ſitū vn⁹ dr̄ bethorō ſuꝑioꝛ: ꝛ ali⁹ betho
ron inferioꝛ dat̄ leuitis ī poſſeſſiōez.
b ¶ Et oēs. ꝛc. Eçer. ſ. mageddo: ꝛ
gaçer ꝛ mello q̄ oēs eccl'ie mōſtrāt de
coꝛē quā ver⁹ ſalomō ī iocūditate re/
gni ſui ad laudē ꝛ leticiā ſibi ꝑꝑauit.
Inťp̄tať āt mello adīpletio. Eçer ſe/
ꝑatus vł ſctīficat⁹: mageddo cenaculū
ei⁹ gaçer p̄ciſio vł diuiſio: bethorō do
m⁹ mōtiū balaath aſcēdēs. Sctā aūt
eccl'ia ciuitas ē dei viui: vbi impleť q̊
tidie volūtas dī: ꝛ ſeꝑata ab oī erroꝛe
īfideliū: ſctīficať fide ꝛ bono oꝑe. Ibi
ē refectio ꝟtutū. ipā diſcernit mūdū ꝛ
īmūdū: ꝛ a ꝟtute vitiū: ꝛ ē dom⁹ mō
tiū id ē hītatio ſctōꝝ ꝛ fructu iuſticie
ſič palma floꝛēs aſcēdit de ꝟtute in ꝟ
Ps. 83. b tutē: vt videat deū deoꝝ ī ſiō. Oēs vi
cos ſuos muniuit ſalomō: qꝛ xp̄s ce/
tus fideliū ſuoꝝ gr̄e ſue ꝓtectione ita
munit: vt hoſtib⁹ ſuis ſpūalib⁹ reſiſte
re poſſint. c ¶ In liba. In templo
ſcȝ qđ cedroꝝ decoꝛe veſtitū erat. vn̄
Zach. 11. a çacharias. Aperi libane poꝛtas tu/
as: vł regījs edificijs q̄ facta erāt đ li
gnis libani. d ¶ Ducētiq̄nqua.
Cētenari⁹ q̊ in cōpoto digitoꝝ de le/
ua trāſit in dexterā vitā ſignificat eť/
nā. Quinq̄genari⁹ ꝟo pctōꝝ remiſſi
onē: ꝛ eternā requiē: ꝛ gr̄am ſctī ſpūs
ſignificat: qꝛ in pſalmo eiuſdē nūeri
pnīa ꝯfeſſio et remiſſio pctōꝝ deſcri/
biť. Et ꝑ iubileū reqes futura: Per
pētecoſtē ꝟo in aduētu ſpūſctī ſepti/
formis gr̄a exp̄ſſa. e ¶ Qui eru.
Quia ex vtroq; ppl'o elegit eccl'ie re/
ctoꝛes q̊ ſpūali gr̄a illumīati ꝛ plene
edocti remiſſiōez pctōꝝ vitāq; eťne ſa
lut̄: ꝛ btītudinē ꝑpetuā appetēdā ſuo
docerent exēplo. f ¶ Holocauſta.
Holocauſtū totū īcēſum dr̄. h ī altari
crematť cū in coꝛde cuiuſq; electi q̊ ſe
īpm totū. ſ. carne ꝛ coꝛde đo vouit: o/
pus bonū feruēte charitat̄ igne ſuccē
diť. g ¶ Iuxta ri. ſm ꝯuētiā cuius
q; tpis oīa ī eccl'ia diſpōit vt vnuſq̄ſq;
oꝛdo officio ſuo fūct⁹ digne miniſtret.
h ¶ In aſiōga. Inſula dr̄ eē haud
ꝓcul abhaila ī rubꝛo mari vbi claſſis
ioſaphat perījt ¶ Claſſis quā fecit ſa
mō ī aſiōgaber q̄ feſtinātes vł foꝛtes
vł viriliť īterp̄tať: eccl'ia fideliū ītelli
giť q̊ ī mari hui⁹ ſecl'i poſita theſau/
ros ſapīe ꝛ ſcīe: opeſq; virtutū ſtudet
acq̊rere: vbi ſunt ſui hiram nautici ꝛ
gnari mar̄ cū ſuis ſalomōis: qꝛ gēti
les ſapīa ſcl'i eruditi cū in lege moyſi
ꝑit̄ ſociāť ī vnitate fidei. Hos mittit
ſalomō nr̄ ī ophir q̊ īťp̄tať infirmās
vt īde aurū afferāt cū īvilitate lr̄e ſen
ſū p̄cioſū q̄rere laboꝛāt q̊ accepta ſū/
ma q̄drīgētoꝝ q̊nq̄gīta talētoꝝ auri
ad regē deferť cū p̄cioſū ſēſū hiſtoꝛie
allegoꝛie tropologie atq; anagogie ī
diuīs libꝛ̄ ꝑ gr̄az ſpūſctī ꝯuēiūt: ꝛ eū
ſapīe ꝛ ꝯſilio diuīo aſcribētes ťbuūt
i ¶ In ophir. Nomē ꝓuīcie ophir
ab vno poſterioꝝ heber vocata: ex cu
ius ſtirpe vēiētes a fluuio cophene vſ
q; ad regionē īdie q̄ vocať geria ha/
bitaſſe ioſephus refert.
3 Re. 10. a
Mat. 12. d
Regina q̊z. Re/ C. IX
gina auſtri q̄ ab extremis fi
nibus exci

a ¶ que hebraice dicitur thamar.
ſuba: ꝛ obtinuit eā. Et ędificauit palmyrā ī de
ſerto: ꝛ alias citates munitiſſimas ędificauit ī
a emath. Extruxitq; bethorō ſuꝑioꝛē ꝛ bethorō
īferioꝛē: ciuitates muratas habētes poꝛtas ꝛ
a ¶ ciuitas eſt in tribu iuda.
b vectes ꝛ ſeras. Balaath etiā ꝛ oēs vꝛbes fir/
miſſimas q̄ fueť ſalomōis: cūctaſq; vꝛbes q̄/
a ¶ Omnia q̄cunq; voluit fecit.
drigarū ꝛ vꝛbes eq̊tuȝ. Omnia q̄ voluit fecit
¶ chꝛiſtus.
rex ſalomō atq; diſpoſuit: ędificauit ī hierl'm
c ꝛ ī libano ꝛ ī vniuerſa ťra ptātis ſuę. Oēm po
a ¶ iudeos: gentiles: hereticos.
pulū q̊ derelict⁹ fuerat de ethęis ꝛ amoꝛręis et
a ¶ de numero ſanctoꝝ.
pherecęis: ꝛ euęis: ꝛ hiebuſęis q̊ nō erāt dē ſtir
pe iſrl': de filijs eoꝝ ꝛ de poſter̄/ q̊s nō inťfece
a ¶ chꝛiſtus. b ¶ impius viuit iuſto.
rāt filij iſrl': ſbiugauit ſalomō ī tributarios vſq;
a ¶ qꝛ nō ſūt ancille filij: ſȝ libere q̄ libertate xp̄s nos libauit.
ī diē hāc. Poꝛrō de filijs iſrl' nō poſuit vt ſer/
a ¶ obſuātijs leḡ vł ritu gētili. b ¶ ꝯ ſpūales nequitias.
uīrēt opib⁹ reḡ. Ipi eni erāt viri bellatōꝛes: ꝛ
a ¶ ſe ꝛ alios bene ducētes. b ¶ eoꝝ ſcȝ qui ſequunť doctri/
nam euangeliſtarum.
ducēs p̄mi ꝛ p̄ncipes q̄drigārū ꝛ equitū eius.
Oēs aūt p̄ncipes exercit⁹ reḡ ſalomonis fue a
d e rūt ducēti q̊nq̄ginta q̊ erudiebāt ppl'm. Filiā b
ꝟo pharaonis trāſtulit de ciuitate dauid ī do/
mū quā ędificauerat ei. Dixit eni rex: Nō ha/
bitabit vxoꝛ mea ī domo đđ reḡ iſrl': eo q̊ ſan
ctificata ſit: qꝛ īgreſſa ē eam arca dn̄i. Tūc ob c
a ¶ ꝑ mēbꝛa ſua. b ¶ xp̄s. c ¶ bonoꝝ oꝑerū. d ¶ fidei catho
f tulit ſalomon holocauſta dn̄o ſuꝑ altare dn̄i
lice. a ¶ in eccleſia. b ¶ ingreſſum celeſtis patrie. c ¶ per
omne tempus p̄ſentis vite vſq; ad ꝯſūmationē ſeculi.
qđ extruxerat ań poꝛticū: vt ꝑ ſingulos dies
offerretur in eo iuxta p̄ceptum moyſi/ in ſab/ d
a ¶ ꝓ eterna q̊ete. b ¶ ꝓ nouitate vite. c ¶ pꝛo celeſtis gau
dij ꝑceptione. d ¶ in ſancte trinitatis fide.
batis ꝛ ī calēdis: ꝛ ī feſtis dieb⁹/ ťr ꝑ ānū: id e f
eſt in ſolēnitate açymoꝝ et ī ſolēnitate hebdo
madarū ꝛ in ſolēnitate tabernaculoꝝ. Et con
a ¶ ſm qđ in lege dei ſcriptū eſt ꝛ ꝓphetis.
ſtituit iuxta diſpoſitionē dauid patris ſui/ offi
cia ſacerdotū ī miniſterijs ſuis: ꝛ leuitas in oꝛ
dine ſuo: vt laudarēt ꝛ miniſtrarēt coꝛā ſacer/
g dotib⁹ iuxta ritum vniuſcuiuſq; diei: ꝛ ianito/
res in diuiſionib⁹ ſuis per poꝛtā ꝛ poꝛtā: Sic
eni p̄ceperat dauid homo dei. Nec p̄tergreſſi
ſunt de mādatis regis tā ſacerdotes q; leuitę
ex oībus q̄ p̄ceperat. Et in cuſtodijs theſau/
roꝛū oēs impēſas p̄paratas habuit ſalomō ex
eo die q̊ fundauit domū dn̄i vſq; in diem quo
h ꝑfecit eaȝ. Tūc abijt ſalomō in aſiongaber: ꝛ g
in ahialath ad oꝛā maris rubꝛi q̄ eſt ī ťra edō.
Miſit q̊ ei hirā ꝑ man⁹ ſeruoꝝ ſuoꝝ naues et
nautas gnaros maris: ꝛ abierūt cū ſeruis ſa/
i lomonis ī ophir: tulerūtq; inde q̄
dringēta q̊nquagita talēta auri: et
attulerunt ad regem ſalomonem.
k Regina quoq; Capl'm IX b

R na auſtri in iudiciū cum generatiōe iſta. a ¶ Sa
Mat.12.d ba. Saba ꝯuerſio vel captiuitas interp̄taꝛ: q: ad
fidē xp̄i cōuerſa eccl'ia ad ei⁹ captiuitatis ſortē me
Eph.4.b ruit ꝑtinere. De q̄ d:: Aſcēdēs in altū captiuā du
xit captiuitatē. Hec ī camelis apportabat vero ſa
lomoni aromata: aurū gēmas p̄cioſas: cū ad fidē
xp̄i adducebat gētiles tortitudine pctōꝝ d̄formes
ſ; ingenio ⁊ ſtudio florētes: abileſq; diſp̄ēſantib⁹
p̄dicatorib⁹ ꝑcipere fulgorē ſapiē ⁊ gēmas v̄tutū
p̄cioſas: q̄bus cultu celebri honorabat noſtrū ſalo
monez: imo honorata ab eo maiorē gr̄am ſpūalis
muneris ꝑcepit. vñ in ſequētib⁹: Rex ſalomō de/
dit regine ſaba cuncta q̄ voluit ⁊c̄. In p̄ſenti eni;
ꝯfert gr̄am ſpūſſancti ⁊ ſapīam atq; v̄tutes. in fu
turo in conſpectu gl'ie ſue vitam largieꝛ eternam.
b ¶ Q̄ð poſtq̄ vidit. Conueniunt hec eccl'ie q̄
audit̄ miraculis xp̄i ꝓuocata ē ad q̄rēdū eu;. S;
poſtq̄ ad ip̄m venit ꝑ baptiſmū ⁊ fidē ꝯſideratis
ſcripture teſtimonijs agnouit diuinitatis p̄ſenti/
am: ⁊ parū ei viſum eſt q̄ð añ de eo audierat in cō
paratiōe ꝑcepte gr̄e. Vñ et admirādo in laudem
eius ꝓrumpit/ dicēs: Beati viri tui ⁊c̄. c ¶ De
lignis ſc; thinis. Chriſt⁹ ligna p̄cioſa. i. ſctōs
doctores: quoꝝ viror fidei nunq̄ areſcit: nec folia
v̄boꝝ decidūt: ſ; fructū bonoꝝ operū tēporib⁹ ſu/
is reddūt: ponit in munimētū domus dñi ⁊ dom⁹
regie. i. in ꝯfirmatiōe eccl'ie: vt eoꝝ vndiq; doctri
nis ⁊ exemplis vallata ruinā non ſentiat. Hi q̄ſi
cithare ⁊ lyre ad laudandū dñm fabricati dicunꝛ:
q: oīa q̄cūq; fecerint ꝓſperabunꝛ ⁊ laude; dñi in
ꝓſperis ⁊ aduerſis corde ⁊ ore et ope ꝓnūciant:
.10.g oīa in gl'iam dei faciūt: tota die ⁊ nocte nō tacent
laudare nomē dñi. d ¶ Sexcētaſexagitaſex:
Senari⁹ ꝑ ſenariū multiplicat⁹ ſexagita fac̄. Cē/
tenari⁹ q̄; ſexies duct⁹. dc. reddit. denari⁹ mādato
rū ſignificat ꝑfectionē. centenari⁹ eꝛne beatitudi/
nis remunerationē. Deſiderat em̄ rex nr̄ noſtrā ꝑ
fectionē: vt habeat q̄bus reddat ꝑfectā mercede;.
t.5.g vñ: Eſtote ꝑfecti ſic̄ ⁊ pr̄ veſter celeſtis ꝑfect⁹ eſt.
.19.c Si vis ad vitam īgredi ſua mādata. Et poſt pau
idem ca: Si vis ꝑfect⁹ eē: vade ⁊ vēde oīa q̄ habes ⁊c̄.
ibi.d ⁊ oīs q̄ reliq̄rit domū ⁊c̄. cētuplū accipiet ⁊ vitam
B eter. poſ. e ¶ Oēſq; reges arabie. Offerunt
ſalomōi diuerſe gētes ⁊ negociatores ⁊ om̄es re
ges arabie ⁊ ſatrape terrarū aurū ⁊ argētū: q: q̄/
q; gens ⁊ q̄libet ꝑſona certatim ꝓ virib⁹ nr̄o pa/
cifico offert recte fidei mun⁹ puritatē ſenſus: ſacre
.71.b ꝯfeſſionis plenitudinē: eloquētie nitorē. vñ: Re/
ges thar. ⁊ in. mu. of. ⁊c̄. Et adorabūt eū om̄es re
ges: oēs gētes ſeruient ei. f ¶ Fecit igiꝛ ſalo.
Quia p̄res vtriuſq; t. doctrina ⁊ opatione perfe/
cti: quicquid ſermone docuerūt ope probauerūt.
g ¶ Haſtas aureas. Hec ē armatura dei q̄ reſi
ſtimus ꝯtra inſidias diaboli: hanc q: habēt p̄dica
tores ſancti qui cuſtodiunt domu; dei: ⁊ excubant
ad oſtium eius: ne ſubintret hoſtis antiquus. vn
.3.c de: Lectulum ſalomōis ambiūt ſexaginta fortes.
h ¶ Trecēta q̄; ſcuta. Perfectā fidē ſignificat
in ſancte trinitat̄ ꝯfeſſione. Vñ cuſtodes domus
dei haſtas ⁊ ſcuta aurea portāt: q: predicatores q̄
ſunt eccleſie cuſtodes claritate ſapientie ſplenden
tes: verborum iaculis in inimicos confodiunt: et
Eph.6.c ſcuto fidei ignea tela nequiſſima extingunt.
i ¶ Sex q̄; gra. In ſenaria bonoꝝ operum per
fectio: ſex em̄ dieb⁹ fecit mūdu; deus: et ſenarius
eſt primus perfect⁹ numer⁹. Bonis v̄bo ⁊ ꝑfectis
opibus ad celū aſcēdiꝛ. k ¶ Scabellum. San/
ctos virtutū ſplēdore fulgidos in quibus habitat
deus. Poſſunt quoq; ꝑ ſcabellū notari q̄ infirmi
ſunt in corꝑe chriſti ſicut penitentes: vel q̄ nouiſſi
mi cōuertenꝛ iuxta fine; ſc; mundi q̄ tñ ſunt aurei
igne tribulationū illi⁹ temporis excocti ⁊ ꝓbati.
l ¶ Stātes iuxta bra. Quia ſctī p̄res q̄cq̄d in
euāgelio boni fecerūt: nō ſibi ſ; deo d̄putauerūt.
.113.b vñ: Nō nobis dñe nō nobis ſ; noī tuo da gl'iam.
Re.10.c m ¶ Brachiola. In regū ita: ⁊ due manus hinc
⁊ inde tenentes ſedile: hec ſunt ſolatia diuine gra
tie que eccleſiam prouehunt ad regnum celeſte.
¶ Vel hoc

a ¶ regalis ciuitas ethiopie quā Joſephus a cambiſe rege meroen cogno/ C
minatā ex ſororis ſue vocabulo refert.
a ſabā cū audiſſet famā ſalomonis: venit vt tentaret eum ī
enigmatib⁹ in hierl'm cum magnis opib⁹ ⁊ camelis: q̄ por
tabāt aromata ⁊ auri plurimū gemmaſq; p̄cioſas. Cūq;
¶ xp̄m. ¶ q̄ cogitabat ſibi ſalubria ⁊ neceſſaria eſſe.
veniſſet ad ſalomonē locutaq; ē ei quecūq; erāt in corde
a ¶ ꝑ legis noticiā ⁊ ſpūſſancti gratiā. ¶ q: hic q̄dam ex ꝑte cognoſcit: ī fu
turo aūt facie ad faciē videbit ⁊ cognoſcet ſicut ⁊ cognita eſt.
ſuo. Et expoſuit ei ſalomon oīa que ꝓpoſuerat: nec q̄cq̄
b fuit quod nō ꝑſpicuū ei fecerit. Q̄ð poſtq̄ vidit/ ſapiam
ſc; ſalomōis: ⁊ domū quam edificauerat: necnō cibaria
mēſe eius: ⁊ habitacula ſuoꝝ ⁊ officia miſtroꝝ ei⁹ ⁊ veſti/
mēta eoꝝ: pincernas q̄; ⁊ veſtes eoꝝ: ⁊ victimas q̄s imo
labāt in domo dñi: nō erat p̄ ſtupore vltra ī ea ſpūs. Di
xitq; ad regē: Ver⁹ ē ſmo quē audierā ī t̄ra mea d̄ v̄tuti/
bus ⁊ ſapīa tua. Nō credebā narrātib⁹: donec ipſa veniſ
ſem: ⁊ vidiſſēt ocl'i mei: ⁊ ꝓbaſſē vix medietatē mihi ſapie
a ¶ beati q̄ habitant in domo tua dñe in ſcl'm ſe. lau. te.
tue fuiſſe narratā: viciſti famam v̄tutib⁹ tuis. Beati viri
tui: ⁊ beati ſerui tui: hi q̄ aſſiſtūt corā te om̄i tꝑe: ⁊ audiūt
a ¶ ꝑ quā mūdis cordib⁹ dignaꝛ ſe oſtendere. ¶ pater ſc;.
ſapiā; tuā. Sit dñs de⁹ tu⁹ bñdictus: q̄ voluit te ordiare
a ¶ ſuꝑ ſoliū dauid ⁊ ſuꝑ regnū eius ſedebit.
ſuꝑ thronu; regem dñi dei tui. Quia diligit deus iſrael
⁊ vult ſuare eū in eternū: idcirco poſuit te ſuꝑ eū regē: vt
facias iudicia atq; iuſticiā. Dedit aūt regi cētū viginti ta
lenta auri: ⁊ aromata m'lta nimis: ⁊ gēmas p̄cioſiſſimas:
Nō fuerūt aromata talia: vt hec q̄ dedit regina ſaba regi
ſalomoni. S; ⁊ ſui hirā cū ſuis ſalomōis attulerūt aurū
a ¶ hec rotūda q̄ſi ligna pinea ſ; multo cādidiora ⁊ valde fulgentia.
de ophir: ⁊ ligna thinā ⁊ gēmas p̄cioſiſſimas. De q̄b⁹ fe
a ¶ ī regū ita fec̄ rex ſalomō d̄ lignis thinis fulcra dom⁹ dñi. b ¶ alij fulcra.
c cit rex dē lignis. ſ. thinis grādus ī domo dñi/ ⁊ ī domo re
gia: citharas q̄;: ⁊ pſalteria cātorib⁹. Nūq; viſa ſūt ī t̄ra D
iuda ligna talia. Rex aūt ſalomō d̄dit regine ſaba cūcta
q̄ voluit ⁊ q̄ poſtulauit: ⁊ multo pl'a q̄ attulerat ad eu;.
Que reuerſa abijt ī t̄rā ſuā cū ſuis ſuis.
Erat aūt pōd⁹ auri q̄ð afferebaꝛ ſalomōi a
a ¶ ī ſenario ꝑfectio donoꝝ q̄ regi nr̄o a nob̄ d̄ferēda ſīt
d ꝑ ſingulos ānos ſexcētā ſexagitaſex talē
ta auri: excepta ea ſūma quā legati diuer
ſarū gētiū ⁊ negaciatores afferre ꝯſueue
e rāt: oēſq; regeſ arabie ⁊ ſatrape terraꝝ: q̄
f cōportabāt aurū ⁊ argētū ſalomoni. Fec
g igitur rex ſalomō ducētas haſtas aureas
a ¶ In regū: ſicloꝝ.
de ſūma ſexcētoꝝ aureoꝝ: qui ī haſtas ſingulas expende
h bant. Trecēta q̄; ſcuta aurea trecētoꝝ aureoꝝ q̄b⁹ tege/
a ¶ eccl'ia. ſ. vbi ſpūalis armatura recōdiꝛ q̄b⁹ fideles ꝓtegunꝛ ⁊ hoſtes
banꝛ ſcuta ſingula. Poſuitq; ea rex in armāmētario/ q̄ð
repellūtur. a ¶ ꝑ fidē. b ¶ diuerſarū gētiū ꝯgregatiōe ad decorem eccl'ie
⁊ delitias regis oſtēdēdas. c ¶ eccl'iam ſc; ī qua iuſtus pacificus regnat
⁊ iudicat. q: aīa iuſti ſedes eſt dei. d ¶ caſtitate decoraꝛ eccl'ia: elephas
em̄ tēperans eſt ⁊ nō vtiꝛ cōiuge ſecūda.
erat cōſitum nemore. Fecit q̄; rex ſoliū eburneū grā/
a ¶ quia ſplendorem gratie ſue facit in eccl'ia ſplendeſcere: cum ſignis et mi
raculis preſentiam ſuam oſtendit.
i de ⁊ veſtiuit illud auro mundiſſimo. Sex quoq; gradus
k quibus aſcendebatur ad ſoliu;: ⁊ ſcabellū aureū: et bra/
a ¶ p̄res vtriuſq; teſtamēti aīo fortes ſibi ⁊ alijs dominātes.
l m chiola duo altrinſecus et duos leones ſtātes iuxta bra/
a ¶ p̄dicatores apoſtolicā doctrinā ſequentes.
chiola: ſed et alios duodecim leunculos ſtantes ſuper

c ¶ Erat au
tez. Hic poniꝛ q̄
dam ſubſtantie ſa
lomonis numera
tio. Circa quod p̄ Diuiſio
mo deſcribiꝛ mul
titudo prouētuū.
ſecundo magnitu
do effectuum/ ibi:
Fecit igitur rex ſa
lomon.

E G Uel hoc per binarium deſignat: qꝛ in vtro
ꝙ teſtamēto hoc maxime cōmēdatur: quod
non niſi per diuinum adiutoriū aliquid bo
Joh.15.a ni poteſt perfici. vnde: Sine me nihil pote
ſtis facere. a ¶ Sex gradus ex vtraꝙ.
Quia doctrina ⁊ exēplo certāt ne labor inſi
pientiū in operādo vacillet: ſꝫ rectitudinē in
ꝓgreſſu virtutū fortiter ꝯſeruet. b ¶ Nō
fuit tale. Quia de eccl'ia ſcriptū eſt: Forti
Pro.31.d tudo ⁊ decor indumētū ei⁹ ⁊c. Et multe filie
ꝯgregauerūt di. tu ſupgreſſa es vniuerſas.
c ¶ Oia quoqꝫ vaſa. Hie ſctōꝝ q̄ volū
tz Re.10.d tati dei deſeruiūt ſplēdore ſapiē ⁊ charitatē
nitētes: cōtinent potū aque viue q̄ fit in eis
Joh.4.b fons aq̄ ſalientis in v.e. d ¶ Argentum.
1. Cor.2.a Nō eſt in ſermone verbū dei ſed in v̄tute ⁊
in p̄dicatiōe euāgelij: nō in pſuaſibilib⁹ hu
mane ſapiē verbis: ſed in oſtēſione ſpūs et
virtutis. e ¶ Siquidē na.re. ibāt ⁊c.
Chriſtus apl'os doctores euāgelij quos de
iudeis elegit: cū p̄dicatorib⁹ de gētib⁹ electē
trina ꝓfeſſione ſed vna fide in mūdū mittit:
vt in credētib⁹ afferāt ſibi aurū ſapiē: argen
tū eloquētie: ⁊ ebur caſtitatis. Simia aūt ē
aīal ingenioſum: ⁊ hoīs imitatoriū: ⁊ phōs
ſignificare pōt: q̄ vere ſapiē ſenſus aliquan
do mutāt: ⁊ in diſciplinis moralis vite ediſ
ferunt actus. Pauo q̄ laudatas oſtēdit pen
nas: eos ſignificat q̄ ꝓpter laudes hoīm va
riarū virtutū ſpecies oſtētant: ſed p̄dicatorū
doctrina inſtructi: diſcūt bn̄ facere ītuitu ſo
lius dei: ⁊ aptantur eterni regis delitijs.
f ¶ Quadragita mi.e. Quadragenari
us priſce legis tpa ſignificat. Moyſes enī
legē accepturus q̄dragita dieb⁹ ieiunauit: ⁊
ppl'o p eū inſtructus q̄dragita annis here
mū circūiuit. Senarius vero p̄ſens tpus ſi
gnificat in q̄ apl'ica doctrina noui teſtamēti
ppl'm nutrit. Bene ḡ p q̄dragenariū nume
rant eq̄ ſalomonis in ſtabulis collocati: qꝛ p
F duriciā legis veteris coercita eſt inſolentia
prioris ppl'i. Duodenarius v̄o p̄ſens tp̄s ſi
gnificat: in q̄ apl'ica auctas ppl'm gentiū nu
trit noui teſtamēti doctrina. g ¶ In hie
ruſalē. Uiſione pacis. diſtātia locoꝝ diſcre
tionē oñdit affectuū. Qui enī ſunt in vrbib⁹
q̄drigarū: illos ſignificāt q̄ diuerſis eccleſie
diſciplinis p ſpūales magiſtros erudiunt.
Ps.67.d Alij v̄o iā eruditi: vſui regis celeſtis apta
Abac.3.b ti: pñtiā ei⁹ habere merent. Uñ curr⁹ dei de
cē milib⁹ m. ⁊c. Et alibi. Aſcēdes ſup equos
tuos: ⁊ eq̄tatus tu⁹ ſanitas. h ¶ Philiſti
norū. Duplicaturus cadentiū. Philiſtijm
enī interp̄tat ruina duplex. hoc fit cū p abſo
lutionē peccatoꝝ ab inchoatiōe ſui in iorda
ne baptiſmatis vſq̄ ad ꝯuerſionē oīm gētiū
tz. Re.11.g ad fidē xp̄i redūdat gr̄a poteſtatis: vt vbi de
fluxus fuit carnaliū deſiderioꝝ/ ibi: ſtabiliat
germē virtutū: ⁊ vbi idolatria ⁊ cōuerſatio
flagitioſa ppl'oꝝ fuit duplex ruina: ibi p ꝯfeſ
ſionē recte fidei ⁊ cultum pietatis ad celeſte
regnū ſurgat vita fideliū. Pertingit enī po
teſtas ei⁹ vſq̄ ad terminos egypti: id ē tene
t3 Re.12.a broſas mētes infideliū: q̄s cōplet lumine fi
Ps.71.b dei. vnde: Corā illo ꝓcident ethiopes ⁊c.
i ¶ Tātāq̄ copiā p̄. Prebet verus ſalo
mon in eccl'ia copiā argēti q̄ſi lapidū: cū cor
da gētiliū inſenſibilia ad veri dei intellectū
q̄s lapides ꝓ deo coluerūt ad meditationē
legis ⁊ p̄dicationē euāgelij ꝯuertit. De qui
Ps.113.c bus dicitur: Siles illis fiunt qui faciūt ⁊c.
Mat.3.c Et alibi. Potēs eſt de⁹ de lapidib⁹ iſtis ſuſci
tare filios abrae. Prebet etiā multitudinē
cedroꝝ q̄ſi ſycomoꝝ: qꝛ ſterilitatē gētiū q̄ in
altū ſe erigere nō valebāt ꝓuexit ad fecundi
tatē bonoꝝ operū ⁊ v̄tutū. k ¶ Et cedro.
Cedrus eſt imputribilis natura: odore iocū
da: aſpectu nitida: q̄ accēſa nitore ſerpentes
fugat

a/b ſex gradus ex vtraꝙ parte. Nō fuit ta
c le ſoliū in vniuerſis regnis. Oia q̄ꝫ va
ſa ꝯuiuij regis erāt aurea: ⁊ vaſa dom⁹
d ſaltus libani ex auro puriſſimo. Argen
tū enī in dieb⁹ illis ꝓ nihilo reputabat.
e Siquidē naues regiſ ibāt in tharſis cū
ſeruis hirā ſemel in trib⁹ annis: ⁊ defere
bāt inde aurū ⁊ argentū ⁊ ebur ⁊ ſimi
a ¶ q̄m q̄s in nubibus equabitur d. ⁊c.
as ⁊ pauos† Magnificatūs eſt igit ſa a
a ¶ magn⁹ ⁊ terribilis ſup oēs q̄ ī circūitu ei⁹ ſunt.
lomō ſup ōmēs reges terre p̄ diuitijs ⁊
a ¶ tibi dixit cor meū q̄ſiui vultū tuū: vultū tuū dñe
requirā. ⁊ alibi: Sicut ceruus deſiderat ad fon. aq̄
rum: ita deſiderat aīa mea ad te deus.
gloria. Oīneſq̄ reges terrarū deſidera
bāt videre faciē ſalomonis: vt audirēt
ſapientiā quā dederat de⁹ in corde ei⁹.
Et deferebāt ei munera vaſa argētea et
aurea ⁊ veſtes ⁊ arma ⁊ aromata eq̄s ⁊
mulos p ſingl'os ānos. Habuit q̄ꝙ ſa
f lomon q̄dragīta milia equoꝝ ī ſtabu
lis: ⁊ curruū equitūq̄ duodecim milia.
a ¶ in cuſtodia diſciplinarum.
Conſtituitq̄ eos in vrbibus quadrigā
a ¶ ⁊ dominabit a mari vſq̄ ad mare ⁊c.
g rū ⁊ vbi erat rex ī hierl'm. Exercuit etiā
a ¶ .i. ſup oēs q̄ recti regiminis exercēt poteſtatem.
poteſtatē ſupēr cūctos reges a flumine
¶ fructificato vel creſcente.
h euphrate vſq̄ ad terrā philiſtinoꝝ: id ē
i vſq̄ ad termios egypti. Tātāq̄ copiā
a ¶ in argēto nitor eloquētie ⁊ iocūditas eccl'iaſtice
doctrine. b ¶ duricie ⁊ inſenſibilitatis gentiliū.
c ¶ in cedris ſubtilitas ⁊ odor virtutū.
k p̄buit ārgēti in hierl'm q̄ſi lāpidū: ⁊ cē
a ¶ in ſycomoris vilitas ⁊ infructuoſitas infideliū.
drorū tantā multitudinē velut ſycōmo
rū q̄ gignunt in cāpeſtrib⁹. Adducebā
tur aūt ei equi de egypto ⁊ cunctiſq̄ re
a ¶ prioꝝ que fecit anteq̄ p̄uaricaret ſicut eſt tēpli
edificatio: varia ſacrificioꝝ oblatio.
l gionib⁹. Reliq̄ vero opū ſalomōis pri b
orū ⁊ nouiſſimoꝝ q̄ fecit: ſcripta ſunt in c
verbis nathā ꝓphete ⁊ in libris abie ſi
lonitis: in viſione q̄ꝫ ado vidētis ꝯ hie
roboā filiū nabath† Regnauit aūt ſalo
mō in hierl'm ſup oēm iſrl' q̄dragīta an d
nis. Dormiuitq̄ cū patrib⁹ ſuis/ ⁊ ſepe
lierūt eū in ciuitate dauid. Regnauit
q̄ ꝓ eo roboā filius eius.

P†Rofectus eſt aūt Ca. X e
roboā ī ſichē. (Illuc enī cū
ct⁹ iſrl' ꝯuenerat) vt ꝯſtitu
rat euꝫ regē. Qđ cū audiſ
ſet hieroboā filius nabath: q̄ erat ī egy
pto (fugerat q̄ppe illuc a ſalomonē)
ſtatum reuerſus eſt. Uocauerūtq̄ eū ⁊
venit cū vniuerſo iſrl': et locuti ſunt ad
roboā/ dicētes: Pater tu⁹ duriſſimo iu
go nos p̄ſſit: tu leuiora impera pr̄e tuo
q̄ nob̄ grauē impoſuit ſeruitutē: ⁊ pau

fugat ⁊ perimit. l ¶ Reli G
qua v̄o operum. Que
fecit poſtq̄ legem dei trāſ
greſſus eſt: cuꝫ alienigene
vxores vſq̄ ad idolatriam
eum pertraxerunt. Multi Quid
quidē vt ſalomō bene inci metar
piūt et male deſinūt: dicīq̄
btūs añ obitū nemo ſupre
maq̄ funera debet.
G Reliquit

Ni. de ly.

* lomon. a ¶ Magni
ficatus eſt. Hic ꝯñter de
ſcribitur diffuſio fame ſalo
monis oībus terre regib⁹.
Snīa v̄o iſtarū partiū pꝫ
ex dictis. iij. Regum. ix.
b ¶ Reliq̄ v̄o opa. Hic
ponitur ꝯcluſio regni ſalo
monis. c ¶ Scripta ſūt
in libris ⁊c. iſti libri non
habētur apud nos nec apđ
hebreos. d ¶ Sup om
nē iſrl'. hoc đr qꝛ fili⁹ ei⁹ ro
boam regnauit tm̄ ſup tres
trib⁹: vt videbit ī ſeq̄ntib⁹.

Capl'm. X

P Rofect⁹ eſt ⁊c.
Poſtq̄ actuꝫ eſt
de regno dauid
vnito et integro. Hic ꝯñr
agitur de eodē diuiſo ⁊ de
falcato: ⁊ lꝫ fuerint. xix. re Plu
ges: qꝛ tm̄ aliqui pauca aut
nulla fecerunt: ideo tp̄s eo
rum cuꝫ alijs deſcribit. Et
ſm hoc reſiduū huius libri
in. xv. partibus diuiditur:
qꝛ primo agit de tp̄e robo
am filij ſalomonis: in hoc b
ca. ſcđo de tp̄e abie ca. xiij.
tertio de tp̄e aſa. ca. xiiij. q̄r
to de tp̄e ioſaphat ca. xvij.
quinto de tp̄e ioram ca. xxi.
ſexto de tempore ochozie.
ca. xxij. ſeptimo de tempore
ioas. ca. xxiij. octauo de tem
pore amaſie. ca. xxv. nono
de tempore ozie. ca. xxvi. de
cimo de tempore ionathan
ca. xxvij. vndecimo de tem
pore achaz. ca. xxviij. duo
decimo de tempore ezechie
ca. xxix. decimotertio de tē
pore manaſſe. ca. xxxiij. deci
moquarto de tēpore ioſie.
ca. xxxiiij. quintodecimo de
tempore filiorum eius. ca.
xxxvi. Circa primum deſcri
bitur primo regni dauid di
uiſio. ſecundo diuiſionis cō
firma. ca. xi. Prima in du
as: quia primo deſcribitur
diuiſionis occaſio. ſecundo
ipſa diuiſio/ ibi: Populus
autem. Sententia autē iſta
rum partiuꝫ patet ex dictis
iij. Regum. xij. vſq̄ ad me
dium capi.
* Factum autem

Moraliter. e ¶ Pro Mor
fectus eſt autem robo
am in ſichem ⁊c. Expoſi
tio myſtica poſita ē. iij. Re
gum. xij. ca.

a Iugū de onere ſubleua: vt ſeruiam⁹ tibi. Qui ait: Poſt tres dieſ reuertimini ad me. Cūq; abiiſſet ppl'ſ iniit cōſiliū cū ſenib⁹ q̄ ſteterāt corā p̄re ei⁹ ſalomone dū adhuc viueret/ dicēs: Quid datis cōſilii vt reſpondeā populo? Qui dixerūt ei: Si placueris pplo huic ⁊ lenieris eos verbis clemētib⁹ ſeruient tibi omni tpe. At ille a reliquit cōſiliū ſenū ⁊ cū iuuenib⁹ tractare cepit: q̄ cū eo nutriti fuerāt ⁊ erāt in comitatu illi⁹. Dixitq; ad eos: Quid vobis videt: vel q̄d rn̄dere debeo pplo huic: q̄ dixit mihi: Subleua iugū qđ iꝑoſuit nob p̄r tu⁹? At illi rn̄derunt vt iuuenes ⁊ nutriti cū eo i delitiis/ atq; dixerunt. Sic loq̄ris pplo q̄ dixit tibi: p̄r tu⁹ aggrauauit iugū nr̄m: tu ſubleua: et ſic rn̄debis ei: Minim⁹ digit⁹ me⁹ groſſior eſt lumbis p̄ris mei. P̄r me⁹ ipoſuit iugū vob graue: ⁊ ego mai⁹ pondus apponā† P̄r me⁹ cecidit vos flagell': ego vero cedā vos ſcorpionibus. Uenit ḡ hieroboā/ ⁊ vniuerſus ppl's ad roboā die tertio: ſicut p̄ceperat eis. b Rn̄ditq; rex dura d̄relicto cōſilio ſeniorū. Locutuſq; eſt iuxta iuuenum voluntatē. Pater meus graue vobis impoſuit iugū qđ ego grauius faciā. Pater meus cecidit vos flagellis: ego vero cedā vos ſcorpionibus: et non acquieuit populi precibus† Erat enim† voluntatis dei/ vt compleretur ſermo eius quē locutus fuerat per manum abie ſilonitis ad hieroboam filium nabath. Populus autem vniuerſus (rege duriora dicente) ſic locutus eſt ad eum† Non eſt nobis pars in dauid: neq; hereditas in filio iſai. Reuerte re in tabernacula tua iſrl'. Tu aūt paſce domū tuam dauid. Et abiit iſrl' in tabernacula ſua. Super filios autem iſrael qui habitabāt in ciuitatibus iuda/ regnauit roboā† Miſitq; rex roboam aduram qui p̄erat tributis: ⁊ lapidauerūt eū filii iſrl'/ et mortuus eſt. Porro rex roboā currū feſtinauit aſcendere/ ⁊ fugit in hierl'm: Receſſitq; iſrael a domo dauid vſq; ad diē hāc. Factū eſt autē cū audiſſet omnis iſrael: ꝙ reuerſus eſſet hieroboam: miſerūt ⁊ vocauerunt eum/ cōgregato cetu: ⁊ conſtituerūt eū regem ſuper omnē iſrael. Nec ſecutus eſt quiſpiam domum dauid p̄ter tribum iuda ſolam. a

Ca. XI

Uenit aūt roboā in hieruſalem ⁊ cōuocauit vniuerſam domum iuda ⁊ beniamin in centū octoginta milibus electoꝝ atq; bellantium: vt dimicaret contra iſrael: et conuerteret ad ſe regnum ſuum. b Factuſq; eſt ſermo domini ad ſemeiā hoiem dei/ dicens: Loquere ad roboam filiū ſalomonis regem iuda: ⁊ ad vniuerſum iſrael/ qui ē i iuda ⁊ beniamin. Hec dicit dn̄s: Non aſcendetis neq; pugnabitis contra fratres veſtros. Reuertatur vnuſquiſq; in domū ſuam: quia mea hoc geſtum eſt voluntate. Qui cum audiſſent ſermonē dn̄i/ reuerſi ſunt: nec perrexerūt ɔtra hieroboā. Habitauit autem roboā in hieruſalem: ⁊ edificauit ciuitates muratas i iuda: extruxitq; bethleē ⁊ ethā: ⁊ thecue: bethſur q̄q; ⁊ ſoccho et odollā: necnō ⁊ geth ⁊ mareſa ⁊ ziph: ſz ⁊ aduraim ⁊ lachiſ ⁊ azecha: ſaraa q̄q; ⁊ ahialon: ⁊ hebrō q̄ erāt in iuda ⁊ beniamin ciuitates munitiſſimas. Cumq; clauſiſſet eas muris: poſuit in eis p̄ncipes ciborūq; horrea: hoc eſt olei ⁊ vini. Sed ⁊ in ſingulis vrbibus fecit armamētaria ſcutoꝝ ⁊ haſtarū: firmauitq; eas ſūma diligētia ⁊ imꝑauit ſuꝑ iudā ⁊ beniamin. c Sacerdotes aūt ⁊ leuite q̄ erāt i vniuerſo iſrl' venerūt ad eū de cūctis ſedib⁹ d ſuiſ: relinquētes ſuburbana ⁊ poſſeſ e ſiones ſuas ⁊ trāſeuntes ad iudā ⁊ hierl'm: eo ꝙ abieciſſet eos hieroboā ⁊ poſteri eius: ne ſacerdotio dn̄i fungerent. Qui ɔſtituit ſibi ſacerdotes excelſoꝝ ⁊ demonioꝝ vitulorumq; quos fecerat. Sed et de cunctis tri-

a Relict ɔſi. Hos aiūt hebrei eē banaiam filiū ioiade et iahihel filiū achamoni q̄ ⁊ chilla vocat: q̄ꝝ cōſilio relicto tractare cepit roboā cum iuuenibus. i. adurā q̄ in ſequētib⁹ lapidat⁹ d̄r: et ſiliib⁹. Iuuenē āt nō etate ſed animo ſepe dicim⁹. Non eni erat roboā iuuenis etate/ ſz ſenſu: q̄ q̄dragesimo p̄mo etatis ſue anno cepit regnare. b Rn̄ditq;. Hic ſignificat malos rectores in eccleſia qui terreniſ cupiditatib⁹ dediti: curā ſubditorū negligunt: ⁊ gaudent in multitudine ſibi obſequentiū. Interp̄tat roboā latitudo populi. Hi ſunt q̄ lata ingrediunt viā q̄ ducit ad mortē: nō anguſtā q̄ ducit ad vitā. Et relicto patrū ɔſilio q̄rum dicta et facta ad altitudinē ꝑfectionis tendūt: cōſilio iuuenū obtēperare eligūt: qui laudib⁹ ⁊ adulationib⁹ eos grauāt: q̄ ceci ſūt et duces cecoꝝ. vn̄: Ue tibi terra cui⁹ rex puer eſt ⁊c̄.

a Factū ē āt ⁊c̄. Totū iſtud vſq; ad finem hui⁹ ca. nō eſt de textu: q̄ꝛ non eſt in hebreo nec in libris correctis/ ſed de .iii. Reg. xii. acceptū eſt ⁊ inſertū in h̄ loco ex iperitia ſcriptorū ſeu correctoꝝ: et ex ignorātia hebraice v̄itatis: ſic̄ ⁊ in aliis plurib⁹ locis ſil'r factū eſt. iii. Re. 12. c

Ca. XI

Uenit aūt ro. Hic ɔn̄r deſcribit p̄dicte diuiſionis ɔfirmatio ꝑ v̄bū ꝓphe ex ꝑte dn̄i loquētiſ. ⁊ p̄z ſn̄ia ex dict'. iii. Regū. xii. c. ſcđo deſcribit regni defalcati ꝓſecutio/ ibi: Habitauit āt roboā. Et diuidit i duas ꝑtes: q̄ꝛ p̄mo deſcribit ꝓſecutio hui⁹ regni ꝓficiēdo. ſcđo deficiēdo. ca. xii. Diuiſio iii Re. 12. a

Prima i duas: q̄ꝛ primo deſcribit ꝓfect⁹ regni roboā ꝑ ꝓpriū ſtudiū. ſcđo ꝑ alioꝝ auxiliū/ ibi: Sacerdotes aūt. tertio p̄ponendo valētiorē filiū/ ibi: Duxit āt roboā ⁊c̄. Circa p̄mū oñdit ꝓfect⁹ regni roboā ꝓprio ſtudio: eo ꝙ multas ciuitates murauit: et plura fortalicia ɔſtruxit i regno ſuo muniēdo ea victualibuſ ⁊ bellatorib⁹ ad roborationē regni ſui: et p̄z l'ra. c Sacerdotes aūt. Hic ɔn̄r deſcribit ꝓfect⁹ regni roboā ꝑ alioꝝ auxilia: q̄ꝛ hieroboā fact⁹ rex ſuꝑ iſrl' timuit ne ppl's rediret ad regnū dauid ſi iret in hierl'm ad ſacrificanduz dn̄o: vt h̄r. iii. Reg. xii. ⁊ iđ fec̄ duos vitulos aureoſ: vt ibidē h̄r: ⁊ q̄ꝛ ſacerdotes ⁊ leuite q̄ h̄itabāt in regno ſuo abominabant cultū vituloꝝ: abiecit eos ⁊ ſic venerūt ad regnū roboā: ⁊ ꝑ ɔn̄s ipz roborauerūt. ⁊ h̄ ē qđ d̄r: D

d Uenerunt ad eū de cūctis ſe. ſu. i. ciuitatibus in q̄b⁹ h̄itabāt et q̄ erāt eis aſſignate ꝓ inhabitatiōe: vt h̄r Ioſue. xxi. e Relinquētes ſuburbana. q̄ꝛ ſic̄ erant eis ɔceſſe ciuitates ad h̄itandū ſic etiaz ſuburbana ad aīalia nutriēdū. Sil'r etiā hoīes deuoti de aliis tribub⁹ qui volebant colere dn̄m: aſcēdebāt in hierl'm ad imolandū dn̄o: ſicut legit̄ d̄ tobia Tobie. i. ⁊ ſic roborauerūt regnū iuda: q̄ꝛ parati erāt ipz adiuuare. ⁊ h̄ eſt qđ d̄r: Sz ⁊ de cūctis tribubus iſrl' ⁊c̄.

Duxit

Moraliter. b Uenit autē roboā in hie. Expoſitionē myſticam require. iii. Regū. ii. ca. Moraliter

E F Ca. XII
Q Unqꝫ
roboꝛa
fuiſ.⁊c̄.
a ¶Anno aūt
⁊c̄. Mali recto/
res ꝑ negligētiā
ſuā ꝓncipes tene
braꝝ ꝓuocant in
eccl'iā: q̄ theſau/
ros domus dn̄i ⁊
theſauros regis
aufert: cū ſciētiā
ſcꝛipturarū ⁊ oꝑa
ꝯtutū ſbtrahit in
caut̄ ⁊ ꝯſidioſis.
b ¶Seſac rex
egy.⁊c̄. Byſſus
cilicij vl' gaudiū ci
licij: byſſus q̄dem
ſbtilitatē ſignifi
cat: cilicium qd̄ fit
de pilis capꝛarū
pctā. In byſſo ꝯ
cilicij ꝯſutia dia/
bolice fraudiſ ī ꝑ
ſuaſiōe pctī. ſeſac
hieroſolymitanaſ
opes aufert: cum
diabol⁹ q̄ callide
decipit et gaudet
in multitudīe pec
catoꝝ eccl'iaſticos
viros ſcīa ſpūali
et opere virtutis
ſpoliat: ⁊ eos q̄ vi
debanf in eccl'ia
decoꝛi ſpoliatos
ſecū in baratrū ꝑ
ditionis mergit.
c ¶Clypeos.
F Salomō ſcuta au
rea fec̄: ⁊ cuſtodi/
bus dom⁹ ſue tra
didit: cū chꝛiſtus
ſpūalē ſcīam per
duo teſtamēta do
ctoꝛibus eccl'ie ad
plebē tuendā cō/
mendauit. Hanc
antiqu⁹ hoſtis ꝑ
īcuriā retroꝝ abſ
trahit. Cū em̄ ītē
dunt terrenis re/
b⁹: minuſqꝫ curāt
iii Re.14.g de celeſtibus offi
cio pꝛiſtino ⁊ ſcīa
nudatos: quaſi in
domo ꝓpꝛia opi/
bus ſpoliatos re/
linq̄t. Tales ꝯo
cū ſe ſenſu ſpūali
pꝛiuatos aſpiciūt:
per eloquentiam
verboꝝ copiam q̄
runt: quoꝝ ſonoꝛi
tatē velut ſcutoꝛū
ereoꝝ firmitatē cō
iii Re.14.f tra hoſtes pꝛo ſb/
iectis opponunt.
Sed quanto es
auro vilius tanto
inferioꝛ eſt elo/
quentia vere ſa/
Pꝛo.14.c pientie fructu.
vnde: Ubi pluri/
ma verba: ibi fre/
quenter egeſtas.
F Semeie

bub⁹ iſrl' q̄cūqꝫ dederāt coꝛ ſuū vt q̄rerent dn̄m
deū iſrl', venerūt hierl'm ad imolādū victimas
dn̄o deo patꝝ ſuoꝝ: ⁊ roboꝛauerūt regnū iuda
⁊ ꝯfirmauerūt roboā filiū ſalomōis ꝑ tres ānos.
Ambulauerūt em̄ i vijs dd̄ ⁊ ſalomōis ānis tm̄
trib⁹. Duxit aūt roboā vxoꝛē malaath filiā hie a
rimuth filij dd̄: abiail q̄ꝫ filiam heliab filij iſai q̄
pepit ei filios ieuiſ ⁊ ſomoꝛiā ⁊ zoom. P⁹ hāc q̄ꝫ
accepit maachā filiam abſalō: q̄ pepit ei abia ⁊
ethai: ⁊ ziza ⁊ ſalomith. Amauit āt roboā maa
chā filiā abſalō ſuꝑ oēs vxoꝛes ſuas ⁊ ꝯcubiaſ.
Nā vxores decē ⁊ octo duxerat: cōcubinas āt
ſexagīta ⁊ genuit vigiti octo filios ⁊ ſexagita fi
lias. Cōſtituit ꝯo i capita abiam filiū maacha
ducē ſuꝑ oēs fratres ſuos: Ipm̄ em̄ regē facere
cogitabat: q̄ꝛ ſapiētioꝛ fuit ⁊ potētioꝛ ſuꝑ oēs fi
lios ei⁹: ⁊ i cūct̄ finib⁹ iuda ⁊ beniamin: ⁊ i vni
uerſis ciuitatib⁹ muratis. Pꝛebuitqꝫ eis eſcas
plurimas: ⁊ multas petiuit vxoꝛes. Ca. XII
Q Unqꝫ roboꝛatū fuiſſet regnū robo b
am ⁊ ꝯfoꝛtatū: dereliq̄t legē dn̄i: et c d
a oīs iſrl' cū eo. Anno āt q̄nto regni
b roboam aſcendit ſeſac rex egypti i e
hieruſalē (q̄ꝛ peccauerūt dn̄o) cū mille ducētis
currib⁹: ⁊ ſexaginta milibus equitū: nec erat nu
merus vulgi qd̄ venerat cū eo ex egypto: lybi/
es.ſ. ⁊ troglotyde ⁊ ethiopeſ: Cepitqꝫ ciuitates
munitiſſimas in iuda: ⁊ venit vſqꝫ hieruſalem.
Semeias aūt ꝓpha igreſſus ē ad roboā ⁊ ꝓnci f
pes: iuda q̄ ꝯgregati fuerāt i hierl'm fugiētes ſe
ſac. Dixitqꝫ ad eos: Hec dicit dominus: Uos g
reliquiſtis me ⁊ ego reliqui vos in manu ſe/ h
ſac. Cōſternatiqꝫ ꝓncipes iſrl' ⁊ rex dixerūt: Iu i
ſtus ē dn̄s. Cūqꝫ vidiſſet dn̄s ꝙ humiliati eēnt k
fact⁹ ē ſmo dn̄i ad ſemeiā dicēs: Quia humili l
ati ſūt non diſperdā eos: daboqꝫ eis pauxillū m
auxilij ⁊ nō ſtillabit furoꝛ me⁹ ſuꝑ hierl'm ꝑ ma
num ſeſac. Uerūtn̄ ſeruiēt ei: vt ſciāt diſtantiā n
ſeruitutis mee ⁊ ſeruitutis regni terraꝝ. Receſ o p
ſit itaqꝫ ſeſac rex egypti ab hierl'm ſublat̄ the/ q
ſauris domus dn̄i: ⁊ dom⁹ regis. †Omniaqꝫ ſe
c cum tulit: ⁊ clypeos aureos quos fecerat ſalo/
mon: pꝛo quibus fecit rex eneos: ⁊ tradidit il/ r
los ꝓncipibus ſcutarioꝝ: qui cuſtodiebāt veſti
bulū palatij. Cūqꝫ introiret rex domū dn̄i: ve
niebant ſcutarij ⁊ tollebāt eos. Iterūqꝫ refere/
bant ad armamētariū ſuum. Uerūtn̄ q̄ꝛ humi
liati ſunt: auerſa ē ab eis ira dn̄i: nec deleti ſūt
penitus. Siq̄dē ⁊ i iuda iuenta ſūt oꝑa bona. s
Cōfoꝛtat⁹ ē ḡ rex roboam i hierl'm atqꝫ regnuit. t
†Quadragita aūt ⁊ vni⁹ āni erat cū regnare ce
piſſet: ⁊ decē ⁊ ſeptem ānis regnauit in hierl'm
(vꝛbe quā elegit dn̄s) vt ꝯfirmaret nomē ſuum
ibi ⁊ cūct̄ tribub⁹ iſrl'. Nomēqꝫ mr̄is ei⁹ naama v
ammanitis. Fecitqꝫ malum: ⁊ non pꝛeparauit
coꝛ ſuum vt quereret dominū. Opera vero ro
boam pꝛima et nouiſſima ſcripta ſunt in libꝛis x

※ a ¶Duxit aūt ro. Hic ꝯn̄r deſcri/ G
bif ꝓfect⁹ regni roboā: ꝑ h̄ ꝙ oꝛdinauit ſi
bi ſuccedere valētioꝛē filiū.ſ. abiam q̄uis
haberet plures vxoꝛes ⁊ ꝯ̄ h̄is multos fi
lios ſenioꝛes ipſo. Et ptꝫ l'ra ex dictis.
Q Unqꝫ ro. fuiſ. Hic Ca. XII D
ꝯn̄r deſcribif ꝓceſſus regni ro/
boam in deficiēdo. ⁊ ꝓmo deſcri
bif reḡ ⁊ ppl'i tranſgreſſio. ſcd̄o cōtritio.
ibi: Semeias autem. Circa pꝛimū dicif:
b ¶Cūq̄ꝫ robo. fuiſſet re. ro. mō di/
cto ca. ꝓce. c ¶Dereliq̄t le. dn̄i. ad ido
latriā declinando ſm̄ modū mr̄is ſue que
fuit naama āmonitis: vt dicif. ī. eodē ca.
d ¶Et oīs iſrl' cū eo. i. maioꝛ ꝑs ppl'i
q̄ erat ꝓnus ad idolatriā. aliqui tn̄ in hoc
nō fuerūt eum ſecuti: vt patebit. ī. eodem
ca. Cōſequēter ponif tranſgreſſionis pu
nitio cū d̄r: e ¶Aſcēdit ſeſac rex egy
pti in hie. de oꝛdinatiōe dn̄i ad punien
dū pctm̄ regis ⁊ ppl'i: q̄ꝛ malū pene eſt a
deo inq̄tum iuſte inferf. ꝓpter quod dici
tur Amos. iij. b. Nō eſt malū in ciuitate
qd̄ dn̄s nō fecerit. f ¶Semeias aūt.
Hic ponif reḡ ⁊ ppl'i cōtritio: vexatione
eis dante intellectū: ꝓpter qd̄ receperunt
ꝓphete ꝯbū. vn̄ d̄r: Semeias aūt pꝛo/
pheta igreſ. eſt ad ro. ⁊ ꝓncipes iu/
da. q̄ nō potētes reſiſtere ipſi ſeſac in cā/
po: fugerāt in hierl'm tanq̄ ad ciuitatē re
giā foꝛtiſſimā ⁊ munitiſſimā. g ¶Uos
reliquiſtis me. ad idola declinando.
h ¶Et ego reliqui vos. auxiliū meū
ſubtrahēdo. i ¶Iuſtus ē dn̄s. cōfitē/
tes pctm̄ ſuū humiliter ⁊ veraciter exau/
diēdo. k ¶Cūqꝫ vidiſſet dn̄s ꝙ hu
miliati eēnt. ꝑ delicti ſui ꝯfeſſionē ⁊ pe
nitentiā. ex hoc ſubditur pene diminutio
cū d̄r: l ¶Quia hūiliati ſūt nō diſ/
perdā eos. totaliter delēdo. m ¶Da/
boqꝫ eis pauxillū auxilij. q̄ꝛ nō ꝑmit
tam ſeſac ciuitatē ⁊ ppl'm deſtruere: tamē
ꝑmittā eos ipſi ſeſac ſeruire ſub tributo.
cui⁹ cauſa ſubdif: n ¶Ut ſciāt. ꝑ expe
rientiā. o ¶Diſtātiā ſeruitut̄ mee
⁊ ſeruitut̄ re. ter. q̄ꝛ ſeruit⁹ dei ſuauis
eſt ⁊ cōſolabilis. ſeruit⁹ autē humana du
ra ⁊ quaſi impoꝛtabilis eſt: Unde legitur
de multis ꝙ maḡ elegerūt moꝛi q̄ꝫ ſubij/
ci ſuituti. ſicut refert Joſephus libꝛo de
bello iudaico: q̄ꝛ eleazar iudeus cū mult̄
alijs in quodam caſtro a romanis obſeſ/
ſus: q̄ videntes ꝙ erāt capiendi interfece
rūt ſe mutuo ne ſubijcerenf romanoꝝ ſer
uituti. p ¶Receſſit itaqꝫ ſeſac rex
egypti ab hierl'm. nō ab obſidione tm̄
q̄ꝛ ingreſſus fuit hierl'm vt ptꝫ ex ſequēti
bus cū d̄r: q ¶Sublatis ⁊c̄. dicit enī
Joſeph⁹ ꝙ roboā timoꝛe duct⁹ fec̄ ſibi poꝛ
tas apiri tn̄ ſub cert̄ pact̄: q̄ tn̄ ſeſac non
tenuit ſꝫ maḡ tēplū ⁊ domū regiā ſpolia
uit. r ¶Pꝛo q̄b⁹ ⁊c̄. ex q̄ ptꝫ deiectio re
gni ab aurea magnificentia in eneam.
s ¶Siq̄dē ⁊ i iu. ⁊c̄. q̄ꝛ aliq̄ ad idolatri
am nō declinauerāt q̄ꝝ ītuitu de⁹ pepcit
etiā alijs. nō tn̄ a toto ſꝫ a tāto. t ¶Con
foꝛtat⁹ ē ḡ ⁊c̄. erat em̄ parui coꝛdis: vt
h̄r ca. ſe. ⁊ id̄o accepit ꝯfoꝛtationē ī modico
videlꝫ ꝙ remanſiſſet ſibi ciuitas ⁊ vita ⁊
nomē regiū. v ¶Nomē āt ⁊c̄. erat em̄
gētilis ⁊ idolatra. ⁊ ſic docuit filiū ſuum.
vn̄ ſubdif: Fecitqꝫ malū ⁊c̄. x ¶In
libꝛis ſemeie ⁊c̄. iſti libꝛi non habenf:
quia nō fuerunt reparati ad eſdra.
※ Pugnaueruntqꝫ
Moraliter. b ¶Cūqꝫ roboꝛatū
fuiſſet regnū roboā ⁊c̄. Expoſitio my
ſtica poſita eſt. iij. Reg. xiiij. ca.

a ¶ Semeie pro. Qui ſuperiꝰ roboã ⁊ filios iuda de pctĩs arguebat. b ¶ Addo. qui et abdo: hic eſt q̃ ad arguendũ hieroboã ꝓ altari qđ fecerat a dño miſſus eſt in ſamariã q̃ in via interfectus eſt: qꝛ ꝯ ꝑceptũ dñi a pſeudo ꝓpheta ſeductꝰ ibidẽ (mãducauit.

A Nno decimoocta. ⁊c. Ca. XIII

c ¶ Someron. Ciuitas eſt quã cepit ieſus rege illius interfecto: quã dicũt vocari nũc ſebaſtẽ oppidũ paleſtine vbi iohãnis baptiſte cõdite ſunt reliquie. Legimus autẽ in regum ꝙ amri rex iſrael emerit montẽ ſomeron a q̃dã ſomer: ⁊ edificauerit in vertice illiꝰ ciuitatẽ quã ex noĩe dñi. ſ. ſomer ſomeron appellauit.

Re. 16. e

☞ Bethel

a ſemeie ꝓphete ⁊ ado vidẽtl diligẽter ex

a ¶ eccleſia q̃ in vnitate fidei pſiſtit ſp pugnat cũ hereticis ⁊ ſciſmaticis: ⁊ cũ oĩbꝰ fidei catholice inimicl.

poſita. Pũgnauerũtq̃ aduerſũ ſe roboam ⁊ hieroboã cũctis diebꝰ. Et dormiuit roboã cũ patribꝰ ſuis: ſepultuſq̃ eſt in ciuitate dauid: et regnauit abia filius eius pro eo. Ca. XIII

A † Nno decimooctauo regis hieroboã regnauit abia ſup iudã. Tribus ãnis regnauit i hieruſalẽ: nomẽq̃ mr̃is eius michaia filia vriel de gabaa: ⁊ erat bellum inter abia ⁊ hieroboaʒ. Cũq̃ iniſſet abia certamẽ: ⁊ haberet bellicoſiſſimos viros ⁊ electorũ q̃draginta milia: hieroboã inſtruxit ecõtra aciẽ octogita milia viroꝝ qui ⁊ ipi electi erãt: ⁊ ad bella fortiſſimi. Stetit igr̃ abia ſup mõtẽ ſomerõ: q̃ erat i ephrai / ⁊ ait: Audi hieroboã ⁊ ois iſrl̃ Nũ ignoratis ꝙ dñs deꝰ iſrl̃ dederit regnum dauid ſup iſrl̃ in ſempiternũ: ipi ⁊ filij eiꝰ ⁊ in pactũ ſalis: Et ſurrexit hieroboã filius nabath / ſeruꝰ ſalomõis filij dauid: ⁊ rebellauit ꝯ dñm ſuũ: Congregatiq̃ ſũt ad eũ viri vaniſſimi ⁊ filij belial: ⁊ ꝑualuerũt ꝯ roboã filiũ ſalomoniſ. Porro roboam erat rudis ⁊ corde pauido: nec potuit reſiſtere eis. Nunc ergo vos dicitis ꝙ reſiſtere poſſitl regno domini qđ poſſidet p filios dauid: habetiſq̃ grãdẽ ppl̃i multitudinẽ: atq̃ vitulos aureos quos fecit vob̃ hieroboã in deos: ⁊ eieciſtis ſacerdoteſ dñi filios aarõ atq̃ leuitas: ⁊ feciſtis vob̃ ſacerdotes ſicut omnes ppl̃i terrarũ. Quicũq̃ venerit / ⁊ initiauerit manũ ſuaʒ / in tauro: ⁊ in bobus ⁊ i arietibꝰ ſeptẽ fit ſacerdos eoꝝ qui nõ ſunt dij. Noſter aũt dñs deꝰ eſt: quẽ nõ relinquimꝰ: Sacerdoteſq̃ q̃ miniſtrãt dño de filijs aaron: ⁊ leuite ſunt in ordie ſuo. Holocauſta q̃ʒ offert dño per ſingulos dies mane et veſpe: ⁊ thymiama / iuxta legis ꝑcepta cõfectum: ⁊ proponũtur panes in mẽſa mũdiſſima. Eſtq̃ apud nos candelabrũ aureum et lucerna eiꝰ: vt accẽdat ſp ad veſpam. Nos q̃ppe cuſtodimus ꝑcepta domini dei noſtri / quẽ vos reliq̃ſtis. Ergo in exercitu nr̃o dux deꝰ ẽ: ⁊ ſacerdotes eiꝰ q̃

Ni. de ly.

* a ¶ Pugnaueruntq̃ aduerſum ieroboã ⁊c. lʒ enĩ primum bellũ generale inter eos fuerit ꝓhibitum a deo: vt dictũ eſt in ꝑncipio. xj. ca. tñ bella particularia fuerunt in extremitatibus vtriuſq̃ regni: ſicut ſolet fieri in extremitatibꝰ regnoꝝ ab inuicẽ diſcordantiũ. Capi. XIII

A Nno decimoocta. Hic ꝯñr agit̃ de tempe abia. ⁊ primo deſcribit̃ eius genealogia. Scđo pugna / ibi: Cumq̃ iniſſet abia certamẽ. Tertio victoria / ibi: Reſpicieſq̃ iudas. Quarto culpa occulta / ibi: Quẽ pcuſſit dñs. Circa primum dꝛ: c ¶ Nomenq̃ mr̃is eiꝰ mi. ſ. xj. c. vocatur maacha. ⁊ dicendũ ꝙ eſt idem nomẽ variatũ tñ: qđ frequẽter fit in noĩbus hebreis ⁊ latinis: vt frequẽter dictũ ẽ. d ¶ Filia vriel. ſ. xj. dꝛ: Filia abiſſalon. ſic eſt ĩ hebreo ⁊ nõ abſalon: vt habẽt aliq̃ libri ⁊ male: ⁊ ex hvlterius erãt / alĩ credẽtes ꝙ fuerit abſalon filiꝰ dauid: dꝛ enĩ hic filia vriel de gabaa: abſalon autẽ filius dauid fuit de hieruſalẽ. Ad illud ꝶo qđ inductũ eſt de diſcordia noĩs patris iſtius q̃ vocat̃ hic vriel: ⁊ ſupra abiſſalõ: dicunt aliq̃ ꝙ vriel fuit pr̃ eius: vt dꝛ hic: abiſſalon ꝶo auus eiꝰ: et ſic vocat̃ eius filia: qꝛ filij filioꝝ dicũtur filij parentũ. vñ Ruth. iiij. d. Natus ẽ filiꝰ noemi. i. nepos. Aliter põt dici ꝙ pr̃ maacha fuit binomius ſicut ⁊ multi alij: ⁊ hic exprimitur vnũ nomẽ ⁊ aliud. ſ. xj. ca. ⁊. iij. Reg. xv. e ¶ Cũq̃ʒ iniſſet abia certamen. Hic deſcribit̃ ipius abie cũ hieroboa pugna vbi primo deſcribit̃ bellatoꝝ hinc ⁊ inde numerus: ⁊ patet lr̃a: ſcđo pugne locus. cũ dꝛ: Sup montem ſomeron. tertio pſuaſio abie ad inducendũ aduerſarios vt ſine bello recederẽt: vt patebit infra: vbi primo allegat ordinationẽ dñi dãtis regnũ dauid ⁊ filijs eiꝰ in ppetuũ. ideo ſubdit̃: f ¶ In pactũ ſalis. in om̃i enĩ ſacrificio dñi ponebat̃ ſal. ⁊ ideo apud iudeos pactũ firmũ ⁊ ſtabile dicebat̃ pactuʒ ſalis. Scđo allegat ipiꝰ hieroboã vſurpationẽ iniuſtam regni. d. Et ſurrexit hieroboã ⁊c. g ¶ Congregatiq̃ʒ ſunt ⁊c. nihil habentes de põdere veritatis. h ¶ Et filij belial. i. abſq̃ iugo diuine legis ⁊ recte rõnis. i ¶ Et ꝑualuerunt ꝯ roboã. cuiꝰ cã ſubdit̃: Porro roboam erat rudis. i. ſtolidus. vñ in hebreo hic habet̃: Puer nõ etate: qꝛ in ꝑncipio regni ſui iam erat

iã erat q̃draginta et vnius anni: vt habet̃. iij. Regũ. xij. ca. ſed dicit̃ puer ſenſu. k ¶ Et corde paui. in hebreo habet̃: Et corde tenero. i. impotẽti ad aliq̃d ſuſtinendũ. l ¶ Nunc ꝗ vos dicitis ⁊c. qꝛ ipe erat rex ꝑncipalis ⁊ filij dauid eiꝰ vicarij: ex hoc ptʒ ꝙ iſte hieroboã volebat etiã occupare regnum iuda. Tertio allegat abia ipius hieroboã ⁊ eiꝰ ppl̃i idolatriã / cũ dꝛ: m ¶ Habetiſq̃ʒ grandẽ po. mul. in q̃ cõfiditis: ſed pro nihilo: qꝛ ſunt ſubditi idolatrie pctõ: lʒ enĩ in vitulis aureis ꝑmo adorauerint deũ ſm opinionẽ aliquoꝝ q̃ ꝓbabilis eſt. vt dictũ eſt. iij. Reg. xij. tñ extunc fuit ibi quidã idolatrie modus: qꝛ adorabãt eum in imagine ꝓhibita. vt habetur Exod. xx. Itẽ procedente tpe adorauerunt ibi demones dãtes rñſa. vñ. ſ. xj. c. dꝛ de hieroboã. Qui cõſtituit ſibi ſacerdotes excelſorũ ⁊ demonioꝝ. vñ ſubditur: Atq̃ʒ vitulos aure. ⁊c. n ¶ Et eieciſtis ſacerdotes dñi. vñ habet̃. ſ. xj. o ¶ Quicũq̃ʒ vene. ⁊ initia. ma. ſuã. hoc eſt: quicũq̃ voluerit preciũ dare erit ſacerdoſ ⁊ poterit offerre. Quarto allegat abia / ĩ pplo ſuo ipius dei debitã fidẽ ⁊ culturã / dicẽs: p ¶ Noſter aũt dñs deus eſt. q̃ eſt verus deus ſolus. q ¶ Sacerdoteſq̃ʒ mi. dño de filijs aaron. quos elegit dñs in ſacerdotes ſibi. vt habet̃ Exod. xxviij. r ¶ Et leuite ſunt in ordie ſuo. ſcʒ cãtoꝝ ianitoꝝ ⁊ alioꝝ officioꝝ ꝓut ordinauit dđ. vt hr̃. ſ. j. libro. xxv. s ¶ Holocauſta quoq̃ʒ offert do. p ſin. dies ma. ⁊ veſpe. ſ. iuge ſacrificiũ qđ offerebat̃ omni die mane ⁊ veſpere. t ¶ Et thymiama iuxta le. ꝑce. cõfe. ſ. ex q̃ttuor rebus aromaticis. vt habet̃ Exodi xxx. c. v ¶ Et ꝓponunt̃ pa. ſ. xij. quolibet ſabbato renouando. x ¶ Eſtq̃ʒ apud nos cãde. au. lʒ enĩ eſſent in templo vndecim candelabra aurea: vt dictũ eſt. ſ. iiij. ca. tñ ſeſac rex egypti ſpoliauerat tẽplũ vt dictũ eſt. ſ. xij. ca. ⁊ forte abſtulerat decẽ q̃ fecerat ſalomõ dimittens illud ſolũ qđ fecerat moyſes: vel ponit̃ hic ſingulare pro plurali. y ¶ Candelabrũ. i. cãdelabra. ſic Exod. viij. f. Venit muſca grauiſſima. i. multitudo ⁊c. vnde ſubdit̃: z ¶ Et lucerna eiꝰ. i. lucerne: qꝛ in q̃libet cãdelabro erãt ſeptẽ lucerne: vt dictũ eſt. ſ. c. iiij. a ¶ Vt accendant̃ ſp ad veſ. plures enĩ lucerne ardebãt de nocte q̃ de die. et iõ aliq̃ extinguebant̃ mane ⁊ reaccẽdebant̃ veſpere. b ¶ Ergo in exercitu noſtro dux deus eſt. qui ſp aſſiſtit ſuis veris cultoribus.

3. Re. 15. a

* Filij iſrael

Moraliter. b ¶ Anno decimo octa. ⁊c. per abiã q̃ ĩterꝑtat̃ pr̃ meꝰ dñs: ſignificari põt q̃libet fidel' xp̃ianꝰ fidelit̃ dicẽs do. Pr̃ nr̃ ⁊c. Per hieroboã aũt q̃ diuiſio ppl̃i ĩterꝑtat̃ ſignificat̃ diabolus q̃ diuiſionẽ int̃ hoĩes ponere machinat̃. Gre. ome. xxix. Solerter intuẽdũ ẽ ꝙ ãtiquus hoſtl dũ mẽtẽ nr̃aʒ ad rerũ tpaliũ dilectionẽ trahit: infirmiorẽ ꝯ nos pximũ excitat q̃ ea ipa q̃ diligimꝰ auferre moliat̃: nec curat antiquus hoſtl hoc faciẽs vt terrena tollat: ſʒ vt charitatem in nob̃ feriat. Igit̃ p abiã in virtute dei cõfidentẽ ꝯtra hieroboã pugnantẽ: ſignificatur quilibet bonus xp̃ianus in xp̃i virtute fiducialiter contra diabolum pugnaturus.

Moraliter

* Hieroboã re

E a ¶ Bethel. Ciuitas in proxi-
mo lapide ab helia ad dexteraꝫ
euntibꝰ neopolim que prius lu-
ça: id eſt amigdalon vocabat̃ et
cecidit in ſorteꝫ beniamin iuxta
bethan ⁊ hai: quaꝫ expugnauit
ieſus rege illius interfecto.
b ¶ Ephron. Ciuitas eſt ĩ tri
bu iuda. vñ ⁊ villa pergrandis
ephrea ꝯtra ſeptentrionẽ in vi-
geſimo ab helia miliario hacte-
nus vocat̃. c ¶ In diebus
abia. Non hieroboã in cuiꝰ vi
ceſimo anno ſcd̃m librũ regũ im
perauit aſa filiꝰ abia ſuꝑ iudam
⁊ hierl̃m: ſed abiaꝫ qui accepta
bethel idola reſeruauit iſraeli in
ſcandalũ vt hebrei aſſerunt.
Aromatibꝰ

Nico. de lyra

a ¶ Filij iſrl̃ nolite pu. ꝯtra dñm. q2 pugnãdo contra
nos q̃ ſumꝰ eius ſerui pugnabi-
tis ꝯtra ipm̃: ⁊ ſic ptꝫ qd̃ dictuꝫ
eſt in ꝑncipio huiꝰ ꝑſuaſionis:
videlicet ꝙ abia intendebat mo
nere filios iſrl̃ ad h̃ ꝙ recederẽt
abſq3 mutuo ꝯflictu: ſꝫ ſua ꝑſua
ſio nõ habuit effectũ. vñ ſb̃dit̃:
b ¶ Hec illo loquẽte hiero. re. molie. inſidias. ſtans eniꝫ
ex oppoſito fingebat ſe velle pu
gnare a parte anteriori tm̃: ſed
malicioſe q̃rebat eũ cum h̃ ĩua-
dere a ꝑte poſteriori. c ¶ Reſ
piciẽſq3 iudas. Hic ꝯñr po
nit̃ ipſiꝰ abie victoria: q2 cuꝫ vi-
deret ſe ⁊ exercitũ ſuũ predicto
mõ incluſuꝫ. d ¶ Clamauit
ad dñm. ꝯfidẽs de eiꝰ auxilio.
ĩõ ſeq̃t̃: e ¶ Perterruit deꝰ
hiero. ⁊c̃. modus aũt ꝑterrẽdi
nõ exꝑmit̃ in textu nec in gloſa
quã viderim: ſꝫ potuit eſſe ꝑ ali
qd̃ exteriꝰ. ſ. ꝑ fragoreꝫ tonitrui
⁊ lapides grãdinis vl̃ hmõi. ſic̃
dr̃ de philiſteis. j. Reg. vij. vel
ĩmittendo terrorẽ interiꝰ tm̃ ꝑ
quẽ deficeret cor: ⁊ ꝑ ꝯñs mem
bra exteriora ad ſe defendẽdũ:
q2 motꝰ vitalis ſpirituũ ꝓcedit
a corde ad mẽbra exteriora. Se
quit̃: f ¶ Et cepit ci. eiꝰ be. ⁊ fi. eiꝰ. i. villas ſibi adiũctas.
g ¶ Queꝫ ꝑcuſſit dñs. Hic
vltimo deſcribit̃ ipſius abie cul
pa occulta ꝓpter quã a dño ĩter
fectꝰ eſt. ⁊ iſta vt dicunt aliq̃ fuit
q2 capiendo ciuitatẽ bethel ido
la ibi inuenta reſeruauit in de-
trimentũ ſui ⁊ coluit: nec miruꝫ
q2 de ip̃o dr̃. iiij. Reg. xv. a. Am
bulauitq3 in om̃ibus ꝑctĩs prĩs
ſui. ſ. roboã q̃ tñ fuit idolatra: vt
dictũ ẽ ca. ꝑce. Aliq̃ ṽo exponũt
de hieroboam ſed nõ eſt veriſi-
mile: quia nõ agitur hic de eius
fine ſed de fine abie.

Moraliter
b ¶ Hieroboã retro mo lie. inſi. ꝑ qd̃ ſignificat̃ malicia
demõis q̃rent̃ fraudulẽter no-
cere hoĩbus ṽtuoſis. j. Pet. v.
b. Aduerſariꝰ veſter diabolꝰ tan
q3 leo rugiẽs circũit q̃rens quẽ
deuoret: cui reſiſtite fortes in fi-
de. e ¶ Et ecce illis cla. per ter. deꝰ hiero. ꝑ qd̃ ſignificat̃
ꝙ vociferan-

clangũt tubis ⁊ reſonãt ꝯtra vos. Fi- a
lij iſrl̃ nolite pugnare ꝯtra dñm deuꝫ
patrũ veſtroꝝ: quia in vobis expedit.
Hec illo loquẽte hieroboã retro mo- b
liebat̃ inſidias. Cũq3 ex aduerſo ho-
ſtiũ ſtaret: ignorantẽ iudã ſuo ambie-
bat exercitu. Reſpiciẽſq3 iudas vidit c
iſtare bellũ ex aduerſo ⁊ poſt terguꝫ ⁊
clamauit ad dñꝫ: ac ſacerdotes tubis d
canere cepert̃. Oẽſq3 viri iuda vocife
rati ſũt. Et ecce illis clamãtibꝰ ꝑterru e
it deus hieroboã ⁊ oẽm iſrl̃ q̃ ſtabat ex
aduerſo abia ⁊ iuda: fugerũtq3 filij iſ-
rael iudã: ⁊ tradidit eos deꝰ in manu
eoꝝ. Percuſſit g̊ eos abia ⁊ pplꝰs eiꝰ
plaga magna: ⁊ corruert̃ vulnerati ex
iſrl̃ q̃nq̃gita milia viroꝝ fortiũ. Humi
liatiq3 ſũt filij iſrl̃ in tꝑe illo: ⁊ vehemẽ
tiſſime ꝯfortati ſũt filij iuda eo ꝙ ſpe
raſſent in dño deo patrũ ſuoꝝ. Perſe
cutꝰ eſt aũt abia fugiẽtẽ hieroboã: ⁊ ce f
a pit ciuitates eius bethel ⁊ filias eius ⁊
¶ ciuitas reg. iuda.
a hieſana cũ filiabꝰ ſuis: ephron q3 ⁊ fili
as eiꝰ. Nec valuit vltra reſiſtere hiero
c boã in diebus abia: quẽ ꝑcuſſit dñs ⁊ g
mortuꝰ eſt. Igit̃ abia cõfortato iperio †
ſuo: accepit vxores q̃ttuordeci: ꝓcrea
uitq3 vigintiduos filios ⁊ ſedecim fi-
lias. Reliq̃ aũt ſmonũ abia viarũq3
⁊ operũ eius ſcripta ſunt diligẽtiſſime
in libro addo ꝓphete. Ca. XIIII

Dormiuit aũt abia cũ patri- b
bus ſuis: ⁊ ſepelierũt eũ i ci
uitate dauid. Regnauitq3 †
aſa filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. In cuiꝰ die i
a ¶ hic eos ſignificat q̃ bñ incipiũt ⁊ male finiũt.
bus q̃euit terra ãnis decẽ. Fecit g̊ aſa
qd̃ bonũ ⁊ placitũ erat in ꝯſpectu dei †
¶ abijciens idolatriam.
ſui: ⁊ ſubuertit altaria ꝑegrini cultꝰ et k l
excelſa: ⁊ cõfregit ſtatuas lucoſq3 ſuc
cidit: ac p̃cepit iude vt q̃reret dñꝫ deũ †
patrũ ſuoꝝ: ⁊ faceret legeꝫ ⁊ vniuerſa m n
mãdata. Et abſtulit e cunctĩ vrbibus
iuda: aras ⁊ phana: ⁊ regnauit i pace.
Edificauit q3 vrbes munitas i iuda: †
q2 q̃etꝰ erat: ⁊ nulla tꝑibꝰ eiꝰ bella ſur-
rexerãt pacẽ dño largiẽte. Dixit ãt iu
de. Edificemꝰ ciuitateſ iſtas ⁊ vallemꝰ
muris: ⁊ roboremus turribus ⁊ portĩ
⁊ ſeris: donec a bellis quieta ſunt oĩa:
eo ꝙ queſierimꝰ dñm deum patrũ no
ſtroꝝ: ⁊ dederit nobis pacẽ per gyrũ.
Edificauerunt igitur ⁊ nullum in ex-
truendo ĩpedimẽtũ fuit. Habuit autẽ o
aſa in exercitu ſuo portantiuꝫ ſcuta et
haſtas de iuda trecenta milia: de ben

ꝙ vociferantibꝰ p̃dicatoribꝰ voce pre G
dicationis: ⁊ deuotĩ ꝑſonis voce ſancte
orõnis terret̃ diabolus: ⁊ cum exercitu
ſuo fugat̃. f ¶ Et cepit ciuitates ⁊c̃. ꝑ qd̃ ſignificat̃ recuꝑatio bonorũ ꝑ
maliciã diaboli mortificatoꝝ. nã recupe
rata grã reuiuiſcũt oꝑa meritoria q̃ per
deceptionẽ diaboli fuerãt mortificata.
† ¶ Igit̃ abia confortato ipe. ſuo ⁊c̃. ꝑ hãc em̃ filioꝝ generationẽ ſignifi-
catur bonoꝝ operũ multiplicatio q̃ ꝓce
dunt ex gratia ⁊ libero arbitrio q̃ſi per
quãdam ſpũalem generationẽ.

Dormiuit aũt Ca. XIIII
abia. Hic ꝯñter agit̃ de tꝑe
ipſiꝰ aſa: cuiꝰ primo deſcribit̃
conuerſatio bona. ſcd̃o ꝯſolatio ꝓpheti
ca. tertio ꝑuaricatio mala. ca. vj. Circa
ꝑmũ deſcribit̃ ꝑmo ipſiꝰ aſa vita ṽtuoſa
Scd̃o eiꝰ victoria miraclõſa ibi: Egreſ
us ẽ ãt. Circa ꝑmũ dr̃: i ¶ In cuiꝰ di. q̃euit terra decẽ ãnis: q2 in ꝑncipio
regni vixit ſancte: ĩõ dñs dedit ei paceꝫ
decẽ annis vt poſſet regnũ ſuũ munire
qd̃ ⁊ fecit: vt ptꝫ ex ſequentibꝰ. k ¶ Et ſubuertit al. ꝑegrini cultꝰ. i. idoloꝝ
q̃ dicũtur dij alieni. l ¶ Et excelſa. ꝯtriũ videtur ſequẽti ca. vbi dr̃: Excelſa
aũt derelicta ſũt. ⁊. iiij. Reguꝫ. xv. dr̃ de
ipſo. Excelſa aũt nõ abſtulit. Dicenduꝫ
ꝙ aliq̃ erant excelſa vbi colebant̃ idola
⁊ illa abſtulit: vt hic dr̃. Alia aũt erant
excelſa ĩ q̃bus offerebant̃ deo ſacrificia
qd̃ fuit licitũ q3diu arca nõ habuit ſtabi
lem manſionẽ: ꝓut dictũ fuit Deut. xij.
⁊. j. Regũ. vij. ſed poſt edificationẽ tem
pli nõ fuit licitũ niſi ex diſpenſatione di-
uina ſpeciali: tamen h̃ ꝑmiſit aſa de ſa-
crificijs votiuis ⁊ mlĩti alij reges ad eui H
tandũ maius malũ ſcꝫ ne talia offerent̃
idolis ⁊ dmonibꝰ: ſicut ꝑmittuntur me
trices in ciuitatibꝰ ne oĩa turbent̃ libidi
nibus. m ¶ Et faceret legem. q̃tũ
ad p̃cepta decalogi: que ꝓprie dicuntur
lex. n ¶ Et vniuerſa mãdata. que
ſunt q̃dam ꝯcluſiones ex p̃ceptis deca-
logi elicite: vel quedã ſuppoſita ad de-
calogi p̃cepta: ſic̃ eſt p̃ceptũ dilectionis
dei ⁊ ꝓximi: ꝓut dictũ fuit Deuto. vj.
Cetera patẽt ex dictĩ vſq3 ibi: o ¶ Ha- buit aũt aſa in exer. ſuo por. ſcu-
ta ⁊ ha. i. habentiũ ſciam ꝑliandi ĩ ſcu
tis ⁊ haſtis.

Moraliter. † ¶ Dormiuit auteꝫ abia cũ patribus ſuis ⁊c̃. Sequit̃:
† ¶ Regnauitq3 aſa fi. eiꝰ ⁊c̃. Per
aſa q̃ interp̃tat̃ factura vel ſuſtollens. i.
ſurſũ tollẽs: ſignificat̃ bonꝰ rex vel ꝑn-
ceps q̃ ſe recognoſcit eẽ facturã dei. pro
pter qd̃ ĩ ꝑncipio regni ſui ſurſum tollit
vl̃ erigit animũ ſuũ ad q̃rendũ honorẽ
dei ⁊ bonũ pplĩ ſui ſibi cõmiſſi ĩõ ſubdi
tur: † ¶ Fecitq3 aſa qd̃ bo. ⁊ pla. erat in cõſpe. dei ſui. ſ. in deſtructio
ne cultꝰ diaboli ⁊ in ꝓmotione cultus
diuini ideo ſubditur: k ¶ Et ſub- uertit altaria peregrini cultus.
⁊ ſubdit̃: † ¶ Et precepit iude vt quereret dominũ deum. naꝫ talis
rex per ſe ⁊ per alios inducit pplm̃ ſuũ
quãtum poteſt ad ſeruiẽdum dño in bo
nis moribus ⁊ fide viuendo. nec tamẽ
omittit ea que ſunt agenda ſm viã hu-
manã ad regni ſui defenſionem ne ten-
tare dominum videatur ideo ſequitur:
† ¶ Edificauit quoq3 vrbes mu- nitas ⁊c̃. Egreſſus eſt autem con
tra eos. i. cõtra aſa ⁊ homĩes ſuos.
Zara ethiops

A ✳ tis ⁊ haſtis. a ¶ Egreſſus ē āt.
Hic ꝯñr deſcribit ipi⁹ aſa victoria mi/
raculoſa: ⁊ ptꝫ lr̃a vſq; ibi: b ¶ Poꝛ
ro aſa per. ob. ei. ne intrando regnū
ſuū deuaſtaret terrā ſuā. c ¶ Et inuo/
cauit dñm. deuote ⁊ confidenter.
d ¶ Dñe nō eſt ⁊c. qꝛ eſt virtutis in/
finite: cui oīs alia virtus cōparata nul/
la eſt. e ¶ In te eni ⁊c. nō in virib⁹
nr̃is. f ¶ Nō pualeat. i. ꝯ nos qui
venimus ad pugnā in nomine tuo.
g ¶ Exterruit itaqꝫ. p effectū exte/
rioꝛē vel interioꝛē: ſic dictū fuit ca. p̃ce.
de hieroboā ⁊ ei⁹ exercitu: qꝛ nō expꝛi/
mit hic q̃liter illud fuerit ſicut nec ibi:
h ¶ Quia dño ⁊c. exercitu illi⁹ pliā/
te. i. angelicis poteſtatib⁹: q̄ dicunt do/
mini exercit⁹: vel exercitus dñi pōt hic
intelligi exercit⁹ aſa: q̄ pugnabat in no/
mine dñi. Cetera patēt in lr̃a.

[margin: Moraliter] ✳ † ¶ Zara ethiops. i. rex ethio/
pū p quē ſignificat rex demonū: nā de
mones freq̄nter apparuiſſe legunt in
ſpecie ethiopū. Cōtra vero bonos re/
ges ⁊ eoꝝ ppl̃m diabolus excitat bellū
ſpūale p ſe ⁊ ſatellites ſuos ⁊ aliquan/
do bellum coꝛpale p malos hoīes ad
modū ethiopū vitijs denigratos. ⁊ qm̃
in vtroq; bello bonus rex indiget auxi
lio diuino. ideo ſubdit: c ¶ Et inuo
cauit dñm deū. qꝛ p oꝛationes deuo
tas in vtroq; bello victoꝛia frequētius
obtinet. Ideo ſubdit: Exterruitq; dñs
ethiopes ⁊c. Ca. XV

AZarias autē fili⁹ obed.
ſic debet ſcribi: qꝛ ſic eſt i he/
breo. Hic ꝯſequēter circa aſa ponit cō
ſolatio ꝓphetica. Circa quā pꝛimo de/
ſcribit ꝓphete denūciatio. Scdo ipius
aſa ⁊ ppl̃i conſolatio / ibi: Qđ cum au/
B diſſet aſa. Circa p̄mū dr̄: k ¶ Egreſ
ſus ē in occur. aſa. ad denunciandū
ſibi bona q̄ libenter cito nunciant. vñ
ſubdit: l ¶ Dñs vobiſcū. ſupple ē
⁊ fuit in iſto pꝛelio. m ¶ Quia fui/
ſtis cum eo. per verā fidem ⁊ cultuꝫ
debitum. n ¶ Tranſibūt aūt di/
es multi ⁊c. Dicunt expoſitoꝛes nr̄i
ꝙ iſta ꝓphetia intelligit cōmuniter de
futuro ſicut ſonat noſtra trāſlatio: et fu
it impleta tpe captiuitatis babylonice:
qꝛ iudei extra hieruſalē nō poterāt of/
ferre deo ſacrificia: ⁊ ideo tpe captiui/
tatis babylonice fuerūt ſine deo vero.
hoc mō ſcꝫ colēdo eū p ſacrificia: multi
etiā de ipſis relicto iudaiſmo ꝯuerſi fu
erunt ad cultum idoloꝝ. o ¶ Et abſ
qꝫ ſacerdote. qꝛ officiū ſacerdotū in
oblatione ſacrificioꝛum tunc ceſſauit.
p ¶ Et abſqꝫ lege. qꝛ nabuçardan
libꝛos legis cōbuſſit: quos poſtea per
magnum tempus Eſdras reparauit.
q ¶ Cunqꝫ reuerſi fuerint in an/
guſtia ſua. i. exiſtentes in captiuitate
babylonica. r ¶ Ad dñm deū iſrl̃.
p verā penitentiā: vexatione dāte eis
intellectū. s ¶ Reperiēt eum. qđ
fuit impletū tpe cyri: q̄ dedit licentiam
iudeis redeundi in hieruſalē: ⁊ reedifi
candi templum dñi: vt hr̃. j. Eſdre. j.
t ¶ In tpe illo nō erit pax ⁊c. qꝛ
iudei reuerſi de captiuitate babyloni/
ca: p longū tp̄s fuerunt in magna affli
ctione poſiti: qꝛ ſamaritani ⁊ alij eoꝛuꝫ
vicini frequēter moleſtabāt eos ⁊ īua
debāt: vt hr̄ libꝛo Neemie ī plib⁹ loc̄.
v ¶ Pugnabit eni ⁊c. qꝛ tpib⁹ illis
ſurrexerūt multa bella in partib⁹ illis:
vt patet

iamin vō ſcutarioꝝ ⁊ ſagittario/
rū ducēta octogīta milia. Oēſq;
a iſti viri robuſtiſſimi. Egreſſus eſt
aūt ꝯ eos çara ethiops cū exerci †
tu ſuo / decies cētena milia ⁊ cur
ribus trecētis: ⁊ venit vſq; mare
b ſa. Poꝛro aſa prexit obuiaꝫ ei et
inſtruxit acieꝫ ad belluꝫ in valle
c ſephata que ē iuxta mareſa: ⁊ in/
d uocauit dominū deuꝫ / ⁊ ait: Do
mine non ē apud te vlla diſtātia
vtrum in paucis auxilieris an in
pluribus: adiuua nos dñe deus
e noſter. In te eni ⁊ in tuo nomine
habētes fiduciā venimus cōtra
hāc multitudinē. Dñe deus noſ/
f ter tu eſ / non pualeat ꝯtra te hō.
g Exterruit itaq; dñs ethiopes co/
rā aſa ⁊ iuda. Fugeŕtq; ethiopeſ:
et pſecutus ē eos aſa / et ppl̃s qui
cū eo erat / vſq; gerara. Et ruerūt
h ethiopes vſq; ad internitiōeꝫ: qꝛ
dño cedente cōtriti ſūt ⁊ exercitu
illi⁹ pliante. Tulerūt ergo ſpolia
multa: pcuſſerūt oēs ciuitates p
circūitū gerare. Grādis quippe
cūctos terroꝛ inuaſerat. Et diri/
pueŕt vrbes ⁊ ml̃tā pdā aſpoꝛta
ueŕt. Sꝫ ⁊ caulas ouiū deſtruen
tes: tuleŕt pecoꝝ īfinitā ml̃titudi
nem ⁊ cameloꝛuꝫ: reuerſiq; ſunt
in hieruſalē. Ca. XV

i AZarias autē filius
†obed facto ī ſe ſpū
k dei egreſſus eſt in oc
curſuꝫ aſa: ⁊ dixit ei. Audite me
l aſa / ⁊ oīs iuda ⁊ bēiamin: Dñs
m vobiſcū: qꝛ fuiſtis cū eo. Si q̄ſi/
eritꝭ eū / inuenietꝭ. Si aūt dereli/ †
n q̄ritꝭ eū / derelinq̄t vos. Trāſibūt
aūt dies ml̃ti in iſrl̃ abſq; đo vō
o ⁊ abſq; ſacerdote: abſq; doctoꝛe
p q qꝫ ⁊ abſq; lege. Cūq; reuerſi fue
rint in anguſtia ſua: ⁊ clamaue/
r rint ad dñm deū iſrael: et queſie
s t rint eum / reperiēt. In tempe illo
nō erit pax†egrediēti ⁊ ingrediē/
ti: ſed terroꝛes vndiq; in cūctis
v habitatoꝛibus terrarū. Pugna
bit eni gens contra gentē: ⁊ ciui/
tas contra ciuitatē: quia domi/
nus conturbabit eos in omni an
guſtia. Vos ergo confoꝛtamini x
et non diſſoluantur manus ve/ y z
ſtre: Erit enim merces operi ve/ a
ſtro. Quod cuꝫ audiſſet aſa ver b
ba ſcꝫ ⁊ pꝛophetiam açarie filij

vt patet intuēti hiſtoꝛias illi⁹ tpis. dicūt
etiā ꝙ pfectius īpleta eſt illa ꝓphetia p C
captiuitatē iudeoꝝ factā per Titū ⁊ Ve
ſpaſianū. iudei vō totā iſtā lr̃aꝫ exponūt
de tpe qđ fuit añ aſa: vt meli⁹ intelligat
iſta expoſitio. Pꝛimo ponā lr̃am ꝓut ia
cet ⁊ ſm hebꝛaicam veritatē: lr̃a eni he/
bꝛaica nō habet: Trāſibunt: ſed ſic inci/
pit. Et dies multi in iſrl̃ ad nō deū verū
⁊ ad nō ſacerdotē: ⁊ ad nō legē: ⁊ reuer
ſus ē in anguſtia ⁊ ad dñm deū iſrl̃: ⁊ re
q̄ſierūt eū ⁊ inuētus eſt eis ⁊ in tpib⁹ ill̃
nō pax egrediēti ⁊ veniēti: qꝛ ꝯſumpti/
ones multe ſup oēs habitāteſ terrā ⁊ di
minute ſunt gens in gēte: ⁊ ciuitas ī ci/
uitate. qꝛ de⁹ ꝯſūpſit eos in oī anguſtia:
vos autē ꝯfoꝛtamini ⁊c. ſic igit exponit
ab hebꝛeis lr̃a p̄dicta. Et dies multi in
iſrl̃ ſupple iā fuerūt. Ad nō deū verū: qꝛ
in ipis nō recurrerūt filij iſrl̃ ad dñm ve
rū. ⁊ h̄ fuit a q̄rto āno roboā: in q̄ decli/
nauit ad idolatriā ⁊ oīs iſrl̃ cū eo vt di/
ctū eſt. ſ. ca. xij. ⁊ tpe filij ſui abia q̄ am/
bulauit in oībus pctīs pr̄is ſui: vt dictū
eſt. ſ. xiij. ca. ⁊. iij. Regū. xv. Et ad nō ſa
cerdotē. i. abſq; ſacerdote docēte: qꝛ ex q̄
declinaueŕt ad idolatriā parū curaueŕt
de ſacerdotib⁹ ⁊ lege. Et reuerſus eſt in
anguſtia ſua ad dñm deū iſrl̃: qꝛ tpe aſa
q̄ ſucceſſit abia: ppl̃s iſrael reuerſus fuit
ad cultū veri dei: vt ptꝫ ca. p̃ce. ⁊ maxīe
qñ fuerūt in anguſtia poſiti ꝓpt aduētū
regꝭ ethiopū. Et inuēt⁹ eſt ab eis: qꝛ de/
dit eis victoꝛiā miraculoſam: vt patꝫ ex
dictis ca. p̃ce. Et in tpib⁹ illis. ſ. roboā et
abie. Nō pax egredienti ⁊ veniēti: ſup/
ple fuit: qꝛ quinto anno roboā ſeſac rex
egypti intrauit hierl̃m: ⁊ ſpoliauit tēplū
⁊ domū regiā: ⁊ facti ſunt ei iudei ſerui: D
vt hr̄. ſ. ca. xij. Tpe vō abia filij ei⁹ hie/
roboā moleſtauit regnū ei⁹: lꝫ finalit fu
erit debellat⁹. Et diminute ſunt gēs in
gēte: ⁊ ciuitas in ciuitate: qꝛ tūc iudei ha
buerūt inſult⁹ ab exterioꝛib⁹: ⁊ intra ſe
diuiſiōes ex q̄b⁹ diminut⁹ fuit pplus. Et
iō ſequit: x ¶ Vos ḡ ꝯfoꝛ. i. tu aſa ⁊
ppl̃s tuus q̄ q̄ſiuiſtis dñm ⁊ inueniſtꝭ. [margin: Al's foded]
y ¶ Cōfoꝛtamini. in dño: qꝛ ſalua/
bit vos. z ¶ Et nō diſſoluant ma
nus vr̄e. a bono ope qđ cepiſtis. Cui⁹
cauſa ſubdit: a ¶ Erit eni merces
opi vr̄o. ſic igit ptꝫ ꝙ iſta expoſitio ſa/
tis ꝯcoꝛdat lr̄e p̄cedēti ⁊ ſubſequenti. in
iſta tñ expoſitione aliq̄ addidi ad maio/
rē intellectū: qꝛ gloſe hebꝛaice bꝛeuit lo
quunt ⁊ magꝭ obſcure: tenuit tñ ſn̄iam
earum. b ¶ Qđ cum audiſſet aſa.
hic ꝯñr deſcribit ipius aſa ⁊ ppl̃i ꝯſola/
tio: ex q̄ ꝯſolatiōe abſtulit aſa idola ñ ſo
lū de terra iuda ⁊ beniamin / ſꝫ etiā đ vr
bib⁹ q̄s ceperat in regno decē tribuū.
✳ Et dedicauit

Moraliter. [margin: Moraliter] i ¶ Azarias aūt fili⁹
obeth ⁊c. Per açariā q̄ adiutoꝛ dei in
terp̄tat p̄dicatoꝛ deuotus ſignificat. vñ
Paulus apl̃s de ſe ⁊ alijs deuotꝭ p̄dica
toꝛib⁹ dic. j. Coꝛ. iij. c. Dei adiutoꝛes
ſumus. Talis igit p̄dicatoꝛ ex inſtinctu [margin: Al's egredi endi ⁊ īgrediendi]
ſpūſſancti dicit bono regi vel pꝛincipi ⁊
ppl̃o ſuo victoꝛi. l ¶ Dñs vobiſcū:
qꝛ fuiſtis cū eo. oſtenſtēs ꝙ habita vi
ctoꝛia de hoſtib⁹ coꝛpalibus vel ſpūali/
bus pceſſit ex adiutoꝛio diuino: ⁊ tranſ
greſſoꝛib⁹ legis p̄dicit ꝯtrariū de futu/
ro dicēs: † ¶ Si aūt dereliq̄ritis
eū derelin. vos. in manib⁹ veſtroꝛum
hoſtium vos tradendo. Qđ cum au/
diſſet aſa ⁊c. Sequitur:
✳ Confoꝛtatus eſt

E ✠ a ¶ Et dedicauit altare dñi. q₂ altare factũ a ſalomõe de nouo ſolẽniçauit: offerens ibi ſacrificia valde magna: qualia nõ fuerãt ibi oblata a tpe ſalomonis. b ¶ Qđ erat añ por. do. ſ. in atrio ſacerdotum: ibi em̃ erat altare holocauſtoꝝ/ vnde ſubdiẽ: c ¶ Immolauerũt dño i die il. valde ſolẽniter: vt dictũ ẽ. d ¶ De manubijs. i. mãibꝰ capt̃. e ¶ Boues ſeptingẽtos ꝛc̃. q₂ adduxerant pecoꝝ infinitã multitudinẽ hĩbita victoria: vt habeẽ ca. p̃ce. in fine. f ¶ Et itra. ex more. ſ. atriũ templi. g ¶ Ad corro. fedꝰ. inẽ deũ ꝛ pplm ſuũ: ibi em̃ fiebant talia federa vł renouabanẽ. h ¶ Iurauerũtq₃ dño. ꝙ ſuirẽt ei fidelr. i ¶ Voce ma. in iubilo ꝛc̃. ad maiorem ſolẽnitatem iuramenti. k ¶ Cũ execratõe. ſupponẽtes ſe maledicto ꝛ pene mortis. ſi venirẽt ꝯ iuramẽtũ. l ¶ Sꝫ ꝛ ma. matrẽ. iſtud expoſitũ ẽ. iij. Reg. xv. ħ excepto. m ¶ Ex anguſto depoſuit impio. q₂ maacha fecerat ſpecũ: vt hr̃. iij. Reg. xv. in q̃ colebaẽ priapus in q̃ cultu ip̃a preerat: ꝛ iõ đr hmõi ĩperiũ anguſtuꝫ . i. ſtrictũ. n ¶ Excelſa aũt de. ſũt in iſrł. ſ. illa in q̃bꝰ offerebaẽ dño: ſicut dictũ fuit in p̃ncipio ca. p̃ce. o ¶ Attamẽ cor aſa erat ꝑfectũ cũ. die. eiꝰ. ſ. vſq₃ ad tp̃s p̃uaricationis ſue: q̃ habeẽ ca. ſe. p ¶ Bellũ v̊o nõ fuit vſq₃ ad triceſimũ an. re. aſa. in hebreo ✠ habetur vſq₃ ad. xxxv. annũ regni aſa. ꝛ huic ꝯcordat qđ habetur in p̃ncipio ca. ſe. Anno autem. xxxvj. regni eiꝰ aſcẽdit baaſa: ad ĩuadendum regnũ aſa.

Moraliter ✳ † ¶ Cõfortatꝰ eſt ꝛ abſtu. idola de oi ter. nã bonꝰ p̃nceps ad v̊ba p̄dicatoris debet in bono ꝯfirmari ꝛ de maloꝝ extermĩatione ampliꝰ ſollicitari. l ¶ Sed et maachã ma. aſa regł depo. đ angu. ipe. amouit em̃ eã ne eſſet princeps in ſacris priapi vt đr. iij. Reg. xv. ꝑ ħ aũt oſtẽdiẽ ꝙ bonus p̃nceps in his q̃ ſũt ꝯ honorẽ dei parcere nõ debet cuicũq₃ ꝑſone q̃ꝫ tũcũq₃ ſibi ꝓpinque. Ca. XVI

Anno aũt triceſimo ſexto. Hic ꝯñr deſcribiẽ p̃uaricatio aſa circa finẽ vite ſue: cũ tñ bona vita p̃ceſſiſſet: ex q̊ ptꝫ ꝙ nullꝰ debet de precedẽtibꝰ meritis nimis ꝯfidere: ſꝫ ſemꝑ timere ne cadat: ſicut dictum fuit. iij. Reg. xi. de ſalomõe. Preuaricatio autẽ iſtiꝰ aſa fuit: q₂ diffi-

Diuiſio ſus de diuĩo auxilio qđ expertus fuerat in maiori periculo: recurrit ad auxiliũ infideliũ. Et p̃mo deſcribitur ipſius p̃uaricatio. Scđo preuaricantis obſtinatio/ ibi: In tp̃e illo. ſnĩa p̃me partł ptꝫ ex dictł. iij. Reg. xv. ħ excepto qđ dicitur hic. q ¶ Anno autẽ triceſimo ſexto regni eiꝰ. ſcꝫ aſa. r ¶ Aſcẽdit baaſa. ad debellandũ regnũ aſa: confidens de auxilio regis ſyrie: quia. iij. Reg. xv. in fine dicit: Anno tertio aſa regis iuda regnauit baaſa. ꝛ ſtatim ſubdiẽ ꝙ regnauit tm̃

obed prophete: confortatus eſt ꝛ abſtu- †
lit idola de omni terra iuda ꝛ beniamin:
ꝛ ex vrbibus quas ceperat montis ephra
a b im: et dedicauit altare domini quod erat
ante porticum domus domini. Congre-
gauitq₃ vniuerſum iudam ꝛ beniamin et
aduenas cuꝫ eis de ephraim ꝛ de manaſ
ſe ꝛ de ſymeon. Plures enim ad eũ con
fugerant ex iſrael: videntes ꝙ dñs deus
illius eſſet cum illo. Cũq₃ veniſſent hieru
ſalem mẽſe tertio: ãno q̊ntodecimo regni
c d aſa: ĩmolauerũt dño in die illa de manu-
e bijſ/ ꝛ preda quã adduxerat boueſ ſeptin
f gẽtos ꝛ arietes ſeptẽ milia. Et intrauit ex
g more ad corroborãdũ fedꝰ vt q̄rerẽt dñm
deũ patrũ ſuoꝝ in toto corde ꝛ i tota ani-
ma ſua. Si quis aũt inq̊t nõ q̄ſierit dñm
deuꝫ iſrł: moriaẽ a minimo vſq₃ ad maxi-
h mũ: a viro vſq₃ ad mulierẽ. Iurauerũtq₃
i dño voce magna in iubilo ꝛ in clangore
tube ꝛ in ſonitu buccinaruꝫ. Omnes qui
k erãt in iuda cũ execratõe. In om̃i em̃ cor-
de ſuo iurauerũt: ꝛ i tota volũtate q̄ſierũt
eũ: ꝛ iuenerũt. Preſtititq₃ eis dñs requiem
l ꝑ circũitũ. Sed ꝛ maachã matrẽ aſa regł †
m ex anguſto depoſuit impio: eo ꝙ feciſſet i
luco ſimulacrũ priapi qđ oẽ ꝯtriuit: ꝛ i fru-
n ſta cõminuẽs cõbuſſit i torrẽte cedrõ. Ex
o celſa ãt đrelicta ſũt i iſrł. Attamẽ cor aſa
erat perfectum cũctis diebus eius. Eaq₃
que vouerat pater ſuus et ipſe intulit in
domũ domini: argentum ꝛ aurum: vaſo-
p rũq₃ diuerſã ſupellectilẽ. Bellũ v̊o nõ fu-
it vſq₃ ad triceſimũ annũ regni aſa.
q Anno autem trice Ca. XVI
r ſimoſexto regni eius aſcendit
baaſa rex iſrael in iudã ꝛ mu-
ro circundabat rama: vt nul-
lus tute poſſet egredi ꝛ ingredi de regno
aſa. Protulit autem aſa argentum ꝛ au- †
rum de theſauris domꝰ domini ꝛ de the-
ſauris regis. Miſitq₃ ad benadab regeꝫ
ſyrie: qui habitabat in damaſco dicens:
Fedus iter me ꝛ te eſt. Pater quoq₃ meꝰ †
ꝛ pater tuus habuerunt concordiam: q̃-
obrem miſi tibi argentũ ꝛ aurum vt rupto
federe qđ habes cuꝫ baaſa rege iſrael fa-
cias eum a me recedere. Quo comperto
benadab miſit p̃ncipes exercituũ ſuoruꝫ
ad vrbes iſrł. qui ꝑcuſſerũt ahion ꝛ dan ꝛ
abelmaim et vniuerſas vrbes muratas
neptalim. Qđ cum audiſſet baaſa deſijt
edificare rama: ꝛ ĩtermiſit opꝰ ſuũ. Porro
aſa rex aſſũpſit vniuerſũ iudã ꝛ tulerũt la-
pides de rama ꝛ ligna q̃ edificationi ꝑpa-
rauerat baaſa: edificauitq₃ ex eis gabaa
et maſpha. In tp̃e illo venit anani ꝓphe-s

uit tm̃. xxiiij. ãnis: ex q̃ ſequiẽ ꝙ mortuꝰ fuit. xxvj. anno regni aſa. ꝛ ſic videẽ impoſſibile ꝙ venerit ꝯ aſa. xxxvj. anno regni eius cuꝫ iam eſſet mortuus ꝑ decẽ annos ante. In gloſa hebraica ponitur ad ħ quedã ſolutio prolixa implicans plura falſa: ꝓpter qđ eã dimitto: ꝛ dico ꝙ p̃mus annus regni alicuiꝰ regł dupliciter accipitur in ſcriptura. Vñ mõ qñ ſimpliciter incipit regnare: ꝛ ſic accipitur cõiter. Alio mõ đr primus annꝰ regni eiꝰ ab aliq̃ eius facto notabili: verbi gr̃a Dañ. ij. đr: ꝙ ãno ſcđo nabuchodonoſor vidit ſomniũ ꝛ ſm oẽs hiſtoriographos ꝛ expoſitores ille ãnꝰ ñ fuit ſecũdus a p̃ncipio regni ſui ſimpliciter: q₂ ꝑ plures annos ante regnauerat: ſed đr ſecũdus a victoria notabili quã habuit de rege egypti: ꝛ ita põt dici in ꝓpoſito: q₂ aſa decimo ãno regni ſui habuit victoriã valde notabilem de rege ethiopũ: vt dictuꝫ eſt. ſ. xiiij. ꝛ ideo hoc mõ accipiẽdo primũ annũ regni eius in q̃ habuit hãc victoriã notabilẽ: tertiuſdecimus annus regni ſui ſilr acceptus fuit tertiꝰ. ꝛ ſic accipiẽ. iij. Reg. xv. vbi đr ꝙ anno tertio aſa baaſa cepit regnare: ꝛ cum regnauerit. xxiiij. annis: ſequitur ꝙ vixit vſq₃ ad. xxxvj. annũ aſa ĩcluſiue: ꝛ in p̃ncipio huius anni inuaſit regnum aſa ꝛ ĩ fine mortuus eſt forte ex dolore ꝛ triſticia: eo ꝙ opus eius impeditum et diſſipatum fuerat: ꝛ pecunia quam regi ſyrie dederat pro cõfederatione ad iuuandum ipſum contra aſa non ſolum perdita fuerat ſed etiam ei nocuerat: quia ad petitionem aſa rex ſyrie rupit fedus predictum: ꝛ inuaſit ipſius baaſa regnũ: vt habetur in littera. s ¶ In tempore illo. Hic cõſequenter deſcribitur ipſius aſa obſtinatio: quia reprehenſus a propheta eo ꝙ refugerat ad humanum auxiliuꝫ diffidens de diuino non ſe correxit ſed magis ✠ peccatũ aggra

Moraliẽ. r ¶ Anno auteꝫ triceſimoſexto re. eiꝰ aſcẽdit baaſa rex iſrł in iudã. Sequitur: † ¶ Protulit auteꝫ aſa ar. ꝛ au. de the. do. dñi: et de theſauris regis miſitq₃ ad benadap regẽ ſyrie. Cõtingit aũt aliquãdo iudicio dei iuſto nobis tñ occulto ꝙ bonus p̃nceps deo ꝑmittente ꝛ diabolo ꝓcurãte incipit de deo diffidere ꝛ ĩdebite de humano auxilio ꝯfidere ꝛ ad ipſum male recurrere: qđ ſignificatur ꝑ regẽ aſa q̊ poſt tantã victoriam de virtute dei ꝯſecutã veniente baaſa ꝯtra ip̃m de deo diffidens refugit ad idolatre regł auxiliũ dicẽs: † ¶ Fedus inter me ꝛ te eſt ꝛc̃. Et qm̃ talia ſunt a deuotis p̄dicatoribꝰ arguẽda. Ideo ſeq̊ẽ poſtea: s ¶ In tp̃e illo venit ana. ꝓpha ad aſa re. iuda ꝛ dixit ei q₂ ha. fi. in rege ſyrie ꝛc̃. ſed quoniã dicit ✳ Eccĩ. vij.

a ¶ Aromatib⁹ ꝛc. Hec vana ſa/
me iactātia: quā phi vl' poete p⁹ mor
tē regū ſuoꝝ: vl' etiā falſi xpiani obe/
untib⁹ mgr̄is ipēdūt: ꝛ hec in ignez
mittūt: q: oīa gehēne ignib⁹ obno/
xia eſſe oſtēdunt q̄ h̄ ſine vtilitate ꝛ
edificatiōe fratꝝ ꝑtulerūt. b ¶ Cō
buſſerūt ſup eū. Nota ꝙ cū regi/
bus vt hebrei tradūt reuerētie cau/
ſa cōbuſtiōes p̄cioſaꝝ veſtiū ſiml' cū
aromatibuſ fiebant. vn̄ alibi: Juxta
cōbuſtiōes maioꝝ faciēt tibi. Mos
eñ fuit apd̄ veteres vt p̄cioſa orna/
mēta regū poſt obitū eoꝝ ꝑ exequijſ
in pira vrerent: ſʒ ſine cadauerib⁹.

Regnauit Ca. XVII
aūt io. ꝛc. ¶ Ambu/
lauit in vijs ꝛc. Oñdit
eū executorē fuiſſe ſic dauid diuino/
rū mādatoꝝ anq̄ꝫ peccaret in vxore
vrie cuius pctī ſatiſfactio eternā illi
memoriā cōpauit. d ¶ Dedit oīs
iuda. Hic fideles de gētib⁹ ſignifi/
cat: q̄ relicto patꝝ errore ad xp̄m cō/
ueniūt baptiſmo abluti: chriſmate li
niti. A xp̄o xpianū nomē ꝛ regiā di/
gnitatē accipiētes. vn̄: Uos eſt' ge/
nus electū regale ſacerdotiū ꝛc. Jn
tpe eñ ioſaphat dn̄i dos vel q̄ ē do/
tatus: ꝛ q: eccl'ia gentiū ſanguie xp̄i
cōpata: ſpūſſancti pignore dotata cō
ſortiū ſpōſi celeſtis ꝛ ſocietatē regni
ꝑmeruit. Cui facte ſunt īfinite diui
tie cum diuerſe natiōes credūt ꝛ in
acquiſitione diuerſarum virtutum.

Ni.de ly.

Itaqꝫ fa
* pctm̄ aggrauauit ꝓphetā īcarce
rando ꝓpter qd̄ a dn̄o punitus fuit
in pſona ꝓpria ꝛ in pplo ſuo. ꝛ his
dictis ptʒ ſnīa paucis exceptis q̄ diſ
current. a ¶ Jdcirco euaſit re/
gis ſyrie exercit⁹ de manu tua.
q: ſi ꝯfidēs de dn̄o ꝯſtāter iuiſſet ꝯ
regē iſrl' ꝛ ſyrie ſimul ꝯfederatos: ſi
cut fecerat ꝯ ethiopes vterqꝫ rex fu/
iſſet ab eo debellatus. b ¶ Et ꝓ/
pter hoc ꝛc. aduerſum te bella
ꝯſurgūt. lʒ eñ habuiſſet plura bel/
la ante: q: inter ip̄m ꝛ baaſa fuit bel
lum cūctis diebus q̄bus cōregnaue
rūt: vt habet. iij. Reg. xv. tn̄ illa bel/
la nō fuerūt ei grauia: q: ſupauerat:
ſed de cetero fuerūt grauia. Un̄ ſeq̄
tur: c ¶ Et īterfecit de pplo in
tpe illo plurimos. in bellis ſup/
ueniētibus: ꝛ ſic ꝑ pctō p̄ncipis fu/
it punitus ppl's: ꝛ q: forte ꝯſenſerat
regi in pctō. d ¶ Egrotauit aūt
aſa anno triceſimonono regni
ſui dolore pedū vehementiſſi/
mo. Ut ſic puniret in q̄ peccauerat
ponendo ꝓphaʒ in cippo ꝑ pedes.
e ¶ Et nec in infir. ꝛc. Ex q̄ etiaʒ
apparet obſtiatio in pctō. f ¶ Po/
ſuerūtqꝫ eū ſup lectū ſuū. i. fe/
retrū vel ſepulture locū. g ¶ Ple/
nū aromatib⁹. Ad rep̄mēdū feto
rē cadaueris. h ¶ Et vnguentis
meretricijs. i. reb⁹ odorifer' q̄bus
meretrices āti q̄tus aſp̄gebāt lectos
ſuos ad alliciēdū hoīes ad luxuriā:
ſm̄ qd̄ dr̄ Prouerb. vij. c. in pſona
meretricis: Aſperſi cubile meū myr
rha aloe ꝛ cīnamomo ꝛc. i ¶ Am/
bitiōe nimia. i. apparatu magno
vel ſumptu.
Moraliter * Eccl'o. vij. b. Cōſidera opa altiſſi
mi ꝙ

ta ad aſa regē iuda/ ꝛ dixit ei: Quia
habuiſti fiduciā in rege ſyrie: ꝛ non in
dn̄o deo tuo: idcirco euaſit regis ſy/ a
rie exercitus de manu tua. Nōne ethi
opes ꝛ lybies multo plures erāt qua/
drigis ꝛ eq̄tibus ꝛ multitudine nimia.
Quos cū domino credidiſſes/ tradidit
in manu tua.† Oculi ei dn̄i ꝯtēplant
vniuerſā terrā: ꝛ p̄bēt fortitudinē his
q̄ corde pfecto credūt in eum† Stulte
igit egiſti ꝛ ꝓpt h̄ etiā p̄ntı tpe aduer/ b
ſum te bella ꝯſurgūt. Jratuſqꝫ aſa ad/†
uerſus vidētē: iuſſit eū mitti in neruū.
Ualde q̄ppe ſup hoc fuit dn̄s idigna/
tus/ ꝛ īterfecit de pplo in tpe illo pluri/ c
mos. Opa aūt aſa p̄ma ꝛ nouiſſima/
ſcp̄ta ſūt ī libro regū iuda ꝛ iſrl'† Egro/ d
tauit etiā aſa āno triceſimonono regni
ſui dolore pedū vehemētiſſimo: ꝛ nec e
in īfirmitate ſua q̄ſiuit dn̄ʒ ſʒ magl' in
medicoꝝ arte ꝯfiſus eſt. Dormiuitqꝫ
cū pr̄ib⁹ ſuis ꝛ mortu⁹ ē āno q̄drageſi/
mop̄mo regni ſui: ꝛ ſepelierūt eū ī ſepul/
chro ſuo: qd̄ foderat ſibi in ciuitate da/
uid. Poſuerūtqꝫ eū ſup lectū ſuū/ ple/ f g
a ¶ odorib⁹. ſ. q̄b⁹ luxurioſi ad libidinē vtunt
a nū aromatib⁹ ꝛ vnguēt' meretricijs q̄ h
b erāt pigmētarioꝝ arte ꝯfecta/ ꝛ ꝯbuſſe/
rūt ſup eū ambitiōe nimia. Ca. XVII i

Regnauit āt ioſaphat fili⁹ k
ei⁹ ꝓ eo: ꝛ inualuit ꝯ iſrl'. l
Cōſtituitqꝫ militū nūeros †
in cūct' vrbib⁹ iuda: q̄ erāt
vallate mur': p̄ſidiaqꝫ diſpoſuit ī ꝛra
iuda/ ꝛ ī ciuitatib⁹ ephrai q̄s cepat aſa m
c pr̄ ei⁹. Et fuit dn̄s cū ioſaphat q: ābu n o
lauit in vijs dauid pr̄is ſui p̄mis: ꝛ nō p
ſperauit in baali: ſʒ in deo pr̄is ſui: ꝛ p
rexit ī p̄cept' illi⁹: ꝛ nō iuxta pctā iſrl'.
Cōfirmauitqꝫ dn̄s regnū in manu ei⁹:
a ¶ oīs fidel'. b ¶ ſane doctrie ꝛ opatiōis bone.
d ꝛ dedit ōis iuda mūnera ioſaphat: ſa/ q
a ¶ ml'te filie ꝯgregauerūt diuitiaſ. b ¶ ſpūal' ſapie
ctęqꝫ ſunt ei īfinitę diuitię ꝛ multa glo
ria. Cūqꝫ ſumpſiſſet cor eius audaciā r
a ¶ omne ſcādalū de ꝯgregatiōe credentiū.
ꝓpter vias dn̄i: etiā excelſa ꝛ lucos de
iuda abſtulit Tertio aūt āno regni ſui s
a ¶ p̄dicatores. ſ. qui p̄dicent euangelium chriſti ꝛ
doceant p̄cepta legis.
miſit d̄ p̄ncipibus ſuis/ benail ꝛ obdiā
ꝛ çachariā ꝛ nathanael ꝛ micheā vt do
cerēt ī ciuitatib⁹ iuda ꝛ cū eiſ leuitas ſe
meiā ꝛ nathaniā ꝛ çabadiā. Aſahel q̄ʒ
ꝛ ſemirāoth ꝛ ionathā/ adoniāqꝫ ꝛ tho/
biā ꝛ tobadoniā leuites: ꝛ cū eis eliſa/
ma ꝛ iorā: ſacerdotes. Docebātqꝫ po/ †
pulū ī iuda: hn̄tes librū leg' dn̄i: ꝛ cir/
cūibāt cūctas vrbes iuda: atqꝫ erudi/

C mi: ꝙ nemo pōt corrigere quem ille
deſpexerit. Jdeo ſubdit: † ¶ Jra
tuſqꝫ ē aſa aduerſus videtē:
ꝛ iuſſit eū mitti in neruū. Et in
hoc aſa figurā tenuit hoīs obſtina/
ti q̄ v̄ba p̄dicatoris nō recipit ꝛ in/
ſup ip̄m ꝑſequit ꝛ affligit. Et qm̄
ſic īpugnare veritatē agnitā ē pec/
catū grauiſſimū: iō d̄ cōi curſu dn̄s
ꝑmittit tales in fecib⁹ ſuis mori: ꝛ
hoc ſignificat per hoc ꝙ ſubditur: †
d ¶ Egrotauit āt aſa. Sequit: 2. machꝫ. 9. a
e ¶ Et nec in infirmitatib⁹ q̄/
ſiuit dn̄m ꝛc. Ca. XVII

Regnauit autem ioſa † Geñ. 31. d
phat. Hic ꝯn̄r agit de 1. Reg. 13. c
tpe ioſaphat: cui⁹ p̄mo de
ſcribit vita ꝓſpa. ſcd̄o ſocietas pra
ua: ca. xviij. tertio correctio ꝓmpta
ca. xix. q̄rto victoria magna: ca. xx.
Circa p̄mū q̄ttuor ꝑ ordinē tāgun/
tur. Prīo eñ deū coluit. Scd̄o po
pulū inſtruxit. Tertio hoſtes ſub/ 3. Re. 15. e
iecit. Quarto ciuitates muniuit: ꝑ
tes patebūt ꝓſequēdo. Circa p̄mū
dicit: l ¶ Jnualuit ꝯ iſrl'. ꝓpt
bonā vitā ſuā: ſicut ecōtrario pater
ſuus in fine vite ſue ꝓpt pctm̄ ſuū
fuerat afflictus: vt dictū eſt ca. p̄ce.
m ¶ Et in ciuitatib⁹ ephraim.
Jlle eñ indigebāt maiori munitio
ne: eo ꝙ erāt ꝓpe adūſarios ꝛ eis
ablate. n ¶ Et fuit dn̄s cū io/
ſaphat. ꝑ grāʒ ꝛ ſpālē ꝓtectionē.
o ¶ Quia ābulauit in vijs da
uid ꝛc. ꝑ h̄ eñ innuit ꝙ imitat⁹ fu/
it dauid in bonis: ꝛ nō in malis. ſ.
in pctō berſabee ꝛ in ppl'i numera/
tione. p ¶ Et nō ſpera. in baa
lim. lʒ eſſet affinitate cōiunctus ipi
achab q̄ colebat baal. q ¶ Et de D
dit oīs iuda mūera ioſaphat.
ꝓpt bōitatē ſui regiminis. r ¶ Cū
qꝫ ſumpſiſſet ꝛc. ꝓpter ſpeʒ eñ
quā in dn̄o habebat ꝯfidenter age/
bat. s ¶ Tertio autem anno.
Hic ꝯn̄r oſtendit q̄liter ppl'm ſuuʒ
inſtruxit. ſ. ꝑ ſacerdotes ꝛ leuitas
quos ad h̄ miſit: ꝛ cū eis aliquos d̄
principibus ſuis vt ppl'm īducerēt
ad obediēdum: ꝛ punirēt rebelles
ſi quos inuenirent. Et patet lr̄a.
* Jtaqꝫ factus
Moralit. k ¶ Regnauit au/ Moraliter
tem ioſaphat filius eius ꝓ eo
ꝛc. Joſaphat ip̄e iudicans interp̄/
tatur: ideo ꝑ ip̄m homo ſpiritualis
ſignificatur. de quo dicit. j. Coꝝ. ij.
d. Spūalis iudicat oīa ꝛ ip̄e a ne/
mine iudicat. ꝛ hoc pape cōuēit in
vniuerſali eccleſie archiep̄is an̄ in
ſuis ꝓuincijs. ꝛ ep̄is in dioceſibus
ſuis. † ¶ Cōſtituitqꝫ militum
nūerus in cūctis vrbibus iu/
da ꝛc. Per qd̄ ſignificat ꝙ p̄dicti
pontifices debent eſſe ſolliciti vt lo
ca ſue iuriſdictionis clauſa ſint vir/
tutum mur': ꝛ ꝙ ibi ſint milites. i.
ſacerdoteſ ꝛ clerici armis ſacre ſcri
pture ꝛ orationis deuote muniti: q̄
bus aduerſarie poteſtates ꝛ here/
tici poſſint fortiter īpugnari. Ter/
tio aūt anno regni ſui miſit d̄
principib⁹ ꝛc. Sequit: † ¶ Do
cebātqꝫ ppl'ʒ ꝛc. ꝑ q̄s ſignificat
p̄dicatores ad docendū ppl'm diſ/
currētes q̄ a p̄dict' pōtificib⁹ debēt
mitti: Roma. x. Quō p̄dicabūt niſi
h * mittant.

G a ¶ Itaq; fact⁹ eſt. Pro virtutib⁹ q̄ gerūt in eccl'ia auferūt gētiliū audacia ⁊ incitant vt deferāt xp̄o mūera fidei et cēſū boni op'is ⁊ p'e cōfeſſiōis ⁊ pecora ſimplicitat'. Ca. XVIII

b ¶ Affinitate cōiūct⁹ ⁊c. Hi ſunt hereſiarche q̄ pditorū turbā p errorē deuia ducūt: ⁊ in mortis p̄cipitiū mergūt. Ioſaphat affinitate cōiūct⁹ ē achab: ⁊ deſcēdit ad eū in ſamariā ꝯ hoſtes ī auxiliū: ⁊ illos ſignificat q̄ d catholicis ad hereticorū amicitiā ſe inclināt: q̄ lȝ a recte fidei non recedāt tramite: tn̄ errātium ſocietatē atq; cōmunionē nō deuitāt. Cōtra q̄s dr̄: Hereticū hoīez poſt primā ⁊ ſcd̄am correctionē deuita. Vn̄: ioſaphat p iehu videntē filiū anani illi⁹. ſ. ꝓphete q̄ aſaph increpauerat arguit: qui impio p̄buerat auxiliū: ⁊ his qui oderūt dn̄m amicitia iungeret.

Titū. 3. c

2. Pa. 19. a

G Vidi do

a ebāt populū. Itaq; fact⁹ eſt pauor dn̄i ſup oīa regna terrarū q̄ erāt p gyrū iuda: nec audebāt bellare cōtra ioſaphat. Sȝ ⁊ philiſtei ioſaphat munera deferebāt: ⁊ vectigal argēti. Arabes quoq; adducebāt pecora: a

a ¶ p̄latorū. ſ. ſp̄uſſancti gratia illuminatorū. b ¶ peccatores ſcȝ p cōfeſſionē et penitentiā ad ſeruitiū dei adductos.

b arietū ſeptē milia ſeptigētos ⁊ hyrcos totidē. Creuit b

c g ioſaphat / ⁊ magnificat⁹ eſt vſq; in ſublime: atq; edificauit in iuda domos ad inſtar turriū: vrbeſq; muratas: ⁊ multa opa parauit i vrbib⁹ iuda. Viri q̄z bellatores ⁊ robuſti erāt i hierl'm: q̄r iſte nūer⁹ p domos atq; familias ſingulor. In iuda priceps exercit⁹ ednas dux: ⁊ cū eo robuſtiſſimi viri trecēta milia: poſt hunc iohānā p̄nceps ⁊ cū eo ducēta octogita milia. Poſt illū q̄z amaſias fili⁹ zechri ꝯſecrat⁹ dn̄o: ⁊ cū eo ducēta milia viror fortiū: Hūc ſeq̄bat robuſt⁹ ad p̄lia eliada: ⁊ cū eo tenētiū arcū ⁊ clypeū ducēta milia. Poſt iſtū etiā iozabad ⁊ cū eo cētū octogita milia expeditorū militū. Hi oēs erāt ad manū regl': exceptl' alijs q̄s posuerat i vrbib⁹ murat'l' ⁊ i vniuerſo iuda. Ca. XVIII e

a ¶ populus chriſtian⁹ q̄ religionē ſeruat catholicam.

Uit g ioſaphat diues ⁊ iclyt⁹ multū ⁊ affinitate ꝯiūct⁹ ē achab. Deſcēditq; poſt duos ānos ad eū i ſamariā. Ad cui⁹ aduētū mactauit achab arietes ⁊ boues plimos / ipi ⁊ populo q̄ venerat cū eo: pſuaſitq; illi vt aſcēderet in ramoth galaad. Dixitq; achab rex iſrl' ad ioſaphat regē iuda. Veni mecū i ramoth galaad. Cui ille rn̄dit: Vt ego ⁊ tu: ſic ppl's tu⁹ ſic ⁊ ppl's me⁹: tecūq; erim⁹ i bello. Dixitq; ioſaphat ad regē iſrl': Cōſule obſecro ipn̄tiar ſmonē dn̄i. Cōgregauit igit' rex iſrl' pphar q̄drigētos viros ⁊ dixit ad eos: In ramoth galaad ad bellādū ire debem⁹: an q̄eſcere: At illi: Aſcēde inq̄ūt: et tradet eos de⁹ i manu regl'. Dixitq; ioſaphat: Nūq̄d nō eſt hic pphetes dn̄i: vt ab illo etiā req̄ram⁹: Et ait rex iſrl' ad ioſaphat: Eſt vir vn⁹ a q̄ poſſum⁹ q̄rere dn̄i volūtatē: ſȝ ego odi eū: q̄r nō pphetat mihi bonū: ſȝ malū oī tpe. Eſt aūt micheas fili⁹ iebla. Dixitq; ei ioſaphat: Ne loq̄ris rex h̄ mō. Vocauit g rex iſrl' vnū d eunuchis: ⁊ dixit ei: Voca cito micheam filiuȝ iebla. Porro rex iſrl' ⁊ ioſaphat rex iuda: vterq; ſedebāt in ſolio ſuo veſtiti cultu regio. Sedebāt aūt i area iuxta portā ſamarie: oēſq; pphete vaticinabant corā eis: Sedechias vo fili⁹ chanana fecit ſibi cornua ferrea / ⁊ ait: Hec dicit dn̄s: His vētilabis ſyriā: donec ꝯteras eā. Oēſq; pphete ſilr' pphabāt atq; dicebāt: Aſcēde i ramoth galaad ⁊ pſperaberl': ⁊ tradet eoſ dn̄s in manū regis. Nūci⁹ aūt q̄ ierat ad vocādū micheaȝ ait illi: En v̄ba oīm pphar vno ore bona annūciāt regi. Queſo g te vt ⁊ ſmo tu⁹ ab eis nō diſſentiat: loq̄riſq; pſpa. Cui rn̄dit micheas: Viuit dn̄s: q̄r q̄dcūq; dixerit mihi deus h̄ loquar. Venit g ad regē. Cui rex ait: Michea ire debem⁹ i ramoth galaad ad bel/

Nico. de ly.

* a ¶ Itaq; fact⁹ ē. Hic ꝯn̄r oſtendit q̄liter hoſtes in circūitu ſubiecit: q̄r dn̄s ꝓpter ei⁹ bonitatē terrorē ei⁹ īmiſit: ita q̄ nō ſolū ceſſauerūt eū impugnare. ſȝ etiā aliq̄ eorū reddebāt ei tributū: vt ptȝ ī lr̄a. b ¶ Creuit ergo. h̄ quarto oſtēdit q̄liter ciuitates ſuas muniuit / cū dicit:

3. re. 22. a.

c ¶ Edificauit i iuda do. ad in. tur. vt ſi hoſtes ciuitatē ītrarēt d domibus interfici poſſent: ⁊ nō ſolū muniuit fortalitijs ſȝ etiaȝ bellatorib⁹ viris. ideo dr̄: d ¶ Viri q̄z bellatores ⁊ ro. erāt in hie. ⁊c. nō eſt p hoc ītelligēdū q̄ oēs iſti inferi⁹ noīati manerent cōtinue in hierl'm cū rege: ſȝ p vices ⁊ ſucceſſiue ſicut dictū eſt. j. lib. xxvj. q̄ p ſingulos mēſes viginti quattuor milia bellator erāt cū rege in hieruſalem. e ¶ Hi oēs erāt ad manū regis: q̄r q̄n̄ occurrebat maior neceſſitas oēs erāt parati venire ad ipſum.

Moraliter * mittāt'. a ¶ Itaq; fact⁹ ē pa. ⁊c. nā ppl'i ſubditi vidētes totā ſollicitudinē p̄lator circa bonū regimē cōcipiūt erga deū ⁊ ei⁹ vicarios reuerentie timorē. XVIII

Diuiſio

Uit er. ioſa. ⁊c. Hic ꝯſeq̄nter deſcribitur ipſius ioſaphat ſocietas praua: q̄r amicitia cōiunctus fuit ipſi achab qui erat peſſimus idolatra: ⁊ cū eo iuit ad p̄lium ad eius auxiliū: ⁊ ideo primo deſcribit' belli tractatus. Scd̄o

3. re. 22. c

tus. Secūdo cōgceſſus / ibi: Igit' aſcenderūt. In tractatu vero belli primo requirit' auxiliū ipſius ioſaphat. Secūdo cōſiliū pphar / ibi: Dixitq; ioſaphat ad regem iſrl': ⁊ ptȝ ſentētia totius iſtius ca. ex dictis. iij. Reg. vl. exceptl' paucis q̄ ſequūt'. G

g ¶ Et affinitate cōiūctus eſt achab: q̄r iorā filius ioſaphat accepit filiam achab vxorem vel eius neptem ſm alios vt dicet' plenius infra. xxj. In ſecunda p̄te dicitur:

* Aſcendite

Moraliter. f ¶ Fuit ergo ioſaphat diues ⁊ inclytus multū ⁊ affinitate ⁊c. Cōtingit autem aliquādo q̄ deo p'mittente ⁊ diabolo ꝓcurante ille qui bonus erat p̄lat⁹ de diuitijs tp'alibus ⁊ honorib⁹ intumeſcit: ⁊ ſic cū potentib⁹ ⁊ nobilibus huius ſecl'i familiaritates cōtrahit ad exaltandū gen⁹ ſuum p matrimonia: q̄d figuratū fuit p ioſaphat pōtificē bonuȝ ſignificātē vt dictū ē capi. p̄cedenti qui multū diues fact⁹ familiaritatē cum achab principe malo cōtraxit ⁊ filiā eius filio ſuo vxorem accepit. † ¶ Dixitq; achab rex iſrl' ad ioſaphat: veni mecū ⁊c. cōtingit eñ frequēter q̄ ꝓpter matrimonia p̄dicta nobiles huius ſeculi petunt a pontificib⁹ contra ſuos aduerſarios auxilium: ⁊ illi concedunt de facultatibus eccleſie q̄ non ſunt ad hoc ſed ad diuinum cultum ordinate: ⁊ ſic incurrunt malū offenſe diuine: ꝓpter q̄d infra capitulo ſequēti dicit' ipſi ioſaphat ī caſu ſimili. Impio p̄bes auxilium ⁊ ideo iram dn̄i merebaris ⁊c. † ¶ Nunquid non eſt hic pphetes domini: vt ab illo etiā re. Per iſtū ioſaphat qui queſiuit cōſiliū ꝓphete dn̄i ⁊ tamē nō fecit ſed magis cōtrarium. Nā cū achab ad p̄liū prexit: ſignificant' illi q̄ q̄runt cōſilium bonorū non tamen faciunt in hoc ſimiles roboā q̄ queſiuit ꝯſilium a ſenib⁹: ſed datuȝ ab eis ꝯſilium dereliquit. iij. Reg'. xij. c. † ¶ Eſt autem micheas fili⁹ iebla. per hoc auteȝ q̄ achab iſti prophete domini non credidit ⁊ inſup ip̄m īcarcerauit credēs magis falſis pphet'ſ q̄ ſibi: ſignificātur illi q̄ p̄dicatores veritatis nō audiūt: ſȝ magis ipſos pſequunt': falſis aūt adulatoribus ⁊ mēdacib⁹ credunt et eis premia largiunt': et ſicut achab mortuus fuit in prelio ſic tales moriunt' morte culpe: et niſi vere peniteant morientur morte gehenne.

landū an qeſcere? Cui ille rñdit: Aſcēdite. Cūcta a
eñ ꝓſpera euenient: ⁊ tradent hoſtes in manus ve/
ſtras. Dixitqꝫ rex: Iterū atqꝫ iteruʒ te adiuro vt nō
loq̄ris mihi niſi qđ verū ē in noīe dñi. At ille ait: Vi/
di vniuerſū iſrl' diſꝑſū in mōtib⁹ ſicut oues abſqꝫ pa/
ſtore / ⁊ dixit dñs: Non hñt iſti dños: reuertat vnuſ/
quiſqꝫ in domū ſuaʒ in pace. Et ait rex iſrl' ad ioſa/
phat: Nōne dixi tibi ꝙ non ꝓphetaret mihi iſte q̄cq̄
boni: ſʒ ea q̄ mala ſunt? At ille idcirco ait: Audite
a vbū dñi† Vidi dñm ſedētē in ſolio ſuo: ⁊ oēʒ exerci
tū celi aſſiſtētē ei / a dextrl ⁊ a ſiniſtris. Et dixit dñs:
†Quis decipiet achab regē iſrl': vt aſcēdat ⁊ corru/
at in ramoth galaad? Cūqꝫ diceret vn⁹ hoc mō: et
alt alio: ꝓceſſit ſpūs ⁊ ſtetit corā dño / ⁊ ait: Ego de
cipiā eū. Cui dñs: In q̊ inq̄t decipies? At ille rñ/
dit: Egrediar / ⁊ ero ſpūs mēdax in ore oīm ꝓpheta
rū eius. Dixitqꝫ dñs: Decipies ⁊ ꝑualebis. Egre/
dere ⁊ fac ita. Nūc igit ecce dedit dñs ſpm mēda/
cij in ore oīm ꝓphetaꝝ tuoꝝ. Et dñs locutus ē de te
mala. Acceſſit aūt ſedechias fili⁹ chanane : ⁊ ꝑcuſſit
michee maxillā / ⁊ ait: Per quā viā trāſiuit ſpūs do
mini a me: vt loq̄ret tibi. Dixitqꝫ micheas: Tuipſe
videbis in die illo / qñ ingreſſus fueris cubiculū de
cubiculo: vt abſcōdaris. Precepit aūt rex iſrl' / di/
cēs: Tollite micheā ⁊ ducite eū ad amō ꝑncipē ciui
tatis: ⁊ ad ioas filiū amalech ⁊ dicetis: Hec dicit
rex: Mittite hunc in carcerē: ⁊ date ei panis modi/
cū ⁊ aq̄ pauxilluʒ: donec reuertar in pace. Dixitqꝫ
micheas: Si reuerſus fueris in pace: nō ē dñs lo/
cutus in me. Et ait: Audite ppl'i oēs. Igit aſcēde/
rūt rex iſrl' ⁊ ioſaphat rex iuda in ramoth galaad.
Dixitqꝫ rex iſrl' ad ioſaphat: Mutabo habitū ⁊ ſic b
ad pugnādū vadā. Tu aūt iduere veſtib⁹ tuis. Mu c
tatoqꝫ rex iſrl' hitu venit ad bellū. Rex aūt ſyrie ꝑ/
cepat ducib⁹ eq̄tatus ſui / dicēs: Ne pugnetis ꝯ mi/
nimū aut ꝯ maximū: niſi ꝯ ſolū regē iſrl'. Itaqꝫ cum
vidiſſent ꝑncipes eq̄tatus ioſaphat / dixerūt: Rex
iſrl' eſt iſte. Et circūdederūt eū dimicantes. At ille
clamauit ad dñm: ⁊ auxiliatus ē ei: atqꝫ auertit eos
ab illo. Cū eñ vidiſſent duces eq̄tatus ꝙ nō eſſet
rex iſrael: reliquerūt eum. Accidit autē vt vnus e
populo ſagittā in incertum iaceret: ⁊ ꝑcuteret regeʒ
iſrl' inter ceruicē ⁊ ſcapulas. At ille aurige ſuo ait:
Cōuerte manū tuā / ⁊ educ me de acie q: vulnera/ d
tus ſum: ⁊ finita ē pugna in die illo. Porro rex iſrl'
ſtabat in curru ſuo cōtra ſyros vſqꝫ ad veſperam:
⁊ mortuus eſt occidente ſole.

Ca. XIX

Reuerſus eſt autem ioſaphat rex iuda e
pacifice in domum ſuam in hieruſalē.
Cui occurrit hieu filius anani vidēs / †
et ait ad eum: Impio prebes auxiliuʒ: f
et his qui oderunt dominum amicitia iungeris: et g
idcirco iram quidem domini merebaris: ſed bona
opera inuenta ſunt in te: eo ꝙ abſtuleris lucos de
terra iuda: ⁊ preparaueris cor tuum vt requireres
dominum deum patrum tuoꝝ. Habitauit ergo io/ h
ſaphat in hieruſalem. Rurſumqꝫ egreſſus eſt ad i

Glo. ordi.

C a Vidi dñm. Solium
A dñi āgelice ꝑtātes: qb⁹ de⁹
alti⁹ ꝑſidēs iferi⁹ cūcta diſ/
ponit. Exercit⁹ celi miſtran
tiū āgeloꝝ multitudo a de/
xtrl ⁊ a ſiniſtrl. De⁹ q̄ ita ē
ītra oīa vt etiā ſit extra oīa
nec dextra nec ſiniſtra con
cludit: ſʒ dextera dei āgeli
boni: ſiniſtra reprobi. Nec
eñ miſtrāt deo ſolūmō bo/
ni q̄ adiuuāt: ſʒ ⁊ mali q̄ re
dire nolētes ꝑuāt: de q̄bus
Ephe.6.b dr: Cōtra ſpūales neq̄tias
in celeſtib⁹. A dextra ḡ ⁊ a
ſiniſtra āgeloꝝ exercit⁹ ſtat:
q: volūtas electoꝝ ſpirituū
diuie volūtati ꝯcordat: ⁊ re
proboꝝ ſenſus ſue malicie
ſeruiēs: iudicio diſtrictiōis
ei⁹ obtēꝑat. Vñ ſpūs fallax
in mediū ꝓſilit ꝑ quē achab
excitat exigentib⁹ meritis.
Neqꝫ eñ bon⁹ ſpūs falla/
cie vult deſeruire vel ſpūs
mēdax eſſe in ore ꝓphetarū.
Sʒ q: achab dign⁹ erat ta/
li deceptiōe dānari: vt q̄ ſe/
pe volēs ceciderat: in culpā
nolens capet ad penā. Iu/
ſte dat licētia malignis ſpi
ritib⁹: vt q̄s volētes in pec
cati laq̄o ſtrāgulāt: in pec/
cati penā etiā nolētes tra/
hāt. Qui ꝓo vitā reprobā
nō mutat: cū a ꝓpheta aliq̄d
req̄rit illa audit deo diſpo/
nēte q̄ meret dānādus au/
dire. Ecce eī a dei cultu do/
mus iſrl' ad idoloꝝ ſeruitu/
B tē receſſerat: ⁊ tñ ad ꝓphe
tas a q̄bus decipi cōſueue/
rat: ſepe veniebat ꝓſꝑa re/
quirēs. Sʒ q: ꝑuerſa agēſ
ꝓſꝑa audire nō merebat:
vt pctōꝝ ppl's in ſuo corde
capet: q̄tenus q̄ ꝑfidiā ſe/
quēdo deliq̄rat: ſic ꝓphetaꝝ
blādicijs deciperet: vt nō ꝑti
meſceret q: deliq̄ſſet: ⁊ tan
to durius raperetur ad pe
nā q̄to ſecurius viueret in
culpa.

Nico. de lyra

a Aſcēdite: cūcta
eñ ꝓſꝑa euenient ⁊c. Di
cit Ra. Sa. ꝙ loquit cōdi/
tionatiue: ⁊ eſt ſenſus: Si
aſcēdatis ꝓſꝑe vt dicūt ꝓ/
phete vri tradent hoſtes ī
man⁹ vras: q: cōditionalis
ꝓpoſitio vera ē aliqñ: licet
vtraqꝫ ps ſit falſa ſicut iſta:
ſi hō volat hʒ alas: ſic in ꝓ
poſito. Alit etiā expoſui ſꝑ
iij. Reg. ſ. ꝙ loq̄bat nega/
tiue vel optatiue: vt ſit ſen/
ſus: vtinā ſic eſſet ſic dicūt
ꝓphe veſtri: qđ aduertens
achab ꝑ q̄dā ſigna adiura/
uit eū vt nō diceret niſi qđ
ſciret eſſe ⁊ verū ⁊ planum.
b Mutabo habituʒ.
In hebreo hr: Muteris ⁊
veni ad bellū: ⁊ ſic dirigit
vbū ad ioſaphat. ⁊ ē ſen/
ſus: Amoue veſtes tuas
cōes: ⁊

cōes: et accipe arma bellica C
cū ſignis regalib⁹. c Mu
tatoqꝫ rex iſrl' ha. q: itrā/
do bellū nō accepit inſignia
regalia. cui⁹ cā dicta fuit. iij.
Regū. vlti. d Cōuerte
manū tuā ⁊c. Nō dicit de
bello totalit. quia ſequitur:
Porro rex iſrl' ſtabat in
curru ſuo ꝯ ſy. ⁊c. ſʒ dicit
de acie: q: de ꝑma acie in q̄
erat iuſſit ſe reduci ad aliam
in q̄ nō tñ impugnaret ⁊ ſic
poſſet magl' diſſimulare vul †Eſa.6.a
nerationem ſuā ne ppl's ſu⁹
fugeret de ꝑlio. Ca. XIX †3.re.22.d

Reuerſus ē aūt. Diuiſio
Hic ꝯñr deſcribit
ipi⁹ ioſaphat corre
ctio ꝓmpta. Vbi primo de/
ſcribit ꝓphe reꝑhenſio. ſe/
cundo ipius ioſaphat emen
datio in ſe ⁊ in pplo ſibi ſub
iecto / ibi: Habitauit ergo.
Circa primū dicit: Reuer/
ſus eſt autem ioſaphat
rex iuda. de ꝑlio ꝑdicto pa/
cifice: licet eñ fuerit in peri/
culo mortis; vt ꝑdictum eſt:
tamen reuerſus fuit ſine vul
nere deo ipſum protegente.
f Impio ꝑbes auxili/
um. i. ꝑbuiſti ꝯ voluntatem
dñi. g Et idcirco iram
quidem dñi merebaris.
de rigore iuſticie: ſed ꝓpter
alia opa tua bona pepcit ti/
bi ex dulcore ſue miſicordie.
h Habitauit ergo ioſa D
phat ⁊c. Hic ꝯñr ponit ip/
ſius ioſaphat emendatio in
ſe ⁊ populo ſuo: ⁊ primo in
cultu diuino / cum dicitur:
i Rurſumqꝫ egreſſus
eſt ad populū. ſ. ꝑ ſacerdo
tes ⁊ leuitas ſic ante fecerat.
De berſa/
Moraliter. e Reuer/ Moraliter
ſus eſt aūt ioſaphat rex
iuda. Sequit: † Cui oc
currit hieu fili⁹ anani vi/
dens. Per iſtum hieu ſigni
ficatur ꝑdicator veritatl' qui
debet eſſe videns: id eſt pre
alijs que ꝑtinent ad ſalutem
cognoſcens. f Et ait ad
eum: Impio ꝑbes auxi/
lium ⁊c. Ex hoc dat exem/
plum ꝑdicatoribus vt ꝓpter
magnitudinem ꝑſonaꝝ non
dimittant arguere pctā maxi
me publica: ſicut fuit in ꝓpo
ſito. i Rurſūqʒ egreſ/
ſus eſt ad populū d ber/
ſabee vſqʒ ad montē ⁊c.
Per hoc autem ꝙ ioſaphat
rex audita reprehenſione ꝓ/
phete: iuit ad monēdum po/
pulum ſuum vt quereret do/
minum deum patrum ſuoꝝ:
vt ꝑ hoc placaret dñm ſicut
eum offenderat impio ꝑben/
do auxilium: dat exemplum
principibus ⁊ ꝑlatis vt non
condemnant verba predica/
toris: ſed magis ſtudeāt do/
minum placare ꝑ bonum ſu/
orum regimen ſubditorum.

✱ E Post hec ⁊c. cū eis. idumeos significat Ca. XX
ſꝫ ſcriptoꝛ hiſtoꝛie maluit qđ gerebat̃ aſſaciatoꝝ no
tare vocabulo: ꝙ ĩpietate ĩpudentiū publice diuul-
gare. b ¶ De his locis q̄ ⁊c. Illa loca ſignificat queultra
mare ſalinarū ſūt: qđ al's ſtagnū aſphalti vel mare moꝛtuum
noĩat̃. c ¶ Engaddi. Vo-
cat̃ vſq̄ hodie vic⁹ iudeoꝛum
iux̃ mare moꝛtuū vñ opobal-
ſamū venit: q̄s ſalomō nūcu-
pat vineas engaddi.
✱ Accenſuri

tiā poſſint ſupplere. i ¶ In hierl'm q̄ꝫ ꝯſti. io. ⁊c. id eſt ſa- G
piẽtes in lege conſtituit in metropoli ciuitate q̄ poſſent dubia
iudicū inferioꝝ ad eos relata determinare: ſicut p̃cipit̃ Deu.
xvij. ⁊ ſilr̃ principes ⁊ p̄lati ſolliciti debẽt eſſe vt in locis ſuis
principalib⁹ habeãt hoĩes ſapiẽtes ⁊ bonos q̄ in caſib⁹ maio-
ribus q̄ referunt̃ ad eos verita-
tẽ valeãt declarare.

populū de berſabee vſq̄ ad mõtẽ ephraim: a
⁊ reuocauit eos ad dñm deum patrū ſuoꝝ.
Cõſtituitq̄ iudices terrę i cũctis ciuitatib⁹ b
iuda munitꝭ ꝑ ſingula loca. Et p̃cipiẽs iudi- c
cib⁹: Videte inq̄t q̄d faciatꝭ. Nõ em̄ hoĩs ex d e
ercetꝭ iudiciū ſꝫ dñi: ⁊ qđcũq̄ iudicaueritis f
in vos redũdabit. Sit timoꝛ dñi vobiſcū: ⁊
cũ diligẽtia cũcta agite † Nõ eſt em̄ apud do g
minū deū nr̃m iniquitas: nec ꝑſonarū acce- h
ptio: nec cupido mũerū. In hierl'm q̄ꝫ cõſti- i
tuit ioſaphat leuitas ⁊ ſacerdotes ⁊ pꝛĩcipes
familiaꝝ ex iſrl' vt iudiciū ⁊ cauſaꝫ dñi iudi-
carẽt habitatoꝛib⁹ ei⁹. Pꝛęcępitq̄ ei⁹, dicẽs:
Sic agetꝭ in timoꝛe dñi fideliter ⁊ coꝛde ꝑfe
cto. Om̄ẽ cãm q̄ venerit ad vos fratrū vr̃oꝝ
q̄ habitãt i vꝛbib⁹ ſuis: iter cognationẽ ⁊ co- k
gnationẽ vbicũq̄ q̄ſtio ẽ, đ lege, de mãdato l
de cerimonijs, đ iuſtificatiõib⁹: oñdite eis vt m n
nõ peccẽt i dñm: ⁊ ne veniat ira dei ſuꝑ vos
⁊ ſuꝑ frẽs vr̃os. Sic ḡ agẽtes nõ peccabitꝭ:
Amarias ãt ſacerdos ⁊ põtifex veſter: i his
q̄ ad dñꝫ ꝑtinẽt p̄ſidebit. Poꝛro ȥabadias fi
li⁹ iſmahel q̄ ẽ dux i domo iuda: ſuꝑ ea oꝑa o
erit q̄ ad regis officiū ꝑtinẽt. Habetiſq̄ ma-
giſtros leuitas coꝛaꝫ vobis. Cõfoꝛtamini et
agite diligẽter: ⁊ erit dñs vobiſcū in bonis.

a Poſt hęc cõgregati ſūt Ca. XX p
filij moab ⁊ filij ãmon, ⁊ cũ eis đ
†ãmonitꝭ, ad ioſaphat, vt pugna
rẽt ꝯtra eū. Veneruntq̄ nũcij ⁊ q
indicauerũt ioſaphat, dicentes: Venit ꝯ te
b multitudo magna: đ his locis q̄ trans mare r
a ¶ palma interp̃tat̃.
ſũt ⁊ đ ſyria: ⁊ ecce ꝯſiſtũt in ãſaſonthamar:
c q̄ eſt engaddi. Ioſaphat aũt timoꝛe ꝑterrit⁹ s
totū ſe cõtulit ad rogãdū dñm: ⁊ p̄dicauit ie t
iuniū i vniuerſo iuda. Cõgregatuſq̄ ẽ iudas v
ad dep̃cãdū dñm. Sꝫ ⁊ oẽs đ vꝛbib⁹ ſuis ve
nerũt ad obſecrãdū eū. Cunq̄ ſtetiſſet ioſa- x
a ¶ ip̄m tẽplū ꝙ ioſaphat ab idolatrie im̃ũdit ijs purgauit
⁊ innouauit: ⁊ qđ filij iſrl' peccãdo vet⁹ fecerãt penitẽdo in
nouarũt.
phat in medio cętu iudę ⁊ hierl'm i domo do
mini ante atriū nouū, ait: Dñe de⁹ patrū no y z
ſtroꝝ tu es deus in cęlo: ⁊ dñaris cunctis re- a
gnis gentium. In manu tua eſt foꝛtitudo et
potentia: nec quiſq̄ tibi poteſt reſiſtere. Nõ

Nico. de lyra

✱ a ¶ De ber. vſq̄ ⁊c. i. a p̃ncipio regni ſui vſq̄ ad fi- nẽ: qꝛ berſabee eſt in p̃ncipio regni ei⁹ v̾ſus auſtrū: ⁊ mõs ephraim in oppoſito verſus aquilonẽ accipiẽdo regnū ei⁹ ꝓut includit ciuitates aliq̄s q̄s pat̃ ei⁹ cepat de regno de cẽ tribuū i mõte ephraim.

[Margin: † Rom. 2. b / Eph. 6. b / Act. 10. c]

b ¶ Cõſtituitq̄ꝫ iu. Hic ſe cũdo deſcribit̃ ip̄i⁹ ioſaphat ⁊ ppl'i melioꝛatio i regimine po puli: ⁊ p̃mo in cõĩbus cauſis. ſcđo in arduis: in q̄bus erat recurſus i hierl'm, ibi: In hie- ruſalẽ q̄ꝫ. Circa p̃mū đꝛ: Cõ ſtituitq̄ꝫ iu. ⁊c. vt nõ opoꝛ- teret ppl'm diſcurrere de loco ad locū ad habẽdū iudiciū in cauſis cõĩb⁹. c ¶ Et p̃cipi- ens iu. ab eo inſtitutis.

d ¶ Videte inq̄t q̄d fa. ne p̃cipitãt̃: ſꝫ cū magna delibe- ratiõe ſn̄iam feratꝭ. cui⁹ cauſa ſubdit̃: e ¶ Nõ em̄ ho. ex er. iudi. ſꝫ dñi. vñđ iudices qꝛ tenẽt locū dei ĩ terris vocã tur dij ꝑticipatiue: vt hr̃ Exo. xxij. b. Dñs dom⁹ applicabit̃ ad deos. i. ad iudices. [Margin: F]

f ¶ Et qđcũq̄ꝫ iudi. ĩ vos redũdabit. i. in bonū veſtrū ſi bñ iudicaueritꝭ: ⁊ in malū ſi male. g ¶ Nõ eſt em̄ apđ dñm deū nr̃m. cui debetis cõfoꝛmari in iudicãdo: vt ꝑꝫ ex dictꝭ. h ¶ Iniq̄tas nec ꝑſona. ac. ⁊c. Iſta em̄ tria ex ꝑte iudicis faciũt ꝑuerti iu dicium. i ¶ In hierl'm q̄ꝫ. Hic oꝛdinat̃ regimẽ ppl'i ĩ ar duis cauſis q̄ nõ poterãt bñ p̄ſcĩdi abſq̄ recurſu ĩ hierl'm: ſꝫm ꝙ p̃cipit̃ Deut̃. xvij. vbi đꝛ. b. Si difficile ⁊ ambiguuꝫ apđ te iudiciū eſſe ꝑſpexeris. Sequit̃: Surge ⁊ aſcẽde ad locū quẽ elegerit dñs ⁊c. et iđ ioſaphat ibi cõſtituit iudi- ces ad talia difficilia determi nãdū. Iđo ſꝫdit̃: Om̄ẽ cau ſaꝫ q̄ vene. ad vos fratrū veſtroꝝ q̄ habi. in vꝛbi. ſuis ⁊c. Sequit̃: k ¶ Vbi cũq̄ꝫ queſtio ẽ de le. q̄ꝫtuꝫ ad decẽ decalogi p̃cepta.

[Margin: Al's † idu- meis]

l ¶ De mãdato. q̄ꝫtū ad ce tera moꝛalia ex p̃ceptis deca- logi quaſi quedã cõcluſiones elicite. m ¶ De cerimonijs. q̄ꝫtū ad cerimonialia. n ¶ De iuſti. i. de iudicialib⁹ ꝑ q̄ iuſti cia eſt iter hoĩes cõſeruãda. o ¶ Suꝑ ea oꝑa erit ⁊c. vt ſi aliq̄ rebelles inueniant̃ ꝑ eū pena debita plectãt̃.

[Margin: Moraliter]

✱ b ¶ Cõſtituitq̄ꝫ iu. ter. ⁊c. Pꝛĩcipes ei ⁊ p̄lati nõ pñt eſſe in oĩ loco ſuo regimini cõmiſſo: ꝓpter qđ ſolliciti debent eſſe vt in oĩbus locis nõtabilib⁹ ſint bone ꝑſone q̄ ſuã abſen- tiam poſ

Ca. XIX
Poſt hec cõgregati ſũt. Hic ꝯñr deſcribitur ip̄ius ioſaphat mi- rabilis victoꝛia: cui⁹ pꝛimo de- ſcribit̃ ꝓceſſus. Scđo ſequẽs ef fect⁹, ibi: Irruit aũt pauoꝛ dñi. Tertio ponit̃ ioſaphat defect⁹, ibi: Poſt hoc iniit. Circa pꝛimū aduẽtus aduerſantium nũciat̃. Scđo ioſaphat dñꝫ dep̃cat̃, ibi: Ioſaphat aũt. Tertio ꝓpheta eū ꝯſolat̃, ibi: Erat ãt Iacihel. Circa p̃mū đꝛ: p ¶ Poſt hec ꝯgrega. ſunt filij moab ⁊ fi lij ãmon ⁊ cũ eis de ãmoni tis. In hebꝛeo hr̃: Et cum eis đ ãmonitis. Habet aũt tranſlatio nr̃a loco hui⁹: đ idumeis: qꝛ ſꝫm veritatẽ fuerũt idumei: vt pate- bit. ĩ. nominãt̃ tamẽ in hebꝛeo ãmonite: qꝛ acceperũt ſigna am monitaꝝ ⁊ ꝯiũxerũt ſe exercitui eoꝛū: quaſi eſſent de eodẽ ppl'o. q ¶ Venerũtq̄ꝫ nũcij annũ ciãtes ioſaphat aduẽtū iſtoꝛū cõ tra eū. r ¶ De his lo. q̄ trãs mare ſũt. i. trãs mare moꝛtuū. s ¶ Ioſaphat aũt. Hic ꝯñr ioſaphat dñm dep̃cat̃ ꝓ diuino auxilio impetrando: ⁊ ad h̃ ſe et ppl'm diſponit cū dicit̃: t ¶ Et p̄dica. ieiu. vni. iuda. qꝛ affli ctio ⁊ humiliatio faciũt oꝛatio- nẽ exaudibilẽ. v ¶ Cõgrega tuſq̄ꝫ eſt oĩs iuda. vt quanto oꝛõ ẽẽt cõmunioꝛ tãto exaudibi- lioꝛ. x ¶ Cũq̄ꝫ ſtetiſſet io. i me. ad animãdū alios ad oꝛan- dū. y ¶ Ante atri. no. i atrio em̄ illo reges iuda fecerant aliq̄ abomĩabilia a q̄bus ip̄e eū pur- gauit: ⁊ ſic đꝛ atriū renouatum. z ¶ Dñe de⁹ pa. no. Hic con ſequẽter ioſaphat foꝛmat oꝛõnẽ ſuã: in q̄ etiã allegat q̄nq̄ ad ex- auditionẽ dep̃catiõis ſue. Pꝛi- mū eſt dei oĩpotẽtia, cū dicit̃: a ¶ Tu es de⁹ in celo ⁊c. et iđ libera nos: qꝛ potes ſolo nu- tu. Scđm eſt maieſtatis diuine- ✱ decẽtia

[Margin: Diui… / b / Qui… orati… / Mo…]

Moralit̃ p ¶ Poſt hec cõ- gregati ſunt filij moab ⁊c. Scđm qđ ſcribit̃. ij. Tim. iij. c. Oẽs q̄ pie volũt viuere in xp̃o ꝑſecutionẽ patient̃. Et iđ poſtq̄ ioſaphat ad verbum ꝓphete ſe coꝛrexerat ⁊ ppl'm ſuū ad dñi ſer uitutẽ reuocare ſtuduerat: ⁊ ad faciendū iuſticiã bonos hoĩes i- ſtituerat: dñs ꝑmiſit malos ho- mines ⁊ ĩ magna multitudie ꝯ eū inſurgere ad ꝓbationẽ ⁊ de- clarationẽ ſue patiẽ ⁊ vt ꝑ h̃ ſꝫm ſenſū moralẽ det̃ exemplū iuſtis hoĩbus ne diffidãt de amoꝛe diuino ⁊ ei⁹ adiutoꝛio ſi patiant̃ ꝑſecutionẽ ab iniuſtis. vnde dicit dñs Apoc. iij. d. Ego q̄s amo arguo et caſtigo. Scđm v̾o ſenſū allegoꝛicū ꝑ ioſaphat q̄ iudiciū dei ĩterp̃tat̃ dei fili⁹ ſignificat̃: ſꝫm qđ đꝛ Ioh. v. d. Pater nõ iudicat quẽq̄: ſꝫ oẽ iudiciū dedit filio. Cõtra ip̄m aũt inſurrexerũt i hierl'm phari ſei et ſaducei ⁊ etiã romani. ſ. pilat⁹ ⁊ milites ei⁹. Sꝫ ſicut io-
✱ ſaphat fuis

Glo.ordi.

¶ a ¶ Aſcēſuri eīn̄ 7c̄. Qui 7 ierubel ꝭm hebreos. Dicūt enī ꝙ ſeis.i.lebes vel olla iō dictus ſit: ꝙ plurima ibi multitudo hoſtiū ceſa ē: 7 iō ierubel.i.timor dn̄i: qꝛ de manifeſto auxilio dei qꝺ ↄtulit ſperātibꝰ in ſe incuſſus ē alienigenis pauor vn/dicꝫ. ¶ Myſtice moabitide āmonite 7 idumei: paganos iu/deos 7 hereticos ſignificāt: q̇ gratis bellū excitāt fidelibꝰ 7 religionē xp̄ianā auferre ↄtēdūt. Sꝫ ioſaphat.i.xp̄i populꝰ nō armis corꝑalibꝰ ſꝫ ſp̄ualibꝰ eos aggredit̄: intima cordis deuotiōe ſugnū q̄rēs auxiliū. b ¶ Uenit ꝗ io. 7c̄. Sācti doctoreſ cū turba fideliū colligunt de ſpolijs hoſtiū: q̇cq̇d de phiſica: ethica: 7 logyca legendo 7 ſcribēdo 7 docēdo vtiliṫ crediderūt: ꝑ ſctē trinitatis fidē in vſū totiꝰ eccl̄ie cōuertūt: vt ꝙ illi iīuſte 7 iīutiliṫ poſſidebāt: fideles vtiliṫ poſſidētes aīaꝝ ad ſalutez ¶ poſſideāt.

Myſtice

ne tu deꝰ noſter īterfeciſti oēs habitatoreſ terrę huiꝰ/co
rā pplo tuo iſrl̄: 7 dediſti eā ſemini abraā amici tui in
ſempiternū: Habitauerūtq̄ꝫ in ea 7 extruxerunt in illa a
ſanctuariū noī tuo/dicētes: Si irruerint ſuꝑ nos ma/
la: gladius iudicij: peſtilētia 7 fames: ſtabimꝰ corā do
mo hac in cōſpectu tuo/in q̄ inuocatū eſt nomē tuū: 7
clamauimꝰ ad te in tribulatiōibꝰ nr̄is: 7 exaudies nos: b
ſaluoſq̄ꝫ facies. Nūc igiṫ ecce filij āmō 7 moab 7 mōs c
ſeir/ꝑ q̊s nō ↄceſſiſti filijs iſrl̄ vt trāſirēt: qn̄ egrediebā d
tur de egypto: ſꝫ declinauerūt ab eis 7 nō interfecerūt
eoſ. Ecōtrario agūt 7 enituntṫ eijcere nos de poſſeſſio
ne quā tradidiſti nobiſ deꝰ noſter: ꝗ nō iudicabis eoſ. e
In nobis q̇dē nō ē tāta fortitudo vt poſſimꝰ huic mul f
titudini reſiſtere q̄ irruit ſuꝑ nos. Sꝫ cū ignoremꝰ q̄d
agere debeamꝰ: h̄ ſolū habemꝰ reſidui: vt oculos no/
ſtros dirigamꝰ ad te. Oīs v̊o iuda ſtabat corā dn̄o: cū g
ꝑuulis 7 vxoribꝰ 7 liberꝭ ſuis. Erat āt iaçihel filius ça h
charię filij bananię: filij iehihel: filij mathanię/leuiteſ
de filijs aſaph ſuꝑ quē factꝰ eſt ſp̄ūs dn̄i in medio tur/
bę/7 ait: Attēdite oīs iuda: 7 q̇ habitatꝭ in hierl̄m 7 tu
rex ioſaphat. Hęc dic̄ dn̄s vobis: Nolite timere nec i k
paueatꝭ hāc multitudinē. Nō ē eīn̄ vr̄a pugna ſꝫ dei.
a Cras deſcēdetꝭ ↄ̄ eos. Aſcēſuri eīn̄ ſunt ꝑ cliuū noīe l
ſeis: 7 iuenietꝭ eos in ſūmitate torrētis q̇ eſt ↄ̄ ſolitudi
nē ierubel. Nō eīn̄ eritis vos q̇ dimicabitis: ſed tm̄mō
ↄfidēter ſtate: 7 videbitꝭ auxiliū dn̄i ſuꝑ vos. O iuda
7 hierl̄m nolite timere nec paueatꝭ: Cras egrediemi ↄ̄
eos: 7 dn̄s erit vobiſcū. Ioſaphat ꝗ 7 iuda 7 oēs ha/
bitatores hierl̄m ceciderūt ꝑni in terrā corā dn̄o 7 ad m
orauerūt eum. Porro leuitę de filijs caath 7 de filijs
chore: laudabāt dn̄m deū iſrl̄ voce magna in excelſū.
Cūq̄ꝫ mān̄e ſurrexiſſent: egreſſi ſunt ꝑ deſertū thecuę.
Profectiſq̄ꝫ eis ſtās ioſaphat in medio eorum/dixit: n
Audite me viri iuda/7 oēs hītatores hierl̄m. Credite o
in dn̄o deo vr̄o 7 ſecuri eritꝭ: Credite ꝓphetꝭ eiꝰ: 7 cū/
cta euenıēt ꝓſꝑa. Deditq̄ꝫ ↄſiliū pplo: 7 ſtatuit cāto/ p q
res dn̄i vt laudarēt eū in turmis ſuis: 7 an̄cederēt ex/
ercitū: ac voce ↄſona dicerēt: Cōfitemi dn̄o qm̄ bonꝰ:
qm̄ in ęternū miſericordia eiꝰ. Cūq̄ꝫ †cępiſſent laudes r
canere: v̊tit dn̄s iſidiaſ eoꝝ i ſemetip̄os filioꝝ ſcꝫ āmō s
7 moab 7 mōtis ſeir: q̇ egreſſi fuerāt vt pugnarēt ↄ̄ iu/
dā 7 ꝑcuſſi ſunt. Nāq̄ꝫ filij āmō 7 moab ↄſurrexerunt t
aduerſum hītatores mōtis ſeir vt interficerēt 7 delerēt
eos. Cūq̄ꝫ hoc ope ꝑpetraſſent: etiā in ſemetip̄os ver
ſi mutuis ſe ↄciderevulneribꝰ. Porro iudaſ cū vēiſſet v
ad ſpelūcā q̄ reſpicit ſolitudinē: vidit ꝓcul oēꝫ late re
gionē plenā cadauerıbꝰ: nec ſuꝑeſſe quenq̄ꝫ q̇ necē po
b tuiſſet euadere. Uenit ꝗ ioſaphat 7 oīs ppl̄s cū eo ad x
detrahēda ſpolia mortuoꝝ. Inuenerūtq̄ꝫ inter cada/
uera variā ſuppellectilem. Ueſtes q̄ꝫ 7 vaſa p̄cioſiſſi/
ma: 7 diripuerūt ita vt omia portare nō poſſent: nec ꝑ

Nico.de lyra

✱ decētia. Decet eī regiā maieſtatē defēdere vaſallo ſuo t̄rā quā ſibi dedit. Deꝰ aūt t̄rā ꝓmiſſiōis dedit filijs iſrl̄. ꝗ 7c̄. 7 hec rō tāgitur/cū d̄r: Nōne tu deꝰ noſter iterfe. 7c̄. Tertiū eſt ꝓmiſſi diuini efficacia: cū eīn̄ edificato tēplo ſalomon rogauit dn̄m vt ſi populꝰ afflictꝰ ibi oraret dn̄m ꝙ ip̄e exaudiret in celo. Et rn̄dit dn̄s ſalomōi ꝙ ſic faceret: cuiꝰ ꝓmiſſio dꝫ eſſe efficax: qꝛ ſcribiṫ Prou̇. xxv. b. Nubes 7 vētꝰ 7 pluuie nō ſeq̄ntes vir gl̄ioſus 7 ꝓmiſſa nō cōplēs. 7 hec rō tāgiṫ ibi: a ¶ Habitauerūtq̄ꝫ in ea 7 ex. in il. ſā. no. tuo di. ſ. ꝑ ſalomonē. Si irruerit ſuꝑ 7c̄. Sequiṫ: b ¶ Exaudies noſ. 7 ſuꝑplēda eſt rn̄ſio dn̄i: qꝛ rn̄dit ſalomoni ſe exaudire: vt hr̄ ꝫ. vij. ca. Quartū ē adūſariorū iīuſticia q̇bꝰ nō nocuerūt filij iſrl̄: nec t̄rā eoꝝ acceperūt qn̄ egreſſi fuerūt d̄ egypto: vt hr̄ Deuṫ. i. 7 iō iniuſte volebāt auferre filijs iſrael t̄rā a deo ſibi ↄceſſā. 7 hec rō tāgiṫ ibi: c ¶ Nūc igiṫ ecce filij āmō 7 moab 7 mons ſeir. i. hītatores mōtꝭ ſeir: q̇ dicuntṫ idumei ex q̊ ptꝫ qꝺ p̄dictū ē in ꝑncipio ca. ſ. ꝙ per ammonitas intelliguntṫ idumei. d ¶ Per q̊s nō 7c̄. vt hr̄ Deu. i. e ¶ Ergo nō iudi. eos. tu q̇ es iuſtꝰ iudex. q. d. īmo iudicab eoꝝ iīuſticiā puniēdo. Quītū ē ꝓp̄a impotētia/cuꝫ d̄r: f ¶ In nobis q̇dē 7c̄. q. d. nō habemus ↄfideutiā niſi in te. g ¶ Oīs v̊o iuda 7c̄. vt magꝭ impetraret diuīa clemētia. h ¶ Erat āt iazihel. Hic ↄn̄r deſcribiṫ ꝓphetica ↄſolatio. In q̄ p̄mo deſcribiṫ victorie denunciatio. ſcd̄o eiuſdē exhibitio/ibi: Cūq̄ꝫ cepiſſent lau. tertio p̄de col/lectio/ibi: Uenit ꝗ ioſaphat. Circa p̄mū poniṫ nomē 7 genꝰ ꝓphete. Erat āt iazihel 7c̄. 7 h̄ ad denotādū auctoritatē ſue ꝓphetie. i ¶ Hec dicit dn̄s vo. ꝑ me loq̄ns. k ¶ Nolite timere 7c̄. cuiꝰ cauſa ſb̄diṫ: Nō ē eīn̄ vr̄a pugna ſꝫ dei: qꝛ expugnabit ꝓ vob iīmicos vr̄os: ſic̄ patebit. ī. ꝑ effectū. ↄn̄r denūciat eis ꝓcedendi modū. l ¶ Cras deſcendetis cōtra eos: aſcēſuri eni ſunt ꝑ cliuūꝫ 7c̄. Et patet lr̄a vſq̄ꝫ ibi: m ¶ Ceciderunt ꝑni 7c̄. ad regratiādū ei de tanto bn̄ficio ſibi promiſſo. n ¶ Stās ioſa. in medio. vt melius audireṫ. o ¶ Credite in do. do ve. Timebat eīn̄ ne aliq̇ puſillanimes effecti v̊bis ꝓphe diſcrederent: 7 ſic fugerēt. p ¶ Deditq̄ꝫ ↄſilium po. qꝛ nō debebat omittere ea q̄ eſſent agēda. Iō ſeq̇ṫ: q ¶ Et ſtatuit cā. dn̄i. ſic ↄſuetuꝫ erat in bell̄ filioꝝ iſrl̄ fieri. r ¶ Cūq̄ꝫ cepiſſent. Hic ↄn̄r deſcribiṫ victorie ꝓmiſſe exhibitio 7 h̄ v̊tute diuina/cū d̄r: s ¶ Uertit dn̄s inſi. eoꝝ in ſemetip. i. adūſarios iudeoꝝ q̇ inſidiabantṫ vite 7 terre ip̄orū. t ¶ Nāqꝫ filij āmō et moab cō. aduer. ha. mō. ſeir. qꝛ dn̄s poſuit in eis ſp̄m vertigis 7 diſſenſionis. v ¶ Porro iuda 7c̄. Sequiṫ: Uidit ꝓcul oēm la. regi. ple. ca. 7 ſic vidit victoriā ſibi ꝓmiſſam iā in effectu datā. x ¶ Uenit ꝗ. h̄ ↄn̄r d̄ſcribiṫ p̄de collectio. 7 ptꝫ lr̄a vſq̄ꝫ ibi: ✱ Die aūt

D

Moraliter

✱ ſaphat fuit ↄfortatus per ꝓphetam/dicentem: k ¶ Nolite timere nec paueatis hanc multitudinē: nō eſt eīn̄ pugna veſtra ſꝫ dei. Sic chriſtus poſitus in agonia fuit ꝑ angelū cōfortatus: vt habeṫ Luce. xxij. s ¶ Uertit dominuſ iſidias eoꝝ in ſemetipſos filiorum ſcꝫ 7c̄. Sicut eīn̄ filij āmō 7 moab inſurrexerunt aduerſus habitatores montis ſeir: 7 ip̄i poſtea contra ſemetip̄os inſurgentes ſe/inuicem deſtruxerunt. ſic phariſei 7 ſaducei inſurrexerunt contra pilatum ip̄m accuſantes imperatori romano qui miſit ipſum in exilium: et iterum phariſei 7 ſaducei ꝓpter ſuas iniquitates 7 contētiones intrinſecas rebellauerūt romanis: ex qua rebellione ſecuta fuit deſtructio populi ac ciuitatis: vt dicit Ioſephus libro de iudaico bello.

al'ſ †cōpleſ/ſent

tres dies ſpolia auferre pꝛe magnitudine ꝑde.
Die aũt q̃rto ꝯgregati ſũt ĩ valle bñdictionis. a
Eteni qm̃ ibi bñdixerũt dño: vocauerũt locũ
a illũ vallis bñdictiõis vſq₃ in pñtẽ diẽ. Reuer/
ſuſq₃ ẽ oĩs vir iuda ⁊ habitatoꝛes hierl̃m ⁊ ioſa
phat añ eos ĩ hierl̃m cũ leticia magna: eo ꝙ de
diſſet eis dñs gaudiũ de inimicis ſuis. Ingreſ
ſiq₃ ſũt ĩ hierl̃m cũ pſalterijs ⁊ citharis ⁊ tubis
in domũ dñi. Irruit aũt pauoꝛ dñi ſup vniuer b
ſa regna terraꝝ cũ audiſſẽt ꝙ pugnaſſet dñs cõ/
tra inimicos iſrl̃. Quieuitq₃ regnũ ioſaphat: ⁊
ꝑbuit ei dñs pacẽ ꝑ circuitũ. Regnauit igit̃ io
ſaphat ſup iudã: et erat trigitaq̃nq₃ annoꝝ cũ
regnare cepiſſet. Uigiti aũt ⁊ q̃nq₃ ãnis regna
uit ĩ hierl̃z: ⁊ nomẽ mr̃is ei⁹ açuba filia ſelachi.
Et ambulauit ĩ via pr̃is ſui aſa: nec declinauit c
ab ea faciẽs † q̃ placita erãt coꝛã dño: verũtñ ex d
celſa nõ abſtulit: ⁊ adhuc ppl̃s ñ direxerat coꝛ
ſuũ ad dñm deũ patrũ ſuoꝛũ. Reliq̃ ãt geſtoꝝ
ioſaphat pꝛioꝝ ⁊ nouiſſimoꝝ ſcripta ſunt in li
bꝛo hieu filij anani: q̃ digeſſit ĩ libꝛo regũ iſrl̃.
b Poſt hec inijt amicitias ioſaphat rex iuda cũ e
a Tal̃s impijſſima.
ochoçia rege iſrl̃: cui⁹ opa fuerũt peſſima: ⁊ par
ticeps fuit vt facerẽt naues q̃ irẽt in tharſis: fe/
cerũtq₃ claſſez ĩ aſiongaber. Pꝛophetauit aũt
elieçer filius dodan de mareſa ad ioſaphat di
cẽs: Quia habuiſti fedus cũ ochoçia: ꝑcuſſit
dñs opa tua. Cõtriteq₃ ſũt naues nec potue/ f
runt ire in tharſis. Ca. XXI
Dormiuit aũt ioſaphat cũ pr̃ibus g
ſuis ⁊ ſepultus eſt cũ eis in ciuita/
te dauid. regnauitq₃ ioꝛã fili⁹ ei⁹ ꝓ †
eo: q̃ habuit frẽs filioſ ioſaphat: açariã: iahihel b
c ⁊ çachariã ⁊ açariã ⁊ michael ⁊ ſaphatiã. Oẽs
hi filij ioſaphat regis iuda: deditq₃ pater ſuus i
eiſ ml̃ta mũera argẽti ⁊ auri ⁊ pẽſatiões: cũ ciui
tatibus munitiſſimis in iuda. Regnũ aũt tra/
didit ioꝛã eo ꝙ eſſet pꝛimogenit⁹. Surrexit ãt
ioꝛã ſup regnũ patris ſui. Cũq₃ ſe cõfirmaſſet: k
occidit oẽs fratres ſuos gladio: ⁊ quoſdam de l m
pꝛincipibus iuda † Trigintaduoꝝ ãnoꝝ erat io
rã cũ regnare cepiſſet ⁊ octo annis regnauit in
hierl̃m. Ambulauitq₃ ĩ vijs regũ iſrl̃: ſicut ege n o
rat dom⁹ achab. Filia q̃ppe achab erat vxoꝛ p
ei⁹ ⁊ fecit malũ ĩ ꝯſpectu dñi. Noluit aũt dñs q
diſꝑdere domũ dauid ꝓpter pactũ qđ inierat
cũ eo. Et qꝛ ꝓmiſerat vt daret ei lucernam ⁊ fi
lijs ei⁹ in oĩ tpe. In dieb⁹ illis rebellauit edom r
ne eſſet ſubdit⁹ iude: ⁊ cõſtituit ſibi regẽ. Cũq₃
trãſiſſet ioꝛã cũ pꝛincipib⁹ ſuis ⁊ cũcto equita/
tu q̃ erat ſecũ: ſurrexit nocte: ⁊ ꝑcuſſit edom q̃ s
ſe circũdederat ⁊ oẽs duces equitat⁹ ei⁹. Attñ
rebellauit edom ne eẽt ſub ditiõe iuda vſq₃ ad
diẽ hãc. Eo tpe ⁊ lobna receſſit: ne eẽt ſub ma/
nu illi⁹. Dereliquerat eñ dñm deũ patrũ ſuo/
rũ. Inſup ⁊ excelſa fabricat⁹ ẽ ĩ vꝛbib⁹ iuda: ⁊

g E poſſideat. a Uallis bñ/ dictiõis. Humilitas eccl̃ie vbi digne deo laudes reddũ/ tur. Qui aũt quattuoꝛ euãge lioꝝ inſtruct⁹ dogmate: ꝑ ba/ ptiſmi fidẽ ad vnitatez eccl̃ie ꝑuenit ibi rite laudãſ ⁊ digne deo cõuerſans viſionem ꝑpe tue pac̃ cũ laude ⁊ leticia ſem piterna introibit. b Poſt hec inijt ami. Dictũ ẽ qꝛ ſo/ cietas ⁊ amicitia ioſaphat re/ gis iuda cũ regib⁹ ſamarie il/ los ſignificat: qui de eccl̃ia ad hereticoꝝ ſocietatẽ trãſeũt: ſ₃ hec ſocietas abomĩabilis eſt deo. Ideo naues eoꝝ ꝯuertũ tur qꝛ dñs ꝑcutit opa eoꝝ: qꝛ q̃cq̃d in pñtis vite nauigio cũ hereticoꝝ factiõe ⁊ cõſilio agi tur: coꝛã oculis dei diſplicere ꝓbat̃. vñ: Qui nõ eſt mecũ ꝯ me eſt. Ca. XXI

alſ et q̃s pla citũ erat

c Oẽs hi filij io. Imita/ toꝛes. ſ. operũ ei⁹: fratre eoꝝ ioꝛã ſemꝑ in deterioꝛa labẽte. vñ ipſe ioꝛã legit̃ eos interfe ciſſe cũ pꝛincipib⁹ iſrl̃.

Luc. xi. c

g E Ecce dñs

Nico. de lyra

* a Die autẽ quarto. vbi ponit̃ gratiarũactio. ꝑmo extra hierl̃m cũ đꝛ: Cõgrega/ ti ſũt ĩ valle bñdictiõis. Secũ do ĩ hierl̃m ĩ tẽplo dñi/ cũ đꝛ: Reuerſuſq₃ ẽ oĩs vir ĩ iuda ⁊c̃. ⁊ p₃ lr̃a. b Irruit ãt. Poſtq₃ deſcriptus ẽ victoꝛie ꝓceſſus. Hic ꝯñr deſcribit̃ ſe quẽs effect⁹: qꝛ ꝑ iſtã victoꝛiã a deo datã ppl̃i q̃ erãt ĩ circũi/ tu regni ioſaphat fuerũt terri ti: ita ꝙ nõ audebãt regnũ io/ ſaphat infeſtare. Sequit̃:

c Et ambu. ĩ via pa. ⁊c̃. nec decli. ab ea. ſ. q̃diu aſa fecit bonũ: ſ₃ in malo nõ fuit ſecut⁹ ipm videl₃ in h̃ ꝙ miſit aurũ ⁊ argẽtũ dom⁹ dñi regi ſyrie diffidẽs de diuino auxi/ lio: vt h̃r. iij. Reg. xv. ⁊ in h̃ ꝙ ꝓphetã ipm arguentẽ poni iuſſit ĩ neruo: vt h̃r. ſ. xvj.

d Uerũtñ excel. nõ ab. cõtrariũ videt̃. ſ. xvij. Cunq₃ ſũpſiſſet coꝛ ei⁹ audaciã ꝓpt̃ vias dñi etiaz excelſa ⁊ lucos đ iuda abſtulit. Dicẽdũ ꝙ ibi loquit̃ ſcriptura de excelſis ĩ q̃bus ĩmolabat̃ idolis. h̃ aũt de excelſis ĩ q̃bus deo ĩmola/ bat̃: qđ a plurib⁹ regib⁹ fuit ꝑmiſſũ ad mai⁹ malũ euitãdũ ſicut dictũ fuit. ſ. xiiij. ca. ĩ pꝛĩ/ cipio. e Poſt hec inijt. Hic vltimo ioſaphat de malo ſocietate punit̃. Pꝛimo ꝑ rep̃ henſionẽ ꝓphete q̃ fuit q̃daz punitio inq̃ſtũ ioſaphat acce/ pit: eam patiẽter. Scđo ꝑ dã num tpale. vñ ſubdit̃:

iiij. Re. x. c

Diuiſio

f Cõtriteq₃ ſũt na. ꝓpt̃ amicitiã ipſius ioſaphat ꝯtra/ ctã cũ ochoçia q̃ erat peſſim⁹ idolatra: ⁊ hãc punitionẽ io/ ſaphat patiẽter acceptauit: et ſic in p̃ſenti punit⁹ fuit ne pu/ niret̃ gra/ uius in futuro.

a Dormiuit aũt io. Hic ꝯñr agit̃ de tpe ipi⁹ ioꝛam: cui⁹ ꝑmo deſcribit̃ vita praua. ſcđo ꝯ euz rebellio iu/ ſta/ ibi: In dieb⁹ illis. tertio rep̃heſio vera/ ibi: Allate ſũt aũt ei lr̃e. quarto punitio du/ ra/ ibi: Suſcitauit g ⁊c̃. Cir/ ca ꝑmũ oñdit̃ fratricida/ cũ di cit̃: b Qui ha. frẽs fili. ioſa. ⁊c̃. iſti noĩant̃ h̃ vt eui/ dẽti⁹ appareat malicia ioꝛã q̃ eos occidit: vt poſtea ſequit̃: i Deditq₃ eis pat̃ ſuus multa mu. ⁊c̃. i. ãnuos red/ dit⁹. Et ſequit̃ k Cũq₃ ſe cõ. i. amicitia ⁊ adiutoꝛio ma loꝛũ hoĩm ſe vallaſſet. l Occidit oẽs fra. ſu. vt bona eoꝝ poſſideret: ⁊ ne foꝛ ſitã ipo eiecto de regno ꝓpt̃ ſuã maliciã aliq̃s đ fr̃ib⁹ ſuis regnaret. m Et q̃ſdã de pꝛĩ. iuda. q̃ facta ſua non ap pꝛobabãt: ſ₃ magis ei⁹ mali/ ciã abhoꝛrebãt. Scđo notat̃ de idolatria cũ đꝛ: n Am/ bulauitq₃ ĩ vijs re. iſrl̃. q̃ erant idolatre. o Sicut ege. do. achab. q̃ coluit ba/ al. p Filia q̃ppe achab erat vx. ei⁹. ⁊ ideo ĩduxit ma ritũ ad idolatriã. Iſta aũt fu it athalia q̃ ca. ſe. đꝛ filia am/ ri pr̃is achab. ad qđ põt dici dupl̃r. Uno modo ꝙ fuit filia achab naturalis: vt h̃ đꝛ ſe. ca pi. tñ đꝛ filia amri eo mõ loq̃n di q̃ filij filioꝝ dicũt̃ filij parẽ tũ: q̃ freq̃ẽs eſt in ſcriptura. Alio mõ ꝙ fuit filia amri na/ turalis: ſed đꝛ hic filia achab nutritione ⁊ imitatiõe ĩ idola tria: qꝛ moꝛtuo pr̃e eius amri ipe nutriuit eã ⁊ docuit ĩ ma/ lo. q Noluit ãt. do. diſ/ ꝑdere do. da. q̃uis iſte ioꝛã ꝑ maliciã ſuã demeruiſſet. r In dieb⁹ il. Hic ꝯñr po nit̃ ꝯ ioꝛã rebellio iuſta: ⁊ p₃ ſnĩa ex dictis. iiij. Reg. viij. c Addẽdũ tñ eſt hic. cũ đꝛ: s Et ꝑcuſſit edom. q̃ ſe circũ. l₃ h̃ ſit ibi expoſitũ: tñ h̃ ponit̃ alia expoſitio in gloſa hebꝛaica: videl₃ ꝙ ioꝛã ĩ exer citu ſuo habebat ml̃tos đ idu meis: eo ꝙ erãt viri foꝛtes et

* ei ſubie

Moꝛalit̃. g Doꝛmiuit aut ioſa. ⁊c̃. Per qđ ſignifi/ cat̃ ꝙ ipe ſic ⁊ alij iuſti illi⁹ tpiſ deſcẽdit ad q̃etẽ ſctõꝝ patrũ ĩ limbo: q̃ q̃dẽ q̃es a tpe aſcẽſi/ onis xp̃i ẽ in celo empyrreo. Pꝛopt̃ qđ ꝑ doꝛmitionẽ ioſa phat cũ pr̃ib⁹ ſuis ſignificat̃ q̃es decedẽtiũ ãrũ aĩe recipi/ unt̃ ĩ celis. † Regnauit q₃. ⁊c̃. ꝑ iſtũ ioꝛã q̃ viã rectã patrũ ſuoꝝ đreliq̃t: ſignificat̃ apoſtata ĩ fide q̃ viã xp̃i ⁊ apo ſtoloꝝ deſerit vl̃ apoſtata ĩ re ligiõe q̃ regulã đſerita pr̃ib⁹ obſeruatã. k Cũq₃ ſe cõ fir. ⁊c̃. vñ apoſtata a fide ĩ ſua * malicia

A a ¶ Ecce dñs ⁊c̃. ꝑ philiſteos ⁊
arabes q̃ ei⁹ t̃rã vaſtauert̃ ⁊ diri/
puert̃ ſubã ⁊ filios ꝑit̃ ⁊ vxoreſ.
Jorã q̃ ĩterp̃tat̃ q̃s ẽ excelſus: ⁊ q̃
de religioſo p̃re ad ꝑfidiã declĩa/
uit: ⁊ fornicari fecit filios iuda: ſi/
gnificat eos q̃ fide ĩbuti ⁊ baptiſ/
mos regenerati reliq̃uũt fidei ve
ritatẽ hereticoꝝ ſeq̃ntes errorẽ ⁊
alios ſecũ ꝑũretẽſ. Vñ eoſ helias
.i. ſmo ꝓpheetic⁹ redarguit: q2 oĩs
diuĩoꝝ libroꝝ auc̃tas taleſ rep̃hẽ
dit: ⁊ merito ꝑũſitat̃ ſue ĩcrepat
ꝯteſtatiõib⁹ grauiſſimis. b ¶ Et
octo ⁊c̃. d2 iorã. viij. ãnis regnaſ
ſe ⁊. xl. vixiſſe. Filiũ ãt ei⁹ ochoçiã
cũ regnare cepiſſet fuiſſet. xlij. an/
noꝝ: ꝙ ſi ita ẽ duob⁹ ãnis ãn̄q̃ p̃r
ip̃e naſceret̃ filiũ genuit. Sed he
brei dicũt ꝙ iorã q̃. xl. ãnis vixiſſe
deſcribit̃ ⁊ octo ãnis regnaſſe: ꝙ
vixerit ãnos. xl. ⁊ reg̃uerit. xxviij.
Anni eĩ octo q̃ ei in reg̃ tribuũt̃:
ipĩ ſũt q̃b⁹ reg̃uit ãn̄q̃ frẽs occide
ret cũ adhuc ĩnocẽter viueret. Re
liq̃ ꝟo. xx. ãni q̃b⁹ poſtea reg̃uit iõ
nõ nũerant̃: q2 in lãguore ⁊ tribu
latiõe vixit: iõq̃ꝫ filio ei⁹ tribuunt̃
q̃ nõ ãpli⁹ q̃ꝫ. xxij. ãnoꝝ ſm̃ libꝝ re
gũ eſſe ꝑhibet̃: ne d̃ nũeroꝝ ſũma
ãni remanẽtes in tẽpoꝝ cõputati
one errorẽ facerẽt. Ochoçias eñ
vixit. xxxiij. ãnis ⁊ vno tm̃ regna/
uit. Collatio eñ libri regum huic
q̃ſtioni

Ni. de ly.

B ✳ ei ſbiecti. ⁊ illos ĩterfecit iorã
ſbito ne irẽt ad iuuãdũ illos idu/
meoſ q̃ rebellauert̃ ꝯ eũ. a ¶ Al
late ſũt ⁊c̃. h̃ ꝯñr deſcribit̃ rep̃/
hẽſio ipĩ⁹ ꝟa ꝑ lr̃as helie: q̃ꝝ ſnĩa
h̃ breuit̃ ponit̃ q̃ꝫtũ ad pc̃tã iorã.
⁊ ptꝫ ſnĩa ex dict̃. Dicũt ãt hebrei
ꝙ iſte lr̃e fuert̃ ei allate poſt trãſla
tionẽ helie in celũ. d̃ q̃ hr̃. iiij. Re
gũ. ij. ⁊ h̃ videt̃ ſat̃ rõnabilit̃ di/
ctũ: q2 in ill̃ lr̃is fiebat mẽtio d̃ oc/
ciſiõe fratꝝ ſuoꝝ: illos ãt nõ occi/
dit viuẽte p̃re ei⁹ ioſaphat: vt ſat̃
ptꝫ ex p̃ncipio hui⁹ capl̃i: nec ioſa/
phat etiã h̃ ꝑmiſiſſet: cũ eſſet ſctũs
⁊ bon⁹: vt ptꝫ ex ſupradict̃. heliaſ
ꝟo rapt⁹ fuit añ mortẽ ioſaphat:
q̃d ptꝫ ex h̃ ꝙ heliſe⁹ q̃ remãſit lo/
co helie poſt ei⁹ raptũ ꝓphauit tri
bus regib⁹ de aq̃ eis dãda ꝓpt̃ re
uerẽtiã ipĩ⁹ ioſaphat reg̃ iude qui
erat ibi: vt hr̃. iiij. Re. iij. b ¶ Et
for. fecit iu. ꝑ idolatriã q̃ vocat̃
fornicatio: eo ꝙ fac̃ diuerti a vero
ſpõſo q̃ ẽ de⁹. c ¶ Ecce dñs ⁊c̃.
⁊ reb⁹ ⁊ etiã ꝓpria ꝑſona. Jõ ſub
dit̃: Tũc ãt egrota. ⁊c̃. Seq̃t̃:
d ¶ Suſcitauit g̃ ⁊c̃. h̃ ꝯñr de/
ſcribit̃ ipĩ⁹ iorã punitio dura ſm̃
tenorẽ lr̃aꝝ helie. ⁊ eodẽ ordine q̃
denũciata ẽ pũitio iſta/ cũ d2: Su
ſcitauit g̃ do. ꝯ io. ſpm̃ phi. i.
volũtatẽ ⁊ aĩoſitatẽ inuadẽdi re/
gnũ iorã. e ¶ Et vaſta. eã. q̃ꝫtũ
ad villas ⁊ agros. f ¶ Diripue
rũtq3 cũ. ſub. q̃ꝫtũ ad bõa mobi
lia. g ¶ Inſup ⁊ fi. ei⁹. q̃s occi/
dert̃: vt hr̃ in p̃n. ſe. ca. excepto ioa
chaç minimo. h ¶ Et ſup hec
⁊c̃. in ꝑſona ꝓpria. i ¶ Alui lã.
iſa. ita ꝙ diu cruciaret̃ pẽa horri/
bili. iõ ſeq̃t̃: k ¶ Mortuuſq̃ꝫ ẽ
⁊c̃. nõ ſo

fornicari fecit habitatores hieruſalem: et
preuaricari iudam. Allatę ſunt autem ei a
litterę ab helia propheta in quibus ſcri/
ptum erat: Hęc dicit dñs deus dauid pa
tris tui: qm̃ nõ ambulaſti in vijs ioſaphat
patris tui: ⁊ in vijs aſa regis iuda: ſꝫ inceſ/
ſiſti ꝑ iter regũ iſrl̃: ⁊ fornicari feciſti iudã ⁊ b
bitatores hierl̃m: imitat⁹ fornicationẽ do/
mus achab: iſup ⁊ frẽs tuos domũ patris
a tui meliores te occidiſti: ecce dñs ꝑcutiet c
te plaga magna cũ ppl̃o tuo: ⁊ filijs ⁊ vxo
rib⁹ tuis: vniuerſaq̃ꝫ ſubſtãtia tua. Tu aũt
a ¶ ꝑfidie. b ¶ mẽtis.
ęgrotabis peſſimo languore vtẽri: donec
a ¶ quouſq̃ꝫ. ſ. oĩs vigor ſenſus coꝝ ꝑ vecordiã deſipiẽ/
do veracis ſapiẽ ꝑdat intellectum.
egrediant̃ vitãlia tua paulatiꝫ ꝑ dies ſin/
gulos. Suſcitauit g̃ dñs cõtra iorã ſpm̃ d
a ¶ demonum. b ¶ ſupboꝝ. c ¶ denigratis in pc̃tõ.
philiſtinõꝝ ⁊ arãbũ: q̃ cõfines ſunt ęthiõ/
a ¶ ꝯfitentium.
pibus: ⁊ aſcenderũt in terrã iũda ⁊ vaſta/ e
¶ virtutũ.
uerũt eã. Diripuerũtq̃ꝫ cunctã ſubſtãtiã: f
a ¶ bone ꝯuerſatiõis.
quę inuẽta eſt in dõmo regis inſup ⁊ fili/ g
a ¶ fructus opatiõis. b ¶ ſollicitudinẽ carnalem.
õs eius ⁊ vxõres: nec remãſit ei filius niſi
ioachaç: q̃ minimus natu erat: et ſup hęc h
oĩa ꝑcuſſit eũ dñs alui languore inſana/ i
bili. Cũq̃ꝫ diei ſuccederet dies: ⁊ tempoꝝ
ſpacia voluerent̃: duoꝝ annoꝝ expletus
eſt circulus: ⁊ ſic lõga ꝯſumpt⁹ ẽ tabe: ita †
vt egererent̃ etiã viſcera ſua: lãguore pa/
riter et vita caruit. Mortuuſq̃ꝫ eſt in infir k
a ¶ deſperationis. b ¶ quia delebunt̃ de libro viuen
tium: ⁊ cum iuſtis in celeſti regno non ſcribent̃ ſed pe/
ribit memoria eorum: ⁊ nomen eorum non erit in me/
moria ſanctorum.
mitãte peſſima: ⁊ non fẽcit ei populus ſm̃ l
morem combuſtionis exequias: ſicut fe/ m
cerat maioribus eius. Trigintaduoꝝ an/
b norum fuit cum regnare cępiſſet: et octo
annis regnauit in hierũſalem. Ambula/
uitq̃ꝫ non recte: et ſepelierunt eum in ci/ †
uitate dauid. Ueruntamen non in ſepul/
chro regum.

Capl̃m XXII

† Onſtituerunt autem habita n
tores hieruſalem ochoçiam fi o
lium eius minimum regem ꝓ p
eo. Omnes enim maiores na
tu qui ante eum fuerant interfecerant la/
trones arabum qui irruerant in caſtra.
Regnauitq̃ꝫ ochoçias filius ioram re/
gis iuda. Quadragitaduoꝝ annoꝝ erat q
ochoçias cum regnare cępiſſet: et vno an
no regnauit in hieruſalem: nomen ma/
tris eius athalia filia amri. Sed et ipſe in
greſſus eſt per vias domus achab. Ma/
ter eñ eius impulit eum vt impie ageret.
Fecit igitur malũ in conſpectu domini ſi/

⁊c̃. nõ ſolũ q̃ꝫtũ ad corp⁹: ſꝫ etiaꝫ C
q̃ꝫtũ ad aĩaꝫ: q2 nõ apparuert̃ in
eo pnĩe ſigna. ꝓpt̃ q̃d ſubditur:
l ¶ Et nõ fecit ⁊c̃. cõburendo
circa eũ aromatica. m ¶ Sicut
fe. ma. ei⁹. vt dictũ eſt. ſ. de aſa
ca. xvj. lꝫ iſte ĩdigeret: eo ꝙ erat
tot⁹ corrupt⁹ ⁊ fetid⁹: vt ptꝫ ꝑ p̃di
cta: ⁊ h̃ in deteſtationẽ ſue mali/
cie: ⁊ ex eadẽ cã nõ fuit ſepultus
in ſepulchro regũ: quia regnaue
rat indigne.
✳ malicia cõfirmat⁹ nitit̃ ſuos Moraliter
frẽs. i. alios fideles trahere ſecũ
ad ĩfidelitatẽ q̃ ẽ mors ſpũalis:
Mat. viij. c. Dimitte mortuos
ſepelire mor. ſuos. Infideles eĩ
mortuos appellat. Silr̃ apoſta/
ta a religione ad excuſationẽ ap
parẽtẽ ſue malicie nitit̃ frẽs illi⁹
religiõis diffamare ac ſcãdaliça
re: ⁊ ſic q̃ꝫtũ in ſe ẽ eos occidit ꝑ
ablationeꝫ ſue fame. a ¶ Alla
te ſũt ⁊c̃. Iſte ꝟo helias fuit ma
gnus çelator legis diuĩe. ꝑ lr̃as
igit̃ ipĩ⁹ ꝯ iorã ſcriptas: ſignifica
tur ſcripture veter̃ ac noui teſta
mẽti q̃ clamãt ꝯ maliciã apoſta/
te religiõis ⁊ etiã fidei. iõ ſbdit̃:
i ¶ Percuſſit eũ do. al. lã. i.
ꝑ aluũ aũt mẽs hoĩs aliq̃ñ deſi/
gnat̃: Prou̾. xviij. b. Uerba bi/
lĩguis q̃ſi ſimplicia ⁊ ipa ꝑtĩgũt
ad ĩteriora vẽtr̃. i. mẽt̃. Igit̃ al/
uus apoſtate dolore percutit̃ q̃ñ
mẽs ei⁹ peſſima machĩat̃: ⁊ tunc
hmõi dolor ẽ inſanabil̃ q̃ñ vſq̃ꝫ D
ad mortẽ ꝑſeuerat in machĩatio/
nib⁹ ill̃. † ¶ Ita vt egerẽ. ⁊c̃.
ꝙ fit moralit̃ q̃ñ machinationes
peſſime ꝓcedũt exteri⁹ in opa q̃
ꝑ ĩfamiã corã deo ⁊ hoĩb⁹ ſunt fe
tidiſſima. † ¶ Et ſepeliert̃ ⁊c̃.
ꝑ q̃d deſignat̃ ꝙ tal̃ apoſtata mo
riẽs excludit̃ a q̃ete ſctõꝝ q̃ cum
xp̃o regnãt in et̃nũ. Ca. XXII

Onſtituerũt ãt. Hic
ꝯñr agit̃ d̃ tp̃e ochoçie.
⁊ p̃mo deſcribit̃ ei⁹ ma
la vita. ſc̃do infert̃ pena debita/
ibi: Igit̃ açarias. Snĩa p̃me pt̃
ptꝫ ex dict̃. iiij. Reg. viij. in fine
except̃ q̃ ſequunt̃. o ¶ Ocho/
ziã filiũ ei⁹. Iſte ẽ q̃ ca. p̃ce. di/
ctus ẽ ioachaç: ⁊ ĩ pte ſeq̃nti d2
açariaſ: q2 fuit trinomin⁹. vl̃ q2 ẽ
idẽ nomẽ variatũ: ſic in latio idẽ
nomẽ ẽ nicola⁹ colin⁹ ⁊ coletus.
p ¶ Minimũ re. ꝓ co. q2 alij †4. Re. 8. f
filij fuerãt ĩterfecti. q ¶ Qua/
dragitaduorũ ãnorũ fu. ⁊c̃.
✳ h̃ videt̃ im
Moralit̃. n ¶ Cõſtituerũt Moraliter
⁊c̃. ꝑ iſtũ ochoçiã q̃ d̃ ꝯſilio atha/
lie mr̃is ſue ad idolatriã declina
uit: ſignificat̃ q̃libet mal⁹ q̃ tanq̃ꝫ
effeminatus ꝑ mulieres ſeduct⁹
cõtra deũ ad peſſima ſe cõuertit
⁊ q̃m abyſſus abyſſuꝫ ĩuocat: vt
d2 Ps. xli. b. Jõ d2 de ipõ ꝙ fu/
it ꝯfederat⁹ cũ iorã rege iſrl̃ peſſi/
mo. preterq̃ꝫ cũ eo ad p̃liũ ꝯ reg̃
ſyrie ⁊ occaſiõe hui⁹ feder̃ fuit ĩ/
terfect⁹ ab hieu cũ ipõ iorã: p q̃d
ſignificat̃ ꝙ hoĩes mali ſemetip/
ſos aſſociãt ĩ crimĩe: ſic ſociabũt̃
adiuicẽ ĩ pẽa gehẽne. Cetã hui⁹
capl̃i ſũt expoſita. iiij. Reg. xj.

questioni ſoluēde magnū p̄ſtat auxiliū. Ca. XXII

a ¶ Azarias fi. Qui ſuperi⁹ ochoʒias.i.apprehēdēs dominū: aʒarias vero adiutoriū dn̄i. Ideoqʒ ſm hebreos nomē mutat̄ i melius ei: q2 ſm p̄ceptū dn̄i infirmū viſitauit. b ¶ Aduerſū hieu Hieu ſignificat p̄ncipatum gētiū: quē xp̄s deſtinauit in ſacrilegā ciuitatē q̄ ꝓphas ⁊ dn̄m ꝓphaꝝ occidit: ⁊ apoſtolos ꝑſecuta ē vt eā digna vltiōe puniret: ⁊ ꝓphanū ſacerdotiū poſt aduētū xp̄i deſtrueret: tēplūqʒ ſubuerteret ⁊ impiā ſynagogā ſāguineʒ

† 4.re.10.c eoꝝ ſitiētē: d̄ regni culmīe q̄ſi ieʒabel p̄cipitaret: ⁊ ip̄ius rectores interficeret.

c ¶ Siq̄dē atha. Athalia q̄ ſemē dauid conabat̄ extinguere ⁊ regiā ſtirpē delere: ſignificat ipietatē ſynagoge q̄ ꝑ neq̄tiā mētis ſemini xp̄i

† 4.re.11.a inſidiat̄ inexorabili odio ſeuiēs: q̄ aliq̄n regnare videbat̄: cū legis cerimonias tēporal' obſeruabat. Interp̄tatur athalia tp̄alis dn̄i: ſʒ ioſabeth ſtrēnuitat' (q̄ īterp̄tatur ſaturitas dn̄i.i. eccl'ie in q̄ ſūt vere delitie) ſeruat̄ ioas q̄ īterp̄tat̄ memoria dn̄i .i. xp̄s i q̄ ē mēoria nois dn̄i ne ꝑ crudelitatē ſeuiētis īterimat̄ ī ſctīs: ſʒ nutriat̄ ī domo ioiade pōtificis: q̄ īterp̄tat̄ dilect⁹ dn̄i.i. xp̄s: de quo

matth.17.a pat̄ ait: Hic ē fili⁹ me⁹ dilect⁹ in q̄ mi.cō. Cui⁹ dom⁹ ē eccl'ia vbi in fide electoꝝ manēs q̄tidie facit augm̄tū cor

† 4.re.11.a poris ſui: vt ī tp̄e iudicij ſceptrū regni ⁊ potētiā extollat aduerſū eos q̄ eū dep̄mebāt.

¶ Sup gra

Nico.de lyra

* hoc videt̄ īpoſſibile: q2 ī fine p̄cedētis ca. dictū ē ꝙ ioꝛā pat̄ ei⁹.xxxij. ānoꝝ erat q̄n cepit regnare: ⁊ octo ānis regnauit: ex q̄ ſequit̄ ꝙ fili⁹ ei⁹ ochoʒias ſenior fuit p̄re duob⁹ annis. Ad qd̄ dicēdū ſm ſniam Hiero. ꝙ ioꝛā regnauit.xxviij. ānis: ⁊ octo annis regnauit ſatis bn̄ poſt mortē p̄ris ſui ioſaphat añq̄ ꝑ vxorē ſuā ad idolatriā traheret̄: ⁊ iō illi octo anni tm̄ in ei⁹ regno cōputant̄: alij āt xx. annis regnauit peſſime: ꝓpter qd̄ ī ei⁹ regno nō cōputat̄ ſicut libro.j. Reg.xiij. dicit̄ ꝙ ſaul regnauit duob⁹ annis ⁊ reſidui tacet̄: q2 duob⁹ ānis tm̄ bn̄ regnauit cuʒ tn̄ plib⁹ regnauerit lʒ male: vt ibidē dictū fuit: ſʒ ānis vite filij ſui copulāt̄ ne error in hiſtoria fieret: ſi oīno taceret̄. Silr ⁊ alij āni ſaul alibi exprimūt̄.ſ. Act.xiij. ⁊ ꝓpt̄ hoc d̄r.iiij. Reg. viij. ꝙ iſte ochoʒias.xxij. annoꝝ erat cū regnare

cut domus achab. Ipſi enī fuerūt ei conſiliarij a
poſt mortē patris ſui / in interitū eius. Ambula b
uitqʒ i cōſilijs eoꝝ. Et p̄rexit cū ioꝛā filio achab b
rege iſrl' i bellū ꝯ aʒahel regē ſyrie / i ramoth galaad. Vulnerauerūtqʒ ſyri ioꝛā. Qui reuerſus ē vt curaret̄ i ieʒrahel: Multas ei plagas acce‑
a perat i ſupradicto certamie. Igit̄ aʒarias fili⁹ io‑ c
rā rex iuda deſcēdit vt iuiſeret ioꝛā filiū achab i ieʒrahel egrotātē. Voluntat' q̄ppe fuit dei aduerſus ochoʒiā / vt veniret ad ioꝛā. Cūqʒ veniſſet ⁊
b egrederet̄ cū eo aduerſū hieu filiū nāpſi: quē vn‑ d

a ¶ ꝑ heliſeū hec in libro regū plen⁹ ſcripta ſunt.

xit dn̄s vt deleret domū achab. Cū ḡ euerteret hieu domū achab† iuenit p̄ncipes iuda ⁊ filios e
fratꝝ ochoʒie / q̄ miſtrabāt ei: ⁊ iterfecī illos. Ipſū ꝗrēs ochoʒiā cōp̄hēdit latētē i ſamaria: adductūqʒ ad ſe occidit. Et ſepelierūt eū / eo ꝙ eēt fili⁹ ioſaphat: q̄ queſierat dn̄m i toto corde ſuo. Nec erat vltra ſpes aliq̄ vt d̄ ſtirpe q̄s regnaret f
c ochoʒie† Siq̄dē athalia mater ei⁹ vidēs ꝙ mortu⁹ eēt fili⁹ ſu⁹: ſurrexit ⁊ iterfecit oēm ſtirpē regi

a ¶ memoria domini

am dom⁹ ioꝛā. Porro ioʒabeth filia reg' tulit ioas filiū ochoʒie: ⁊ furata ē eū d̄ medio filioꝝ reg' cū iterficerēt. Abſcōditqʒ eū cū nutrice ſua i g

¶ ſaturitas domini.

cubic'lo lectuloꝝ. Ioʒabeth āt q̄ abſcōderat eū erat filia regis ioꝛā / vxor ioiade pōtificis ſoror

a ¶ temporalis domini.

ochoʒie: ⁊ idcirco athalia nō iterfecit eū. Fuit ḡ cū eis i domo dei abſcōdit⁹ ſex annis q̄b⁹ regnauit athalia ſup terrā. Ca. XXIII

¶ hec i libro regū ſcripta ⁊ expoſita ſunt.

Anno āt ſeptimo ꝯfortat⁹ ioiada aſſūpſit cēturiōes: aʒariā videlʒ filiū h
hieroam / ⁊ hiſmael filiū iohānā. Aʒariā q̄ʒ filiū obed / ⁊ maaſiā filiuʒ adaie: ⁊ eliſaphat filiū ʒechri. Et inijt cū eis fedus. Qui circūeūtes iudā ꝯgregauerūt leuitas d̄ cūct' vrbib⁹ iuda: et p̄ncipes familiaꝝ iſrl': venerūtqʒ i hierl'm. Inijt igit̄ oīs m'titudo iſrl' pactū i domo dn̄i cū rege. Dixitqʒ ad eoſ ioiada: Ecce fili⁹ reg' regnabit ſicut locut⁹ ē dn̄s ſup filios dauid. Iſte ē ḡ ſmo quē quē facietl': Tertia ꝑs vr̄m q̄ veniūt ad ſabbatū ſacerdotū ⁊ leuitaꝝ ⁊ ianitoꝝ erit i portis. Ter‑ k
tia v̄o ꝑs ad domū reg': ⁊ tertia ad portā q̄ ap‑ l
pellat̄ fundamēti. Oīe v̄o reliquū vulg⁹ ſit in atrijs dom⁹ dn̄i: nec q̄ſq̄ ali⁹ igrediat̄ domū dn̄i niſi ſacerdotes: ⁊ q̄ miſtrāt d̄ leuit'. Ip̄i tm̄mō igrediāt̄ q̄ ſctificati ſūt: ⁊ oē reliquū vulgus obſeruet cuſtodias dn̄i. Leuite āt circūdēt regē habētes ſingl'i arma ſua: ⁊ ſi q̄s ali⁹ igreſſus fuerit tēplū ifficiat̄. Sintqʒ cū rege ⁊ itrāte ⁊ egrediēte: Fecerūt igit̄ leuite ⁊ vniuerſus iuda iuxta oīa q̄ p̄ceꝑat ioiada pōtifex. Et aſſūpſerūt ſinguli viros q̄ ſb̄ ſe erāt ⁊ vēiebāt ꝑ ordinē ſabbati / cū hiſ q̄ iā ipleuerāt ſabbatū: ⁊ egreſſuri erant. Siq̄dē ioiada pōtifex nō dimiſerat abire turmas q̄ ſibi

regnare cepit: ⁊ q2 ibi reſecāt āni viginti p̄ris ſui: q̄ hic adduntur rōne dicta. a ¶ Ipſi ei fue. ei conſi.ſ. illi de domo achab q̄ erāt idolatre.

b ¶ Et p̄rexit cū io. fi. ⁊c. ex amicitia ⁊ familiaritate.

c ¶ Igit̄ azari. ⁊c. Hic ꝯñr deſcribit̄ ei⁹ pena debita ⁊ p̄mo i ꝑſona ꝓpria. ſcd̄o i ꝓle ſua / ibi: Nec erat vltra ſpes. Snīa āt p̄me ꝑtis ptʒ ex dict' iiij. Regum. ix. ⁊. viij. excepto qd̄ ſeq̄t̄: d ¶ Quē vnde⁹ ꝑ vnū de diſcipulis heliſei: vt hr̄.iiij. Reg.ix.

e ¶ Et fi. fra. ocho. q2 frēs ochoʒie fuerāt iterfecti: vt dictū ē: ſʒ filij eoꝝ remāſerāt: vocāt̄ tn̄ frēs ochoʒie.iiij. Reg. x.ca.i. ꝓpinq̄ ⁊ d̄ eadē cognatione: ī libro d̄ hebraicis q̄ſtionib⁹ d̄r ꝙ erāt ꝯſobrini ochoʒie. f ¶ Nec erat vl. ⁊c. hic ꝯñr d̄ſcribit̄ punitio ochoʒie i ꝓle ſua: q2 mat̄ ei⁹ athalia iterfecit oēs filios ei⁹ vno excepto: ⁊ ptʒ ſnīa hui⁹ ꝑtis ex dictis. iiij. Regū.xi. excepto qd̄ ſeq̄t̄: g ¶ Abſcōditqʒ eū cū nu. ſua i cu.le.i. ī dormitorio ſacerdotū i tēplo miniſtrantiū: vt dicit h̄ gloſa hebraica.iiij. Reg. dicit̄. Eratqʒ cū ea ī domo dn̄i clā. vbi dicit Ra. Sa. ꝙ h̄ fuit ī ſolarijs tēpli ⁊ forte ibi iacebāt ſacerdotes in ſua hebdomada miniſtrātes vel ſaltē eoꝝ aliq̄. Vel pōt dici ꝙ p̄mo abſcōdit eū in dormitorio ſacerdotū qd̄ erat circa tēplū: poſtea trāſtulit eū ad ſolariū tēpli vt ſecreti⁹ ſeruaretur ibi. Ca. XXIII

Anno aūt ſeptio. Hic agit̄ de tēpore ip̄ius ioas regis iude: ⁊ primo deſcribit̄ ei⁹ inſtitutio. ſcd̄o regni ſui ꝓſecutio. ca.xxiiij. Circa primuʒ primo deſcribit̄ ip̄i⁹ ioas inſtitutio. ſcd̄o athalie occiſio / ibi: Qd̄ cū audiſſet athalia. tertio regis inſtituti confirmatio / ibi: Pepigit aūt ioiada. ſnīa aūt iſtarū partiū ptʒ ex dictis. iiij. Reg.xi. exceptis q̄ ſequunt̄. In prima ꝑte dicit̄: i ¶ Aſſūpſit cēturiōes aza. ⁊c. noīa iſtoꝝ omittūt̄.iiij. Reg. xi. que exprimunt̄ hic ad maiorem hiſtorie certitudinem. k ¶ Erit in portis.iiij. Regū.xi. dicit̄: Ad portā ſeir: et forte ex illa parte erāt plures porte. Ideo dicit̄ hic: in portis. l ¶ Ad portā que appellat̄ fundamēti. iſta eſt porta que.iiij. Reg'.xi. dicit̄: poſt habitaculum ſcutarioꝝ. porte em̄ plurib⁹ noībus nomināt̄ ex diūſis ꝓprietatib⁹.

* Et pel

Moralit̄. h ¶ Anno autem ſeptimo cōfortatus ioiada aſſūpſit ⁊c. Expoſitio myſtica huius capituli requirat̄.iiij. Reg.xi.ca.

C a ¶ Super gra/ dū. Colūnā. ſ. ⁊ baſim quā ꝑpauerat ſalomō ⁊ poſuerat i medio baſilice habētē q̄nqꝫ cubitos lōgitudinis ⁊ q̄nqꝫ latitudis: ⁊ tres in altū. b ¶ Pepigit aūt io. Joiadas iterp̄taꝛ cognoſcens dn̄m vel diligens: q꞉ filios iſrl' dn̄m cognoſcere docuit. Pepigit ḡ fedus inter dn̄m pplm̄qꝫ ⁊ regē: vt dn̄o. ſ. obedirent ⁊ legi eius. Pepigit etiā iter regē ⁊ populū: vt pplus erga regē fidelr̄ ageret. ⁊ rex pplm̄ iuſte regeret ꝯm doctrinā ſacerdotū ⁊ leuitarū: q̄ꝝ officiū fuit inſinuare ꝑcepta dn̄i. XXIIII

Eptem annorū erat ⁊c.
c ¶ Poſt q̄ pla. Joas rex ſacerdotes arguit: q꞉ minus ſtudioſi fuerāt in inſtauratione tēpli: ⁊ pecunia a populo collata iuſſu regis p man⁹ magiſtrorū cementarijs ⁊ artificib⁹ operū daꝛ: vt ſciſſuraſ parietū reficiāt et ſartatecta reſtaurent.
B Joas em̄ ⁊ h̄ noīe ⁊ h̄ ope xp̄m ſignificat. Inꝑtaꝛ enī dn̄i robur: h̄ doctorib⁹ mādat vt accipiāt oēm pecuniā: q̄ a ꝑtereūtib⁹ offerꝛ i domū dei: q̄c q̄d. ſ. a ſanctis ſcie ſpūal' vl' bone opatiōis collatū eſt in theſauꝝ dn̄i: vt p ꝑdicatoꝝ officia ad reſtauratiōez ſpūalis tēpli ꝯferaꝛ: vt q̄cq̄d iuenerit p errorē ſciſſum vl' p vicia leſū reſtaurent ne p negligētiā doctoꝝ ꝑeat auditoꝝ mlt̄itudo. d ¶ Et filij ⁊c. Nō q filios tūc habuerit: q꞉ ochozia mortuo eo q nō habuerat filiū: oē ſemē regiuꝫ iterficere molita ē: ſꝫ filios ei⁹ ſacerdotes idoloꝝ noīat q̄ tēplū ſpoliauerant ⁊ ex ornamētis ei⁹ idola ſua exornauerāt: ſepe em̄ filij imitatores dicunꝛ.
G At illi

p ſinglās hebdōadas ſuccedere ꝯſueuerāt. Deditqꝫ
ioiada ſacerdos cēturiōib⁹ lāceas/ clypeoſqꝫ ⁊ peltaſ a
regis dauid / q̄s ꝯſecrauerat i domo dn̄i: Cōſtituitqꝫ
oēm pplm̄ tenētiū pugiōes / a ꝑte tēpli dextra: vſqꝫ ad
ꝑtē tēpli ſiniſtrā corā altari ⁊ tēplo p circūitū regl'. Et
eduxerūt filiū regl' / ⁊ ipoſuerūt ei diadema ⁊ teſtioniū:
dederūtqꝫ i manu ei⁹ tenēdā legē: ⁊ ꝯſtituerūt eū regē.
a ¶ ſynecdoche ꝓ ſolo ȥacharia q̄ ꝓpha erat quē p⁹ea idē ioas occidit
Unxit q̊ꝫ illū ioiada pōtifex: ⁊ filij ei⁹: ip̄catiqꝫ ſūt atqꝫ dixerunt: Uiuat rex. Q̄ᵭ cū audiſſet athalia vocē
ſcꝫ currētiū atqꝫ laudātiū regē: igreſſa ē ad pplm̄ i tē
a plū dn̄i. Cūqꝫ vidiſſet regē ſtātē ſup gradū i itroitu / ⁊ b
ꝑncipes turmaſqꝫ circa eū: oēmqꝫ pplm̄ ẜre gaudētē
atqꝫ clāgētē tubis / ⁊ diuerſi generl' organiſ ꝯcinnentē /
vocēqꝫ laudātiū / ſciditveſtimēta ſua / ⁊ ait: Inſidię: inſidię. Egreſſus aūt ioiada pōtifex ad cēturiōes ⁊ ꝑn
cipes exercit⁹ / dixit eis: Educite illā extra ſepta tēpli /
⁊ iterficiaꝛ foris gladio. Pręcępitqꝫ ſacerdos ne occidereꝛ i domo dn̄i. Et ipoſuerūt ceruicib⁹ ei⁹ man⁹.
Cūqꝫ itraſſet portā eq̄rū dom⁹ regl' / iterfecerūt eā ibi.
a ¶ fedus dei. i. legē dei. i. ip̄m deū cui⁹ miniſter erat.
b Pepigit aūt ioiada fęd⁹ iter ſe vniuerſūqꝫ pplm̄ ⁊ regē: vt eēt ppl's dn̄i. Itaqꝫ igreſſus ē oīs pplus domū
baal: ⁊ deſtruxerūt eā: ⁊ altaria ac ſimulacra illi⁹ ꝯfregerūt. Mathā q̊ꝫ ſacerdotē baal iterfecerūt añ araſ. Cō c
ſtituit aūt ioiada ꝑpoſitos i domo dn̄i: ⁊ ſb manib⁹ ſacerdotū ⁊ leuitaꝝ / q̄s diſtribuit dauid i domo dn̄i: vt
offerrēt holocauſta dn̄o ſic ſcꝑtū ē i libro moyſi i gau
dio ⁊ cāticis iuxta diſpoſitionē dauid. Cōſtituit q̊ꝫ ia d
nitores i portl' dom⁹ dn̄i: vt nō igredereꝛ eā imūdus i
oī re. Aſſūpſitqꝫ cēturiōes ⁊ fortiſſimos viros ac ꝑn
cipes ppli / ⁊ oē vulg⁹ terrę: ⁊ fecerūt deſcēdere regē ᵭ
domo dn̄i: ⁊ itroire p mediū portę ſupioris i domū re
gis: ⁊ collocauerūt eū i ſolio regali. Lętatuſqꝫ eſt oīs e
ppl's ẜrę: ⁊ vrbs q̄euit. Porro athalia iterfecta ē gla/

S †Eptē ānoꝝ erat ioas Ca. XXIIII (dio. f
cū regnare cępiſſet: ⁊ q̄draginta ānis regnauit i hierl'm. Nomē mr̄is eius ſebia ᵭ
berſabeę. Fecitqꝫ qᵭ bonū ē corā dn̄o cū
ctl' dieb⁹ ioiadę ſacerdotl'. Accępit aūt ei ioiada vxo
c res duas: e q̄b⁹ genuit filios ⁊ filias. Poſt q̄ placuit
ioas vt iſtauraret domū dn̄i. Cōgregauitqꝫ ſacerdotes ⁊ leuitas / ⁊ dixit eis: Egredimini ad ciuitates iu/ g
da / ⁊ colligite ᵭ vniuerſo iſrl' pecuniā ad ſartatecta tē
pli dei vr̄i p ſingulos ānos: feſtiatoq̊ꝫ h̄ facite. Porro leuitę egere negligenti⁹. Uocauitq̊ꝫ rex iuda ioiadā / ꝑncipē ⁊ dixit ei: Quare nō tibi fuit curę vt cogeres leuitas iferre ᵭ iuda ⁊ ᵭ hierl'm / pecuniā q̄ cōſtitu
¶ de qua i Exodo: q̄n tuleris ſūmā filioꝝ iſrl' iuxta nūerū dabūt ſinguli ꝑciū ꝓ aīab⁹ ſuis dn̄o ⁊c. qᵭ in Exo. vt potuim⁹ expoſuim⁹.
ta ē a moyſe ſeruo dn̄i: vt inferret eā oīs mlt̄itudo iſrl'
d i tabernaculū teſtimonij: Athalia āt ip̄iſſima ⁊ filij h
ei⁹ deſtruxerūt domū dei: ⁊ de vniuerſis q̄ ſctificata i
fuerāt i tēplo dn̄i: ornauerūt phanū baali. Pręcępit
ḡ rex ⁊ fecerūt arcā: poſuerūtq̊ꝫ eā iuxta portā dn̄i forin k
ſecus. Et ꝑdicatū ē i iuda ⁊ hierl'm: vt deferrēt ſingu l
li ꝑciū dn̄o: qᵭ ꝯſtituit moyſes ſeru⁹ dei ſup oēm iſrl' i
deſto. Lętatiq̊ꝫ ſūt cūcti ꝑncipes ⁊ oīs ppl's: ⁊ igreſſi

a ¶ Et pel. i. ſcuta rotūda a pellēdo dicta q꞉ repellūt ictus. In ſcᵭa ꝑte ᵭꝛ: b ¶ Cūqꝫ vidiſſet re. ſtan. ſup gra. dicūt aliq̄ q iſte grad⁹ erat baſis enea ſup quā orauit ſalomō: vt h̄r. ſ. vj. ⁊ vocaꝛ grad⁹: q꞉ ad eā aſcendebaꝛ p aliq̄t grad⁹ q꞉ habebat tres cubitos i altitudie: vt ibidē ᵭꝛ. Scōm alios ꝟo erat q̄dā ſedes notabil' i porticu tēpli vbi rex ſedebat q̄n veniebat ad domū dn̄i. In tertia ꝑte diciꝛ: C
c ¶ Cōſtituit aūt io. ⁊c. vt fierēt ibi diuina obſeq̄a ſicut fiebāt añqꝫ regnaret athalia: q̄ cultū diuinū ꝓut potuit deſtruxit: vt h̄r ca. ſe. d ¶ Juxta diſpoſitionē da. q̄ diſpoſitio h̄r. ſ. libro. j. xxiiij. ⁊. xxv. ca. e ¶ Letatuſqꝫ ē ⁊c. eo q liberat⁹ erat a dn̄io mulieris qᵭ erat opprobrioſum: ⁊ q꞉ regnū reſtitutum erat ad heredē debitum.

S Eptē Ca XXIIII annoꝝ erat io. Hic ꝯñr deſcribiꝛ regni ioas ꝓſecutio. ⁊ ꝑmo tꝑe ꝓſperitatl'. ſcᵭo tꝑe adūſitatl' / ibi: Poſtq̄ aūt obijt ioiada. Prima i duas: q꞉ ꝑmo deſcribiꝛ ꝓceſſus regni ioas i bono. ſcᵭo ioiade pōtificis ſctā ꝯſūmatio / ibi: Genuit aūt ioiada. ſnīa ꝑme ꝑtl' ptꝫ ex dictl'. iiij. Reg. xij. exceptl' q̄ ſequūꝛ. g ¶ Egredimini ad ciui. iu. ꝑter eī illā pecuniā q̄ ſpōte offerebaꝛ in tēplo ꝓ neceſſarijs tēpli voluit rex vt a q̄libet capitaneo ᵭ regno ſuo colligeretur dimidi⁹ ſicl⁹ argenti q̄ ſoluebaꝛ a cōitate: ⁊ i h̄ eq̄liter ſoluebat paup ⁊ diues: vt h̄r Exoᵭ. xxx. ⁊ hec pecunia dabaꝛ ꝓ redēptiōe anīe: q꞉ cū ſic nūerabāꝛ p dimidios ſiclos datos nō erat plaga i ppl'o: vt ibidē diciꝛ. Diuiſio D
h ¶ Athalia āt. ⁊c. filij athalie nō poſſūt h̄ itelligi frēs ochozie filij ſui: q꞉ oēs fuerāt iterfecti: vt h̄r. ſ. in prin. xxij. ca. nec filij ochozie: q꞉ illos iterfecit athalia: vt habeꝛ. ſ. xxij. ca. in fine. et ideo filij eius hic dicūꝛ ſacerdotes baal q̄s ip̄a nutriebat vt ᵭꝛ libro de hebraicis queſtionib⁹. 4. re. 12. a
i ¶ Deſtruxerūt do. dei. dimittentes multa cadere ⁊ ſpoliantes tēplū vaſis ⁊ ornamētis applicātes ea cultui baal: ⁊ ꝓptē h̄ ad reſtaurandū iſta req̄rebaꝛ magna pecunia: ⁊ maxime q꞉ illa q̄ erant applicata idolis non erāt vlteri⁹ diuīo cultui applicāda. k ¶ Et fecerūt arcā. iiij. Reg. ᵭꝛ gaȥophylaciū. locus ē vbi pōt reponi pecunia ſine apertiōe: nō tñ inde retrahi: ſicut ꝓ fabricis eccleſiarū ſolet fieri. l ¶ Ut deferrēt ſinguli ꝑci. dn̄o qᵭ cōſti. moy. i. dimidiū ſiclū: vt dictū eſt ſupra.

✱ Et cōgre
Moraliter. f ¶ Septē annorū erat ioas cū regnare cepit ⁊c. Hoc caplm̄ expoſituꝫ eſt myſtice. iiij. Regū. xij. capitulo vſqꝫ ibi: Moraliter

H v ✱ Poſtq̄

a ¶ At illi ꝛc. Hoc faciūt apl'i ꝗ̃ ꝑ ſubiectos ſibi diſcipulos ꝑ orbē diuini ſemīa ꝑ mūdū ſparſerūt vt operarios volūtati dei idoneos in auditorib⁹ ꝑficerent: q̃ꝝ alij fabricāt ligna cū ſe ꝛ ſibi obedientes ligna fructifera in domo dei ꝑparāt. Alij ſartatecta faciebāt qñ illa q̄ ꝑ hereſim vel ſciſmata rupta fuerāt reedificabant. Alij ſaxa cedūt cū duros corde ꝛ icredulos fortiꝰ icrepāt. Alij metalla ferri ꝛ eris cū robur fidei ꝛ confeſſionē catholice ꝟitatis ab vno q̄ꝫ expetunt vt ipleat dom⁹ dei.

Eph.4.b iuxta illud: Unicuiqꝫ nr̃m data ē grã ꝑm mēſurā donationis xp̄i.

b ¶ Reliquā ꝑtē ꝛc. videt ꝯ̃riū qḋ legiꝰ in libro regū: verum

3.Re.7.g. tñ nō fiebāt ex eadē pecunia hydrie tēpli ꝛ fuſci. ꝛc. ſꝫ nō h̄ dr̄ ꝙ de eadem pecunia q̄ offerebaꝰ a pp̄lo in tēplo dñi ad īſtauratõez dom⁹ dei facto fuerīt ſacra vaſa in miſteriū tēpli ꝛ ad holocauſta ſꝫ de reliq̄ ꝑte pecunie. i. de ea q̄ alijs donatiōib⁹ collata fuerat. Potuit eñ fieri vt in diūſis tpi/bus pecunie oblate diuerſe facture materiā ꝑberēt ſicꝰ alia ē doctrina q̄ rudes ībuunꝰ ad fidez: alia q̄ ꝑfecti īſtruunꝰ ad plenitudinē. c ¶ Et facta ē ꝛc. Tradūt hebrei ꝑncipes iuda regē vt deū adoraſſe: ꝛ illū libēter accepiſſe. Uñ nimis dñm offendit: ꝛ ſbito expt⁹ ē irā quā meruit. Ob

Act.12. hanc etiā culpam herodes legiꝰ in actib⁹ apl'oꝝ ab āgelo ꝑcuſſus.

Ni. de ly.

Zachariā a ¶ Et cōgregata ꝛc. hyꝑbole ē: ad denotādū magnā ſummā lꝫ eēt finita ſimplr̃. b ¶ Reliquā ꝑtem ꝛc. ꝯ̃riū videꝰ. iiij. Reg. xij. e. vbi dr̄: Nō fiebāt ex eadē pecūia hydrie tēpli do. ꝛc. Dicēdū ꝙ q̄ diu reꝑabaꝰ templi edificiū: nō fiebāt vaſa tēpli ex il

Mat.23.d. la pecunia q̄ ordinata erat ad reparandū edificiū: ꝛ ꝑm h̄ loquiꝰ ſcriptura. iiij. Regū. ſꝫ edificio reparato de reſiduo pecunie facta ſunt vaſa tēpli: vt h̄ dr̄. c ¶ Senuit aūt ioiada. Hic ꝯ̃nr deſcribiꝰ ipi⁹ ioiade felix ꝯſūmatio/ cū dr̄: d ¶ Plen⁹ dierū. q2 nō trāſijt tp̄s in vacuū ſed in bonis opibus cōtinue ſe exercuit: ꝓpꝰ qḋ valde ſolēniter ſepultus fuit/ cū dr̄: Sepelierūtqꝫ eū in ciuitate dauid cū regibus. Et ſubdiꝰ cauſa huius: e ¶ Eo ꝙ feciſſet bonū cum iſrl'. ipm a dominio mulieris liberādo: ꝛ ab idolatria reuocādo. f ¶ Et cuz domo eius. Regē de eius ſemine reſtituēdo: vt patet per ꝑdicta. g ¶ Poſtq̄ āt obijt ꝛc. Hic ꝯ̃nr deſcribiꝰ regnū ioas tēpore aduerſitatis: ꝛ primo deſcribiꝰ ipius ꝛ populi malum culpe. ſecundo malum pene/ ibi: Cumqꝫ

ale ꝛ vniūſā euolutus. Circa primū tāgiꝰ duplex culpa. Prima eſt idolatria/ cū dr̄: h ¶ Ingreſſi ſunt ꝑncipes iuda: ꝛ ado. re. impēdēdo ſibi diuinū honorē: ſic dictum fuit diffu/ ſius. iiij. Regum. xij. f. i ¶ Et dereliquerūt tēplum dñi dei pa. ſuoꝝ ꝛc. Abyſſus

Ps.4[…] eñ abyſſum iuocat. ꝛ ideo d' vno pctō tracti ſūt ad alia. k ¶ Mittebatqꝫ eis ꝓphetas vt reuerterenꝰ ad dñm. Ex q̄ apparet dei miſeratio ꝛ eoꝝ obſtinatio. Cōſeq̄nter notaꝰ de parricidio in īterfectiōe ʒacharie: q̄ pr̄i ſucceſſerat in ſūmo ſacerdotio: vt habeꝰ ex gloſa magna hebraica: Threnoꝝ. ij. g. ſuꝑ illud: Si occidiꝰ in ſanctuario dñi ſacerdos ꝛ ꝓph̄a. ꝛ ī p̄nti/ cū dr̄: l ¶ Spiritus itaqꝫ dñi iduit ʒachariā. Ex reuelatiōe eñ ſp̄uſſancti ꝛ eius īpulſu motus fuit ad ꝯſtāter arguendum regem ꝛ populū. m ¶ Filiū ioiade. Per h̄ oſtēdiꝰ cōditio aggrauās pctm̄: quia ioiada fecerat bona erga regē ꝛ pplm̄: vt ptꝫ ex ꝑdictꝭ. n ¶ Miſerūt lapides iuxta regꝭ imperiū. Ex q̄ ptꝫ ꝙ rex ꝛ ppl's ꝑpetrauerūt parricidiū. o ¶ Uideat dñs ꝛ req̄rat. Hoc dixit nō ʒelo vindicte: ſed iuſticie diuine. p ¶ Cūqꝫ euolutus eſſet annus. Hic ꝯ̃nr poniꝰ debita pena. ꝛ ꝑmo in debellatiōe ioas/ cū diciꝰ: Aſcēdit ꝯ eum exercitus ſyrie ꝛc. Et ptꝫ ſnīa vſqꝫ ibi: q ¶ In ioas q̄ꝫ ignominioſa exercuere iudicia. que aūt fuerūt illa: h̄ nō exprimiꝰ: nec iiij. Regū. ſed libro de hebraicis

b queſtionibus dicitur: ꝙ occiderunt filios eius coram eo improperando ei interfectionem Zacharie: ſed hoc non videꝰ veruꝫ: q2 in prin[…]

*g ¶ Poſtq̄ autem obijt ioiada ingreſſi ſunt principes iuda ꝛ adorauerūt regē. Per principes iuda qui diuinos honores regi ioas exhibuerūt: ſicut dixi plenius in expoſitiōe litterali ſuꝑ. xij. ca. iiij. libri Regū. ſignificanꝰ adulatores regum et potentum: ꝛ ſic faciunt eos vitijs inſanire ꝛ relinquere timorez diuinum: ſicut iſte ioas dereliquit adulationibus principum deliniꝰtus: ꝛ ꝑdicatores veritatis contemnere ꝛ vſqꝫ ad mortem aliq̄ñ ꝑſequi ſicut iſte Ioas ʒachariam ꝓphetā iuſſit lapidari. p ¶ Cūqꝫ euolutus eſſet ann⁹ aſcēdit contra eum exercitus ſyrie ꝛc. Per ſyros qui interꝑtantur ſublimes: ſignificanꝰ ſuperbi demōes. Unde Iob. xli. d. diciꝰ de demonum principe: ꝙ ipē eſt rex ſuꝑ omnes filios ſuꝑbie. Igitur ꝑ exercitum ſyrie ſignificatur exercitus gehēne ſiue demonū. Unde ſubdiꝰ: † ¶ Et īterfecit cunctos ꝑncipes ppl'i. ꝑ q̄s ſignificanꝰ adulatores regum et potentū: vt ꝑdictū eſt. q ¶ In ioas q̄ꝫ ignominioſa exercuere iudicia. Qui fuerat adulationibus principum delinitus: ꝑ hoc igiꝰ deſignaꝰ ꝙ demões ſecum trahunt ad inferni ſupplicia adulatores ꝛ adulationibus eorum acquieſcentes.

cōtulerūt in arcā dñi atqꝫ miſerūt/ ita vt impleretꝰ. Cūqꝫ tp̄s eſſet vt deferrēt arcā corā rege ꝑ man⁹ leuitaꝝ (Uidebāt eī multā pecuniā) ingrediebaꝰ ſcriba regis ꝛ quē ꝑm⁹ ſacerdos ꝯſtituerat: effundebātqꝫ pecuniā q̄ erat in arca. Porro arcaꝫ reportabāt ad locū ſuum: ſicqꝫ faciebāt ꝑ ſingulos dies.

a ¶ diuini verbi.

a Et cōgregata eſt infinita pecunia/ quā de-

a ¶ xp̄s rex ꝛ ſacerdos. b ¶ diſpēſatorib⁹ euāgelij q̄ tritici mēſurā diſpēſant his q̄ oꝑanꝰ in domo dñi.

derūt rex ꝛ ioiada his q̄ ꝑerāt opib⁹ domus

a dñi. At illi ꝯducebāt ex eo ceſores lapidū ꝛ artifices opeꝝ ſingl'oꝝ: vt īſtaurarent domū dñi: fabros q̄ꝫ ferri ꝛ eris: vt qḋ cadere ceꝑat fulcireꝰ. Egeritqꝫ hi q̄ oꝑabanꝰ induſtrie: ꝛ obducebaꝰ parietuꝫ cicatrix ꝑ man⁹ eoꝝ: ac ſuſcitauerūt domū dñi in ſtatū ꝑſtinū: ꝛ firmiꝰ eā ſtare fecerūt. Cūqꝫ cōpleſſēt

b oia oꝑa/ detulerūt corā rege ꝛ ioiada reliquā b

a ¶ qui apti ſunt ad capienda diuina munera. ꝛ exercenda dei miniſteria.

ꝑtē pecunię: de q̄ facta ſūt vaſa tēpli ī mini-

a ¶ he igenij capacitatē vl' dilectōis latitudinē ſignificāt

ſteriū ꝛ ad holocauſta: phialę q̄ꝫ ꝛ cet'a vaſa aurea ꝛ argētea. Et offerebanꝰ holocauſta ī domo dñi iugiꝰ/ cūctꝭ dieb⁹ ioiadę. Se c

a ¶ ſi tp̄s p̄ntꝭ vite ī ſctē trinitatꝭ fide cū bonoꝝ opeꝝ ꝑfectiōe cōplem⁹ ad etnā btitudinē q̄ ē ī dextera dei ꝑueīem⁹

nuit āt ioiada plen⁹ dieꝝ: ꝛ mortu⁹ eſt cū cē- d tū ꝛ trigita eſſet ānoꝝ: Sepelierūtqꝫ eū in ci-

a ¶ q2 pplm dei cunctis diebus ſacerdotij ſui bñ rexit et ad cultum dei inſtruxit.

uitate dauid cū regib⁹: eo ꝙ feciſſꝫ bonū cū e iſrl' ꝛ cū domo ei⁹. Poſtq̄ āt obijt ioida in f g greſſi ſūt ꝑncipes iuda ꝛ adorauerūt regē. h Qui delinit⁹ obſequijs eoꝝ acq̄euit eis. Et i dereliq̄rūt tēplū dñi dei patrū ſuoꝝ: ſeruie-

c rūtqꝫ lucꝭ ꝛ ſculptilib⁹: ꝛ facta ē ira dñi ꝯ iudā ꝛ hierl'm ꝓpꝰ h̄ pctm̄. † Mittebatqꝫ eis k ꝓph̄as vt reuerterenꝰ ad dñm: q̄s ꝓteſtantes illi audire nolebāt. Spūs itaqꝫ dei in- l duit ʒachariā filiū ioiadę ſacerdotꭍ: ꝛ ſtetit m in ꝯſpectu ppl'i/ ꝛ dixit eis: Hęc dicit dñs: Quare trāſgredimini ꝑceptū dñi qḋ vob̄ nō ꝓderit: ꝛ dereliq̄ſtis dñm vt derelinqueret vos: † Qui cōgregati aduerſus eū/ miſerūt n lapides iuxta regꭍ imperium: in atrio domus dñi. Et nō ē recordat⁹ ioas rex miſcdię quā fecerat ioiada pr̄ illi⁹ ſecū: ſꝫ interfecit filiū ei⁹. Qui cū moreretꝰ/ ait: Uideat dñs ꝛ req̄- o rat. Cūqꝫ euolut⁹ eſſet annus: aſcēdit ꝯ eū p exercitus ſyrię: venitqꝫ in iudam ꝛ hierl'm: ꝛ īterfecit cūctos ꝑncipes ppl'i: atqꝫ vniuer † ſam ꝑdā miſerūt regi damaſcum. Et certe cū ꝑmodicus veniſſet nūerus ſyroꝝ/ tradidit dñs in manibus eoꝝ † infinitā multitudinē: eo ꝙ dereliq̄ſſent dñm deū patrū ſuoꝝ. In ioas quoqꝫ ignominioſa exercuere iu- q dicia: ꝛ abeūtes dimiſerūt eū in languori-

H a ¶ Zacharie filij ioia. Dñs in
A euãgelio ȝachariã inter tẽplũ ⁊ al/
Mat.23.d tare occiſũ memorans: filiũ bara/
chie dicit: quẽ pñs hiſtoria teſtat̃ fi
liũ fuiſſe ioiade. Sȝ alij ȝachariaȝ
filiũ barachie dicũt: q̃ in duodecim
ꝓphis vndecim⁹ ẽ: pr̃iſq; nomẽ cõ
ſentit i eo. Sȝ vbi occiſus ſit inter
tẽplũ ⁊ altare ſcriptura non docet:
maxie cũ temporib⁹ eius vix ruine
tẽpli fuerint. Alij ȝachariã pr̃em
ioħis ĩtelligi volũt ex q̃buſdã apo/
cripho ſõnijs approbãtes ꝙ ꝑpte
rea occiſus ſit: q2 p̃dicauit aduẽtũ
ſaluatoris: ħ q2 ꝺ ſcripturis nõ hȝ
Nota auctatẽ: eadẽ facilitate ꝯtẽnit̃ q̃ ꝓ
bat̃. Alij iſtũ volũt ȝachariã eſſe q̃
occiſus ſit iter tẽplũ ⁊ altare a io/
as rege: ſicut regũ narrat hiſtoria:
ſȝ obſeruãdũ ꝙ iſte ȝacharias non
ſit fili⁹ barachie ſȝ ioiade: cũ ꝗ ȝa/
chariã teneam⁹ ⁊ occiſiõis ꝯſenti/
at loc⁹: q̃ram⁹ q̃re ꝺ2 fili⁹ barachie
⁊ nõ ioiade: barachias bñdict⁹ dñi
ꝺ2 ⁊ ſacerdotis ioiade iuſticia: he/
breo noie mõſtrat̃. In euãgelio (q̊
vtunt̃ naȝareni ꝓ filio barachie fi
vbi ħ/ li⁹ ioiade) legit̃ ſimpliciores frẽs ĩ
homi/ ter ruinas tẽpli ⁊ altaris vel ĩ por
e occi tarũ exitib⁹ (q̃ ſiloam dicũt) rubra
ſaxa mõſtrãtes ȝacharie ſanguine
putãt eſſe polluta. b ¶ Inſidia/
ti vero. Aſſerũt hebrei ãmonitas
⁊ moabitas inſidiatos eẽ regi io/
as ꝓ iniuſta nece ȝacharie ad exag
gerãdã maliciã iſraelitaꝝ q̃ vlciſci
noluerũt ſacerdotẽ dei quẽ vindi/
cauerũt filij alienigenarũ. XXV
R Egnauit aũt amaſi.
B ⁊c̃. c ¶ In val. ſalina
rũ. Ubi ſal fiebat: vel fe
no ſalſuginis vt mult̃ ĩ locis deci/
ſo ⁊ ſiccato ⁊ incẽſo: vel aq̃s puteo
rũ ſalſis feruefact̃ ⁊ ad ſalis firmi/
2.8.d tatẽ coquẽdo ꝓduct̃. Uel alit̃ vbi
⁊ ioab duodecim milia idumeorũ
ꝑcuſſiſſe legit̃. Pro valle aũt ſili/
narũ vet⁹ editio q̃ſi nomẽ regiõis
gemel appoſuit.

Ni.de ly. ✱ Scio inq̃t
✱ q2 ĩ p̃ncipio ſe.ca. dicit̃ ꝙ ama
ſias fili⁹ ei⁹ regnauit ꝓ eo: ꝓpter
qꝺ ⁊ multa alia: iſte liber ꝺ hebrai
cis queſtionib⁹ a multis (⁊ rõnabi
liter) vt videt̃ negat̃ eſſe Hierony
mi. Tũ q2 nõ habet ei⁹ ſtilũ. Tũ q2
in libro illuſtriũ viroꝝ vbi Hiero/
nym⁹ enumerat libros ab eo edi/
tos: facit ſolũ mẽtionẽ de hebraic̃
queſtionib⁹ ſup Geñ. Et iꝺo dicit̃
ꝙ liber de hebraicis q̃ſtionib⁹ ſup
alios libros fact⁹ fuit a quodã iu/
deo cõuerſo q̃ multa ficticia ĩmiſcu
it. vt videt̃: ꝓpter qꝺ de illo libro
parũ curãdũ ẽ niſi q̃tũ cõſonat ve/
ritati: ⁊ ideo aliter ꝺ2 ꝙ fecerũt iſti
ioas plagas turpes ⁊ ignominio/
ſas: ⁊ iꝺ ſubdit̃: Et abeuntes dimi
ſerũt eũ ĩ lãguorib⁹ magnis. ſcꝺo
deſcribit̃ pena ei⁹ in interfectione:
cũ dicit̃: a ¶ Surrexerũt autẽ
ꝯ eũ ſerui ſui. ⁊ ptȝ ſnĩa hui⁹ par
tis ex dict̃. iiij. Reg. xij. in fine.
b ¶ Sȝ nõ in ſe. re. q2 erat indi/
gn⁹ ꝓpt̃ malicias ſuas.
R Egnauit Ca. XXV
aũt. Hic ꝯñr agit̃ ꝺ tp̃e
amaſie

bus magnis. Surrexerũt aũt ꝯtra eũ ſer/ a
a ui ſui i vltiõe ſanguinis ȝacharię filij ioia/
dę ſacerdotis: ⁊ occiderũt eũ i lectulo ſuo
⁊ mortu⁹ ẽ. Sepelierũtq; eũ i ciuitate da/
b uid: ſȝ nõ i ſepulchris regũ. Inſidiati vero b
ſũt ei ȝabath fili⁹ ſemath ãmonitidis ⁊ ioȝa
bath fili⁹ ſemarith moabitidis. Porro filij
ei⁹ ac ſũma pecunię q̃ adunata fuerat ſub
eo: ⁊ inſtauratio dom⁹ dei: ſcripta ſũt dili/
gẽti⁹ i libro regũ. Ca. XXV
R Egnauit aũt amaſias fili⁹ ei⁹ c
ꝓ eo. Uigintiq̃nq; annoꝝ erat
amaſias cũ regnare cępiſſet: ⁊
vigintinoue ãnis regnauit i hierl̃m. Nomẽ
a ¶ opinione hoĩm q̃ videbãt ⁊ laudabãt.
mr̃is ei⁹ ioiaden ꝺ hierl̃m. Fecitq; qꝺ bo/
nũ ẽ i ꝯſpectu dñi: verũtñ ñ i corde ꝑfecto
Cũq; roboratũ ſibi videret iperiũ: iugula d
uit ſuos q̃ occiderãt regẽ pr̃eȝ ſuũ: ſȝ filioſ
eoꝝ nõ iterfecit: ſic̃ ſcp̃tũ ẽ i libro leg̃ moy
ſi vbi p̃cępit dñs/ dicẽs Nõ occidẽt pr̃es
ꝓ filijs: neq; filij ꝓ pr̃ib⁹ ſuis: ſȝ vnuſq̃ſq;
i pctõ ſuo moriet̃. Cõgregauit igit̃ amaſi/
as iudã: ⁊ ꝯſtituit eos ꝑ familias tribunoſ
q; ⁊ cẽturiões i vniuerſo iuda ⁊ bẽiami. Et
recẽſuit a viginti ãnis ⁊ ſurſũ: iuenitq; trigi
ta milia iuuenũ q̃ egrederẽt̃ ad pugnã: ⁊ te
nerẽt haſtã ⁊ clypeũ. Mercede q̊ȝ cõdu/
xit ꝺ iſrl̃ cẽtũ milia robuſtoꝝ cẽtũ talẽt̃ ar/
gẽti. Uẽit ãt hõ dei ad illũ/ ⁊ ait: O rex ne f
egrediat̃ tecũ exercit⁹ iſrl̃ Nõ ẽ eni dñs cũ g
a ¶ de q̃ hieroboã: q̃ſi nec cũ ſubdit̃ nec cũ p̃latis dñs ẽ.
iſrl̃: ⁊ cũct̃ filijs ephraim. Q2 ſi putas i ro h
b ¶ decẽ tribuũ q̃ idola colebãt ⁊ deo abomĩabiles erãt
bore exercit⁹ bella ꝯſiſtere: ſuꝑari te faciet
dñs ab hoſtib⁹. Dei q̃ppe ẽ ⁊ adiuuare ⁊ i
fugã ꝯuertere. Dixitq; amaſias ad hoiem
dei: Quid ꝗ fiet ꝺ cẽtũ talẽt̃ q̃ dedi militi
b⁹ iſrl̃: Et rñdit ei hõ dei: Habet dñs vñ i
tibi dare poſſit multo his plura. Seꝑauit
itaq; amaſias exercitũ q̃ venerat ad eũ ex
ephrai vt reuerteret̃ i locũ ſuũ. At illi ꝯ iu k
dã vęhemẽt̃ irati: reuerſi ſũt i regionẽ ſuã.
Porro amaſias ꝯfidẽter eduxit pplm ſuũ
c ⁊ abijt in vallẽ ſalinaꝝ. Percuſſitq; filios l
ſeir decẽ milia ⁊ alia decẽ milia viroꝝ cę/
perũt filij iuda: ⁊ adduxerũt ad p̃ruptũ cu
iuſdã petrę: p̃cipitauerũtq; eos ꝺ ſũmo i p̃
ceps: q̃ vniuerſi crepuerũt. At ille exercit⁹ m
quẽ remiſerat amaſias ne ſecũ iret ad p̃liũ
diffuſus ẽ i ciuitatib⁹ iuda a ſamaria vſq; n
bethorõ. Et int̃fect̃ trib⁹ milib⁹ diripuit p̃ o
dã magnã. Amaſias vͦo p⁹ cedẽ idũęoꝝ ⁊ p
a ¶ q2 ſm hebreos cũ p̃cipitarent̃ duodecim milia de pe
tra: idola rñderũt: illos ideo interfectos: q2 in cultu eoꝝ
negligentes fuerunt.
allatos deos filioꝝ ſeir ſtãtuit illoſ i deos
ſibi: ⁊ adorabat eos: ⁊ ill̃ adolebat incẽſũ.
Q̃obrẽ irat⁹ dñs ꝯ amaſiã: miſit ad illũ

amaſie. ⁊ p̃mo ꝺſcribit̃ regnũ C
ei⁹ ꝓſperitas q̃diu vixit ĩno Diuiſio
cẽter. ſcꝺo ei⁹ aduerſitas poſt
q̃ vixit inſolenter/ ibi: At ille
exercit⁹. ſnĩa autẽ prime ꝑtis
ptȝ ex dictis. iiij. Reg. xiiij. in
principio: except̃ q̃ ſequunt̃.
d ¶ Iugulauit ſer. q̃ occi
de. regẽ patrẽ ſuũ. ⁊ hoc iu
ſte: q2 licet eſſet dignus mor/
te. tñ iſti nõ habebãt auctori/
tatẽ eũ occidẽdi. e ¶ Cõgre
gauit igit̃ ama. iudã ⁊c̃.
ad pugnandũ cõtra idumeos
infeſtantes regnũ ſuũ.
f ¶ O rex ne egrediat̃ te/
cũ exercit⁹ iſrl̃: q2 erãt ido/
latre ⁊ iꝺ eorũ ſocietas mag̃
nocuiſſet q̃ iuuiſſet. Ideo ſe/
quit̃: g ¶ Nõ eſt eñ dñs
cũ iſrl̃: q2 in regno illo cole/
bant̃ vituli aurei ⁊ etiã idola
alia. h ¶ Et cũctis filijs
ephraim. a q̃b⁹ denoiabat̃
regnũ illud: q2 hieroboã pri/
mus rex fuit ꝺ tribu ephraim
⁊ plures alij poſt eũ. i ¶ Ha
bet dñs vñ ti. ⁊c̃. ex quo ptȝ Deu.24.c.
ꝙ illã pecuniã illis militib⁹ di 4.re.14.b
miſit. k ¶ At illi ꝯ iu. ve/
hemẽter irati. nõ ꝓpter pe
cunie retractionẽ: vt dictũ ẽ:
ſȝ q̃ñ reputauerũt ſe cõtẽni ĩ
illa ſeꝑatione. l ¶ Percuſ/
ſitq; fi. ſeir decẽ mi. ſic eſt
in hebreo. ⁊. iiij. Reg. xiiij. et
nõ. xx. milia: vt habẽt aliq̃ li/
bri ⁊ male. m ¶ At ille ex/
ercit⁹. Hic ꝯñr deſcribit̃ ad/
uerſitas regni ſui poſtq̃ vixit D
inſolẽter. ⁊ p̃mo ponit̃ aduer
ſitas inducta ꝓ pctõ ſuꝑbie. Diuiſio
ſcꝺo pro pctõ idolatrie/ ibi:
Amaſias q̊ȝ. Circa p̃mũ ſciẽ/
dũ ꝙ amaſias ex habita victo
ria elat⁹ fuit in ſuꝑbiã eã ma/
gis attribuẽs ꝟtuti ꝓprie q̃
diuine: ⁊ iꝺ exercit⁹ iſrl̃ q̃ re/
dierat ad terrã ſuã excitat⁹ fu
it ex diuina ordinatiõe vt ĩua
deret regnũ ſuũ: nõ eñ inua/
ſerũt i reditu ꝺ exercitu ama/
ſie: ſȝ poſtq̃ venerãt ad terraȝ
ſuã. ⁊ ħ notat̃ cũ ꝺ2:
n ¶ Diffuſus ẽ in ci. iu. a
ſama. ſ. veniẽdo. o ¶ Uſ/
q; betho. ſamaria aũt erat ĩ
regno iſrl̃: bethoron aũt in re/
gno iude: ⁊ iꝺ ſi redeũdo ꝺ ex
ercitu amaſie ħ feciſſent: ſcri/
ptura dixiſſet mõ ꝯrio. ſ. a be/
thorõ vſq; ad ſamariã.
p ¶ Amaſias q̊ȝ. Hic ꝯñr
põit̃ adũſitat̃ ꝓ pctõ idolatrie Diuiſio
⁊ p̃mo põit̃ culpa. ſcꝺo pena/
ibi: Igit̃ amaſiaſ. Circa p̃mũ
ꝺ2: Amaſias q̊ȝ ⁊c̃. In li
bris de hebraicis queſtioni/
bus dicit̃: q2 illa idola cũ mo
rerent̃ idumei dederunt re/
ſponſa: ꝙ hoc accidebat idu/
meis eo ꝙ negligentes fue/
✱ runt in
Moraliter. c ¶ Regna/ Moraliter
uit autẽ amaſias fili⁹ ei⁹
pro eo. Expoſitio moral̃ hu/
ius capituli requiratur. iiij.
Regũ. xiiij. ca.

☞ a ¶ Scio inqt ℞c. Qui neminē vult ꝑire: ſ3 eū q̄ ī pctō ꝑſeuerat iuſto iudicio dānat. Idō ꝗ̄ amaſias periJt: q2 admonit⁹ ꝑ ꝓphām vt ageret pniaꝫ nō obediuit ſ3 vſq3 ad finem ꝑmāſit. b ¶ Carduus qui ē ℞c. Hāc ſilitudinē inuit: q2 Amaſias nobiliſſimis ortuſ natalib⁹ de ſtirpe dauid veniēs ꝓpē idolatrie feditateꝫ degēs: ꝛ vil' fact⁹ ꝓpē mēſurā nō cōſiderat: ſed vltra modum ſuperbie faſtu ſe eleuat.

al's †nūq̄d — †4.re.14.b — al's †iebu — al. †manib⁹

c ¶ Bethſameſ ℞c. In regū dicit̄ bethſames eē oppidū iude: q2 ꝑtinet ad regnum iude. i. ad duas tribus q̄b⁹ imꝑabat dom⁹ dauid: ſ3 ſm ſitū locoꝝ ꝑtinet ad tribū beniamī. d ¶ Et apō obededō. q2 nō ſolū vaſa abſtulit q̄ in domo dei reppe͛rit: ſ3 etiā illa q̄ obſeruabāt ianitoreſ ꝛ cuſtodes tēpli. In regū aūt legit̄ ꝙ dauid elegit de filijs obededō. lxxij. ad mīſtrandum in domo dei ꝛ ad cuſtodiam templi. e ¶ Qui poſtq3 ℞c. Ex q̄ ꝓphe cōſiliū nō audiuit neq3 ad dñm cōuerti voluit: cōiuratio ꝑparata eſt ꝛ dilata donec ad ꝯſūmationem ꝑueniret.

al's †abūt — al's †muros — ☞ — †4.re.14.e

Caplm. XXV

Omnis aūt popul⁹ iuda filiū eius ℞c. f ¶ Ozias cū regnare cepiſ. ℞c. Qui ꝛ açariaſ. oçias interꝑtat̄ ꝓtus dñi: açarias auxilium dñi: quia q̄diu recte egit: diuina ope adiutus: plurima bella feliciter cōmiſit: ꝛ de hoſtibus triumphauit. Sed priuſq3 ꝑ ſuperbiam illicita tēptauit: lepra percuſſus nominis et honorꝭ fuſcauit dignitatem: excluſus a populo vſq3 ad diem mortis.

☞ Sup

a ¶ eleaçar filiū dodal auunculū eius ſicut hebrei tradunt.

ꝓphāꝫ q̄ diceret ei: Cur adoraſti deos q̄ nō libera- a
uer̄t pplꝫ ſuū d̄ mānu tua? Cūq3 h̄ ille loq̄ret̄ / r̄ndit
ei: a q̄ es miſſuſ h̄ dicē† Nū ꝯſiliari⁹ regꝭ eſ? q̄eſce ne b
a iterficiā te. Diſcedēſq3 ꝓpha: ſcio inq̄t ꝙ cogitauerit
dñs occidere te: q̄ ꝛ feciſti h̄ malū: ꝛ īſuꝑ nō ac-
q̄euiſti ꝯſilio meo† Igit̄ amaſiaſ rex iuda iīto peſſi- c
mo ꝯſilio / miſit ad ioas filiū ioachaç filij †hieu regē
iſrl' / dicēs: Ueni videam⁹ noſ mutuo. At ille remi-
b ſit nūcios / dicēſ: Cardu⁹ q̄ ē ī libāo miſit ad cedrū d
libani / dicēs: Da filiā tuā filio meo vxorē. Et ecce
beſtię q̄ erāt in ſilua libani trāſiēr̄t ꝛ cōculcauerūt
carduū. Dixiſti: Percuſſi edō ꝛ idcirco erigit̄ cor
tuū in ſuꝑbiā: ſede in domo tua. Cur malū adūſū
te ꝓuocas vt cadas tu ꝛ iudas tecum. Noluit au-
dire amaſias: eo ꝙ dñi eſſet volūtaſ: vt traderet̄ in
†man⁹ hoſtiū / ꝓpt̄ deoſ edō. Aſcēdit igit̄ ioas rex
iſrl': ꝛ mutuos ſibi ꝑbuere ꝯſpect⁹. Amaſiaſ āt rex

a ¶ ciuitas ſacerdotalis in tribu beniamin. altera bethſames ē in tribu neptalim ad regnū decē tribuū ꝑtinens.

c iuda †erat in bethſames iudę. Corruitq3 iudas co-
rā iſrl': ꝛ fugit in tabnacl'a ſua. Porro amaſiā regē e
iuda / filiū ioaſ filij ioachaç cępit ioaſ rex iſrl' i beth-
ſameſ ꝛ adduxit in hierl'm. Deſtruxitq3 †muꝝ ei⁹ / a
porta ephrai vſq3 ad portā āguli q̄dringētis cubi-
tis. Oē q3 auꝝ ꝛ argētū ꝛ vniuerſa vaſa q̄ reppe- f
d rerat i domo dñi ꝛ apō obededō: in theſaurꝭ etiā
dom⁹ regię: necnō ꝛ filios obſidū reduxit in ſama- g
riā. Uixit aūt amaſias filius ioas rex iuda poſtq3
mortu⁹ ē ioas fili⁹ ioachaç rex iſrl' q̄ndecim annis.
Reliq̄ v̊o ſermonū amaſię prioꝝ ac nouiſſimoꝝ
e ſcⁱpta ſunt in libro regū iuda ꝛ iſrl'. Qui poſtq3 re-
ceſſit a dño tetēderūt ei īſidias in hierl'm. Cūq3 fu-
giſſet lachis miſerūt ꝛ iterfecerūt eū ibi. Reportā-

a ¶ q2 deos edō q̄ in equis portabant adorauit. nō ſuꝑ humeros hominū: quia neglexit ſeruire deo iſrael: cuius myſteria ſuꝑ humeros patriarchaꝝ portabant.

teſq3 ſuꝑ equos / ſepelierūt eū cū patribus ſuis in
ciuitate dauid. Ca. XXVI

Omnis aūt ppl's iuda / filiū eius oçiā b
annoꝝ ſedeci / ꝯſtituit regē ꝓ pr̄e ſuo
amaſia. Ipe ędificauit ahilath ꝛ reſti-
tuit eā ditioni iudę: poſtq3 dormiuit rex cū patri-
f bus ſuis. Sedecim annoꝝ erat oçias cū regnare
cępiſſet: ꝛ quinquagintaduobus annis regnauit
in hieruſalē. Nomē matris ei⁹ hieçelia de hierl'm.
Fecitq3 qō erat rectū in oculis dñi iuxta oīa quę i
fecerat amaſias pater eius: ꝛ exq̄ſiuit dñm in die- k

a ¶ Hūc aiūt eſſe filiū çacharie filij ioiade q̄ poſt mortē patris natus ꝛ ob hoc patris nomē ſortitus eſt: intelligēs eñi ꝓpter ſacerdotium: videns ꝓpter ꝓphetiā dicit̄.

bus çācharię intelligētis ꝛ videntis deū. Cūq3 re-
quireret dñm: dilexit eū in omibus. Deniq3 egreſ-
ſus ē ꝛ pugnauit ꝯ͞ philiſtijm: ꝛ d̄ſtruxit muꝝ geth
ꝛ muꝝ iabnię: murūq3 açoti. Edificauit q3 oppi-
da in açoto ꝛ in philiſtijm: ꝛ adiuuit eū de⁹ ꝯ͞ phi-
liſtijm et contra arabas qui habitabant in gur-

a ¶ locū eſſe dicūt q̄ in geneſi gerara d̄r: vbi regnauit abimelech ꝛ vbi peregrinatus ē abraā cū ſara vxore ſua.

baāl: ꝛ contra āmonitas. Expendebātq3 āmonitę

※ rūt in cultu eoꝝ: qō audiēs amaſias eos coluit: ſ3 h̄ videt̄ ficticiū: q2 nulla gloſa hebraica h̄ dic̄: nec aliq̄s expoſitor latin⁹ autētic⁹: videt̄ etiā eſſe ꝯ͞ textū: q2 ꝓpha de h̄ rep̄hēdēs amaſiā dixit: a ¶ Cur ado. deos ℞c. nō ei d̄r ppl's alicui⁹ veri dei vel falſi niſi cultuꝫ īpēdat ſibi ſm ordinē illi⁹ rit⁹. vñ ꝛ filij iſrl' q̄n nō colebāt debito mō dñꝫ: dicebant̄ nō ppl's ei⁹: vt ptꝫ Oſee. i. c. ꝛ ī plurib⁹ alijs locis veteris teſtamenti. Itē q2 amaſias r̄ndiſſet ꝓphe cām dictā idola colēdi vt videt̄ ꝓbabilit̄ qō nō fecit: ſ3 dixit: b ¶ Nū ꝯſiliarius ℞c. Ex h̄ etiā apparet obſtinatio ipſius amaſie. c ¶ Igit̄ amaſias. hic poſt culpā ponit̄ pena debita. ꝛ ptꝫ ſnīa ex dictis. iij. Regū. xiiij. addenda tñ ſunt aliq̄. d ¶ Cardu⁹ q̄ ℞c. Cardu⁹ ē herba vil' ꝛ deſpecta. Cedr⁹ āt ē arbor alta. ꝛ idō vocat amaſiā carduū q̄ ſb ſe habebat tres trib⁹ tm̄: ſe āt vocat cedrū: q2 habebat deceꝫ tribus in regno ſuo. e ¶ Porro amaſiā regē iuda ℞c. Sic hr̄ in hebreo ꝛ in libris correctis. ꝛ iſte ioachaç idē ē cū ochoçia: q̄ vocat̄ etiā ioathā: vt hr̄. ſ. xxi. ca. f ¶ Uaſa que rep. in domo ℞c. Iſte tēpe dauid fuit ꝯſtitut⁹ ad cuſtodiā theſauroꝝ. ꝛ filij ei⁹ ſucceſſerūt ſibi in eodē officio. ꝛ idō loc⁹ ille vbi talia ſeruabant̄ ab eo denoīabat̄. g ¶ Necnō ꝛ filios obſidū. Dixerūt aliq̄ ꝙ iſti erāt filij p̄ncipū regni iſrl' q̄s tenebat amaſias obſides. ſ3 h̄ ñ videt̄ veꝝ: q2 nō legit̄ amaſias tm̄ ꝑualuiſſe regno iſrl': ꝓpt̄ qō dicendū ꝙ iſti erāt filij p̄ncipum regni iuda: quos cepit rex iſrl' in ꝑlio: ꝛ q̄n venit in hierl'm cōmutauit accipiēdo filios ꝓ pr̄ib⁹ q̄s tenebat. Ca. XXVI

Omnis aūt ppl's. Hic ꝯ͞nr agit̄ de tpe oçie. cui⁹ p̄mo deſcribit̄ laudabil' ꝯuerſatio. ſecūdo deteſtabil' elatio / ibi: Sꝫ cū roborat⁹ eſſet. Circa p̄mū p̄mo deſcribit̄ vt grōſus / cuꝫ d̄r: i ¶ Fecitq3 qō erat rectū in oculis dñi iuxta oīa q̄ fece. ama. ſ. in p̄ncipio regni ſui: vt habet̄ cap̄. p̄ce. k ¶ Et exq̄ſiuit dñm in dieb⁹ zacharie intelli. ꝛ viden. deū. dic̄ h̄ gloſa hebraica ꝙ hec ē lr̄a: Intelligētis timores dñi: ꝛ ꝙ iſte çacharias idē eſt qō rex oçias. ꝛ ꝙ vocatus fuit tribus noībus. ſ. oçias in p̄ncipio huius capl'i: ꝛ hic çacharias. ꝛ. iiij. Regū. xv. açarias. ꝛ d̄r hic intelligēs timores domini: quia fuit bonus ꝛ ſapiens ꝛ timens dominum in principio regni ſui. Expoſitores aūt noſtri dicūt cōiter ꝙ iſte çacharias fuit filius ioiade ſacerdotis quem occidit ioas rex iuda: vt dictū eſt. ſ. xxiiij. ca. ſcdō deſcribit̄ vt victorioſus / cum dicit̄: Deniq3 egreſſus eſt ꝛ pugnauit ꝯ͞ philiſtijm. tertio deſcribit̄ vt famoſus / cum dicit̄: Et diuulgatū eſt nomen eius. q̄rto vt in bonis tꝑalibus copioſus qō appare͛t. p̄mo in edificijs q̄ fecit / cum dicit̄: ※ Edificauitq3

Moraliter. b ¶ Oīs aūt ppl'us iuda filiū eius oziā ſedeci an. ℞c. Per iſtum oçiam qui anno. xvj. regnare cepit ꝛ quod rectum erat in ꝯſpectu domini fecit: ſignificatur iuuenis bone indolis ꝛ bene diſponēs regnum aīe ſue ꝑ debitā ſubiectionem viriū ſenſitiuaꝝ regimī rōnis recte. ꝛ q̄m ex h̄ ſeq̄tur diffuſio bone fame. Ideo ſequit̄: ※ Et diuulga

a ¶ Sup portã. Hec ẽ porta ephraĩ quã ſuperi⁹ deſtructã eẽ retulit a ioas rege iſrl'. Voluit aũt ſcriptor hiſtorie nomẽ ponere ĩ edificãdo: qđ poſuit ĩ deſtruendo: ⁊ qꝛ ephraim idol' ĩmolabat ⁊ cuȝ ioas rege ſuo hãc portã deſtruxerat ĩ edificatiõe ip̃i⁹ ꝓprio vocabulo nõ meruit noĩari: ſȝ noĩe vall' đr: ꝓpt̃ auctoris ſui hũiliationẽ et vilitatẽ. hĩc ĩ eſdra đr: Et portã vall' edificauit ennõ ⁊ hĩtatores ſanoe. De hac aũt porta ⁊ đ alijs portis hierl'ȝ ĩ eſdra ſequẽtes bedã abũde diximus.

b ¶ Sȝ cũ. Fuit ocias p̃mo iuſt⁹ ⁊ rectũ fecĩ ĩ ↄſpectu dñi. Vñ ⁊ hoſtes vicit ⁊ multos ꝓphetas ĩ ĩp̃lo ſuo habuit. Hic q̃diu vixit çacharias ſacerdos cognomẽto ĩtelligẽs: placuit deo cũ oĩ veneratiõe ſeruiẽs ĩ tẽplo. Sȝ poſtq̃ çacharias obijt volẽs p ſe offerre donaria: ſacerdotij dignitatẽ nõ tã pie q̃ audact̃ ĩuaſit nec reclamãtibus leuit' ⁊ ſacerdotib⁹ obediuit: vñ lepra ĩ frõte ꝑcuſſus ẽ: quã ſacerdos auri lamĩa ꝓtegebat: quã ĩ ezechiele iubet dñs tau lr̃e ĩpſſione ſignari. c ¶ Ingreſſuſq̃ ẽ. Quia ĩdut⁹ ſtola ſacerdotali ĩſtãte ſolẽni feſtiuitate ĩtrauit ĩ tẽplũ ad altare aureũ oblatur⁹ incẽſũ ſm̃ Joſephũ. Vñ añ ciuitatẽ ĩ loco q̃ đr erege ſciſſa ẽ media ps mõt' ad occidẽtẽ: ⁊ ſua volubilitate p q̃ttuor ſtadia ꝓcedẽs ad orientalẽ reſtitit mõtẽ: ita vt vias clauderet ⁊ regias vrbes opp̃meret. Volũt hebrei ĩ ãno vigeſimoq̃nto ocie h̃ accidiſſe cuius reliq̃ ãni ſũt vigintiſeptẽ. Regnauit ãt ãnis q̃nq̃gintaduob⁹. Regnauit ocias ãnis q̃nq̃gĩtaduob⁹ q̃ tp̃e apđ latinos amili⁹: apđ atheniẽſes agameſtor ĩꝑabãt. Quo mortuo vidit Eſaias viſionẽ ſic̃ ip̃e teſtat̃: eo .ſ. tp̃e q̃ romul⁹ rõani ĩp̃ij cõditor nat⁹ ẽ. d ¶ In agro ⁊c̃. Nõ in regalib⁹ ſepultur' nõ ĩ ciuitate dđ. Heretici eĩ atq̃ ſciſmatici ĩdigni ſũt ſocietate ⁊ cõione ſãcte eccl'ie nec mẽoria eoꝝ ĩter catholicos hr̃: qꝛ erroꝛib⁹ maculati ⁊ vitijs ſq̃lidi ab eoꝝ ↄſortio ſeparãt̃.

Ca. XXVII

Vigintiquiq̃ȝ an. In p̃ncipio ⁊ ĩ fine ãnos ioathã enũerat: qꝛ ſic̃ ĩ iuſticia cepit vſq̃ ad finẽ ꝑſeuerauit. Vnđ tp̃a vite ei⁹ laude digna p̃dicãt̃.

Ipſe edifi.

---

mũera ocię: ⁊ diuulgatũ ẽ nomẽ ei⁹ vſq̃ †
ad itroitũ egypti ꝓpt̃ crebras victorias.
Edificauitq̃ ocias turres in hierl'm ſup a
a portã anguli: ⁊ ſup portã vallis: ⁊ reliq̃s ĩ
eodẽ muri latere: firmauitq̃ eas. Extru- b
xitq̃ turres ĩ ſolitudĩe: ⁊ effodit ciſternas c
plurias: eo q̃ h̃ret m̃lta pecora: tã ĩ cãpe- d
ſtrib⁹ q̃ ĩ heremi vaſtitate. Vineas q̃ȝ habuit ⁊ vinitores in montib⁹ ⁊ in carmelo.
Erat q̃ppe hõ agriculturę deditus. Fuit aũt exercit⁹ bellatoꝝ ei⁹: q̃ ꝓcedebãt ad ꝑlia ſb mãu iehihel ſcribę: maaſięq̃ doctoris: ⁊ ſb mãu ananię q̃ erat đ ducib⁹ reg'.
Oĩſq̃ nũer⁹ p̃ncipũ p familias ſuas viroꝝ fortiũ duo millia ſexcenti: ⁊ ſub eis vniuerſus exercit⁹ trecẽtoꝝ ⁊ ſeptẽ miliũ q̃ngẽtoꝝ: q̃ erãt apti† ad bella ⁊ ꝓ rege ↄ̃ aduerſarios dimicabant. Pręparauit q̃ȝ eis ocias .i. cũcto exercitui clypeos ⁊ haſtas ⁊ galeas ⁊ loricas / arcuſq̃ ⁊ fũdas ad iaciẽdos lapides. Et fecĩ ĩ hierl'ȝ diuerſi ge-
ner' machias q̃s ĩ turrib⁹ collocauit ⁊ ĩ an- e
gul' muroꝝ / vt mitterẽt ſagittas ⁊ ſaxa grã-
dia. Egreſſũq̃ ẽ nomẽ ei⁹ ꝓcul: eo q̃ au-
b xiliaret̃ ei dñs ⁊ corroboraſſet illũ. Sȝ cũ f
roborat⁹ eẽt: eleuatũ ẽ cor ei⁹ ĩ iteritũ ſuũ:
c ⁊ neglexit dñȝ deũ ſuũ. Ingreſſuſq̃ ẽ ĩ tẽ- †
plũ dñi: adolere voluit incẽſũ ſup altare thymiamat'. Statĩq̃ȝ ĩgreſſuſq̃ȝ poſt eũ açarias ſacerdos ⁊ cũ eo ſacerdotes dñi: octogita viri fortiſſimi / reſtituerũt regi atq̃ȝ dixerũt: Nõ ẽ tui officij ocia vt adoleas g
icẽſũ dño: ſȝ ſacerdotũ. Hoc ẽ filioꝝ aarõ q̃ ↄſecrati ſũt ad huiuſcemõi miſteriũ.
Egredere đ ſctũario ne ↄtẽpſerl': qꝛ ñ re- h
putabit̃ tibi ĩ gl'iaȝ h̃ a dño deo tuo. Iratuſq̃ȝ ocias ⁊ tenẽs ĩ manu thuribulũ vt
adoleret icẽſũ: miabat̃ ſacerdotib⁹. Sta- i
tiq̃ȝ orta ẽ lepra ĩ frõte ei⁹ corã ſacerdotib⁹ in domo dñi: ſup altare thymiamit'.
Cũq̃ȝ reſpexiſſet eũ açarias põtifex / ⁊ oẽs reliq̃ ſacerdotes: viderũt leprã ĩ frõte ei⁹ ⁊ feſtinato expulerũt eũ. Sȝ ⁊ ip̃e ꝑterritus accelerauit egredi: eo q̃ ſenſiſſet ilico plagã dñi. Fuit igit̃ ocias rex leproſus vſq̃ȝ ad diẽ mort' ſuę: ⁊ hĩtauit in domo ſeparata plen⁹ lepra: ob quã eiect⁹ fuerat đ
domo dñi. Porro ioathã fili⁹ ei⁹ rexit do-
mũ reg': ⁊ iudicauit ppl'm terrę. Reliq̃ ãt k
ſermonũ ocie prioꝝ ⁊ nouiſſimoꝝ / ſcp̃ſit
eſaias fili⁹ amos ꝓp̃ha. Dormiuitq̃ȝ oci- †
d as cũ p̃rib⁹ ſuis ⁊ ſepeliert̃ eũ ĩ agro rega- l
liũ ſepulchroꝝ / eo q̃ eſſet leproſus. Regnauitq̃ȝ ioathan filius eius pro eo.

Ca. XXVII

e †Vigintiq̃nq̃ȝ annoꝝ erat ioa- m
than cum regnare cępiſſet:

---

a ¶ Edificauitq̃ȝ ozi. tur. ⁊c̃. et hec ẽ q̃ ca. p̃ce. vocat̃ porta ephraĩ: ibi eĩ forti⁹ edificauit: qꝛ mag' indigebat: eo q̃ murus hierl'm ĩterrupt⁹ fuerat a porta ephraim vſq̃ ad portã anguli. cccc. cubitis: vt habet̃ ca. p̃ce. b ¶ Extruxitq̃ȝ tur. in ſoli. ad cuſtodiã aĩaliũ. c ¶ Et effodit ⁊c̃. ad potũ eoꝝ. iđ ſubdit̃: d ¶ Eo q̃ ha. multa pe. ⁊ ĩ h̃ ſcđo oñdit̃ copioſus in diuitijs naturalib⁹ q̃ ſũt valde neceſſarie regib⁹: qꝛ tp̃e obſidionis nihil valerẽt artificiales diuitie abſq̃ iſtis. Tertio oñdit̃ copioſus in reb⁹ bellicis / cũ đr: Fuit aũt exercit⁹ bellatoꝝ ei⁹ ⁊c̃. ⁊ ptȝ lr̃a vſq̃ ibi: e ¶ Quas in tur. col. ⁊ ĩ an. mu. ibi eñ efficatiores ſũt defenſiones: eo q̃ ex angulis pñt defendi due ꝑtes muri hinc ⁊ inde.

f ¶ Sȝ cũ ro. eſſet. Hic ↄñr deſcribit̃ ocie deteſtabilis elatio: qꝛ cũ deberet ex p̃teritis dei bñficijs hũiliari: in tãtã ſupbiã eleuat⁹ ẽ: q̃ nõ ſuffecit ſibi honor regius: ſȝ etiã voluit ſibi vſurpare ſacerdotis officiũ ſup altare thymiamat' offerẽdo incẽſum. ⁊ ptȝ lr̃a vſq̃ ibi: g ¶ Nõ ẽ tui offi. ozia. qꝛ diſtincta ſũt regis ⁊ ſacerdotis officia. h ¶ Nõ repu. tibi in glo. a dño. i. illud qđ reputas tibi honorificũ erit magis ĩ vituperiũ ex dei punitiõe. ideo ſequit̃: i ¶ Statimq̃ȝ orta eſt lepra in frõ. ei⁹. Quis eñ ꝑcuſſus fuerit lepra ĩ toto corꝑe: tñ fit magis mẽtio de frõte: qꝛ ibi apparuit clarius vt a ſacerdotib⁹ expelleret̃ celeri⁹: ad oñdẽdũ etiã deteſtationẽ ſui pctĩ fact⁹ fuit terremot⁹ terribilis ĩ hierl'm: vt habet̃ Zacharie vl. k ¶ Reliqua aũt ſer. ozie prioꝝ ⁊ nouiſ. ſcripſit eſaias nõ in libro Eſaie quẽ habem⁹ ſȝ ĩ alio q̃ nõ fuit p Eſdrã reparat⁹: ſicut ⁊ đ pluribus alijs libris frequẽter dictũ ẽ. l ¶ Et ſepelierũt eũ in agro rega. ſepul. nõ tamẽ in ſepulchris regũ ꝓpter infectionem lepre.

* † ¶ Et diuul. ẽ no. ei⁹ ⁊c̃. talis eĩ iuuenis frequẽter triũphat de ↄcupiſcẽtijs mũdi ⁊ carnis ⁊ đ inſultib⁹ diaboli. Verũtñ talis iuuenis v̄tuoſus nõ ẽ ꝑ h̃ ↄfirmat⁹ ĩ bono maxĩe qꝛ mutabilis ẽ ĩ uẽtus. Vñ ↄtingit aliq̃ñ q̃ iuſto dei iudicio nobis tñ occulto ꝑmittit̃ ex donis a deo ſibi collat' ĩ ſupbiã eleuari qđ ſignificat̃ ꝑ h̃ qđ ſequit̃. f ¶ Sȝ cũ ro. eẽt ⁊c̃. nã vſurpare ſibi voluit officiũ ſacerdotis offerẽdo incenſuȝ. Vñ ſubdit̃: † ¶ Ingreſſuſq̃ȝ ẽ ĩ tẽplũ dñi ⁊c̃. ꝓpt̃ qđ a dño ꝑcuſſus fuit lepra: p quã ſignificata fuit mortalis culpa: ꝓpt̃ quã ſupb⁹ ſeparat̃ a cõſortio iuſtoꝝ ſicut leproſus a cohabitatõe ſanoꝝ. † ¶ Dormiuitq̃ȝ ozias cũ patrib⁹ ſuis ⁊ ſepelierũt eũ in agro re. ſepul. eo q̃ eſſet lepro. et nõ in ſepulchris regũ: p qđ ſignificat̃ q̃ moriẽs ĩ mortali culpa q̃ eſt ſp̃ũalis lepra non recipit̃ in quiete beatoꝝ q̃ cũ xp̃o regnãt in eternũ.

Vigintiq̃nq̃ȝ Ca. XXVII an. Hic ↄñr agit̃ de tp̃e ioathan cui⁹ deſcribit̃ deuot⁹ ingreſſus: ſtrennu⁹ ꝓceſſus: victorioſus cõgreſſus: et q̃etus egreſſus. ſcđa ps incipit ibi: Ipſe edificauit. tertia ibi: Ipſe pugnauit. quarta ibi: Reliq̃ aũt: ⁊ ptȝ ſnĩa ex dictis. iiij. Reg. xv. b.

Moraliter. m ¶ Vigintiq̃nq̃ȝ annoꝝ erat ioathan cũ regna. cepiſſet ⁊c̃. Huius capl'i expoſitio myſtica. iiij. Reg. xv. requirat̃.

Margin: C — glo ſbalſare — D — Moraliter — Diuiſio — Moraliter — † 4. re. 15. g

G a ¶ Ipe edificauit por. Que in actibus aplоꝝ dr ſpecioſa
E ſm hebreos ⁊ ab eis porta ioathā: qꝛ ipe edificauit eā vſqꝫ ho
die nūcupat. b ¶ Ophel. turrꝭ erat nō lōge a tēplo mire al
titudīs. Vñ ⁊ ophel. i. tenebraꝝ vel nubili nomē accepit. vbi
Mich.4.c. aūt in çacharia ſcriptū ē: Et tu turrꝭ gregꝭ nebuloſa filie ſiō:
in hebreo habet turrꝭ ophel. Turris ophel emīnētiā ſcriptu/
re ſignificat: q̄ in hiſtoria fun
data ſpūalis ſenſus caput in
ter nubila cōdit: dū ſcie ma/
gnitudinē ab ocul' hoīm ab/
Ps.17.b ſcōdit. vñ: Poſuit tenebras
latibulū ſuū. Ioathan cuius
vita laudat: xp̄m ſignificat:
Ibi.47.a de quo dr: Magnus dñs ⁊
laudabil' nimis ⁊c. Interpre
tat eīn ioathā ꝯſūmatus vel
ꝑfectus: ⁊ de xp̄o dicit apl's:
Heb.5.c Et ꝯſūmatus factus ē oībus
obtēꝑantibus ſibi cauſa ſalu
tis eēne ⁊c. Ipe ꝯſtruxit por
tā dom' dñi excelſaꝫ: ⁊ myſte
riū ſue incarnatiōis mirabili
potētia effecit: qui de ſe ait:
Joh.10.c Ego ſum oſtiū ꝑ me ſi q̄s in/
troierit ſaluabit. Hec porta
excelſa vocat. de q̄ pſalmiſta
Ps.112.a ait: Excelſus ſuꝑ omnes gen
tes dñs ⁊c. Ca. XXVIII
V Igiti ānoꝝ ⁊c.
c ¶ In valle beē
non. Hec ē vallis
beēnō. i. filij beēnō. vl' ennō
iuxta muꝝ hierl'm ꝯ orienteꝫ
in q̄ nemus pulcherrimū ſi/
4.re.16.a loe fontib' irrigat. Taphet
aūt vel tophet (vtrūqꝫ ei dr)
loc' eſt in eadē cōualle iuxta
piſcinā fullonis ⁊ iuxta agrū
acheldemach qui vſqꝫ hodie
monſtrat ad auſtralē plagaꝫ
mōtis ſiō. Solebāt aūt in ta
F phet (q̄ locus erat ameniſſi/
mus: vñ ⁊ hodie hortoꝝ pre/
bet delitias) poſita ara ſacri
ficare demonibus: nefando/
qꝫ igne liberos ſuos ꝯſecra/
re ⁊ holocauſtū offerre. Val
lis ergo beennō. i. filij ennon
hebraice gehennon dr cuius
noīe in nouo teſtamēto pena
inferni gehēna vocat. Sicut
eīn in valle beēnon q̄ idolis
ſeruierūt ꝓphetis atteſtanti
bus perierūt: ita peccatores
ex eis qui peccauerūt eterna
damnatiōe peribunt. Achaç
iuſti pr̄is filius in ꝑfidiam ⁊
ſcelus idolatrie lapſus: ſigni
ficat hereticos qui ex catholi
cis patribus ſacramēto fidei
ſunt imbuti: ſed ⁊ ad apoſta/
ſiam declinantes cultum di/
uinū ꝑbent ſimulacris: ⁊ fru/
ctuꝫ vteri ſui. i. effectū praue
cogitationis demonijs īmo/
lant igne çeli. Oēs eīn adul/
terātes q̄ſi cliban' corda eoꝝ.
G In ipō an

⁊ ſedeciꝫ ānis regnauit in hierl'm. Nomē mr̄is ei'
a ¶ qꝛ ſibi ⁊ ſubditis eēne pacis viſionē acq̄ſiuit.
hieruſa filia ſadoch. Fecitqꝫ q̄d rectū erat coraꝫ
dño iux̄ oīa q̄ fecerat oçias pr̄ ei': excepto q̄ nō ē
a igreſſus tēplū dñi: ⁊ adhuc ppl's delinq̄bat. Ipe
b edificauit portā dom' dñi excelſā / ⁊ ī muro ophel
mlta ꝯſtruxit. Urbes q̄ꝫ edificauit ī mōtib' iuda:
⁊ in ſaltib' caſtella ⁊ turres. Ipe pugnauit ꝯ regē
filioꝝ āmō: ⁊ vicit eū. Dederūtqꝫ ei filij āmō ī tꝑe
illo cētū talēta argēti: ⁊ decē milia choros tritici:
ac totidē choros hordei. Hec ei ꝑbuerūt filij āmō
in āno ſcdō ⁊ t̄tio. Corroboratuſqꝫ eſt ioathā eo
q̄ direxiſſet vias ſuas corā dño deo ſuo. Reliq
āt ſmonū ioathan: ⁊ oēs pugne eius ⁊ opa ſcp̄ta
ſūt ī libro regū iſrl' ⁊ iuda. Uigintiq̄nqꝫ ānoꝝ erat
cū regnare cepiſſet: ⁊ ſedeci ānis regnauit in hie/
ruſalē. Dormiuitqꝫ ioathan cuꝫ patribus ſuis: ⁊
V ſepelierūt eū in ciuitate dauid: ⁊ regna
uit achaç fili' ei' ꝓ eo. Ca. XXVIII
† Igiti ānoꝝ erat achaç cū regnare ce a
piſſet: ⁊ ſedeci ānis regnauit ī hierl'm.
Nō fecit rectū in ꝯſpectu dñi ſic dauid pr̄ ei': ſed
ābulauit in vijs regū iſrl'. Inſuꝑ ⁊ ſtatuas fudit
c baali. Ipe ē q̄ adoleuit incēſū ī valle beēnō: ⁊ lu
ſtrauit filios ſuos in igne: iuxta ritū gētiū q̄s iter/
fecit dñs in aduētu filioꝝ iſrl'. Sacrificabat q̄ꝫ et
thymiama ſuccēdebat in excelſis ⁊ in collibus: ⁊
ſub oī ligno frōdoſo. Tradiditqꝫ eū dñs de' ei' in b
manu regꝭ ſyrie: q̄ ꝑcuſſit eū: magnāqꝫ ꝑdā cepit
de ei' impio: ⁊ adduxit ī damaſcū. Manib' q̄ꝫ re c
gis iſrl' tradit' eſt: ⁊ ꝑcuſſus plaga grandi. Occi/
ditqꝫ phacee fili' romelie de iuda cētū viginti mi/
lia in die vno oēs viros bellatores: eo q̄ reliq̄ſ/
ſent dñm deū patrū ſuoꝝ. Eodē tēpe occidit çe/
chri vir potēs ex ephrai maaſiā filiū regꝭ ⁊ eçricā
ducē dom' ei': helcanā q̄ꝫ ſcdm a rege. Ceperūtqꝫ
filij iſrl' de fr̄ibus ſuis ducēta milia mulieꝝ puero
rū ⁊ puellaꝝ: ⁊ infinitā ꝑdā. Pertulerūtqꝫ eā in ſa
mariā. Ea tēpeſtate erat ibi ꝓpha dñi noīe obed
q̄ egreſſus obuiā exercitui veniēti in ſamariā / di/
xit eis: Ecce irat' dñs de' patꝝ vr̄oꝝ ꝯ iudā: tradi †
dit eos ī manib' vr̄is ⁊ occidiſtis eos atrocit: ita
vt ad celū ꝑtigeret vr̄a crudelitas. Inſuꝑ ⁊ filioſ
iuda ⁊ hierl'm vult vob ſubijcere in ſuos ⁊ ācil/
las: q̄d neq̄qꝫ facto op' eſt. Peccaſtis eīn ſuꝑ h †
dño deo vr̄o. Sꝫ audite ꝯſiliū meū ⁊ reducite ca †
ptiuos q̄s adduxiſtis de fr̄ibus vr̄is: qꝛ magn' fu
ror dñi iminet vob. Steterūt itaqꝫ viri de ꝑncipi/
bus filioꝝ ephrai: açarias fili' iohānā: barachias
filiuſ moſollamoth: eçechias fili' ſellū: ⁊ amaſias
filius hadali ꝯ eos qui veniebant de prelio / ⁊ di/

Nico.de lyra

V Ca. XXVIII
Iginti annorū
erat achaꝫ cū re
guare ⁊c. Hic ꝯñr agit de
Diuiſio tꝑe ipius achaç. ⁊ primo de/
ſcribit ipius ꝑuaricatio. ſcdo
flagellatio / ibi: Tradiditqꝫ
eūm. ⁊ tertio obſtinatio / ibi:
Inſuꝑ ⁊
Inſuꝑ ⁊ tꝑe anguſtie. Sentētia prime ptis patet ex dictis. iiij.
Regū. xvj. a. b ¶ Tradiditqꝫ eū dñs. Hic ꝯñr ponit ipi' G
flagellatio. Circa quod ſciendū q̄ phacee filius romelie rex iſrl'
⁊ raſin rex ſyrie ſimul ꝯfederati inuaſerūt regnū achaç: ꝓpter
quod achaç ⁊ eius populus fuerūt multum territi: vt habetur
Eſa. vij. ſed cum Eſaias ipm achaç conſolaret / dicens: Noli ti
mere ⁊c. ⁊ ad confirmatio/
nem huius ſignum diuinū
obtuliſſet / dicens: Pete ti/
bi ſignū a domino deo tuo
in ꝓfundum inferni ſiue in
excelſuꝫ ſupra. achaç nō cre
didit ⁊ ſignum oblatum re/
cuſauit ⁊ de domino diffi/
dens ad humanum auxiliū
refugit mittēs mūera mul/
ta ⁊ magna theglathphala
ſar regi aſſyrioꝝ rogās vt
regnum ſyrie inuaderet: ac
ꝑ hoc raſiꝫ rex ſyrie recede
ret d̄ regno achaç ⁊ iret ad
defendendum regnū ſuuꝫ:
quod ⁊ factū fuit: ſed rex ſy
rie recedēs de regno achaç
magnam predam ſecū por/
tauit: ⁊ tunc achaç credens
ſualere contra regem iſra/
el ſolū: egreſſus fuit ad pu/
gnam contra eum: ⁊ tūc fu/
it debellatus ⁊ popul' eius
ꝓ magna ꝑte occiſus. Pri
mo igit ponitur flagellatio
achaç ꝑ regem ſyrie / cū dici
tur: Tradiditqꝫ euꝫ do/
a minus. Et patet lr̄a ex di/
ctis. ſecundo ꝑ regem iſrl' /
cū dicit: c ¶ Manibus
q̄ꝫ regis iſrl' tradit' eſt.
Et ptꝫ lr̄a vſqꝫ ibi: d ¶ Ea
tempeſtate erat ibi ꝓ/
pheta domini nomine
obed. Iſte nō erat manſu/ b
rus in ſamaria ſed venerat
illuc de iuda miſſus a dño
ad arguēdū filioꝝ iſrl' crude
b litatē. Cetera patēt vſqꝫ ibi:
※ Tꝑe illo
Moralit. a ¶ Viginti D
c ānoꝝ erat achaꝫ ⁊c. Hu
ius ca. moral' expoſitio. iiij.
Reg. xvj. poſita ē vſqꝫ ibi:
† ¶ Ecce irat' dñs ꝯ ⁊c.
Hic habent principes chri/
ſtiani documentū vt nō vtā
tur crudeliter victorijs ha/
bitis contra alios chriſtia/
nos: licet eīn ppl's iuda pu/
niri meruiſſet a dño ꝓpter
ſua peccata: tm̄ quia erāt de
eadem lege cuꝫ pplo iſrael:
dñs iratus fuit ꝯ filios iſrl'
eo q̄ victoria habita de fi/
lijs iuda crudeliter vſi fue/
† runt dicente eis ꝓpha dñi
obed. † ¶ Peccaſtis ſu/
per hoc dño dō veſtro.
ꝓpter quod idem ꝓpha in/
duxit eos ad tractandū mi/
ſericorditer captos ī prelio /
† dicēs: † ¶ Reducite ca/
† ptiuos quos adduxiſtis
de fratribus veſtris: qꝛ
magnus furor dñi i. ⁊c.
Per hoc aūt q̄ in hoc credi
derūt ꝓphe: demonſtrat q̄
chriſtiani bellatores debēt
captiuos chriſtianos miſeri
corditer tractare.

A xerũt eis: Nõ introducetis huc captiuos:
ne peccem⁹ dño. Quare vultꝭ adijcere ſu
ꝑ pctã nr̃a: ꝛ vetera cumulare delicta? Grã
de q̊ppe pctm̃ ẽ: ꝛ ira furoris dñi iminet ſu
ꝑ iſrl̃. Dimiſerũtq3 viri bellatores ꝑdã: ꝛ
vniuerſa q̃ ceꝑant corã ꝑncipib⁹ ꝛ oĩ mul
titudie. Steterũtq3 viri q̊s ſupra memora
uim⁹: ꝛ appꝫẽdẽtes captiuos: oẽſq3 q̃ nu
di erãt veſtierũt de ſpolijs. Cũq3 veſtiſſẽt
eos ꝛ calciaſſẽt ꝛ refeciſſent cibo ac potu:
vnxiſſẽt q̊3 ꝓpt laborẽ: ꝛ adhibuiſſent eis
curã: q̃cũq3 ambulare nõ poterant ꝛ erãt i
becillo corꝑe: iposuerũt eos iumẽtꝭ: et ad
duxerũt eos hiericho ciuitatẽ palmaꝝ ad
frẽs eoꝝ. Ipiq3 reuerſi ſũt i ſamariã. Tꝑe a
illo miſit rex achaç ad regẽ aſſyrioꝝ / poſtu
lãſ auxiliũ. Venerũtq3 idumei ꝛ ꝑcuſſerũt
multos ex iuda: ꝛ ceperunt magnã ꝑdam.
Philiſtijm q̊3 diffuſi ſũt ꝑ vrbeſ cãpeſtres b
ꝛ ad meridiẽ iuda. Ceperũtq3 bethſames
ꝛ ahilõ ꝛ gadiroth. Socho q̊3 ꝛ thamnã ꝛ
gaçõ cũ viculis ſuis ꝛ hitauerũt i eis. Hu
miliauerat eñi dñs iudã / ꝓpt achaç regeꝫ
iuda: eo ꝙ nudaſſet eũ auxilio: ꝛ cõtẽptui c
B habuiſſet dñm. Adduxitq3 ꝯ eũ theglath d
phalaſar regẽ aſſyrioꝝ: q̊ ꝛ afflixit eũ: ꝛ nul
lo reſiſtente vaſtauit. Igit̃ achaç ſpoliata
domo dñi: ꝛ domo regũ ac ꝑncipuꝫ: dedit e
regi aſſyriorum munera ꝛ tñ nihil ei ꝓfuit.
Inſuꝑ ꝛ tꝑe anguſtie ſue auxit cõtẽptũ in f g
dñm. Ipe ꝑ ſe rex achaç imolauit dijs da b
maſci victias ꝑcuſſorib⁹ ſuis / ꝛ dixit: Dij i
regũ ſyrie auxiliãt̃ eis: q̊s ego placabo ho
ſtijs: ꝛ aderũt mihi. Cũ ecõtrario ipi fuerit
ruine ei ꝛ vniuerſo iſrl̃. Direptꝭ itaq3 achaç
oĩbus vaſis dom⁹ dei: atq3 ꝯfractꝭ clauſit k
ianuas tẽpli dei: ꝛ fecit ſibi altaria i vniuer l
ſis angulis hierl̃m. In oĩb⁹ q̊3 vrbib⁹ iuda
extruxit araſ ad cremãdã thus: atq3 ad ira
cũdiã ꝓuocauit dñm deũ patrũ ſuoꝝ. Re
liq̃ aũt ſmonũ eius prioꝝ ꝛ nouiſſimorũ ꝛ
oĩm oꝑeꝝ ſuoꝝ ſcꝑta ſũt i libro regũ iuda
ꝛ iſrl̃. Dormiuitq3 achaç cũ pr̃ib⁹ ſuis: ꝛ ſe m

a ¶ nõ eſt dignũ hereticos cũ catholicis in futuro quie
cere qui ab eis hic diſcordant fide ꝛ opere.

pelierũt eũ i ciuitate hierl̃m. Neq3 eñi rece
perũt eũ in ſepulchris regũ iſrl̃. Regnauit
q3 eçechias fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. Ca. XXIX

18,8 I †Gitur eçechias regnare ce n
pit cum vigintiquinq3 eſſet an
norum: ꝛ vigintinouem annis
regnauit in hieruſalem. No o

a ¶ hunc aſſerunt hebrei poſthu
mum filium fuiſſe çacharie prophete et ſacerdotis quem
ioas interfecit.

mẽ matris ei⁹ abia filia çacharie. Fecitq3
quod erat placitum in conſpectu domini:
iuxta omnia que fecerat dauid pater eius.

✲ a ¶ Tꝑe illo mi. rex achaz ad re. aſſy. h̃ fuit ante iſtud bellũ ꝯ C
regẽ iſrl̃: vt dictũ ẽ: tertio ponit̃ flagellatio achaç ꝑ idumeos. cũ dicit̃:
Venerũtq3 idumei ꝛc. quarto ꝑ philiſteos / cũ dr̃: b ¶ Philiſtijm
q̊3 diffuſi ſũt ꝛc. iſti eñi videntes regnũ iuda debilitatũ mõ ꝑdicto: i
uaſerũt ipm̃ i cõfinijs ſuis accipiẽtes ꝑdas ꝛ ciuitates ꝓut poterãt.
c ¶ Eo ꝙ nudaſ. eũ au. ſ. diuino: ꝓpt eñi malicias ipi⁹ achaç regꝭ
iude de⁹ ſuo iuſto iudicio ſbtraxerat ſuã ꝓtectionẽ ab eo ꝛ ꝑplo ſuo. q̃n
to ponit̃ flagellatio achaç ꝑ regẽ aſſyrioꝝ / cũ dr̃: d ¶ Adduxitq3 ꝯ
eũ theglath. ꝛc. l3 eĩ theglathphalaſar ad ꝑces achaç ꝑmo venerit
ꝯ regẽ ſyrie: vt dictũ ẽ: ꝛ ipm̃ iterfecit: vt hr̃. iiij. Reg. xvj. ca. tñ poſtea
iſte theglathphalaſar vidẽs debilitatẽ ipi⁹ achaç ꝛ ppl̃i ei⁹ itrauit ei⁹
regnũ ꝛ tributo graui ſbiugauit. ꝛ h̃ ẽ qd̃ ſubdit̃ poſtea: e ¶ Dedit
re. aſſy. mu. ꝛc. q2 l3 miſiſſet magna munera ꝛ multa regi aſſyrioꝝ:
vt ꝑdictũ eſt: nõ tñ ꝓpt h̃ dimiſit q̃n poſtea vaſtaret regnũ ei⁹ redicẽs
ſub graui tributo. Iſta ṽo lr̃a ab illo loco: Adduxitq3 ꝯ eũ theglath.
ꝛc. aliter exponit̃ ab hebreis: q̃ dicũt ꝙ hec ẽ vera lr̃a. Et venit ad eũ
theglathphalaſar rex aſſyrioꝝ: q2 ad ꝑces ei⁹ venit ꝯ regẽ ſyrie: vt di
ctũ ẽ. Qui afflixit eũ: ꝛ ñ fortificauit: q2 l3 ꝑ aduẽtũ theglathphalaſar
rex ſyrie adũſari⁹ achaç fuerat occiſus: tñ achaç ꝓpt mũera magna q̃
miſerat regi aſſyrioꝝ fuit depauꝑat⁹ ꝛ afflict⁹. Et tñ nihil ei ꝓfuit: q2
ciuitates de regno iude capte ab idumeis ꝛ philiſteis (vt ꝑdictuꝫ eſt)
nõ fuerũt ſibi ꝑ reges aſſyrioꝝ reſtitute. f ¶ Inſuꝑ ꝛ tꝑe an. ſue.
Hic ꝯñr deſcribit̃ ipi⁹ achaç obſtinatio: q2 ꝑdictꝭ flagellatiõib⁹ nõ fu
it emẽdat⁹ ſ3 magꝭ peiorat⁹: ſic̃ ꝛ pharao rex egypti: vt hr̃ in lib. Exo.
ꝛ h̃ ẽ qd̃ dr̃: Inſuꝑ ꝛ tꝑe an. ſue. i. flagellatiõis ꝑdicte. g ¶ Auxit
cõtẽ. i do. exercẽdo nouũ idolatrie modũ. cũ dr̃: h ¶ Immolauit
dijs da. ꝛ h̃ fuit q̃n iuit obuiã theglathphalaſar i damaſcũ ad facien
dũ ſibi reuerẽtiã: eo ꝙ occiderat raſin aduerſariũ ſuũ vt hr̃. iiij. Reg.
xvj. i ¶ Et dixit dij re. ſy. auxi. eis. q2 ſi corde credidit ꝛ oꝑe exte
riori mõſtrauit: ſic̃ eĩ corde credit̃ ad iuſticiã: ore aũt fit ꝯfeſſio ad ſalu
tẽ: vt hr̃ Ro. x. b. ita ĩfidelitaſ exiſtẽs i corde q̃n exercit⁹ declarat̃ i oꝑe
facit ad dãnatiõis augmẽtationẽ. k ¶ Clauſit ia. tẽ. dei. q2 nõ ſuffe
cit ſibi inducere idolatriã: ſ3 etiã abſtulit latriã. l ¶ Et fecit ſi. alta. D
ido. ꝛc. vt ſtatim haberent̃ i ꝓmptu a q̃cũq3. Cetera patẽt vſq3 ibi:
m ¶ Et ſepe. eũ i ci. hierl̃m. nõ eñi fuit ſepult⁹ i ciuitate dauid in q̃
erãt ſepulchra regalia: ſicut fuerat amaſias: nõ eĩ fuit ſepult⁹ cũ regi
b⁹ vt dictũ fuit. iiij. Reg. xviij. nec ĩ agro regaliũ ſepulchroꝝ: ſicut fuit
oçias leproſus: vt hr̃. ſ. xxvj. ſ3 magꝭ fuit elõgat⁹ a ſepulchris regũ tã
q̃3 oĩbus odioſus. Et iõ execrabilis ꝛ facinoroſus. Ca. XXIX

IGit̃ ezechias. Hic ꝯñr agit̃ de tꝑe eçechie ſub q̃ ꝑmo facta ẽ
expiatio legalꝭ ſacrificij. ſcd̃o celebratio paſchalꝭ bñficij. ca. xxx. ter Diuiſio
tio reꝑatio ſacerdotalꝭ miſterij. ca. xxxi. q̃rto reſtauratio regalꝭ im
perij. ca. xxxij. Circa ꝑmũ eçechias cupiẽs renouare fed⁹ cũ deo. ꝑmo
ꝑcepit leuitas ꝛ ſacerdotes ſctĩficari. ſcd̃o ꝑ ſctĩficatos tẽplũ mũdari /
ibi: Cõgregauerũtq3. tertio ꝑ mũdatos ꝓ pctõ ppl̃i ſacrificari / ibi: Cõ
ſurgẽſq3. q̃rto ſacrificãdo deũ laudari / ibi: Cõſtituitq3. q̃nto expiatiõe
facta holocauſta offerri / ibi: Eçechias ãt. Circa ꝑmũ ꝑmittit̃ genealo
gia eçechie ex ꝑte mr̃is q2 ſatꝭ erat nota ex ꝑte pr̃iſ / cũ dr̃: o ¶ Nomẽ
ma. ꝛc. dicũt aliq̃ ꝙ iſte çachariaſ fuit ille quẽ ꝑcepit occidi ioas rex iu
da: vt dictũ ẽ. ſ. xxiiij. Alij aũt dicunt ꝙ fuit fili⁹ illi⁹ çacharie: ꝛ ꝙ tꝑe
mortꝭ pr̃is ſui adhuc erat ĩ vtero mr̃is: ꝛ iõ nat⁹ ex vtero ſortit⁹ ẽ no
mẽ pr̃is: ſ3 iſta nõ ſũt multũ veriſilĩa q2 achaç. ſ. patꝭ ipius eçechie fuit
idolatra peſſim⁹ a ꝑncipio regni ſui ꝛ deſtruxit q̃tũ potuit cultũ dei:
ꝛ iõ nõ ẽ veriſilẽ ꝙ vxorẽ accepit d̃ gñe ſacerdotali ꝛ maxie d̃ gñe ça
charie q̊ vſq3 ad mortẽ çelauit ꝓ cultu dei: illd̃ ãt qd̃ ꝑdictũ ẽ acceptũ fu
it d̃ libro hebraicaꝝ q̃ſtionũ: q̃ nõ ẽ autẽtic⁹ niſi ſuꝑ Geñ. vt. ſ. dictũ ẽ.
✲ In ipõ anno
Moraliter. n ¶ Igit̃ ezechias re. ꝛc. Per eçechiam q̃ fortitudo Moraliter
domini interꝑtat̃. Conſtãtinus imperator conuenienter allegorice ſi
gnificat̃. cui dñs dedit fortitudinem extirpãdi quattuor tyrãnos xp̃ia
norũ ꝑſecutores in quattuor ꝑtibus mundi. ſ. Maximum in oriente:
Seuerũ in italia: Maxentiũ rome: Liciniũ in alexandria. Quibus
deſtructis in ipſo Cõſtãtino baptiçato: eccleſie ꝑ orbẽ romanũ aper
te fuerũt: ꝛ alie plures edificate de nouo de Cõſtãtini mãdato: ꝛ ſacer
dotes catholici cũ ceteris ecclĩe miniſtris ad cultũ diuinũ: ſicut eçechi
as fecit tẽplũ aperiri ꝛ ad obſequia diuĩa ſacerdotes ꝛ leuitas ac etiã
ppl̃m applicari. Alit̃ ꝑ eçechiã q̃ interꝑtat̃ fortitudo dei põt dei fili⁹ cõ
uenĩeter intelligi q̃ dr̃ dei ṽtus. j. Cor. j. d. Predicam⁹ xp̃m dei ṽtu
tẽ. Per tẽplũ aũt mẽs hũana ĩ q̃ de⁹ habitat ꝑ grãm. j. Cor. iij. d. Tẽ
plũ dei ſanctũ eſt qd̃ eſtis vos. Hoc aũt templũ polluit̃ per peccatum
ꝛ maxime ſi fuerit ꝑ aſſuefactionẽ cõtinuatum: ſicut fuerat a tempore
achaç patris eçechie: lucerne vero extinguunt̃ ꝑ gratie ſubtractioneꝫ:
ꝛ oſtia claudunt̃ ꝑ mentis obſtinationẽ: ſed per verũ eçechiã ſc3 dei fi
liũ aperiunt̃ oſtia quãdo peccator verã cõcipit contritionẽ: templum
etiam purgat̃ per integram cõfeſſionem: ꝛ lucerne reaccẽdunt̃ ꝑ gra
tie recuperationẽ: ꝛ oblationes offerunt̃ per debitã ſatiſfactionẽ: ſa
cerdotes autẽ cõcrepãt tubis ꝛ leuite inſtrumẽtis muſicis per deuota
rum orationem ꝛ laudũ iubilationem.

a ¶ Ipſo anno ⁊c. Nõ alit̃ imitaret̃ dauid Ca. XXIX
pr̃eȝ ſuũ: q̃ ab infantia deo dedit⁹ in ꝑncipio regni ſui cultum dei magnificauit. ¶ Moralit̃ ãt admonet rectores eccl̃ie: ne ſint deſidioſi in officio ſibi cõmiſſo: ſed oĩa diligẽter agãt.

Myſtice ¶ Myſtice ezechias q̃ nõ tm̃ ꝑ ſe vel ꝑ ſuos op⁹ dei ſtrẽnue geſſit: imo ꝑ nũcios ad ſil'e ſtudiũ alios ꝓuocauit: xp̃m ſignificat: qȝ etiã noĩs ĩterꝑtatio teſtat̃. Ezechias em̃ appr̃hẽdens dñm vel fortitudo dñi. Chriſtus ãt dei v̾tus ⁊ dei ſapiã q̃ oẽs patrũ ꝑuaricatiões q̃ ſub lege fuerãt ſanguĩe ſuo diluit ⁊ cultũ pietat' in eccl̃ia plane ĩſtaurauit. Ipẽ legatos ad cõuocãdas gẽtes ad fidẽ miſit. Primũ ꝓph̃as: deĩde apl'os: ⁊ eoꝝ ſucceſſores: h̃ ſcd̃o menſe paſcha celebrare ĩſtituit: q: vmbra leg' ceſſante verũ paſcha ſuare docuit: de q̃ paul⁹ ait: Etem̃ paſcha nr̃m ĩmo. ⁊c.

a In ipſo anno ⁊ menſe primo regni ſui aperuit [a] [b]
valuas dom⁹ dñi: ⁊ iſtaurauit eas. Adduxitq; [c]
ſacerdotes atq; leuitas ⁊ cõgregauit eos i pla/ [d]
teã orietalẽ. Dixitq; ad eos: Audite me leuitę [e]
⁊ ſctificami. Mũdate domũ dñi dei patꝝ vr̃o/ [f]
rũ: ⁊ auferte oẽȝ imũdiciã de ſãctuario. Pecca
uerũt pr̃es nr̃i/ ⁊ fecerũt malũ in ꝯſpectu dñi dei
nr̃i derelĩq̃ntes eũ. Auerterũt facies ſuas a ta/ [g]
bernaculo dñi dei nr̃i: ⁊ ꝓbuerũt dorſũ. Clau/
ſerũt oſtia q̃ erãt in porticu: ⁊ extinxerũt lucer/
nas. Incẽſũq; nõ adoleuerũt: ⁊ holocauſta nõ
obtulerũt in ſãctuario/ deo iſrl'. Cõcitat⁹ ẽ itaq;
furor dñi ſup iudã ⁊ hierl'm: tradiditq; eos i cõ
motionẽ ⁊ in iteritũ ⁊ i ſibilũ: ſicᵗ ipi cernit' ocul'
vr̃is. En corruerũt pr̃es nr̃i gladijs. Filij nr̃i ⁊ fi
lię nr̃ę ⁊ cõiuges/ captiuę ductę ſũt ꝓpt̃ h̃ ſcel⁹.
Nũc igit̃ placet mihi vt ineam⁹ fęd⁹ cũ dño deo
iſrl': ⁊ auertet a nob̃ furorẽ irę ſuę. Filij mei/ noli
te me negligere. Vos elegit dñſ vt ſtet' corã eo: [h]
⁊ miſtret' illi. Colatis eũ: ⁊ cremet' ei incẽſum.
Surrexerũt g̃ leuitę: maath fili⁹ amaſię: ⁊ iohel fi
li⁹ azarię/ de filijs caath. Porro de filijs merari
cis fili⁹ abdai: ⁊ azarias fili⁹ iaalehel. d̃ filijs ãt
gerſõ: ioha fili⁹ iẽma: ⁊ edẽ fili⁹ iohaa. At v̾o d̃ fi
lijs eliſaphã/ ſamri ⁊ iahihel. De filijs q̃ȝ aſaph
zacharias ⁊ mathanias necnõ d̃ filijs hemã: ia
hihel ⁊ ſemei. Sȝ ⁊ d̃ filijs idithũ/ ſemeias ⁊ ozi/ [i]
el. Cõgregauerũtq; fr̃es ſuos ⁊ ſãctificati ſũt: ⁊ [k]
igreſſi iuxta mãdatum reg' ⁊ impiũ dñi: vt expi [l]
arẽt domũ dei. Sacerdotes q̃ȝ igreſſi tẽplũ/ dñi [m]
vt ſãctificarẽt illd̃: extulerũt oẽȝ imũdiciã quã in
tro reppererãt in veſtibulo dom⁹ dñi: quã tulerũt [n]
leuitę ⁊ aſportauerũt ad torrẽtẽ cedrõ foras. Ce [o]
perũt aũt ꝑma die mẽſis ꝑmi mundare/ ⁊ in die [p]
octaua eiuſdẽ mẽſis igreſſi ſũt porticũ dom⁹ tẽ/
pli dñi. Expiauerũtq; tẽplũ dieb⁹ octo/ ⁊ in die [q]
ſextadecĩa mẽſiſ eiuſdẽ/ qd̃ cępant/ ipleuerũt. In
greſſiq; ſũt ad ezechiã regẽ/ ⁊ dixerũt ei: Sãctifi/
cauim⁹ oẽȝ domũ dñi: ⁊ altare holocauſti vaſa/
q; ei⁹ necnõ ⁊ mẽſã ꝓpoſitiõis cũ oib⁹ vaſis ſu/
is. Cunctãq; tẽpli ſuppellectilẽ quã polluerat
achaz in regno ſuo/ poſtq; ꝑuaricat⁹ ẽ: ⁊ ecce ex/
poſita ſũt oĩa corã altari dñi. Cõſurgẽſq; dilu/ [r]
culo ezechias rex: adunauit oẽs ꝑncipes ciuita
tis: ⁊ aſcẽdit in domũ dñi. Obtulerũtq; ſimul
tauros ſeptem: ⁊ arietes ſeptem: agnos ſeptem:
⁊ hircos ſeptem: ꝓ peccato: ꝓ regno: ꝓ iuda: ꝓ [s] [t]
ſanctuario. Dixit quoq; ſacerdotibus filijs aa [v]
ron: vt offerrent ſup altare domini. Mactaue/
runt igitur tauros: et ſuſceperunt ſacerdotes

Nico.de lyra

a ¶ In ipõ anno. dicũt hebrei ꝙ h̃ fuit in ꝑmo ãno regni ſui: ⁊ ꝯñr oportet dicere ꝙ fuit in prima die coronationis ſue: vt videbitur poſtea. b ¶ Et mẽſe ꝑmo reg. ſui ape. val. do. dñi. vt teplũ poſſet purificari ⁊ officiũ diuinũ celebrari. ad ꝑcludendũ tñ iſta achaz pr̃ ei⁹ clauſerat ianuas tẽpli: vt dictum eſt ca. ꝑce. c ¶ Adduxitqȝ ſa. ⁊c. ꝺm ꝑdicta oportet dicere ꝙ iſta abductio fuit eoꝝ vocatio ad diẽ ſue coronatiõis in q̃ etiã die ĩuitauit eos ad renouãdũ cultũ diuinũ. d ¶ Et cõgregauit eos in pla. ori. i. in atriũ ſacerdotũ vbi erat altare holocauſtoꝝ qd̃ erat in pte oriẽtali atrij ipi⁹ tẽpli. e ¶ Et ſãctificami. ꝑ aquã luſtratiõis ⁊ etiã ꝑ ꝯtinẽtiã ab vxoribus: ⁊ alia ad h̃ req̃ſita. f ¶ Mundate domũ dñi. q: achaz eã fedauerat mlt' ad idolatriã ꝑtinẽtib⁹. g ¶ Auerterũt faciẽ ſuã a ta. do. retrocedẽdo totalit̃ a diuĩo cultu. Aliq̃ aũt exponũt aliter. ſ. ꝙ adorabant v̾ſa facie ad ortũ ſol' oppoſito mõ q̃ȝ fiebat adoratio ĩ tẽplo. vbi fiebat v̾ſus occidẽtẽ. lȝ ꝑma expoſitio mag' ꝯſonat lr̃e ꝓcedẽti ⁊ ſeq̃nti. Cetera patẽt vſq; ibi. h ¶ Vos elegit dñs. tribũ em̃ leui elegit de⁹ ad ſeruiẽdũ ſibi: vt hr̃ Nũe. ij. Cet̃a patẽt in lr̃a. i ¶ Congregauerũtqȝ. h̃ ꝯñr deſcribit̃ mũdatio tẽpli ꝑ ſacerdoteſ ⁊ leuitas ſanctificatos/ cũ d::
k ¶ Et ſanctificati ſunt. ſ. modo ꝑdicto. l ¶ Et igreſſi iuxta mã. re. ſ. ad purgandũ tẽplũ dñi. ⁊ mod⁹ purgationis oñdit̃/ cũ d:: m ¶ Sacerdotes q̃ȝ igreſ. tẽ. do. leuite eĩ nõ poterat illuc ĩgredi: ⁊ ideo oportuit ꝙ ſacerdotes ĩmũdicias ĩtus exiſtẽtes deportarẽt extra ad locum vbi leuite poterãt accedẽ. Iõ ſb̃dit̃: n ¶ In veſtibl'o dom⁹ do. i. ĩ atrio vbi leuite poterãt ingredi. poſtea ſubdit̃ tp̃s in quo fecerũt iſtã purgationẽ/ cũ d:: o ¶ Ceperũt ãt ꝑma die mẽſis ꝑmi mũdare. In ill' em̃ dieb⁹ mũdauerũt atriũ ſacerdotes: vbi erat altare holocauſtoꝝ ⁊ mare eneũ: ⁊ cetera ad ſacrificiũ ꝑtinentia. p ¶ In die octaua eiuſdẽ menſis ⁊c. Expiauerũtqȝ templũ diebus octo. ⁊ hãc expiationẽ fecerũt ſacerdotes mõ ꝑdicto. q ¶ Et in die ſextadecima mẽſis eiuſdem quod ceperant impleuerunt ⁊c. Ex hoc patet qd̃ dictum eſt ſupra: videlicet ꝙ ſi anno primo ⁊ primo mẽſe regni ſui fecerit fieri iſta: oportet ꝙ ſacerdotes inchoauerint in die craſtina coronationis reg': quia ſextadecima die menſis compleuerũt mũdationẽ ⁊ illã fecerũt in quĩdecim diebus: ⁊ ſic ezechias in die coronationis ſue aperuit portas templi dñi: ⁊ ibidem cõgregãs ſacerdotes ⁊ leuitas iniũxit eis dictã purgationem ⁊ in craſtino inceperũt: ⁊ in hoc apparet magna laus ezechie qui ſtatim a prima die ſue coronatiõis ꝑcepit renouationem diuini cultus q̃ ꝑ pr̃em ſuum fuerat deſtruct⁹. apparet etiã ex dictis magna malicia achaz: q̃ tantũ atriũ ⁊ templũ polluerat ꝙ ſacerdotes ⁊ leuite poſuerũt quindecim dies in ei⁹ emũdatiõe. Dicit em̃ h̃ gloſa hebraica ꝙ imagines idolatrie multas affixerat in parietibus templi cũ clauis fortibus ⁊ magnis: ⁊ ideo cũ difficultate poterãt euelli. multa etiam de ꝑtinentibus ad diuinum cultum deſtruxerat que reparari oportuit anteq̃ȝ poſſet ibi diuin⁹ cultus exerceri: ⁊ ideo oportuit tantũ de tempꝰ apponi. Cetera patẽt in lr̃a. r ¶ Cõſurgẽſqȝ. Poſt tẽpli expiationẽ: h̃ ꝯñr deſcribit̃ expiatio ppl'i ꝑ hoſtiaꝝ ĩmolationẽ ꝓ pctõ. Iõ ſubdit̃: Obtuleruntqȝ ſimul tauros ſeptẽ ⁊ arietes ſeptẽ: agnos ſeptẽ ⁊ hircos ſeptẽ ꝓ pctõ. Cõſequẽter oñdit̃ ꝓ quoꝝ pctõ/ cũ d:: s ¶ Pro regno. i. rege ⁊ ꝑncipib⁹. t ¶ Pro iuda. i. ꝓ cõi ppl'o. Circa autẽ iſta ſciẽdũ ꝙ lȝ Leuit̃. iiij. ꝓ pctõ ꝑncipis non ponat̃ niſi vnus hircus offerendus ⁊ ꝓ pctõ ſacerdotis vnus vitul⁹ ⁊ ſilr ꝓ pctõ multitudinis: tamen Nũe. xv. d: ꝙ cuȝ hirco offerendo ꝓ peccato: offerebat̃ etiã vitulus cũ h̃ in holocauſtũ: ⁊ iõ illud qd̃ ponit̃ Leui. iiij. nõ excludit q̃n in ſacrificio ꝓ peccato plura offerri poſſunt ⁊ debent aliq̃ñ: maxime q̃ñ fuerat magna pctõꝝ multiplicatio: ſicut fuerat in ꝓpoſito: vt ptȝ in ꝑdictis. et ideo cũ ſepteȝ hircis oblatis ꝓ pctĩs regis ⁊ principum ⁊ ſacerdotum ⁊ leuitaꝝ ⁊ cõis populi fuerũt oblati tauri arietes ⁊ agni in eodem numero in holocauſtũ. v ¶ Pro ſanctuario. i. ꝓ ſacerdotib⁹ ⁊ leuitis ibidẽ miniſtrãtib⁹.

Applicuerũt.

A ✱ a ¶ Applicuerūtq; hir/
cos ꝛc. Ex q̄ ptz q illa oblatio
ꝑ pctō erat ꝑ peccatis oīm ſimꝉ.
b ¶ Impoſuerūtq; manus
ſuas ſup eos. Nō ſingule pſo
ne ſed aliq̄ gerentes in hoc vicē
oīm. c ¶ Cōſtituit quoq; le
uitas. Hic ꝯſequēter deſcribit
in dicta oblatione diuina lauda
tio/cū dicit: Cōſtituit quoq;
leuitas ꝛc. Nō enī in tali obla
tione inuenit preceptū in lege q
fieret talis iubilatio: ſed dauid
hoc ordinauit ꝛ ꝓphete a deo in
ſpirati. ex quo ptz q veris dei ꝓ
phetis ita credendū eſt ſicut ꝛ le
gi. Cetera patent vſq; ibi:
d ¶ Precepitq; ezechias ꝛc.
Sermonib9 dauid ꝛ aſaph vidē
tis.i.cāticis ꝛ laudib9 ab eis cō/
poſitis. e ¶ Ezechias autē.
Hic ꝯſequēter deſcribit oblatio
hoſtiarū ex deuotiōe. cū ſubdit:
f ¶ Accedite ꝛ af.vi.ꝛ lau.in
domo dn̄i. ꝛ ptz lr̄a vſq; ibi:
g ¶ Sctificauerūtq; bo.ſe.
ꝛ oues tria milia. Nō fuerūt
iſti tūc īmolati ſʒ reſeruati ad im
molandū tpe cōpetēti: ꝛ ideo tūc
dicunt ſctificati: qꝛ non poterāt
de cetō ad vſus alios applicari.
h ¶ Sacerdotes ve. pauci
erāt. Qui poſſent tūc officiū ex/
ercere: qꝛ plures eoꝝ nō erāt ſuf
ficiēter ſctificati: vt poſtea ſubdi
B tur: i ¶ Vn̄ ꝛ le.frēs eoꝝ ad
iu.eos. Licʒ enī detractio pelli
um pertineret ad ſacerdotū offi/
ciū: tn̄ leuite poterāt in hoc adiu
uare ſacerdotes in neceſſitate:
multa enim licent rōne neceſſita
tis que alias nō licerēt. ideo ſub
dit: k ¶ Donec iplerent op9:
ꝛ ſctificarent antiſtites. i. ſa
cerdotes quoꝝ plures nō erant
ſufficiēter ſctīficati: cui9 vna cau
ſa ſubdit/cū dicit: l ¶ Leuite
q̄ppe faci.ritu ſan. q̄ ſacer/
dotes. Et idō in minori tpe fue
runt purificati ꝛ ſic potuerūt iu/
uare ſacerdoteſ purificatos loco
illorū qui nōdū erāt ſufficienter
purificati. Alia cauſa fuit vt dicit
gloſa hebraica: qꝛ ſacerdotes ꝑ
ipm achaz fuerāt elōgati de hie/
ruſalē: ꝛ ideo nō venerūt ita cito
plures eoꝝ: qꝛ nō credebāt q cul
tus diuinus deberet ita cito re/
parari poſt mortē achaz: ꝛ ideo
nō fuerunt ita cito purificati.
m ¶ Letatuſq; eſt eze. ꝛc. Et
vna cauſa hui9 leticie ſubdit/cūʒ
dicit: n ¶ De re. q̄ppe. hoc
fie. placuerat. Rex enī ꝛ ppl's
nō ſolū gaudebāt de impletione
myſterij: ſed etiā de modo iplen
di.ſ.in tpe tā breui: ex quo vide/
bat magis opus diuinum q̄ hu
manū: ꝛ ſic erat ſm veritatē.

Ca. XXX

Miſit quoq; eze/
chias ad omnem
iſrael ꝛ iudā. Hic cōſequenter
deſcribit celebratio paſchalis bn̄
ficij. Celebrat enī iſtud feſtuʒ in
memoriā bn̄ficij eductiōis filioꝝ
iſrꝉ de terra egypti. Igitur circa
hāc celebrationē ezechias de ꝯſi
lio ſa

ſanguinē/ꝛ fuderūt illum ſup altare. Ma
ctauerūt etiā arietes: ꝛ illoꝝ ſanguinē ſup
altare fuderūt. Immolauerunt agnos: ꝛ
a fuderūt ſup altare ſanguinē. Applicuerūt a
hircos ꝑ pctō corā rege ꝛ vniuerſa mꝉtitu
b dine: iposuerūtq; man9 ſuas ſup eos: ꝛ imo b
lauerūt illos ſacerdotes: ꝛ aſpſerūt ſāgui
nē eoꝝ corā altari ꝑ piaculo vniūſo iſrꝉis.
Pro oī q̄ppe iſrꝉ p̄ceperat rex vt holocau
c ſtū fieret ꝛ ꝑ pctō. Cōſtituit q̄ʒ leuitas i do
mo dn̄i cū cymbalis ꝛ pſalterijs ꝛ citharis
ſm diſpoſitionē dd ꝛ gad vidētis regis et
nathā ꝓphe. Siq̄dē dn̄i p̄ceptū fuit ꝑ ma
nū ꝓphaꝝ ei9. Steterūtq; leuite tenētes or
gana dd ꝛ ſacerdotes tubas: ꝛ iuſſit ezechi
as vt offerrēt holocauſta ſup altare. Cūq;
offerrent holocauſta: ceperūt laudes cane/
re dn̄o: ꝛ clāgere tubis atq; i diuerſis orga
nis q̄ dd rex iſrꝉ repperérat cōcrepare. Oi
āt turba adorāte: cātores ꝛ hi q̄ tenebāt tu
bas erāt i officio ſuo donec cōpleret holo
cauſtū. Cūq; finita eēt oblatio: icuruat9 eſt
d rex ꝛ oēs q̄ erāt cū eo ꝛ adorauerūt. Prece/
pitq; ezechias ꝛ p̄ncipes leuitꝉ vt laudarēt
dn̄m ſmōib9 dd ꝛ aſaph vidētꝉ: q̄ laudaue
runt eum magna leticia: ꝛ incuruato genu
e adorauerūt. Ezechias aūt etiā hec addidit:
f Impleſtis man9 vr̄as dn̄o. Accedite ꝛ of/
ferte victimas ꝛ laudes i domo dn̄i. Obtu
lit q̄ vniuerſa mꝉtitudo hoſtias ꝛ laudes et
holocauſta mēte deuota. Porro nūer9 ho
locauſtoꝝ q̄ obtulit mꝉtitudo hic fuit. Tau
g ros. lxx. arietes. c. agnos. cc. Sctificauerūt
q; dn̄o boues ſexcētos et oues tria milia.
h Sacerdotes vō pauci erāt nec poterāt ſuf
ficere: vt pelles holocauſtorū detraherēt.
i k Vn̄ ꝛ leuite frēs eoꝝ adiuuerūt eoſ donec
l iplerent op9: ꝛ ſctificarent antiſtites. Leuite
q̄ppe faciliori ritu ſctificāt q̄ ſacerdotes.
Fuerunt igit holocauſta plurima: adipes
pacificoꝝ: ꝛ libamia holocauſtoꝝ: ꝛ cōple
m tus eſt cult9 dom9 dn̄i. Letatuſq; ē ezechias
ꝛ oīs ppl's: eo q miſteriū dn̄i eſſet expletū.
n De repente q̄ppe hoc fieri
placuerat. Ca. XXX
o Miſit q̄ʒ ezechias ad oēʒ iſrꝉ †
ꝛ iudā: ſcripſitq; epl'as ad
ephraim ꝛ manaſſē: vt vēirēt ad domū dn̄i
i hierꝉm: ꝛ facerēt phaſe dn̄o deo ſuo. Ini p
to q̄ ꝯſilio regꝉ ꝛ p̄ncipū ꝛ vniuerſi cet9 hie
ruſalē: decreuerūt vt facerēt phaſe mēſe ſe q
cūdo. Nō ei occurrerāt facere i tpe ſuo: qꝛ r
ſacerdotes q̄ poſſent ſufficere ſctificati nō s
fuerāt: ꝛ ppl's nōdū ꝯgregat9 fuerat i hieru t
ſalē. Placuitq; ſmo regi ꝛ oī mꝉtitudini: ꝛ v
decreuerūt vt mitterēt nūcios i vniuerſū iſrꝉ x
de berſabee vſq; dan vt venirēt et facerēt

lio ſacerdotum diem inſtituit. ſe/ C
cundo ad hoc populuʒ inuitauit/
ibi: Placuit. tertio ſolenniter ce/
lebrauit/ibi: Congregatiq; ſunt.
Circa primū dicit: p ¶ Inito
ergo conſilio regis ꝛ princi/
pū ꝛ vniuerſi cetus hieruſa/
lem. Ita eſt in hebreo et in libris
correctis. aliqui enī libri male ha
bent iſrael. q ¶ Decreuerunt
vt facerēt phaſe mēſe ſecun/
do. Quia precipit Nume. ix. q
ſi aliqui ſint īpediti celebrare pha
ſe mēſe primo. xiiij. die mēſis vt p̄
cipitur Exo. xij. q faciant mēſe ſe/
cūdo quardecima die menſis. rex
autē ꝛ totus populus p̄mo menſe
fuit legitime impeditus: qꝛ ſacer/
dotes nō cōpleuerunt purgatio/
nem templi ante diē ſextādecimā
illius menſis: vt patʒ ex dictis ca.
precedētis: ꝛ ideo nō potuerūt ce
lebrare paſcha illo mēſe: quia in il
la celebratione debent offerri ſa/
crificia ſolēnia in templo dn̄i que
offerri nō poterant ante purgati/
onem tēpli. Alia etiā cauſa expri/
mit/cū dicit: r ¶ Quia ſacer/
dotes qui poſſent ſufficere.
Pro tanta ſolēnitate. s ¶ Sā/
ctificati nō fuerāt. Et ideo da/
to q templū fuiſſet ante purgatū:
tamē oportebat differri celebrati/
onē paſche ꝓpter inſufficientiā ſa
cerdotū. Tertia etiam cauſa addi
tur/cū dicit: t ¶ Et ppl's non/
dū cōgregatus fuerat in hie
ruſalē. Qui tn̄ debebat cōgrega D
ri in ſolēnitate paſchali. Ter enī
in anno debebāt omēs maſculi cō
parere in hieruſalem coram do/
mino: vt habet Exo. xxxiij. ſcʒ in fe
ſtis paſche pentecoſtes ꝛ taberna
culorū: diſpēſabatur tamē de duo
bus vltimis feſtiſ cū illis qui erāt
remoti a hieruſalē nō autē de pri/
mo: ꝛ ideo nō potuerunt congre/
gari ita cito de longinquis parti/
bus a hieruſalē. Itē non poterat
īmolari phaſe niſi in hieruſalem:
vt habet Deutero. xvj. Et qꝛ tem
pore achaz iſte ſolennitates ceſſa/
uerāt: ꝓpter quod nō veniſſet po
pulus remotus niſi fuiſſet per lit/
teras ezechie mandatū: ꝓpter qd
venit tardius. v ¶ Placuitq;
ſermo regi ꝛc. Hic ꝯſequenter
deſcribit inuitatio ppꝉi ad diē pa/
ſche determinatū: ꝛ hoc ꝑ lr̄as re
gis miſſas non ſolū ad illos de re
gno ſuo: ſed etiā ad illos qui erāt
in toto regno iſrꝉ. ideo dicit:
x ¶ Vt mitteret nuncios in
vniuerſum iſrꝉ de berſabee
vſq; dā vt ve. ꝛc. Termini ſūt
totius terre ꝓmiſſiōis ſm ſuā lon
gitudinē: vt frequēter dictum eſt.
✱ Multi enī ſe
Moraliter. † ¶ Miſit quo/
q; ezechias ad omnē iſrael ꝛ
iudā. Per ezechiā ſignificat do/
minus noſter ieſus chriſtus vt pre
dictum eſt: ꝛ ſic per nūcios ab eo
miſſoſ intelliguntur apꝉi alijq; diſci
puli chriſti ad predicandū euange
liū per orbē ab eodē miſſi. Mat.
vlti. d. Euntes in mundū vniuer/
ſum p̄dicate euāgeliū oī creature.
I ✱ Perrexerūtq;

Moraliter

E phaſe dño deo iſrl̃ in hierl̃m. Multi eni nõ a
fecerũt ſicut in lege ꝓceptũ eſt. Perrexerũt †
qꝫ curſores cũ eplĩs ex regis imperio ⁊ pͥn
cipũ eius in vniuerſum iſrael et iudã iuxta
id quod rex iuſſerat ꝓdicantes: Filij iſrael b
reuertimini ad dñm deũ abraã ⁊ iſaac ⁊ iſrl̃
⁊ reuertet̃ ad reliquias que effugerunt ma c
nus regiſ aſſyrioꝝ. Nolite fieri ſicut patres
veſtri et fratres qui receſſerũt a dño deo pa
trũ ſuoꝝ: ⁊ tradidit eos in interitũ vt ipi cer
nitis. Nolite indurare ceruices vr̃as ſicut
patres vr̃i. Tradite man⁹ vr̃as dño ⁊ veni d
te ad ſanctuariũ ei⁹: qḋ ſctificauit in eternũ
Seruite dño dõ patrũ vr̃oꝝ ⁊ auertet̃ a vo
bis ira furoris ei⁹. Si eni vos reuerſi fueri
tis ad dñm ⁊ frẽs veſtri ⁊ filij habebũt miſe
ricordiã corã dñis ſuis q̃ illos duxerũt ca
ptiuos: ⁊ reuertent̃ in terrã hãc. Pius eni ⁊
clemẽs eſt dñs de⁹ veſter ⁊ nõ auertet faciẽ
ſuã a vob̃: ſi reuerſi fuerit᷑ ad eũ. Igit̃ curſo
res ꝑgebãt velociter de ciuitate in ciuitatẽ ꝑ
terrã ephraim ⁊ manaſſe vſqꝫ ad ȥabulõ: il e
lis irridẽtib⁹ ⁊ ſubſannãtib⁹ eos. Attamẽ q̃ f
dã viri ex aſer ⁊ manaſſe et ȥabulõ acq̃eſcẽ
tes ꝯſilio venerũt hierl̃m. In iuda ṽo facta g
eſt man⁹ dñi: vt daret eis cor vnũ: ⁊ facerẽt
ſm̃ ꝓceptũ reg᷑ ⁊ pͥncipũ ṽbũ dñi Cõgrega h
tiqꝫ ſũt i hierl̃m ppl̃i mlt̃i vt facerẽt ſolẽnita
tẽ aȥymoꝝ in mẽſe ſcdo. Et ſurgẽtes deſtru
F xerũt altaria q̃ erãt in hierl̃m atqꝫ vniuerſa i
q̃b⁹ idolis adolebat̃ incẽſũ ſubuertẽtes: ꝓie
cerũt i torrẽtẽ cedrõ. Immolauer̃t aũt pha
ſe decimaq̃rta die mẽſis ſcdi. Sacerdotes i
q̃ȝ atqꝫ leuite tãdẽ ſctificati obtulerũt holo
cauſta i domo dñi. Steterũtqꝫ i ordine ſuo
iuxta diſpoſitionẽ ⁊ legẽ moyſi homis dei.
Sacerdotes ṽo ſuſcipiebãt effundẽdũ ſan k
guinẽ de manib⁹ leuitaꝝ: eo ꝙ multa turma l
ſctificata nõ eſſet: ⁊ idcirco imolarẽt leuite
phaſe his q̃ nõ occurrerãt ſanctificari dño.
Magna etiã ꝑs ppl̃i de ephraim ⁊ manaſ
ſe ⁊ iſachar ⁊ ȥabulon q̃ ſctificata nõ fuerat
comedit phaſe: non iuxta qḋ ſcriptũ eſt: Et m n
orauit ꝓ eis eȥechias / dicẽs: Dñs bon⁹ ꝓpi o
tiabit̃ cũct᷑ q̃ in toto corde req̃rũt dñm deũ
patrũ ſuoꝝ: ⁊ nõ imputabit eis ꝙ min⁹ ſan
ctificati ſunt. Quẽ exaudiuit dñs ⁊ placat⁹ p
eſt pplo. Feceruntqꝫ filij iſrl̃ qui inuẽti ſunt
in hierl̃m ſolennitatẽ aȥymoꝝ ſeptẽ dieb⁹ in q
leticia magna: laudãtes dñm ꝑ ſingulos di
es. Leuite quoqꝫ et ſacerdotes ꝑ organa q̃
ſuo officio ꝯgruebãt. Et locut⁹ eſt eȥechias
ad cor oim leuitarũ q̃ habebãt intelligentiã
bonã ſuꝑ dñm: ⁊ comederũt ſeptẽ dieb⁹ ſo
lennitatis imolãtes victimas pacificorũ: et
laudãtes dominũ deum patrũ ſuorũ. Pla r
cuitqꝫ vniuerſe multitudini vt celebrarent

✻ a ¶ Multi eni nõ fecerãt ⁊c. videlicet quolibet anno: q̃ tpe B
achaȥ nõ veniebat ppl̃s ad hanc ſolẽnitatẽ: q̃ q̃tum poterat cultũ
dei remouerat. b ¶ Predicãtes. vt reuertent̃ ad deum ⁊ eius
cultũ: ⁊ maxie in ſolẽnitate paſchali iminente. c ¶ Et reuertet̃ ad
reli. ⁊c. re. aſſy. q̃ vna pars ppl̃i iſrael iã erat captiuata ꝑ theglath
phalaſar regẽ aſſirioꝝ ⁊ trãſlata in aſſyrios: vt habet̃. iiij. Reg. xv
d ¶ Tradite ma. ve. do. ꝓmittẽdo ꝙ ei ſeruiatis fideliter: ⁊ hoc
nõ ſolũ ꝓficiet vobis ſed etiã amicis vr̃is iã in captiuitatẽ ductis. iõ
ſubdit̃: Si eni vos reuerſi fueritis ad dñm: frẽs vr̃i ⁊ filij habebũt
miſcdiam corã dñis ſuis. e ¶ Illis irridẽ. ⁊ ſubſan. erãt eni iã
habituati in idolatria: ⁊ ideo irridebãt ammonitionẽ de cultu dei.
f ¶ Attamẽ q̃dẽ vi. ex aſer ⁊ ma. ⁊c. q̃ inter illos de regno iſrl̃
remãſerãt aliq̃ viri boni q̃ nõ coluerãt idola: ſm̃ ꝙ dixit dñs ad he
liã. iij. Reg. xix. d. Et reliquã mihi in iſrl̃ ſeptẽ milia viroꝝ quoꝝ ge
nua nõ ſũt curuata añ baal. g ¶ In iuda ṽo ⁊c. a deo eni ſpecia
liter factũ eſt ꝙ oẽs vnanimiter aſſentirẽt ordinatiõi regis de cele
bratiõe paſchali. h ¶ Cõgregatiqꝫ i hie. Hic ꝯñr deſcribit̃ ip̃i⁹
paſche ſolẽnis celebratio. ⁊ ſcdo ſuꝑ h̃ additio / ibi: Placuitqꝫ. Cir
ca p̃mũ p̃mo ponit̃ idolatrie deſtructio q̃ ipediebat diuinũ cultũ: q̃ D
p̃mo remouẽda ſũt ipedimẽta: ⁊ h̃ ẽ qḋ d̃r: Et ſurgẽtes deſtruxerũt
alta. ⁊c. ⁊ ſcdo ſb̃dit̃ paſche celebratio / cũ d̃r: Immolauerũt aũt pha
ſe ⁊c. i ¶ Sacerdotes ⁊c. tãdẽ. dic̃ tãdẽ: q̃ multi eoꝝ tardauer̃t
venire in hierl̃m rõnib⁹ dictis ca. p̃ce. k ¶ Sacerdotes ṽo ⁊c.
Exo. xij. vbi p̃cipit̃ imolatio agni paſchalis: nõ d̃r ꝙ h̃ fieret ꝑ leui
tas: q̃ fiebat in q̃libet domo. dũ tñ ſufficeret ad eſum agni: ⁊ iõ illa
imolatio fiebat a patrefamilias dom⁹: verũtñ q̃ multi de pplo q̃ ve
nerãt in hierl̃m nõ erant purificati: ⁊ iſta imolatio debebat fieri ab
hoie mũdo: iõ leuite q̃ iã erãt purgati de mãdato reg᷑ imolauerũt ꝓ
illis q̃ iã nõ erãt ſufficiẽter mũdati: ⁊ ſic ꝑtẽ ſanguinis effundẽdã in
altari holocauſtoꝝ portauer̃t ſacerdotib⁹: ⁊ h̃ eſt qḋ ſb̃dit̃: l ¶ Eo
ꝙ multa tur. ⁊c. i. nõ poterãt ſctificari dño. vñ ſubdit̃: m ¶ Co
medit pha. ⁊c. q̃ debebat comedi tm̃ a mũdis: ſȝ tũc fuit diſpẽſa
tum cũ iſtis de comeſtiõe: nõ aũt de imolatiõe: q̃ maior purificatio
req̃rebat̃ in imolãtib⁹ q̃ꝫ in comedẽtib⁹ tm̃: ſicut ⁊ in noua lege ma
ior ſctĩtas req̃rit̃ in ſacerdote ꝯſecrãte q̃ꝫ in pplo cõicante. n ¶ Et
ora. ꝓ eis eȥe. vt talis defect⁹ ſufficiẽtis purificatiõis nõ noceret
eis: ipediẽdo ſacri effectũ. p ¶ Quẽ exau. do. in libro de hebrai
cis q̃ſtiõib⁹ d̃r ꝙ iſta exauditio fuit ꝑcepta ꝑ h̃ ꝙ imũdi al̃s comedẽ
tes agnũ paſchalẽ ſubito moriebãt̃: ſȝ tũc nõ fuerũt mortui: ſȝ h̃ nõ
videt̃ rõnabil̃r dictũ: q̃ ſic eȥechias ⁊ ppl̃s tẽptaſſet dñm: ⁊ iõ ma b
gis dicẽdũ ꝙ ꝓpt̃ neceſſitatẽ ⁊ ppl̃i deuotionẽ fuit cũ eis diſpẽſatũ:
tꝑe eni neceſſitat᷑ aliq̃d fuit licitũ ꝯtra legalia qḋ tñ al̃s nõ eſſet: ſic
dd̃ ⁊ viri ei⁹ comederũt panes ꝓpoſitiõis licite. ſm̃ ꝙ dic̃ ſaluator
Mat. xij. ⁊ eodẽ mõ põt hic dici: q̃ iſti erãt i tali ſtatu ꝙ nõ poterãt
vltra tardare ad comedẽdũ phaſe. ſ. q̃rtadecima die mẽſis ſcdi. Sil̃r
cult⁹ interior q̃ cõſiſtit in fide ⁊ deuotiõe bñ ſupplet aliquẽ defectũ
q̃ ꝯſiſtit in exteriori cultu: maxime q̃ ſacr̃a legis nõ erãt accepta niſi
ex fide ⁊ deuotiõe ſuſcipiẽtiũ: ⁊ iõ lȝ iſti nõ eſſent ſufficiẽter purgati
ab aliq̃ imũdicia reſpiciẽte cultũ exteriorẽ: vtpote ex tactu alicui⁹ rei
imũde vel hmõi: tñ ꝓpter fidẽ ⁊ deuotionẽ ad comeſtionẽ agni pa
ſchalis ſupplẽtẽ hmõi defectũ fuit cũ eis diſpenſatũ: ⁊ h̃ eſt ꝙ dixit
eȥechias. o ¶ Dñs bo. ſeptẽ dieb⁹ ꝓ feſto paſchali qḋ tm̃ debebat
durare: vt h̃r Exo. xij. q ¶ In leticia ma. q̃ nõ ꝓcedebat ex diſſo
lutione ſȝ ex deuotiõe. iõ ſubdit̃: Laudãtes deũ ꝑ ſin. dies. Et
ſequit̃: r ¶ Placuitqꝫ. Hic ꝯñr deſcribit̃ ad p̃dictã ſolẽnitatem
✻ additio: quia

✻ † ¶ Perrexerũtqꝫ cur. cũ eplĩs ⁊c. Per q̃s ſignificat̃ ſolli M
cita ꝓmptitudo aploꝝ alioꝝqꝫ diſciploꝝ adimplẽdũ xp̃i mãdatũ: qḋ
ptȝ ex h̃ ꝙ a tꝑe aploꝝ p̃dicatũ fuit euãgeliũ vt vid̃r ꝑ orbẽ vniũſũ:
nã ab hierl̃m q̃ eſt in medio climate t̃re habitabilis exierũt apl̃i alij
qꝫ diſcipuli ad p̃dicãdũ ꝑ orbẽ euãgeliũ: ⁊ adhuc viuẽte Petro p̃di
catũ fuit v̾ſus occidẽtẽ vſqꝫ ad mare occeanũ: qḋ eſt termin⁹ terre
habitabilis: qḋ ex h̃ apparet q̃ ſenonis eſt q̃dã eccl̃ia q̃ vocat̃ ſancti
Petri viui: eo ꝙ ipſo viuẽte fuit p̃mo ꝯſtructa ꝑ ſctm̃ Sauinianũ ⁊
ꝑ alios eius ſocios fuit p̃dicata fides in partib⁹ mari ꝓpinq̃orib⁹: ⁊
ſicut viuẽte Petro ſic p̃dicatũ fuit euãgeliũ v̾ſus occidẽtẽ: ita ꝓba
biliter d̃r ex p̃dict᷑ ꝙ p̃dicatũ fuerit ſil̃r in alijs ꝑtib⁹ orbis. e ¶ Il
lis irridẽ. ⁊c. Per ꝙ ſignificat̃ ꝙ nõ oẽs crediderũt ad diſcipuloꝝ
xp̃i p̃dicationẽ: ſed multi itulerũt eis vituperia magna ⁊ plurimis
eoꝝ etiã mortẽ: quoꝝ imitatores ſunt q̃ ꝑſequunt̃ p̃dicatores verita
tis ⁊ p̃dicationẽ eoꝝ deridẽt. f ¶ Attamẽ q̃dã vi. ⁊c. Per q̃s ſi
gnificati fuerũt illi q̃ deuote ſuſceperũt fidẽ: ⁊ ſic venerũt in hierl̃m
que in allegorico ſenſu ſignat eccleſiã militãtẽ vt facerẽt ſolẽnitatẽ
aȥymoꝝ. ſ. in aȥymis ſinceritatis ⁊ veritatis: ꝓut docet Apl̃s. i. Co
rinth. v. b. l ¶ Sacerdotes q̃ȝ atqꝫ le. ⁊c. Per q̃s oſtendit̃ ꝙ
miniſtri eccl̃ie mũdi ⁊ puri p̃ ceteris debẽt eſſe ad offerẽdũ euchari
ſtie ſacrm̃. n ¶ Et orauit ꝓ eis eȥe. Per qḋ ſignificat̃ ꝙ dei fi
lius incȝtũ homo ꝓ mẽbris ſuis infirmis orat patrẽ.

A * dditio:q₂ celebrauerūt. vij.dieb⁹ aliīs ad qđ nō tenebāt.
a ¶ Mille tauros ⁊c. Iſta offerebantur in hoſtias pacifi/
cas q̄ magna ps erat offerētiū: ⁊ de iſtis comedit ppl's illis
ſeptē ... b⁹ poſtq̄ obtulerāt ſacrificia ⁊ laudes ⁊ orōnes dño
oī die. b ¶ Factaq̄ ē grādis ce.⁊c. Licȝ enī maior ppl's
aliqñ ꝯueniſſet tñ nō erat tā
ta exultatio: q₂ non erat ibi
aliq̄ nouitas: eo ꝙ q̄libet an
no celebraretur paſcha tēpe
ſuo: ſȝ q₂ achaȝ clauſit ianu/
as tēpli: ⁊ ſic plurib⁹ annis
hec celebritas ceſſauit: ꝓpt̄
qđ qñ eȝechias eā renouauit
fuit maior exultatio: q₂ no/
ua placent ⁊ delectant.
c ¶ Peruenitq̄ orō ⁊c. i.
fuit exaudita corā đo: ⁊ vt ħ
dicit glo. hebraica fuit ħ ꝑce
ptū eo ꝙ rex ⁊ ꝓncipes. ppl's
leuite ⁊ ſacerdotes valde ꝓ
ſperati ſunt in opibus ſuis.
¶ In ca. xxx. vbi đ₂ ī poſtil.
Comedit phaſe nō iuxta qđ
ſcriptū eſt: q₂ debebat come
di tm̄ a mūdis.

Additio.

Exo. xij. vbi đ₂ de
imolatiōe ⁊ comeſtiōe agni
paſchalis: nulla fit mētio de
hoc ꝙ reqrat purificatio in
imolātibus paſcha: indiffe/
rēter ei dicit: Immolabitq̄
eū tota mltitu'do filioꝝ iſrl'.
Ex q̄ patȝ ꝙ nō reqrebat ꝙ
eſſet purificat⁹: ꝓut đ₂ in po
ſtil. nec aliq̄d hmōi: ſȝ tm̄ in
comeſtiōe fit mētio de mūdi
cia: circūciſiōe ⁊ aſſignatiōe
⁊ hmōi. Siſitudo aūt q̄ idu
cit de noua lege nō videt va
lere: ſacerdos enī ꝯſecrans
repñtat xp̄m q̄ eſt ꝓncipalis
actor: vt ipa v̄ba ꝯſecratōis
B demōſtrāt: ſȝ imolās agnuȝ
paſchalē nō repñtabat xp̄m
ſȝ poti⁹ figurabat ꝙ xp̄s im
molandus erat ꝓ multitudi
ne filioꝝ iſrl'.
¶ Replica ſup ꝓmo ⁊ decīo
ꝓmi libri: ſup ⁊ ſeptīo ⁊ tri/
ceſimo ſcđi paralipomenō.

Replica.

ſequit: In libriſ
Paralip. pauca tāgit Bur.
id qđ de origine hebreo. tā/
git. i. ca. Cor. vide Geñ. x.
qđ tāgit circa. x. ca. de ſalua
tione vel dānatione Saul. vide. i. Reg. vlt. Qđ aūt tāgit cir
ca. vij. ca. ſcđi li. de feſto collecte ſiue cet⁹. vide. š. Leui. xxiij.
Sed ꝯtra illud qđ tāgit de. xxx. ca. vbi poſtillator dicit imolā/
tes paſcha eſſe debere mūdos: cū comedētib⁹ fuit diſpēſatū:
q₂ nō tāta reqrit mūdicia ī comedēte / ſicut ī imolāte: ponēs ex
emplū de euāgelio: vbi reqrit maior ſctītas in ſacerdote ꝯſe/
crāte q̄ in pplo comedēte: obijcit Burgē. ꝙ nō đ₂ de mūdicia
imolātis: ſȝ hoc eſt ꝯ clarū textū. Obijcit etiā ꝯ ſilitudinē: q₂
ꝯſecrās repñtat xp̄m: nō aūt imolās: ſȝ hoc eſt falſum: q₂ obla
tio repreſentat chriſtū ⁊ agnū nō ſacerdos offerēs: q̄uis enī
ꝓferat verba chriſti. hoc eſt miſterialiter: ex hoc nō repſentat
chriſtū oblatū: ſed potius imolātē: ꝑ illa enī verba iterat quo
tidie oblatio. Cetera patēt.

etiā alios dies ſeptē: quod ⁊ fecerūt cū ingēti gau
dio. Eȝechias autē rex iuda ꝓbuerat multitudini
mille tauros: ⁊ ſepteȝ milia ouium. Principes v̄o
dederunt pplo tauros mille / ⁊ oues decem milia. a
Sctificata eſt ḡ ſacerdotū plīma mltitudo / ⁊ hila
ritate ꝑfuſa oīs turba iuda / tā ſacerdotū ⁊ leuitaꝝ
q̄: vniuerſe frequentie q̄ venerat ex iſrl': proſelyto
rū q̄ȝ de terra iſrl' ⁊ habitātiū in iuda. Factaq̄ eſt b
grādis celebritas in hierl'm / q̄lis a dieb⁹ ſalomōis
filij dđ regis iſrl' nō fuerat in ea vrbe. Surrexerūt
aūt ſacerdotes atq̄ leuite / bñdicētes pplo: ⁊ exau
dita eſt vox eoꝝ: peruenitq̄ oratio in habitacu/ c
lum ſanctū celi.

Ca. XXXI

O(Unque) hec fuiſſent rite celebrata: egreſ d
ſus eſt oīs iſrl' q̄ inuēt⁹ fuerat in vrbib⁹
iuda: ⁊ fregerūt ſimulacra: ſucciderūt
q̄ lucos / demoliti ſūt excelſa ⁊ altaria deſtruxerūt
nō ſolū de vniuerſo iuda ⁊ beniamin: ſȝ ⁊ đ ephra
im q̄ȝ ⁊ manaſſe / donec penit⁹ euerterēt. Reuerſi
q̄ ſūt oēs filij iſrl' in poſſeſſiōes et ciuitates ſuas.
Eȝechias v̄o ꝯſtituit turmas ſacerdotales ⁊ leuiti
cas ꝑ diuiſiōes ſuas: vnūquēq̄ in officio ꝓꝓo tā
ſacerdotū videlȝ q̄ leuitaꝝ / ad holocauſta ⁊ ad pa
cifica vt miſtrarēt ⁊ ꝯfiterēt: canerētq̄ in portis ca e
ſtroꝝ dñi. Pars aūt regl' eoꝝ erat vt đ ꝓꝓa ei⁹ ſub f
ſtātia offerret holocauſtū mane ſp ⁊ veſpe: ſabba
tis q̄ȝ ⁊ calēdis ⁊ ſolēnitatib⁹ ceterl': ſic ſcriptū eſt
i lege moyſi. Precepit etiā pplo habitātiū hierl'm g
vt darēt ꝑtes ſacerdotib⁹ ⁊ leuitl': vt poſſēt vacare h
legi dñi. Qđ cū ꝑcrebruiſſet in aurib⁹ multitudis:
plurimas obtulere ꝓmitias / filij iſrl' frumēti / vini ⁊ i
olei: mellis q̄ȝ ⁊ oīm q̄ gignit hum⁹ decimas obtu k l
lerūt. Sȝ ⁊ filij iſrl' ⁊ iuda q̄ habitabāt in vrbib⁹ iu
da / obtulerūt decimas boū ⁊ ouiū: decimaſq̄ ſctō m
rū q̄ vouerāt dño deo ſuo: atq̄ vniuerſa portātes
fecerūt aceruos plurimos. Menſe tertio ceperūt n

O(Unque) hecfuiſ. ⁊c. Hic ꝯñr ſub eȝec/ Ca. XXXI C
chia deſcribit reꝑatio ſacerdotalis miſterij. Circa qđ Diuiſio
ꝓmo deſcribit idolatrie deſtructio / cū đ₂: Fregerūt ſi/
mu. ⁊c. ⁊ ħ rōnabilr: q₂ ꝓmo debēt remoueri īpedimēta ſacer/
dotal' miſterij ⁊ hmōi ſūt oīa ad idolatriā ꝑtinētia. ſcđo deſcri
bit reꝑatio ſacerdotal' miſte/
rij / cū đ₂: Eȝechias autē. vbi
eȝechias ꝓmo ſacerdoteſ ⁊ le
uitas ī officijs ſuis reſtituit.
ſcđo de victualib⁹ eis ꝓuidit
ibi: Precepit etiā. t̄tio đ ꝓcu
ratorib⁹ in iſtis ordīauit / ibi:
Fuit aūt ꝑ. Sñia prime ꝑtis
ꝑtȝ in lr̄a vſq̄ ibi: e ¶ Ca/
nerētq̄ i p. ⁊c. Caſtra dñi
hic dicūt atria ſacerdotū vbi
habitabāt ſacerdotes / ianito
res ⁊ alij qui cuſtodiebāt tē/
plū. f ¶ Pars āt re. ⁊c. ho
locauſtū ſp māe ⁊ veſpe. i. iu
ge ſacrificiū ⁊ cet̄a q̄ ſequūt:
⁊ ħ fecit eȝechias ex ꝓpria de
uotione: q₂ tota cōitas debe
bat talia miſtrare. g ¶ Pre
cepit e. po. Hic ꝯñr deſcri
bit q̄lit eȝechias ꝓuidit eis
de victualib⁹ / cū đ₂: Prece/
pit e. po. ha. hie. vt da. p.
ſa. ⁊ le. ſ. decimas ⁊ ꝓmitias
q̄ erant aſſignate eis ꝑ legē.
h ¶ Ut poſ. va. le. dñi. vi
delȝ ſtudendo / docēdo / tēplū
officiādo. iſtud enī ſp fuit ob
ſeruatū apud oēs ꝙ illi q̄ in/
tēdebāt ſtudio ⁊ cultui diuīo
acciperēt neceſſaria victus a
pplo: ꝓpter qđ etiā ſacerdo/
tes egypti tꝑe famis nō fue/
rūt cōpulſi vēdere poſſeſſio/
nes ſuas ſicͭ alij: q₂ ipis ſtatu
ta cibaria ex horreis publiciſ
ꝓbebāt: vt hr̄ Geñ. xlvij. ca.
i ¶ Plurimas ob. ꝓ. quā
titas aūt ꝓmitiaꝝ nō fuit de/
termīata in lege: ſȝ ꝓmo fuit D
facta volūtarie ꝯm deuotōeȝ
dātiū: poſtea v̄o ꝓpter auari
ciā creſcētē: q₂ mlti parū aut
nihil dabāt. ꝑ ſapiēteſ hebre
orū fuit determīatū ꝙ ad mi
nus ſexageſima ps daret. il/
li tñ q̄ erāt magis deuoti da
bāt q̄drageſimā: medij vero
q̄nquageſimā. ⁊ hoc idē dici
tur in collationib⁹ patrū col/
latōe ꝓma Theone abbatiſ.
k ¶ Mellis quoq̄. Licet
de melle nō poſſet fieri oblatio q̄ tota vel ꝯm partē cremaret
ſup altare: vt hr̄ Leui. ij. tñ inde debebāt dari ꝓmitie cedētes
in vſum ſacerdotū. Hebrei tñ dicūt ꝙ noīe mellis intelligunt
hic dulces fructus: vt dactili / ficus ⁊ hmōi. l ¶ Et omnium
que gignit humus. Dicit aūt Ra. Salo. ſup Deu. xxvi. ꝙ
pri[m]itie q̄tū ad terrenaſcētia dabant tm̄ de ſeptē rebus. ſ. fru
mento / hordeo / vinea / oliua / malogranato / ficu ⁊ palma: tamē
poterāt hoīes de alijs dare ex ſpeciali deuotōe: ⁊ ſic factū fuit
hic. m ¶ Decimaſq̄ ſanctoꝝ. ꝯm hebreos iſte ſūt decime
ō le e dabāt ſacerdotibus de decimis q̄s receperāt a pplo:
vt habet Num. xviij. ca. n ¶ Menſe tertio ceperūt acer
uo. ia. funda. i. principia que ſubſunt illis q̄ ſuꝑapponunt.
* Interrogauitq̄

Moraliter. d ¶ Cunq̄ hec fuiſſent rite celebrata Moraliter
egreſſus eſt omis populus iſrael ⁊ fregerunt ſimula
cra ⁊c. Iſta vero fractio ſimulacroꝝ facta poſt ſolennitatē aȝy
morū: figura fuit deſtructionis idolatrie per orbē ad predica/
tionem apoſtolorum populis credentibus iam admiſſis ad eu
chariſtie ſacramentū ſicut fuerat predictū Zacharie. xiij. a. In
die illa dicit dominus exercituum diſperdam nomina idolo/
rum de terra. Et nos videmus eſſe completum.

Glo. ordi.

B O(Unque) hec fuiſſent ⁊c. Frege/ Ca. XXXI
runt ſimulacra. Poſt aduentū ſaluatoris nō ſolū
in hieruſalē ⁊ in iuda ſed in cūctis nationib⁹ orbis de
ſtructa eſt idolatria ⁊ diaboli corruit ſuperbia: ⁊ creſcente nu
mero fideliū decreſcit cultura demonioꝝ: donec in fine mun/
di obruat mors nouiſſima: ⁊ regnabit dñs ſolus in die illa.
Obtura.

E aceruoꝝ iacere fundamēta: ⁊ menſe ſeptimo cōpleuerūt eos. Cūq; ingreſſi fuiſſent ezechias ⁊ ꝑncipes eius: viderūt aceruos, ⁊ bndixerunt dño ac pplo iſrl. Interrogauitq; ezechias ſacerdotes ⁊ leuitas cur ita iacerēt aceruiꝰ. a
Reſpōdit illi azarias ſacerdos pmꝰ de ſtirpe ſadoch, dicēs: Ex quo ceperūt offerri pmitie in domo dñi: comedimꝰ ⁊ ſaturati ſumꝰ: ⁊ remāſerūt plurima: eo ꝙ bndixerit dñs pplo ſuo. Reliquaꝝ autē copia eſt iſta quā cernis. b c d
Precepit igit ezechias: vt ꝑpararēt horrea in domo dñi. Q̃ď cū feciſſent, intulerūt tā pmitias q̃ decimas: et q̃cunq; vouerāt fideliter. Fuit aūt ꝑfectꝰ eoꝝ chonenias leuita ⁊ ſemei frater eiꝰ ſcďs. Poſt quē iehihel ⁊ azarias ⁊ naath ⁊ aſahel ⁊ hierimoth: iozabath q̃z ⁊ helihel ⁊ ieſmachias ⁊ maath ⁊ banaias, ꝑpoſiti ſub manibꝰ chonenie ⁊ ſemei fratrl eiꝰ: ex impio ezechie regis, ⁊ azarie pōtificis domus dñi ad q̃s oia ptinebāt. Chore v̄o filiꝰ iemna leuites, ⁊ ianitoꝛ oꝛiētalis poꝛte: ꝑpoſitus erat his q̃ ſponte offerebant dño: pmitijſq; ⁊ ꝯſecratl in ſanctaſctoꝝ. Et ſub cura eiꝰ eden ⁊ beniamin: ieſue ⁊ ſemeias. Amarias q̃z ⁊ ſechemas i ciuitatibꝰ ſacerdotū: vt fideliter diſtribuerēt fratribꝰ ſuis ptes, minoribus atq; maioꝛibꝰ: exceptis maribꝰ ab annis tribus ⁊ ſupꝛa: cunctis qui ingrediebant templū dñi. Et quicq̃d ꝑ ſingulos dies conducebāt in miniſterio, atq; obſeruationibus iuxta diuiſiones ſuas: ſacerdotibꝰ ꝑ familias, ⁊ leuitis a viceſimo anno ⁊ ſupꝛa ꝑ oꝛdines et turmas ſuas: vniuerſeq; multitudini tam vxoꝛibꝰ q̃ liberis eoꝝ vtriuſq; ſexus fideliter cibi de his q̃ ſanctificata fuerāt ꝑbebant. Sed ⁊ filioꝝ aaron ꝑ agros ⁊ ſuburbana vrbium ſingularū diſpoſiti erāt viri: qui partes diſtribuerēt vniuerſo ſexui maſculino de ſacerdotibꝰ ⁊ leuitl. Fecit ergo ezechias vniuerſa q̃ diximꝰ in omi iuda. Opatuſq; eſt bonum ⁊ rectū ⁊ verū coꝛā dño deo ſuo, in vniuerſa cultura miniſterij domꝰ dñi, iuxta legē ⁊ cerimonias: volens requirere deum ſuū in toto coꝛde ſuo. Fecitq; et pꝛoſperatus eſt. e f g h i k l m n

Ca. XXXII

Poſt q̃ ⁊ huiuſcemodi ⁊c. Sequitur: a Obturauerūt cūctos fon. Contra paganos et hereticos pugnātes

4. re. 18. c.

Ca. XXXII

Poſt q̃ ⁊ huiuſcemodi veritatē, venit ſennacherib rex aſſyrioꝝ: ⁊ ingreſſus iudā obſedit ciuitates munitas: volens eas capere. Q̃ď cū vidiſſet ezechias veniſſe ſcz ſennacherib: ⁊ totū belli īpetū verti ꝯ hierl'm: inito cū ꝑncipibꝰ ꝯſilio viriſq; foꝛtiſſimis vt obturarēt capita fōtiū q̃ erāt extra vꝛbē: ⁊ hoc oīz diſcernēte ſnīa ꝯgregauit plurimā multitudinē et obturauerūt cun o p q r s

a Interrogauitq; eze. q: mirabat de tantis aceruis ... ctualiū. b Rñdit illi aza. ſa. pri. i. maioꝛ: ⁊ iſte reſtitit ozie regi thurificare volēti: vt dictū eſt. s. xxvj. c Remāſe. plu. ſ. de pmitijs ⁊ decimis habito ſufficiēti victu ſacerdotū ⁊ leuitarū. d Eo ꝙ bndixit dñs po. ſuo. i. adūdare fecit in bonis tꝑalibus: ⁊ iō dabāt abundāter pmitias ⁊ decimas: ⁊ q: tūc erāt magl deuoti: vt ptz ex p̃dictis. e Precepit igit eze. vt ꝑpa. hoꝛrea: vt ibi reponerent ea que ꝓ tunc erāt ſupflua ⁊ vſq; ad tēpus congruū ſeruarent. f Fuit autē ꝑfectus. Hic ꝯñr oſtendit q̃liter ezechias ꝓuidit de fidelibꝰ pſonis ad ꝯſeruādū. Predicta: ⁊ ꝓcurādū ea q̃ eſſent ꝑ ſacerdotibꝰ ⁊ leuitis recipiēda: ⁊ ad ꝯſeruādū deo oblata ⁊ cōſecrata: ⁊ ptz lr̃a vſq; ibi: g Et ꝯſecratl in ſan. ſan. Nō accipit hic ſanctaſctoꝝ ꝓ pte interioꝛi tēpli in q̃ erat arca teſtamēti: q̃ ꝓpꝛie dicebat ſanctaſctoꝝ: put accipit ꝯiunctiue ſed hic accipit diſiunctiue in ſctā q̃ ſunt de numero ſanctoꝝ: omnia enī deo cōſecrata dicebant ſancta et de numero ſanctoꝛū. h Exceptis maribꝰ ab an. tri. ⁊ ſupꝛa. Licet enī leuite numerent Nume. iij. ab vno menſe ⁊ ſupꝛa. hoc tamē factū eſt vt acciperent pꝛo redēptione pmogenitoꝝ aliarū tribuū: ſed de diſtributionibus que fiebāt leuitis nō recipiebat pꝛo eis donec haberēt tres annos. Sequit poſtea: i Et leuitis a viceſimo anno ⁊ ſupꝛa. Num. iiij. accipiunt leuite ad miniſteriū tabernaculi a triceſimo anno vſq; ad quinq̃geſimū annū: ⁊ Num. viij. a viginti quinq; annis: ⁊ ſicut dictū fuit ibidē nō inſtituebant miniſtri niſi in triceſimo anno: tamē a viceſimo q̃nto anno exercebant in aliq̃bus officijs: vt ſic in illis q̃nq; annis experirent ſacerdotes q̃ leuite eſſent apti ad miniſtrandū ⁊ in q̃bus officijs: tamē poſt edificationē tēpli: q: leuite nō habuerunt ita grauia officia ſicut ante quando tabernaculū cum pertinētibus ad ipſum poꝛtabat de loco ad locum in minoꝛi etate inſtituebant: ſcz viceſimo anno: ⁊ pe aliquod tempus ante accipiebat experiētia de ipſis. Sciendū tamen ꝙ ea que dicta ſunt ſic fiebant de cōmuni lege: ex ſpeciali tamen cauſa aliqui minoꝛis etatis recipi poterant ad miniſteriū tabernaculi: ſicut heli recepit ſamuelē ad miniſteriū tabernaculi cū adhuc eſſet puer decem annoꝛū vel circiter: vt dictū fuit. j. Reg. j. c. quia mater ſua anteq; conciperet ipſum domio vouerat ꝙ ſi daret ei ſexum virilem daret eum miniſterio domini cunctis diebus quibus poſſet miniſtrare: hoc etiam fuit ante edificationē templi. k Operatuſq; eſt. ſcz ezechias. m Et rectum. erga ꝓximum. l Bonum. quantū ad ſeipſum. n Et verū. quantum ad deū. ideo ſequit: Coꝛā dño deo ſuo.

* e Precepit ezechias vt ꝑpararent hoꝛrea ⁊c. Per quod ſignificat allegoꝛice ꝙ miniſtris eccleſie debentur a populo neceſſaria vite. Moꝛaliter autē per hoꝛrea iſta poſſunt intelligi ſacre ſcripture deuotioniſq; ſtudia in quibus reponunt verbi dei ⁊ euchariſtie nutrimenta. M

Caplm XXXII

Poſt que. Hic vltimo ſub ezechia deſcribit reſtauratio regalis imperij: pꝛimo per aduerſarij terribilē deiectionem. ſecūdo per ipſius ezechie mirabilē ſanationē, ibi: In diebꝰ illis. Circa pmū pꝛimo deſcribit circa ezechiam pꝛouidētia in humanis. ſecūdo confidentia de diuinis, ibi: Et conuocauit vniuerſos. tertio peſtilentia in eius aduerſarijs, ibi: Que poſtq̃ geſta ſunt. Sciendū autē ꝙ circa iſtam hiſtoꝛiā aliqua hic omittūtur que plenius dicta ſunt. iiij. Regū. xviij. ⁊. xix. Circa pꝛimā igitur partē dicit ſic: o Poſt que ⁊ huiuſcemodi veritatē. ſ. vite ipſius ezechie in idolatrie deſtructione ⁊ cultus diuini reſtaurationa. p Venit ſennacherib rex aſſyrioꝛū ⁊c. Ex quo patet ꝙ aliquādo iuſti tribulant in hac vita vt habeant patientie meritū ⁊ alij exemplū. q Quod cū audiſſet. Hic omittitur quod. iiij. Reg. xviij. ſupplet. ſcz ꝙ ezechias merito timēs deſtructionem hieruſalē ꝓpter peccata achaz patris ſui aurū et argentū miſit ſennacherib regi aſſyrioꝛū ſub pacto iuramēto firmato ꝙ recederet de regno iude ⁊ dimitteret illud in pace: ſed fracto federe retenta pecunia venit poſtea ad deſtruendū hieruſalē ſi poſſet: et tunc ezechias diſpoſuit ſe ad reſiſtēdū. ⁊ hoc eſt quod dicit: Q̃ď cum audiſſet ezechias. ſ. fractionē iuramēti p̃dicti. r Inito cū ꝑncipibus cōſilio: q: homo in periculo poſitus nō debz omittere ea que ſunt agenda ſm humanā ꝓuidentiā ad ſui liberationē: aliter tēptaret deuz. s Et obturauerūt cūctos fon. ad hoc ꝙ exercitus veniēs ad obſidēdū ciuitatē pateret aque penuriam ⁊ ſic *

Moꝛaliter. o Poſt que et huiuſce. verita. venit ſen. rex aſſyrioꝝ ⁊c. Sicut per ezechiā ſuperius ſignificatꝰ eſt chꝛiſtus: ita ꝑ ipſum hic ſignificari poteſt eius vicarius ſcz bonus pꝛelatus qui cōtra demonē cōtra ſe ac populū ſuū venientē obturat fontes. i. meatus aquarū per quos ſignificant oꝛigines peccatoꝝ q̃ dicunt figulariter aque amariſſime: in q̃bus ſūt maledicta congeſta Nume. v. ⁊ iſtas aquas ſitiūt ⁊ deſiderāt aſſyrij per quos ſignificant demones *

gnātes diligēs cautela adhibēda eſt ꝛ velāda myſteria. vn̄ d̄:
Nolite ſanctū dare canib⁹/ neq̄ꝫ mittatis mar. an̄ porcos.
a ¶ Edificauit quoq̄ꝫ. Chriſt⁹ edificauit eccl̄iam q̄ eſt ciui-
tas dei. ꝛ murū ſane fidei ꝛ vere religiōis: q̄ malicia pagano-
rū vel hereticoꝝ in aliq̄b⁹ diſſipat̄ reſtaurat. Extruxit turres
virtutū: ponit forinſec⁹
alterū murū. i. antemu-
ralē: cū docet bonorum
operū efficaciā tenere.
Nō eni ſufficit mur⁹ fi-
dei niſi ꝯfirmet̄ opibuſ
bonis. Facit armaturā
ꝛ clypeos ſcripture. ſ. ꝛ
diuerſa teſtimonia ꝛ do
ctrinā eccl̄iaſticā ad mu
nimētum eccl̄ie ſue ꝛ di
ſpoſuit doctores ſpiri-
aliuꝫ belloꝝ principes.
Et egit

ctos fontes ꝛ riuū q̄ fluebat in medio terre/ dicētes: Ne a b
a veniāt reges aſſyrioꝝ ꝛ inueniāt aq̄ꝝ abūdantiā. Edifi- c
cauit q̄ꝫ agēs induſtrie oēm murū q̄ fuerat diſſipat⁹: ꝛ ex- d
truxit turres de ſup ꝛ forinſec⁹ alterū murū. Inſtaurauit †
q̄ꝫ mello in ciuitate dauid: ꝛ fecit vniuerſi gener̄l armatu- e
rā ꝛ clypeos. Cōſtituitq̄ꝫ p̄ncipes bellatoꝝ in exercitu: ꝛ f
ꝯuocauit oēs in platea porte ciuitat̄l: ac locut⁹ eſt ad cor g
eoꝝ/ dicēs: Viriliter agite ꝛ ꝯfortamini. Nolite timere: nec h
paueatis regē aſſyrioꝝ ꝛ vniuerſā multitudinē q̄ ē cū eo.
†Multo ei plures nobiſcū ſūt q̄ꝫ cū illo. Cū illo eni ē bra- i
chiū carneū: nobiſcū dn̄s de⁹ nr̄/ q̄ auxiliator eſt nr̄: pu-
a ¶ Hec oīa in libris regū ꝛ in eſaia ſcripta ſunt plenius.
gnatq̄ꝫ ꝓ nobis. Cōfortatuſq̄ꝫ eſt ppl̄s huiuſcemodi ver- †
bis ezechie regis iuda. q̄ poſtq̄ꝫ geſta ſūt miſit ſennache- k l
rib rex aſſyrioꝝ ſuos ſuos hierl̄m. (Ipe eni cū vniuerſo †
exercitu obſidebat lachis) ad ezechiā regē iuda ꝛ ad oēs
ppl̄m q̄ erat i vrbe/ dcēs: †Hec dicit ſennacherib rex aſſy-
rioꝝ. In q̄ habetiſ fiduciā: ſedet̄l obſeſſi i hierl̄m. Nū eze- m n
chias decipit vos: vt tradat morti i fame et ſiti: affirmās o p
q̄ dn̄s de⁹ vr̄ liberet vos de manu regis aſſyrioꝝ? Nūq̄d q
nō iſte eſt ezechias/ q̄ deſtruxit excelſa illi⁹ ꝛ altaria: ꝛ p̄ce-
pit iude ꝛ hierl̄m/ dicēs: corā altari vno adorabitis: et in
ipo cōburetiſ incēſū? An ignoratis q̄ ego fecerim ꝛ p̄res r
mei cūctis terraꝝ ppl̄is? Nūq̄d p̄ualuerūt dij gētiū: oim-
q̄ꝫ terrarū liberare regionē ſuā de manu mea? Quis ē de
vniuerſis dijs gentiū q̄s vaſtauerūt patres mei: q̄ potue-
rit eruere populū ſuū de manu mea: vt poſſit etiā de⁹ vr̄
eruere vos d̄ hac manu? Nō vos ḡ decipiat ezechiaſ: nec
vana ꝑſuaſiōe deludat/ neq̄ꝫ credatis ei. Si eni null⁹ po-
tuit deus cunctarū gentiū atq̄ꝫ regnorū liberare ppl̄m ſu-
um de manu mea: ꝛ de manu patrū meoꝝ: ꝯſequēter nec
de⁹ vr̄ poterit eruere vos de manu hac. Sꝫ ꝛ alia multa
locuti ſunt ſerui ei⁹ dn̄m deū: ꝛ cōtra ezechiā ſeruū eius.
Epl̄as q̄ꝫ ſcripſit plenas blaſphemie in dn̄m deū iſrl̄: et s
locut⁹ ē aduerſus eū. Sicut dij gētiū ceteraꝝ nō potuerūt
liberare ppl̄ꝫ ſuū d̄ manu mea: ſic ꝛ de⁹ ezechie eruere nō
poterit ppl̄m ſuū de manu ſua. Inſup ꝛ clamore magno t
lingua iudaica ꝯ ppl̄m qui ſedebat in muris hierl̄m pſo-
nabat vt terreret eos ꝛ caperet ciuitatē. Locutuſq̄ꝫ eſt ꝯtra
deū hierl̄m ſicut aduerſuꝫ deos ppl̄oꝝ terre opa manuū
hoiꝫ. Orauerūt igit̄ ezechiaſ rex: ꝛ eſaias fili⁹ amos pphe- v
tes aduerſū hāc blaſphemiā: ac vociferati ſūt vſq̄ꝫ i celū.

Ni. de ly.

nuriā ꝛ ſic recedere
cogeret̄. a ¶ Et riuū.
q̄ fluebat de hieruſalē.
b ¶ In me. terre di-
cēs. Hoc ē extra vrbē:
ita q̄ curſuꝫ illi⁹ riui ſic
diſpoſuerunt q̄ partim
retinebat̄ iuxta orbē ꝑ
modū lac⁹: ꝛ q̄ ibi capi
nō poterat terrā reītra-
ret ꝑ aliā viā: ita q̄ exer
cit⁹ obſidēs ciuitatē nō
haberet inde aliquā ſub
B uentionē. c ¶ Edifica
uit quoq̄ꝫ ꝛc̄. i. ꝓuide.
d ¶ Oēm murū ꝛc̄.
Ita q̄ nihil omitteret d̄
ꝯtingētib⁹ ad ſui defen
ſionē. e ¶ Et fe. vni.
ge. ar. ſ. ad inuadendū
aduerſarios ꝛ ad ſuſti-
nēdū inuaſiōes eorum.
f ¶ Et ꝯuocauit. hic
ꝯn̄r deſcribit̄ ei⁹ ꝯfidē-
tia de diuinis: q̄ qn̄ hō
in periculis poſit⁹ nihil
omittit de his q̄ p̄nt fie
ri ꝑ ꝓuidētiā hūanā: ſe
cure pōt ꝯfidere d̄ deo
in reſiduo. ꝛ h̄ ē q̄d d̄r:
Et cōuocauit ꝛc̄. Ut
oēs poſſent eū audire.
g ¶ Ac locut⁹ eū ꝛc̄.
Efficaciter mouēs eos
ad bonū. h ¶ Nolite
ti. ꝛc̄. Cuiuſ cā ſubdit̄:
i ¶ Multo eni ꝛc̄. i.
virt⁹ diuina ꝛ angeloꝝ
ipi⁹ q̄ꝝ fortitudo p̄ualet
oī v̄tute hūane. Un̄. ı̄.
d̄r q̄ angel⁹ dn̄i ꝑcuſſit
oēm virū robuſtū ꝛ bel
latorē exercit⁹ reḡ aſſy
rioꝝ. k ¶ Que poſt-
q̄ꝫ ꝛc̄. Hic ꝯn̄r deſcribit̄ peſtilētia in aduerſarijs. Circa quā
Diuiſio primo ponit̄ ſennacherib blaſphemia. ſcd̄o dei vindicta/ ibi/
Orauerūt aūt. Circa primū d̄r: Que poſtq̄ꝫ ge. ſūt. i. poſt
munitionē ezechie ad reſiſtēdū. l ¶ Miſit ſen. ꝛc̄. ſ. rapſa-
cē ꝛ q̄ſdā alios cū exercitu vt terrerēt ezechiā ꝛ ppl̄m ei⁹ v̄bis
ꝛ factis: vt h̄r pleni⁹. iiij. reg. xviij. m ¶ In q̄ ha. fi. q. d. in
nullo: q̄ nō in v̄tute hūana. ꝛ h̄ notat̄ cū d̄r: n ¶ Sedetis
ob. ꝛc̄. q. d. ſi haberetis v̄tutē reſiſtēdi exiretis ad ꝑliuꝫ. ſil̄r
nec in diuīa. ꝛ h̄ notat̄ cū d̄r: o ¶ Nū eze. deci. vos. q. d.
ſic. p ¶ Affirmās q̄ dn̄s de. ꝛc̄. Et ad hoc ip̄robādū indu
cit duplicē rōneꝫ. Prima eſt q̄ ezechias deſtruxit oīa altaria
in q̄bus ppl̄s offerebat dn̄o: excepto altari q̄d erat in tēplo: ꝛ
ex h̄ arguit q̄ magis meruerat dei offenſam q̄ꝫ miſcd̄iaꝫ. ꝛ hec
rō tangit̄

rō tangit̄ cū d̄r: q ¶ Nūquid nō iſte eſt ezechias q̄ de- C
ſtruxit excelſa illi⁹ ꝛ altaria. Sed hec rō ꝯcludit falſum: q̄
illa altaria nō fuerūt licita poſt tēpli edificationē: ſicut frequē
ter dictū eſt. ſ. Scd̄a rō eſt: q̄ dij aliaꝝ gentiū cū tn̄ eſſent mul
ti nō poterāt eas liberare de manib⁹ regū aſſyrioꝝ: ḡ nec de⁹
iſrl̄ cū ſit vnic⁹ poterit li
berare ppl̄m ſuū de ma
nu mea: hec rō diffuſe
tangit̄ cū d̄r: r ¶ An
ignoratis ꝛc̄. Et patꝫ
l̄ra. ſꝫ hec rō nō valet: q̄
illi erāt dij falſi: ꝛ nulli⁹
potētie: de⁹ aūt iſrl̄ ver⁹
de⁹ eſt vnic⁹ ꝛ oīpotēs.
s ¶ Epl̄as q̄ꝫ ſcp̄ſit.
Iſtud nō fuit tūc factū:
ſꝫ poſt receſſuꝫ rapſac̄l:
cū rex aſſyrioꝝ audiſſet
ꝑ nunciū q̄ rex ethiopū
inuadebat terrā ſuā: et †4. re. 6. d
ſic fuit cōpulſus recede-
re de terra iſrl̄ ad bellā-
dū cōtra ip̄m ꝛ tūc miſit
l̄ras cōminatorias eze-
chie q̄ debellato rege
ethiopū rediret ad expu
gnandū hierl̄m: ſed hoc
interponit̄ inter v̄ba ra
pſacis q̄ſi chronice lo- †4. re. 18. f
quēdo. Cōſequēter re-
uertit̄ ſcriptura ad v̄ba
rapſacis/ cū d̄r: t ¶ In
ſup ꝛ clamore ꝛc̄. Et D
iſta v̄ba pleni⁹ ꝯtinent̄
iiij. Re. xviij. f. ꝛ. g. Ex
hoc aūt loco dicit̄ cōmu
nit̄ q̄ iſte rapſaces erat
apoſtata a fide ꝯuerſus
ad gētilitatē: ꝛ dicūt ali
qui q̄ fuit filius eſaie.
v ¶ Orauerūt igit̄.
Poſita blaſphemia ſen
nacherib verbis ꝛ ſcri-
ptis: hic cōſequēter de-
ſcribit̄ dei vindicta ad
preces ezechie ꝛ eſaie q̄
pleni⁹ habent̄. iiij. Re.
xix. ꝛ ſil̄r exercit⁹ ſenna-
cherib ꝑcuſſio: ꝛ iſta fu-
erunt ibi diffuſe expoſi-
ta: excepto q̄d ſequit̄:
Reuerſuſq̄ꝫ
gnificāt̄ demones. Moraliter
hieruſalē allegoricā. i. fi
deliū eccleſiā īpugnare
q̄rētes. ꝛ de q̄libet eoꝝ
dici pōt illd̄ Iob. xv. b.
bibit q̄ſi aquā iniq̄tatē.
c ¶ Edificauit q̄ꝫ ꝛc̄.
Quia bon⁹ ꝑlat⁹ nō ſo-
lū ſtudet pctōꝝ origīes
obturare ſꝫ etiā muros
v̄tutū cardīaliū repare.
d ¶ Et ex. tur. deſu-
ꝑ. Per q̄s intelligunt̄
theologice v̄tutes cardinalib⁹ ſupemīnētes. † ¶ Et fo. aliū
murū. Per quē intelligit̄ clauſura honeſtatis ad ꝓximū.
e ¶ Et fe. vni. ge. armaturā. Ois aūt armatura vel eſt ad
ſuſtinēdū vl̄ ad īuadēdū. Ad ſuſtinēdū aūt armat exercitiū pa
tiētie. Ad inuadēdū aūt inimicū armat ſtudiū feruētis or̄onis
ꝛ p̄dicatiōis ſane. g ¶ Ac lo. eſt ad cor eoꝝ. Armādo ſer-
monib⁹ bonis ppl̄m ſuū exēplo iude machabei. de quo d̄r. ij.
Machab. xv. b. Armauit ſingulos nō haſte ꝛ clypei munitio-
ne⁹ ſꝫ ſermōib⁹ optimis. iō ſeq̄t̄: † ¶ Cōfortatuſq̄ꝫ eſt po.
huiuſ. ver. ezechie. † ¶ Ipe. Etiam ezechias et eſaias ꝓ
pheta pugnauerūt ꝯtra ſennacherib or̄onib⁹ deuotis: ſicut di
cit̄ iſra. v ¶ Orauerūt āt eze. rex ꝛ eſa. fi. amos pphe
tes ꝛc̄. Et ſic exercit⁹ ſennacherib ab angelo dn̄i fuit ꝑcuſſus.

ſicut ſubdit̄:

E a ¶ Hec in eſaia ſm plāiciē hiſtorie plene gloſauimus.
†4.re.19.g †Et miſit dñs āngelū / qui ꝑcuſſit oēm virū ro †
buſtū ⁊ bellatorē ⁊ ꝑncipē exercit⁹ regꝫ aſſyrio
rū. Reuerſuſq; eſt cū ignominia in terrā ſuā. a
al's ⁊ egreſſi fuerāt Cūq; igreſſus eēt domū dei ſui: filij q̄ † exierāt
de vtero ei⁹ īterfecerūt eū gladio. Saluauitq;
dñs ezechiā ⁊ habitatores hierl'z: de manu ſen
nacherib regꝫ aſſyrioꝝ: ⁊ de manu oīm: ⁊ ꝑſtitit
ei requiē ꝑ circūitū. Multi etiā deferebāt hoſti
as ⁊ ſacrificia dño in hierl'm: ⁊ munera ezechie
regi iuda: q̄ exaltat⁹ eſt poſt hec corā cūctis gē
a ¶ hec in libris regū plenius ſcripta ſunt.
†4.re.20.a tib⁹. †In dieb⁹ illis egrotauit ezechias vſq; ad b
Eſa.38.a mortē ⁊ orauit dñm. Exaudiuitq; eū ⁊ dedit ei
ſignū: ſꝫ non iuxta bñficia q̄ acceꝑat retribuit: c
q: eleuatū eſt cor ei⁹: ⁊ facta eſt ꝯtra eū ira ⁊ cō d e
tra iudā ⁊ hierl'm. Hūiliatuſq; eſt poſtea / eo ꝙ f
exaltatū fuiſſet cor ei⁹ tā iſe q̄ꝫ habitatores hie
ruſalē: ⁊ idcirco nō venit ſuꝑ eos ira dñi in die g
bus ezechie. Fuit aūt ezechias diues ⁊ inclyt⁹ h
valde: ⁊ theſauros ſibi plīmos ꝯgregauit argē
ti / ⁊ auri / ⁊ lapidiſ ꝑcioſi: aromatū ⁊ armoꝝ vni
uerſi generꝫ / ⁊ vaſoꝝ magni ꝑcij: apothecas q̊ꝫ
frumēti / vini / ⁊ olei ⁊ ꝑſepia oīm iumētoꝝ: cau
laſq; pecorib⁹: ⁊ vrbes ſex edificauit: habebat
q̇ppe greges ouiū ⁊ armētoꝝ inumerabiles: eo
ꝙ dediſſet ei dñs ſubſtātiā multā nimis. Ipſe i
eſt ezechiaſ q̄ obturauit ſuꝑiorē fontē aq̄ꝝ gyō:
⁊ auertit eas ſubter ad occidentē vrbis dauid.
In oīb⁹ oꝑib⁹ ſuis fecit ꝓſꝑe q̄cūq; voluit. At/
f tñ i legatiōe ꝑncipū babylōis q̄ miſſi fuerāt ad k
a ¶ ſolis reditū ſignificat per decē lineas.
eū: vt interrogarēt d' portēto qd̄ acciderat ſuꝑ
a ¶ nō cohibuit. ſ. ꝑ ꝓphetā ne oñderet theſauros ſuos ⁊ the
ſauros dom⁹ dñi alienigenis. b ¶ occulta elatio mētis.
t'rā: d'reliq̇t eū de⁹ vt tēptaret: ⁊ nota fierēt dīa l
q̄ erāt i corde ei⁹. Reliq̄ autē ſmonū ezechie ⁊
miſcdiaꝝ ei⁹: ſcripta ſūt i viſiōe eſaie filij amos
ꝓphe: et in libro regū iuda et iſrl'. Dormiuitq;
a ¶ q: ſepulchrū ei⁹ excelſius ex ꝑrogatiua meriti ⁊ pietatis.
ezechias cū prib⁹ ſuis: ⁊ ſepelierūt eū ſupra ſe m
pulchra filioꝝ dd: ⁊ celebrauit exeq̄as ei⁹ vniū
†4.re.21.a ſus iuda: ⁊ oēs hitatores hierl'z. † Regnauitq; †
manaſſes fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. C. XXXIII
Duodecim ānoꝝ erat manaſſes cū n
regnare cepiſſet: ⁊ q̇nq̄gintaq̇nq;
ānis regnauit i hierl'z. Fec āt malū
corā dño / iuxta abomiationē gētiū q̄s ſubu̇tit
dñs corā filijs iſrl'. Et ꝯuſus iſtaurauit excelſa
q̄ demolit⁹ fuerat ezechias pr̄ ei⁹. Cōſtruxitq; †
aras baali ⁊ fec lucoſ: ⁊ adorauit oēꝫ militiā ce †
li ⁊ coluit eā. Edificauit q̊ꝫ altaria i domo dñi
d' q̄ dixerat dñſ: in hierl'z erit nomē meū i ernū.
Edificauit āt ea cūcto exercitui celi i duob⁹ a/ †
trijs dom⁹ dñi. Trāſireq; fec filios ſuos ꝑ ignē
i valle benēnō. Obſuabat ſōnia: ſectabat au/ o p
guria: maleficꝫ artib⁹ iſeruiebat. Habebat aūt q r
ſecū magos ⁊ incātatores: mltaq; mala oꝑat⁹ ē s
corā dño vt irritaret eū. Sculptile q̊ꝫ ⁊ ꝯflati/ †

⁂ a ¶ Reuerſuſq; eſt cū ig. in ter. ſuā: cū paucꝫ fuglēdo. G
aliq̄ aūt exponūt ꝙ qn̄ angel⁹ ꝑcuſſit exercitū ſennacherib raſit
caput ⁊ barbā ipſi⁹ ſennacherib: ſm ꝙ hr̄ Eſa. vij. d. In illa die
radet dñs i rege aſſyrioꝝ caput ⁊ barbā: qd̄ erat valde ignomi
nioſuꝫ in terra illa ⁊ adhuc eſt. Sciēdū etiā ꝙ illa ꝑcuſſio ſenna
cherib ⁊ ſui exercit⁹ fuit ꝑ duos annos poſtq̄ꝫ receſſerat de t'ra
iſrl' mittēs epl'as cōminatorias ezechie. vt dictū fuit pleni⁹. iiij.
Reg. xix. Cetera patēt ī lr̄a. b ¶ In dieb⁹ il. Hic ꝯñr deſcri
bit ipius ezechie mirabilis ſanatio: cui⁹ modus pleni⁹ hr̄. iiij.
Reg. xx. ⁊ ex dictis ibidē patꝫ lr̄a: exceptis paucis q̄ ſequunt.
c ¶ Sed nō iux. bñfi. ⁊c. ſcꝫ dño. d ¶ Quia eleuatū eſt
cor ei⁹. Iſtā ſanationē ꝓ magna pte ſuis meritis attribuēs: ſu
perbiuit etiā de h ꝙ rex babylōis miſit ſibi lr̄as ⁊ munera: ⁊ ex
illa elatiōe oñdit eis oēs diuitias ſuas: theſauros ⁊ ſecreta ad
ſui iactātiā. e ¶ Et facta eſt cō. eū ira. ſ. dñi ꝓpter ꝑdicta.
f ¶ Hūilia. ē po. ad argutionē eſaie ꝓphe. vt hr̄. iiij. Re. xx. f. ⁊
Eſa. xxxviij. et. xxxix. g ¶ Et idcir. ⁊c. in die. eze. ſed dilata
fuit vſq; ad tp̄s ſedechie. h ¶ Fuit aūt eze. di. diuitijs artifi
cialibus ⁊ naturalib⁹ ⁊ alijs ad magnificētiā regiā ꝑtinētib⁹. ⁊
ptꝫ lr̄a vſq; ibi: i ¶ Ipſe eſt eze. ⁊c. gyon. Gyon nomē fon
tis ex q̄ fluebat riu⁹ extra ciuitatē cui⁹ curſum impediuit ezechi/
as ꝓpter regē aſſyrioꝝ: vt ꝑdictū eſt. ſ. circa ꝑncipiū huius ca.
k ¶ Attamē in lega. ⁊c. vt inter. de portēto. i. de ſigno ſi
bi dato in retroceſſiōe ſolis: vt hr̄. iiij. Reg. xx. l ¶ Dereliq̇t
eum dñs. nō ꝑſeruādo eū ab elatione: vt dictū eſt. ſ. Sequit:
m ¶ Et ſepelierūt eū ⁊c. i. in loco ſolēniori ⁊ celebriori ꝓpter
bona q̄ fecerat: lꝫ in aliq̄bus deliq̄ſſet.
⁎ ſicut ſb dit: † ¶ Et miſit dñs angelū ⁊c. re. aſſyrioꝝ. Mo
Per qd̄ ſignificat ꝙ orōnibus deuotis boni ꝑlati q̄ ꝑ ezechiā:
⁊ boni religioſi q̄ ꝑ eſaiā ſignificant: demonū exercitus debella
tur. b ¶ In dieb⁹ illis egrota. ezechias ⁊c. Require ex/
poſitionē myſticā huius. iiij. Reg. xx. ca. † ¶ Regnauit ma/
naſſes filius eius. ſcꝫ ezechie. Per manaſſen qui obliuio in/
terpretat. filius prodigus ſue virtutis ⁊ fame ſignificat: qui bo
ne doctrine patris ſui carnalis vel ſpiritualis oblitus ad mala
conuertitur. ideo ſubditur:
¶ In ca. xxxij. vbi dicit in poſtilla. Ex hoc autem loco dicitur.
Additio. Ex hoc ꝙ rapſaces loquebat lingua iudaica:
nō habet ꝙ fuiſſet apoſtata a fide iudeorum.
multi enī loquunt lingua ſaracenica q̄ nō ſunt ſaraceni ⁊c. Iſte
enī rapſaces ſyriacā linguā ſciebat: vñ ei dicebat a nuncijs eze/
chie vt eiſdē loqueret ſyriace: vñ nullū fundamētū habet in lr̄a b
ad hoc ꝙ Rapſaces fuiſſet apoſtata a fide hebreoꝝ: ⁊ multomi/
nus ꝙ fuiſſet filius Eſaie: ⁊ ideo talia ſm ſententiā Augꝫ. eadē
auctoritate ꝯtēnunt qua approbant. Ca. XXXIII
Duodecim annoꝝ. Hic ꝯñter deſcribit tp̄s ipſius
manaſſe. ⁊ ſcd̄o ſub ipſo tēpus āmon filij ſui: q: pauca
de eo dicunt / ibi: Dormiuit autē. Circa ꝑmū ꝑmo de/ Diu
ſcribit ipſius manaſſe multiplex ꝑuaricatio. ſecūdo eius emēda/
tio / ibi: Idcirco ſuperinduxit. tertio recapitulatio / ibi: Reliqua
autē. Sentētia autē prime partis patet ex dictis. iiij. Regū. xxi.
exceptis que ſequunt. o ¶ Obſeruabat ſomnia. quorū ali
qua erant vana: aliqua a demonibus immiſſa: ⁊ diuinare de fu
turis per talia illicitū eſt: vt dictum fuit plenius de iſta materia.
Geñ. xlj. p ¶ Sectabat auguria. i. diuinationes per garri/
tum ⁊ volatū auium. q ¶ Maleficis artibus inſeruiebat
querēdo reſponſa demonū per magicas artes. r ¶ Habebat
ſecum magos. diuinantes per aſtra vltra q̄ꝫ ſe extendat vir/
tus conſtellationis. s ¶ Et incanta. ſenſus hoīm illudētes.
⁎ Locutuſq; eſt
Moraliter. ¶ Duodecim annorū erat manaſſes ⁊c. Diu
† ¶ Inſtaurauit excelſa. Per que ſignificant ſuperbie pec/
cata que hominem eleuant indigne vt poſtea corruat maligne.
† ¶ Conſtruxitq; aras baalim. Baal autē deuorator inter
pretatur: ⁊ ſic baalim qd̄ eſt plurale huius nominis baal: deuo
ratores ſignat: propter quod per baalim ſignantur peccata gu/
le que in comeſationibus ⁊ potationibus exceſſiuis conſiſtunt.
† ¶ Et adorauit omnē militiā celi ⁊ coluit. Per quod ſi
gnificat conatus ad magna ſtatui ſuo indecētia. † ¶ In duo
bus atrijs dom⁹ domini. Volens clericis ⁊ laicis tyranni
ce dominare. † ¶ Trāſireq; fecit filios ſuos per ignem.
Per iſtum tranſitū intelligit nutritio filiorū in igne concupiſcē
tie carnalis ⁊ mundane. o ¶ Obſeruabat ſomnia. ſequē/
do falſa conſilia ⁊ mala. p ¶ Sectabat auguria: maleſi/
cis artibus inſeruiebat. adulatoribus aſſentiendo ⁊ maleſi
cis credendo. † ¶ Sculptile quoq; ⁊ cōflatile ſignū po
ſuit in domo dñi. hoc autem moraliter facit qui hominem vi
ta vel ſcientia carentē in eccleſiaſtica dignitate ponit.
⁎ Itaq; manaſſes

A le ſignū poſuit ī domo dñi: d̄ q̄ locut⁹ ē dñs ad dauid et
ad ſalomonē filiū ei⁹/ dicēſ: In domo hac ⁊ ī hierl̄z quā
elegi de cūctꝪ tribub⁹ iſrl̄: ponā nomē meū ī ſempiternū:
⁊ mouere nō faciā pedē iſrl̄ de terra quā tradidi patrib⁹
eoꝝ. Ita dūtaxat ſi cuſtodierint facere q̄ p̄cepi eis. Cū
ctāq̨ legē ⁊ cerimonias atq̨ iudicia: q̄ mādaui ꝑ manū
moyſi. Igit̄ manaſſes ſeduxit iudā ⁊ habitatores hieru †
ſalē: vt facerēt malū ſuꝑ oēs gentes q̄s ſubuerterat dñs
a facie filioꝝ iſrl̄. Locutuſq̨ eſt dñs ad eū ⁊ ad ppl̄m il/ a
lius: ⁊ attēdere noluerūt. Idcirco ſupinduxit eis p̄nci/ b c
pes exercit⁹ regis aſſyrioꝝ. Ceperuntq̨ manaſſen: ⁊ ca d
tenis vinctū atq̨ cōpedib⁹ duxerūt in babylonē. † Qui e
poſtq̄ coanguſtat⁹ eſt orauit dñm deū
a ¶ Et egit pe- a ſuū: ⁊ egit penitētiā valde corā deo pa
B nitētiā. Audi/ trū ſuoꝝ. Depcatuſq̨ eſt eū ⁊ obſecra/ f
ta penitētia ma/ uit intēte: ⁊ exaudiuit oronē ei⁹. Redu
naſſe nemo de/ xitq̨ eū ī hierl̄z ī regnū ſuū: ⁊ cognouit g
bet de dei miſe/ manaſſes ꝙ dñs ipe eēt de⁹. Poſt hec h
ricordia deſpe/ edificauit murum extra ciuitatē dauid
rare: ſed magis ad occidētē gyon: in cōualle ab ītroitu i
ꝑ penitētiam de porte piſciū ꝑ circūitū vſq̨ ad ophel: ⁊
venia p̄ſumere.
B Oſſa pre.

exaltauit illū vehemēter. Cōſtituitq̨ p̄ncipes exercit⁹ ī †
cūctis ciuitatib⁹ iuda munitis: ⁊ abſtulit deos alienos:
⁊ ſimulacra de domo dñi. Aras q̊q̨ q̄s fecerat in monte k
dom⁹ dñi ⁊ in hieruſalē: ⁊ ꝓiecit oīa extra vrbē. Porro l
īſtaurauit altare dñi ⁊ īmolauit ſuꝑ illud victimas: ⁊ pa
cifica et laudem. Precepitq̨ iude vt ſeruiret dño deo m
B iſrl̄. Attamē ppl̄s adhuc imolabat in excelſis dño deo
ſuo. Reliq̄ autē geſtorū manaſſe et obſecratiōes ei⁹ ad n
dñm deū ſuū: verba quoq̨ videntiū qui loquebant̄ ad
eū in noīe dñi dei iſrl̄: cōtinent̄ in ſermonibus regū iſrl̄. o
Oratio quoq̨ eius ⁊ exauditio ⁊ cuncta pctā atq̨ con
temptus: loca etiā in q̄bus edificauit excelſa et fecit lu/
cos ⁊ ſtatuas anteq̄ ageret penitētiā: ſcripta ſunt in ſer
monibus oçai. Dormiuit ergo manaſſes cū patrib⁹ ſu/ p
is: ⁊ ſepelierūt eū in domo † ſua. Regnauitq̨ ꝓ eo filius †
eius amon. Uigintiduoꝝ annoꝝ erat amon cū regnare
cepiſſet: ⁊ duob⁹ annis regnauit in hierl̄m. Fecitq̨ ma †
lum in cōſpectu dñi: ſicut fecerat manaſſes pater eius.
Et cūctis idolis que manaſſes fuerat fabricatus: imo/
lauit atqꝫ ſeruiuit: ⁊ nō eſt reueritus faciē dñi: ſicut reue q
ritus eſt manaſſes pater eius: ⁊ multo maiora deliquit.
Cunqꝫ ꝯiuraſſent aduerſus eum ſerui ſui: interfecerūt
eum in domo ſua. Porro reliqua populi multitudo ce
ſis his qui amon percuſſerant conſtituit regem ioſiam
filium eius pro eo. Ca. XXXIIII

4.a O † Cto annoꝝ erat ioſias cuꝫ regnare cepiſ/ r
ſet: ⁊ triginta ⁊ vno anno regnauit in hieru
ſalem. Fecitqꝫ qđ erat rectū in conſpectu
dñi: ⁊ ambulauit in vijs dauid patris ſui. Non declina
uit neqꝫ ad dexterā neqꝫ ad ſiniſtrā. Octauo aūt anno
regni ſui cuꝫ adhuc eſſet puer: cepit querere deū patris
ſui dauid. Et duodecimo anno poſtq̄ regnare ceperat
3.b mundauit iudam et hieruſalē ab excelſis et lucis ſimu/
lacriſqꝫ ⁊ ſculptilibus. † Deſtruxerūtqꝫ coram eo aras
baalim: et ſimulacra que ſuppoſita fuerant demoliti
ſunt. Lucos etiam et ſculptilia ſuccidit atqꝫ cōminuit:

a ¶ Locutuſq̨ eſt dñs ad eū ⁊c. miſericordit̄ C
reuocādo. b ¶ Et attēdere nolue. ex quo ptꝫ eo/
rū obſtinatio. c ¶ Idcirco. Hic ꝯñr deſcribit̄ ipſi
us manaſſe emēdatio. flagellatiōe ſibi intellectū pre
bente/ cū dicit̄: d ¶ Supinduxit eis prin. exer.
re. aſſy. ſ̄m Ioſephū ⁊ alios expoſitores cōtra ma/ Ioſephus
naſſen venit rex babylōis. vñ ſ̄bdit̄: e ¶ Duxerūt
eū in baby. dicēdū ꝙ monarchia aſſyrioꝝ iā ꝓ pte
magna defecerat: q꞉ iā medi ⁊ babylonij receſſerāt
ab ea: ſ̄m ꝙ dicit Ioſephus ⁊ alij hiſtoriographi. ⁊
iō qđ d꞉ hic: Supinduxit eis prin. exer. regis
aſſy. referēdū eſt hoc ad tp̄s p̄teritū. i. eos q̄ ſolebāt
eſſe p̄ncipes: q̄ñ rex babylōis erat ei ſubdit⁹: q꞉ tunc
rex babylonis cū maiorib⁹ regni ſui erat de exercitu †1.q.7.c.ꝟ.
regꝪ aſſyrioꝝ. f ¶ Depcatuſq̨ eſt eū ⁊ obſe. d꞉ ſcio manaſ/
aūt obſecratio depcatio ꝑ rē ſacrā. ſicut ī fine orōnū ſē. de pe. di.
ecclīe d꞉ cōiter: Per dñm nr̄m ie. xp̄m ⁊c. vt ꝑ ſctīta 2.c. ſi enim
tē ipi⁹ obtineam⁹ qđ obtinere nr̄is meritꝪ nō valem⁹: ante fi. ꝟ.
⁊ ſic orabat manaſſes: vt ꝑ diuini noīs ſctītatē impe manaſſes.
traret remiſſionē. g ¶ Et cogno. ma. ꝙ dñs ipe
eēt de⁹. ꝑ experiētiā ſue flagellatiōis ⁊ liberatiōis:
ſicut ſcriptū eſt Iob. v. c. Ipſe vulnerat ⁊ medet̄: ꝑ/
cu. ⁊ ma. ei⁹ ſanabūt. h ¶ Poſt hec edi. mu. ſ. p⁹
reuerſionē ſuā de captiuitate. i ¶ Ad occi. gyon.
Gyon eſt fons exiſtēs in ꝑte occidētali ciuitatꝪ dđ.
k ¶ Aras q̊ꝫ q̄s fe. in mō. do. dñi. i. in mōte mo
ria in q̄ erat tēplū. l ¶ Porro inſtau. al. dñi. qđ
erat deſtructū ⁊ ꝓphanatū. m ¶ Precepitq̨ iu.
⁊c. ⁊ ſic ptꝫ emēdatio manaſſe in ſpūalib⁹ ⁊ tꝑalib⁹
q̄tū ad ꝑſonā ꝓpriā ⁊ ſubditos. n ¶ Reliq̄ autē.
Hic ponit̄ recapitulatio: ⁊ ptꝫ lr̄a vſq̨ ibi: o ¶ In
ſermōib⁹ re. iſ. ptꝫ ꝙ iſte liber apud nos nō h̄r: q꞉
iſta. iiij. libro Reg. nō ita exp̄munt̄ vt hic d꞉: ⁊ eodē
mō dicēdū de h̄ qđ ſeq̄t̄: Scripta ſūt in ſermoni
oçai. Seq̄t̄: p ¶ Dormiuit ꝗ. Hic ꝯñr agit̄ de
factꝪ ipi⁹ amō filij manaſſe: ⁊ ptꝫ ſnīa ex dictꝪ. iij. Re. D
xxi. g. excepto qđ ſeq̄t̄: q ¶ Et nō ē re. fa. dñi. i. h̄
enī defec̄ a bōitate p̄ris ſui: q꞉ ñ penituit: ſic̄ ipe. Moraliter
✳ † ¶ Igit̄ manaſ. ſe. iu. ⁊c. Per qđ ſignificat̄
illi⁹ malicia cui nō ſufficit ꝙ ſit mal⁹ ī ſe: ſꝫ alios nitit̄
ad ſuā maliciā trahere. a ¶ Locutuſq̨ ē do. ⁊c.
ſcꝫ ꝑ ꝓphetas ꝑ q̄s ſignant̄ p̄dicatores noue legis:
q̄ p̄ncipes ⁊ populares ꝯſtāter arguūt de p̄dictꝪ ⁊ cō
ſimilibus pctīs. b ¶ Et attēdere no. Per qđ ſi/
gnant̄ illi q̄ p̄dicatiōes ⁊ ammonitiones bonas ꝯtē
nūt. c ¶ Idcirco ⁊c. q꞉ dñs tales rebelles ꝟitati
aliq̄ñ punit exteri⁹ q̄ui pena: ⁊ q̄m īflicta vexatio ali
q̄ñ dat ītellectū: ⁊ ſic q̄ p̄us erāt rebelleſ ꝯcipiūt ſpm̄
vere pnīe reuertētes ad deū. iō ſubdit̄: g ¶ Et co/
gnouit ma. ⁊c. In q̄ manaſſes figurā geſſit cuiuſli
bet magni pctōris ad deū veracit̄ reuertētꝪ. † ¶ Cō
ſtituitq̨ p̄n. ex. ⁊c. Per q̊s ſignificat̄ ꝙ ꝟe reuer
tēs ad deū ꝑ pnīam q̄to cōmiſit pctā g̃uiora tāto co/
nari dꝫ ad faciēdum oꝑa meliora. p ¶ Dormiuit
ꝗ ⁊c. ꝑ qđ ſignificat̄ ꝙ pctōr q̄tumcūq̨ magn⁹ ſi ve
re peniteat ⁊ in bono terminet vitā ſuā finalit̄ ꝯſeq̄t̄
vitā beatā. † ¶ Regnauitq̨ ⁊c. de quo ſubdit̄:
† ¶ Fecitq̨ ma. ⁊c. p̄r ei⁹. Et ſic ſecut⁹ fuit eū ī ma
lis ſꝫ nō in bonis: q꞉ ꝑ pnīam nō redijt ad dñm ſicut
pater ei⁹. iō ſ̄bdit̄: q ¶ Et nō eſt reue. ⁊c. p̄r ei⁹.
ꝓpt̄ qđ ꝑ iſtū amō ſignificant̄ illi q̄ mala patrū ſuoꝝ
vt rapinaſ ⁊ hmōi q̄ſi ꝓ iure hereditario volūt ſeq̄: ſꝫ
bonos eoꝝ act⁹ nolūt aliq̄lit̄ imitari. C. XXXIIII
O Cto an. erat io. Hic ꝯñr agit̄ de tp̄e io
ſie. Circa qđ p̄mo deſcribit̄ diuini cult⁹ re/
ſtauratio. ſcđo phaſe celebratio ca. ſeq̄n. ⁊
tertio ipius ioſie mors ⁊ tumulatio/ ibi: Poſtq̄ in/
ſtau. Circa p̄mū deſcribit̄ p̄mo idolatrie deſtructio: Diuiſio
ſcđo tēpli dñi reparatio/ ibi: Igit̄. xviij. anno. Snīa
aūt p̄me ꝑtis ptꝫ ex dictꝪ. iiij. Re. xxiij. vbi iſta deſtru
ctio idolatrie facta ꝑ ioſiam diffuſius deſcribit̄ exce/
✳ pto qđ ſequit̄:
Moralr̄. r ¶ Octo an. erat ioſi. ⁊c. Expoſitio Moraliter
myſtica ca. hui⁹ ⁊ duoꝝ ſeq̄ntiū poſita ē. iiij. Re. xxij
ca. ⁊. xxiij. ⁊. xxiiij. Orō ꝟo manaſſe q̄ poni ſolet ī fi/
ne hui⁹ libri moralis eſt ſ̄m ſenſū lr̄alē: ⁊ iō nō indi/
get alia moralitate niſi ꝙ in ea orādi deuote ꝟe pe/
nitētib⁹ forma dat̄.

a ¶ Oſſa pretereſ ſa. Ideo cõbuſſit ſacerdotes in altaribus idoloꝛum/ vt oſtenderet: quia funeſta erant eoꝛũ ſacrificia: q̃ non ſolũ pecudũ hoſtias demonijſ offerebãt: ſed ꝛ ſeipõs idolatrie tradebant. Hic ſignificat omnes q̃ diaboli ſeruitio mãcipati vitã ſacrilegã tp̃aliter finierant eternis cruciatibꝰ cõſumendos pro cuiuſq̧ merito.

et ſup tumulos eoꝝ q̇ eis imolare cõſueuerãt: fragmẽta diſpſit.
a Oſſa p̃terea ſacerdotũ cõbuſſit in altaribꝰ idoloꝝ. Mũdauitq̧ iudã ꝛ hierl̃m: ſȝ ꝛ i vrbibꝰ manaſſe ꝛ ephraim ꝛ ſymeõ vſq̧ neptalim cuncta ſubuertit. Cũq̧ altaria diſſipaſſet ꝛ lucos ꝛ ſculptilia ↄtriuiſſet in fruſta: cũ
a ctaq̧ delubꝛa demolitus eẽt ď vniuerſa terra iſrl̃: reuerſus eſt in
hierl̃m. Igit̃ anno decimooctauo re
b gni ſui mundata iã terra et tẽplo dñi: miſit ſaphan filiũ helchię ꝛ maaſiã p̃ncipẽ ciuitatis: ꝛ ioha filiũ ioachaç acõmẽtarijs vt inſtaurarẽt domũ dñi dei ſui. Qui venerũt ad helchiã ſacerdotẽ magnũ: acceptãq̧ pecuniã ab eo q̃ illata fuerat in domũ dñi: ꝛ quam cõgregauerãt leuitę et ianitoꝛes de ma
c naſſe ꝛ ephraim et vniuerſis reliquijs iſrael: ab oĩ quoq̧ iuda ꝛ beniamin ꝛ habitatoꝛibus hieruſalẽ: tradiderũt in manibus eoꝝ q̇ p̃erãt opibꝰ in domo dñi vt inſtaurarẽt tẽplũ et infirma queq̧ ſartirẽt. At illi dederũt eã artificibꝰ et cemẽtarijs vt emerẽt lapides de lapicidinis: et ligna ad cõmiſſuras ędificij: ꝛ ad cõtignationẽ domoꝝ q̃s deſtruxerãt reges iuda. Qui fidel̃r cũcta faciebãt. Erãt aũt p̃poſiti opãtiũ iadab ꝛ abdias de filijs merari: çacharias ꝛ moſollã de filijs caath: quę vrgebãt opꝰ: oẽs leuitę ſciẽtes oꝛganis canere. Sup eos v̇o q̇ ad varios vſus onera poꝛtabãt: erãt ſcribę ꝛ magr̃i de leuitiſ ianitoꝛes. Cũq̧ efferrẽt pecuni
d am quę illata fuerat in tẽplũ dñi: reperit helchias ſacerdos librum legis dñi qui datus fuerat per manũ moyſi: ꝛ ait ad ſaphan ſcribã: Librum legis inueni in domo dñi. Et tradidit ei. At ille intulit volumẽ ad regem: ꝛ nũciauit ei dicẽs: Oia q̃ dediſti i manus ſuoꝝ tuoꝝ ecce cõplent̃. Argẽtũ qď reptũ eſt i domo dñi ↄflauerũt. Datũq̧ ẽ p̃fectis artificũ ꝛ diuerſa opa fabricãtiũ. Preter ea tradidit mihi helchias ſacerdos hũc librũ: quẽ cũ rege p̃ñte recitaſſet: audiſſetq̧ ille v̇ba legł ſcidit veſtimenta ſua ꝛ p̃cępit helchię ꝛ aichã filio ſaphan: ꝛ abdon filio micha: ſaphan quoq̧ ſcribę et aſaię ſeruo regis/ dicens: Ite oꝛate dñm ꝓ me ꝛ pro reliquijs iſrael ꝛ iuda ſuper vniuerſis ſermonibus libꝛi iſtius q̇ repertus eſt. Magnus enim furoꝛ dñi ſtillauit ſuper nos: eo ꝙ nõ cuſtodierint patres noſtri verba dñi: vt facerẽt oĩa quę ſcripta ſunt in iſto volumine. Abijt ergo helchias et hi qui ſimul a rege miſſi fuerãt ad oldã ꝓphetẽ

a ¶ quem hebꝛei autumant auũculum eſſe hieremie patrem ananehel.

vxoꝛẽ ſellũ filij thecuath: filij haſra cuſto

a ¶ .ſ. muri p̃te ꝓ q̃ vetꝰ editio habet in maſſena q̃ſi nomẽ loci: maſſena q̇ppe interp̃tat̃ ſecũda.

dis veſtiũ: q̃ habitabat hierl̃m in ſcď̃a: ꝛ locuti ſunt ei verba q̃ ſupꝛa narrauimꝰ. At ille r̃ndit eis: Hęc dicit dñs deꝰ iſrl̃. Dicite viro q̇ miſit vos ad me: Hęc di
b cit dñs: Ecce ego inducã mala ſup locũ iſtũ ꝛ ſup habitatoꝛes eiꝰ. Cũctaq̧ maledicta q̃ ſcripta ſũt in libꝛo hoc quẽ legerũt coꝛã rege iuda: qꝛ dereliq̃rũt me ꝛ ſacrificauerũt dijs alienis vt me ad iracũdiã ꝓuocarẽt in cũctis opibꝰ manuũ ſuarũ. Idcirco ſtillabit furoꝛ meus ſup locũ iſtũ/ ꝛ nõ extinguet̃. Ad regẽ autẽ iuda q̇
c miſit vos ꝓ dño dep̃cando ſic loq̇mini: Hęc dicit dñs deꝰ iſrl̃: Qm̃ audiſti v̇ba volumis atq̧ emollitũ ẽ coꝛ tuũ: ꝛ hũiliatus es in ↄſpectu dñi ſup his q̃ dicta ſũt ↄ locũ hũc ꝛ habitatoꝛes hierl̃m. Reuerituſq̧ faciẽ meam ſcidiſti veſtimẽta tua ꝛ fleuiſti coꝛã me. Ego q̊q̧ exaudiui te/ dicit dñs. Iã eni colligã te ad p̃res tuos ꝛ infereris in ſepulchꝛũ tuũ in pace: nec videbũt ocl̃i tui oẽ malũ qď ego inducturꝰ ſũ ſup locũ iſtũ ꝛ ſup hitatoꝛes eiꝰ. Retulerũt itaq̧ regi cũcta q̃ dixerat. † At ille cõuocatis vniuerſis maioꝛibꝰ natu iuda et hierl̃m aſcẽdit in domũ dñi. Unaq̧ oẽs viri iuda ꝛ hitatoꝛes hierl̃m: ſacerdotes ꝛ leuitę ꝛ cũctꝰ ppl̃s a mĩmo vſq̧ ad maximũ. Quibꝰ audiẽtibꝰ in domo dñi legit
d rex oĩa v̇ba voluminis: ꝛ ſtãs in tribunali ſuo p̃cuſſit fędꝰ coꝛã dño vt ambularet poſt eũ: ꝛ cuſtodiret p̃cępta ꝛ teſtimonia ꝛ iuſtificationes eius in toto coꝛde ſuo: ꝛ in tota anima ſua: faceretq̧ q̃ ſcripta ſũt in volumine illo quod legerat. Adiurauit quoq̧ ſup hoc oẽs qui reperti fuerãt in hierl̃m ꝛ beniamin: ꝛ fecerũt habitatores hierl̃m iuxta pactum dñi dei patrũ ſuoꝝ. Abſtulit ergo ioſias cũctas abominationes de vniuerſis regionibus filioꝝ iſrael: et fecit omnes qui reſidui erant in iſrael ſeruire dño deo ſuo. Cunctis diebus vitę eius non receſſerunt a domino deo patrum ſuoꝝum.

❧ ptis quod ſequitur: a ¶ Cunctaq̧ delubꝛa demoliẽſſet de vniuerſa terra iſrael. Dicit̃ autem delubꝛũ a deleo les. ꝛ vmbꝛa bꝛe q̃ſi delẽs vmbꝛã peccatoꝛũ: et hoc fit ſm̃ veritatẽ in tẽplo eccleſie p̃ ſacramentorũ adminiſtrationẽ: ſm̃ eſtimationẽ vero falſam ꝛ erroneã gentiliũ hoc fiebat in tẽplis idoloꝛũ: de quibꝰ eſt hic ſermo.
c ¶ De manaſſe ꝛ ephraim ꝛ vniuerſis reli. ꝛc. Alii qui eni fugitiui euaſerãt de captiuitate decẽ tribuũ ꝛ illi iunxerũt ſe regno iude ſubijcientes ſe iĩi ioſie ꝛ ſimul captiuati fuerũt cum captiuitate hierl̃m tp̃e ſedechie. b ¶ Igit̃ anno decimooctauo regni. Hic cõſequẽter deſcribit̃ tẽpli dñi reparatio. et diuidit̃ in duas: in p̃tẽ principalẽ ꝛ incidẽtalẽ. ſcďa ibi: Cũq̧ efferrẽt pecuniã. Sentẽtia p̃me partis p̃ȝ ex dictis. iiij. Reg. xxij. ꝓpe prin. niſi ꝙ aliq̃ noĩa ꝓp̃a ibi tacentur q̃ hic exp̃munt̃ et ecõuerſo: ꝛ aliq̃ etiã variant̃: qꝛ ſicut frequẽter dictũ eſt noĩa ꝓpꝛia hebꝛaica frequẽter variant̃ ſicut ꝛ latina: p̃ iſta tñ nõ mutatur ſentẽtia. d ¶ Cunq̧ efferrent pecuniã que illata fuerat i tẽ. do. Hec eſt eſt parſ incidẽtalis: qꝛ cũ acciperet̃ pecunia q̃ erat in domo dñi: inuẽtus fuit ibi liber abſcõditꝰ queȝ miſit helchias ſacerdos regi: q̇ cũ legeret̃ coꝛam eo: timuit rex diuinuȝ iudiciũ. ꝛ ſecũdo ſup hoc requiſiuit diuinũ ↄſiliũ/ ibi: Et pꝛecepit helchie. et tertio renouauit fedus inter deum ꝛ ſe ꝛ populum/ ibi: At ille conuocatis vniuerſis. Sententia autẽ iſtarum partiũ p̃ȝ ex dictis. iiij. Regũ. xxiij. d. vſq̧ ad fi. ca. c. xxxv.

XXXV
A Fecit autē ioſi/
as. Admone/
mur vt purge/
mus p̄mū terrā
cordiſ nr̄i ab oī
bus vitijs: ſicq̄
paſcha dn̄o ce/
1.c cebrem⁹ non in
fermēto veteri:
neq̄ in fermen
to m. et. n. ſ3 in
azy. ſin. ⁊ ꝟita.
Miſtice Myſtice āt io/
ſiaſ. i. fortitudo
dn̄i xp̄m ſignifi
cat: de q̄ legit:
23.b Dn̄s fort' ⁊ po
tēs: dn̄s potēs
in p̄lio. Interp̄
tat etiā ioſias
1.b ſal⁹ dn̄i: ⁊ xp̄us
ſaluū facit ppl'3
ſuū a pctīs eoꝝ
Ipſe ȝelo dei
mūdat terrā iu
da ⁊ hierl'm ab
oīb⁹ imūdicijs
qui per ꝓphetā
58.b dixit: Zel⁹ do/
mus tue come/
dit me. De quo
3.c alibi: Cui⁹ ven
tilabrū ī manu
ſua. et p m. a. ſ.
Hic celebratve
rū phaſe. xviij.
anno regni ſui
q: octaua etate
B generali reſur/
rectione dona/
ta: ſāctos ſuos
cū perfectione
bonorū operu3
ꝑducit ad eter/
ne beatitudiniſ
denariū eiectis
ꝑus oīb⁹ ſcāda
lis d̄ regno ei⁹.
b ¶ Ponite
ar. ⁊c. Tradūt
hebrei arcā tp̄e
achaȝ de tēplo
fuiſſe elatam ſi/
mulacris ab eo
in tēplo miſſis:
et in domū ſel/
lumviri olde a/
unculi hiere/
mie fuiſſe tradu
ctā. Nō enī po
terat eſſe ſimul
cū ſimulacris.
c ¶ Non fuit
phaſe ſi. hu.
in iſrl'. Quia
ablatis figuris
ī die iudicij trā/
ſibūt ſcī d̄ mor
te ad vitam: de
corruptione ad
glīam: ⁊ ī ꝯſpe
ctu ꝯditoris ſui
ī celeſti hierl'm
in eternū gau/
debunt: quia vi
debit

a †Fecit āt ioſias ī hierl'3 C. XXXV a
phaſe dn̄o: qd̄ imolatū eſt decima
quarta die mēſis p̄mi: et ꝯſtituit ſa b
cerdotes ī officijs ſuis. Hortatuſ/
q̄ eſt eos vt miniſtrarent in domo dn̄i. Leuitis
quoq̄ ad quorū eruditionē oīs iſrl' ſctificabat
b dn̄o locutus eſt: Ponite arcā in ſanctuario tē c
pli/ qd̄ ędificauit ſalomō filius dauid rex iſrl'.
Nequaq̄ enī eā vltra portabitis. Nūc aūt mi/ d
niſtrate dn̄o deo veſtro: ⁊ pp'lo eius iſrl': ⁊ ꝑpa
rate vos per domos ⁊ cognationes veſtras in
diuiſiōib⁹ ſingulorꝫ: ſicut ꝑcępit dauid rex iſrl': e
et deſcripſit ſalomon fili⁹ eius. Miniſtrate in
ſctūario ei⁹ p familias turmaſq̄ leuiticaſ: ⁊ ſan
ctificati imolate phaſe. Fratres etiā vr̄os: vt
poſſint iuxta v̄ba q̄ locut⁹ eſt dn̄s ī manu moy
ſi facere ꝑparate. Dedit ꝑterea ioſias oī pp'lo f
q̄ ibi fuerat inuētus ī ſolēnitate phaſe. Agnos g
⁊ hedos de gregib⁹ et reliq̄ pecoris triginta mi
lia: boū q̄3 tria milia. Hęc de regl' vniuerſa ſb
ſtātia. Duces q̄3 ei⁹ ſpōte qd̄† vouerāt obtule
rūt tā pp'lo q̄3 ſacerdotib⁹ ⁊ leuitis. Porro hel
chias ⁊ ȝacharias ⁊ iehihel ꝑncipes dom⁹ dn̄i
dederūt ſacerdotib⁹ ad faciēdū phaſe/ pecora h
cōmixtim duo milia ſexcēta ⁊ boues trecētos.
Chonenias aūt ⁊ ſemeias etiā ⁊ nathanael fra
tres ei⁹: necnō aſabias ⁊ iahihel ⁊ ioȝabad ꝑn
cipes leuitarꝫ: dederūt ceteris leuit' ad celebrā
dū phaſe/ q̄nq̄ milia pecorꝫ ⁊ boues q̄ngētos.
Preparatūq̄ eſt miniſteriū: ⁊ ſteterūt ſacerdo i
tes in officio ſuo. Leuitę q̄3 in turmis iuxta re/
gis imperiū: ⁊ imolatū eſt phaſe. Aſperſerūtq̄ k
ſacerdotes manus ſuas ſanguine: ⁊ leuitę de/ l
traxerūt pelles holocauſtorꝫ et ſeparauerūt ea m
vt darēt p domos ⁊ familias ſingulorū: ⁊ offer
rent dn̄o: ſicut ſcriptū eſt ī libro moyſi. De bo
bus quoq̄ fecerūt ſimiliter: ⁊ aſſauerūt phaſe n
ſup ignē: iuxta qd̄ in lege ꝑceptum eſt. Pacifi o
cas vero hoſtias coxerūt in lebetis ⁊ cacabis ⁊
ollis: ⁊ feſtinato diſtribuerunt vniuerſę plebi.
Sibi autē ⁊ ſacerdotibus poſtea parauerunt.
Nam in oblatione holocauſtorū ⁊ adipū vſq̄
ad noctē ſacerdotes fuerunt occupati. Unde
leuitę ſibi ⁊ ſacerdotibus filijs aaron paraue/
runt nouiſſimis. Porro cātores filij aſaph ſta
bant in ordine ſuo iuxta pręcęptum dauid et
aſaph ⁊ heman ⁊ iduthū prophetarū regis da
uid. Janitores vero per portas ſingulas ob/
ſeruabāt: ita vt nec puncto quidē diſcederent
a miniſterio. Quobrē ⁊ fratres eorū leuitę pręꝑ/
parauerūt eis cibos. Omnis igit cultura dn̄i ri
te completa eſt in die illa: vt facerent phaſe: et
offerrent holocauſta ſup altare dn̄i iuxta ꝑcę/
ptum regis ioſię. Fecerūtq̄ filij iſrl' qui reperti
fuerāt ibi phaſe in tēpore illo ⁊ ſolennitatē azy
c morū ſeptem diebus. Nō fuit phaſe ſimile hu/ p
ic in iſrael a diebus ſamuelis ꝓphetę: ſed nec q

Fecit aūt ioſias Ca. XXXV C
in hierl'm phaſe dn̄o qd̄ imo †4.re.23.c.
la. eſt ⁊c. Hic cōſequēter deſcri/ 3.Eſdre.1.a
b bitur phaſe celebratio. ⁊ p̄mo ponit ad hoc Diuiſio
debita preparatio. ſecūdo deuota executio/
ibi: Preparatūq̄ eſt miniſteriū. Circa pri/
mū dicit: b ¶ Et ꝯſtituit ſa. ⁊c. vt debi/
te ſe prepararēt ad hoc ꝙ deuote celebrare
c poſſent ſolennitatē paſche. c ¶ Ponite
arcā in ſan. tem. libro de hebraicis q̄ſtio
nibus d: ꝙ tp̄e achaȝ q̄ poſuit idola in tem/
d plo arca fuit inde amota q̄ nō debebat eſſe
cū idolis: ⁊ fuit trāſportata ī domū ſellū ma
riti olde ꝓphetiſſe: ⁊ ibi manſit vſq̄ ad tp̄s
ioſie. gloſa ꝟo hebraica dicit ꝙ nō fuit por/
e tata extra tēplū: ſed q: manaſſes poſuit ido
lū in domū dn̄i: vt habet. ſ. xxxiij. iō voluit
eū ponere in loco honorabiliori. ſ. vbi erat
arca: ⁊ arcā fecit trahi ad ptē q̄ſi minor cede
ret maiori: ſed ioſias fecit eā in loco ſuo re/
poni. S3 vtrūq̄ dictū videt in aliq̄ diſſona
re a veritate: ſi enī fuiſſet trāſportata tēpore
f achaȝ: nō eſt veriſile q̄n eȝechias fili⁹ eius q̄
tēplū fecerat purgari: ⁊ maxim⁹ ȝelator fuit
g cult⁹ diuini: vt pt3 ex p̄cedētibus: feciſſet eā
tp̄e ſuo reportari. Similr ſi p manaſſen fuiſ
ſet tm̄ tracta ad ptē intra tēplū. ioſias nō di
xiſſet leuit': Ponite arcā in ſan. tē. ꝓut
hic d: q: leuite nō poterāt ingredi illā ptē al. †volebāt
tēpli: ſed ſacerdotes tm̄. Et iō ꝓbabilius vi
det dici ꝙ tp̄e manaſſe fuit portata extra tē/
plū ⁊ nō an̄: ⁊ tp̄e ioſie p leuitas fuit repor/
h tata vſq̄ ad tēpli ingreſſum: ⁊ inde p ſacer/
dotes fuit in loco ſuo repoſita. d ¶ Nunc
aūt mi. dn̄o. q. d. ex q̄ arca erit in loco ſuo
⁊ illa q̄ ptinent ad dei cultū reparata: vos
nō habebit' alios labores niſi ſolū miniſtra
re dn̄o. e ¶ Sicut p̄ce. da. rex iſ. et de.
ſa. fi. ei⁹. Cōtrariū videt. ſ. j. lib. xxviij. vbi
dicit ꝙ dauid dedit filio ſuo deſcriptionem
i porticus ⁊ tēpli ⁊ oīm aliorū ad miniſteriū
tēpli ptinentiū. Dicendū ꝙ dauid dedit hoc
p̄mo diſponēdo: ſed ſalomon dedit iſtā de/
k ſcriptionē alijs: patris volūtatē exequēdo. D
l f ¶ Dedit ⁊c. in ſolen. phaſe. hoc eſt ad
m faciendū ſolēnitatē phaſe. g ¶ Agnos ⁊
he. q: tā agn⁹ q̄ hedus poterat imolari in
ſolēnitate paſchali Exo. xij. Cetera patēt vſ
q̄ ibi: h ¶ Dederūt ſa. ad fa. pha. pe.
cōmix. i. cōiter: q: iſti p̄noīati ſimul iuncti
n dederūt iſta. i ¶ Preparatūq̄ eſt. De/
o ſcripta preparatiōe debita ad ſolēnitatē pa/
ſchalē: hic ꝯn̄r ponit executio deuota/ cū d
Et ſteterūt ſacerdotes ⁊c. ⁊ pt3 l'ra vſq̄
ibi: k ¶ Aſperſerūtq̄ ſa. ma. ſu. ſan.
q̄ ab eis effundebat ſup altare. l ¶ Et le/
uite detra. pel. holo. l3 enī hoc ptineret
ad officiū ſacerdotū: vt habet in Leuit. tm̄
in neceſſitate ꝓpter multitudinē victimarū
leuite poterāt eos adiuuare ſicut dictū fuit
ſ. xxix. m ¶ Et ſeparauerūt ea vt da.
p do. ⁊ h pt3 ꝙ nō erāt holocauſta ꝓprie di
cta q̄ totalr icēdūt ſ3 large: eo ꝙ aliq̄ ps ī al
tari cremabat. n ¶ Et aſſa. pha. ſu. ig.
iuxta qd̄ in lege ſcriptū eſt Exo. xij. d. Non
comedetis ex eo crudū: quid nec coctū aqua
ſed aſſum tm̄ igni. o ¶ Pacificas vero
hoſti. quarū maior pars cedebat in vſum
offerentiū. Cetera patēt vſq̄ ibi: p ¶ Nō
fuit phaſe ſimi. huic in iſrl' ⁊c. a dieb⁹
p ſamuelis ꝓphete. iiij. Reg. xxiij. d: A die/
q bus iudicū. ⁊ in idē redit: q: ſamuel fuit vl/
timus iudex: q ¶ Sed nec q̄ſq̄ de cun
ctis re. iſrl' ⁊c. Non eſt per hoc intellgen/
dū ꝙ iſtud phaſe fuerit excellētius oīb⁹ p̄te
ritis q̄tū ad multitudinē pp'li: q: tp̄e dd̄ et
ſalomōis q̄n regnū fuit vnitū: ⁊ nulla trib⁹
erat captiuata: freq̄nt magna multitudo cō
uenit in hie.

debit̄ deꝰ deoꝝ ĩ ſiō: qꝛ mirificauit mĩam ſuā ĩ
Ps.83.b ciuitate munita. a ¶ Ad quā deꝰ fe. qꝛ ex ꝟ-
bis hieremie ⁊ alioꝝ ꝓpharū potuit volūtatē
dñi cogſcere q̄ iudicādū erat ĩ pplo peccatore.
Vñ ⁊ rapſaces dixit ꝺ ſennacherib rege aſſyri
oꝝ: Dñs iuſſit me aſcēdere ad t̃rā iſtā: qꝛ ꝓphe
p̄dixerāt eū eſſe aſcēſurū / qꝺ eū minime latuit.
b ¶ In cāpo ma. Interfectio ioſie q̄ a pha-
raone nechao inť fectꝰ eſt in mageddo: ſignifi-
cat antiq̄ hoſtis ꝑſecutōez aduerſū p̄dicatores
q̄s neci tradere ⁊ de eccl̃ia auferre conať: vt fa
ciliꝰ totā plebē inuadere ⁊ diſſipare poſſit. In
terp̄tať enĩ pharao diſſipās / nechao ꝑcutiēs /
mageddo de tēptatōe. Permittiť q̄ppe diabo
lus ꝯſurgere aduerſū ſctōs: ⁊ hoc totis viribꝰ
certat vt tētando gregē dei ꝑcutiēs eos prius
diſſipādo auferat: quoꝝ ſolatio alij ꝯtra hoſtē
dimicāt. Ca. XXXVI

Tulit q̄ ppl̃s ⁊c̃. Qui interp̄tať re-
cens ⁊ ſignificat prauos rectores q̄s
ppl̃s t̃re q̄ dediti ſunt. ſ. cupiditati terrene ſm
mores ſuos ꝯſentiētes vitijs: eligunt q̄s pha
rao ĩ reblata vincit ⁊ ĩ egyptū ducit: qꝛ ꝑ multi
tudinē adulatoꝝ eneruās decipit corda p̄lato-
rū. Rebla enĩ mľtitudo ĩterp̄tať: ſicq̄ vinctos
cathenis pctōꝝ in ſpũalis egypti mergit abyſ-
ſum. d ¶ Cōſtituitq̄ re. Nachao regē ioa
†De pe. di. 2. c. ſi enĩ chim ꝯſtituit. ĩpoſuit mulctā t̃re cētū talētis ar
gēti: qꝛ diabolꝰ pēſū ſuitij a pplo ꝑditoꝝ expe
tūt: vt tā ſenſu q̄ eloq̄o parati ſint eiꝰ obſeq̄o.
Nota e ¶ Et ver. no. eiꝰ io. Notādū ꝙ de eodē io
achim filio ioſie in regū ita ſcriptū eſt: Dormi-
4.re.24.a. uit ioachim cū p̄rib9 ſuis: regnauitq̄ ioachin
filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Joſephꝰ tñ dicit: dū rex babylōis
intraſſet ciuitatē fidē neq̄q̄ ſuauit: ſꝫ iuuenes
fortiſſimos ⁊ pulchritudĩe decoroſ occidit: vna
cū rege ioachĩ: quē añ muꝝ inſepultū ꝓijci iuſ
ſit. Filiū ꝟo eiꝰ ioachin ꝯſtituit regē vniũſe ꝓ
uincie. Eos aũt q̄ erāt ĩ dignitatibꝰ ꝯſtituti nu
mero tria millia duxit in babylonē: inť q̄s erat
ezechiel adhuc puer: h̃ q̄ finis habuit ioachim
regē q̄ vixit ānis. xxxvj. reg̃uit aũt. xj. ānis. Suc
ceſſor ꝟo regni ioachĩ rex noĩe ononimus reg̃
uit mēſib9 tribꝰ ⁊ diebꝰ. x. ¶ Sciēdū āt ꝙ cū ſe
mel q̄s cuilibꝫ vitio ſe mācipauerit: mľtiſ dñis
obnoxiꝰ erit. Vñ ioachiꝫ quē pharao añ cēſū ſi
bi ſoluere coegit: hũc nabuchodo. rex babylo
nis tribꝰ ānis ſuire cōpellit. Nabuchodono-
†4.re.23.f. ſor eũdē ſignificat: quē ⁊ pharao p̄ncipē. ſ. ꝯfu
ſiōis ⁊ rectorē tenebraꝝ haꝝ. Cū āt diabolꝰ ali
quē ſibi cēſū pcĩ ſoluere coegit: totū ĩ dominiū
ſuū redigit: ⁊ plenū ſuitiū exigit ꝑſuaſiōe. ſ. de
lectatōe ꝯſenſu: cogitatōe q̄ꝫ locutōe ⁊ opatio
ne. ¶ Hiero. Sciēdū ꝙ nom̄ iſtiꝰ ioachĩ q̄ alio
noĩe iechonias ꝺr elemētis nō eiſdē ĩ fine apꝺ
hebreos ſcribiť: q̄ ⁊ p̄riſ eiꝰ ioachĩ q̄ ⁊ heliachĩ.
Sꝫ p̄orē. i. p̄reꝫ ĩ fine noĩs ꝑ caph ⁊ mem: ſecū
dū. i. filiū ꝑ coph / ⁊ nū ānotāt. Vñ nemo putet
ĩ danielis p̄nci. eſſe ioachim: q̄ ezechielis exor-
dio ioachĩ ſcribiť. Extremā ſyllabā hꝫ iſte kim
ille chin. ⁊ iō in euāgelio ſm Mattheū vna vi
deť deeſſe generatio: qꝛ ſcḋa theſſeredecas ĩ io
achin deſinit filio ioſie. t̃tia ĩcipit n ioachim fi
lio heliachim qꝺ ig̃rās porphyriꝰ calūniā ſtru
it eccl̃ie ſuā oñdēs ĩperitiā dū euāgeliſte Mat
thei nititť arguere falſitatē. ¶ Joachim capti-
uus ĩ babylonē ductꝰ lapſū rectoꝝ ſignificat: q̄
diaboli arte deluſi adducūť in ꝯfuſionē errorū
ac vitioꝝ: ⁊ q̄ alios ꝟboꝝ ⁊ ope docere debuerāt
⁊ a pctō ſuſcitare: varijs abſorbenť pctis. Joa
chin enĩ reſuſcitās / vľ q̄ eſt cōſurgēs ĩ tpe. Cū
eo p̄cioſa dñi vaſa captiuanť. Qui enĩ ingenij
acumĩe excellebāt vľ moꝝ honeſtate fulgebāt:
p̄poſitoꝝ deprauati exēplis cedūt cū ip̄is in p̄-
dā diaboli. f ¶ Regē ve. cō. Sedechias ſi
gnificat eos q̄ regimē in pplo dei ſuſcipiūt. in-
terp̄tať enĩ ſedechias iuſtꝰ dñi. Jlli ei accipiūt
ſedē iuſticie ad exercēda opa iuſticie: honoris
⁊ officij

q̄ſq̄ de cũctꝭ regibꝰ iſrľ fecē phaſe: ſicē
ioſias. Sacerdotibꝰ ⁊ leuitꝭ / ⁊ oĩ iu a
de ⁊ iſrľ: q̄ reptꝰ fuerat ⁊ habitātibꝰ ĩ b
hierl̃ꝫ Octauodecio āno regni ioſie
h̃ phaſe celebratū ē Poſtq̄ iſtaura c
uerat ioſiaſ tēplū aſcēdit nechao rex
egypti ad pugnādū in charchamis
iuxta eufratē: ⁊ ꝓceſſit ĩ occurſū eiꝰ
ioſiaſ At ille miſſiſ ad eū nũcijſ ait:
Quid mihi ⁊ tibi ē rex iuda: Nō ad
a ¶ regꝭ. ſ. adremō filij thabrimō q̄ regbat ĩ char
chamis quē eodē tpe q̄ ⁊ ioſiā nechao ĩterfecit.
uerſum te hodie vēnio: ſꝫ ꝯ aliā do
a mū pugno: ad quā deꝰ feſtinato me
ire ꝑcepit. Deſine aduſuꝫ deū face
re / qꝛ mecū ē / ne inť ficiat te. Noluit
ioſias reuerti: ſꝫ ꝑpauit ꝯ eū bellū:
nec acq̄euit ſmonib9 nechao ex ore
b dei: Uex ꝑrexit vt dimicaret ĩ cāpo
mageddo: ibiq̄ vulneratꝰ a ſagitta
rijs: dixit puerꝭ ſuiſ: †Educite me ꝺ
ꝑlio: qꝛ oppido vulneratꝰ ſuꝫ. Qui d
trāſtulerūt eū de curru in alterū cur
rū: q̄ ſeq̄bať eū more regio ⁊ aſporta
uerūt eū ĩ hierl̃m. Mortuuſq̄ ē ⁊ ſe
pultus in mauſoleo patrū ſuorū: et e
vniuerſus iuda ⁊ hierl̃m luxerūt eū:
Hieremias maxĩe: cui9 oēs cātores f
atq̄ cantatrices / vſq̄ in p̄ñtē diē la
mētationes ſuꝑ ioſiaꝫ replicāt: ⁊ q̄ſi
lex obtinuit in iſrľ. Ecce ſcp̄tū refert
in lamētatiōib9. Reliq̄ aũt ſmonū
ioſie ⁊ miſericordiarū eiꝰ q̄ lege ꝑce
pta ſūt dñi: opa q̄ꝫ illiꝰ p̄ma ⁊ nouiſ
ſima ſcripta ſunt in libro regū iſrľ et
iuda Ca. XXXVI
c †Tulit q̄ ppľſ t̃re ioachaz g
filiū ioſie: ⁊ cōſtituit eū
ꝓ p̄re ſuo regē ĩ hierl̃ꝫ.
Uigintitriū ānoꝝ erat ioachaz cū re-
gnare cepiſſꝫ: ⁊ trib9 mēſib9 regnauit
in hierl̃ꝫ. Amouit aũt eū rex egypti
cū veniſſet ĩ hierl̃m: et ꝯdēnauit t̃rā
d cētū talētis argēti ⁊ talēto auri. Cō- b
ſtituitq̄ regē ꝓ eo eliachim frēm eiꝰ
e ſuꝑ iudā ⁊ hierl̃m ⁊ v̄tit nomē eiꝰ ioa
chĩ. Ip̄ꝫ ꝟo ioachaz tulit ſecū / ⁊ ad
duxit in egyptū. Uigintiq̄nq̄ annoꝝ
erat ioachĩ cū regnare cepiſſet: ⁊ vn
decꝫ ānis regnauit ĩ hierl̃m: fecitq̄
malū corā dño deo ſuo. Cōtra hũc
aſcēdit nabuchodonoſor rex chal-
deoꝝ: ⁊ victū cateniſ duxit ĩ babylo i
nē. Ad quā ⁊ vaſa dñi trāſtulit: ⁊ po
ſuit ea ĩ tēplo ſuo. Reliq̄ aũt ꝟboꝝ k
a ¶ qꝛ deū irritauit operibus ⁊ ꝟba ꝓphetaꝝ
q̄ ad ſe miſſi ſunt: peruertit ⁊ librū hiere. ſcapel-
lo ſcindens in ignē ꝓiecit.
ioachim et abominationū eiꝰ quas

uenit ĩ hierl̃m ad ſolēni-
tatē paſchalē: ſꝫ iſta excellē-
tia intelligiť q̄tū ad regꝭ io
ſie liberalitatē: q̄ cū eſſet lon
ge ĩpotentior dauid ⁊ ſalo-
mōe: tñ maiora legiť mune
ra dediſſe in illa ſolennita-
te. ſ. ad ſufficientiā ꝓ omniū
refectione. ideo ſubdiť:
a ¶ Sicut io. ſacerdoti-
bus ⁊c̃. Quia ꝺdit ad h̃ tri
ginta milia pecoꝝ ⁊ tria mi-
lia boū: vt habeť in littera.
b ¶ Qui reptꝰ fuerat et
ha. Hoc addiť: qꝛ illi de re-
gno iſrľ iā erāt in captiuita-
tē ducti: exceptis aliq̄bꝰ qui
fugiēdo euaſerāt: ⁊ recedē-
te exercitu reuerſi fuerant.
c ¶ Poſtq̄ in. ioſias tē-
plū aſcēdit ⁊c̃. Hic conſe
q̄nť deſcribiť ip̄iꝰ ioſie morſ
⁊ tumulatio: ⁊ ptꝫ ſnĩa ex di
ctis. iiij. Reg. xxiij. f. except[is]
q̄ ſequunť. d ¶ Qui trāſ
tule. eū de cur. ⁊c̃. Sicut
enĩ p̄ncipes in bellis habēt
plures equos: ſic tũc reges
pugnātes in curribꝰ: habe-
bāt plures currus ꝓ ꝑſonis
ſuis. e ¶ Et vni. iuda ⁊
hierl̃m luxerūt eū. Pro-
pter bonitatē vite ſue ⁊ regi
minis: vt patꝫ ex predictis.
f ¶ Hieremias maxime.
In hebreo qui ĩtitulať: La-
mentationes Hieremie.
In ca. xxxv. vbi diciť in po-
ſtilla: Agnos ⁊ hedos quia
tam agnus q̄ hedus pote-
rant immolari.

Additio. In ſolen- b
nitate pa-
ſchali agnus debebat ĩmo-
lari: nō aũt hedus: lꝫ agnus
ĩmolandus accipiēdus eſſet
de grege in quo eſſent agni
⁊ hedi: vt latiꝰ fuit extenſum
in additione ſuꝑ Exo. xij.

Ca. XXXVI
Tulit q̄ ppl̃s. hic
vltimo agiť de tē-
pore filioꝝ ioſie: ⁊ diuiditur
in tres partes: ſm tres fili-
os eius. ſecūda ibi / Conſti-
tuitq̄. tertia ibi: Regē vero
cōſtituit. Snĩa p̄me partis
patet ex dictis. iiij. Reg. xx-
iij. f. b ¶ Cōſtituitq̄ re-
gē. Hic cōſequēter agiť de
tpe ioachim filij ioſie: ⁊ ſecū
do de tpe filij eius / ibi: Re-
gnauit aũt ioachin. Sentē-
tia aũt prime partis patꝫ ex
dictis. iiij. Re. xxiij. in fine.
⁊ in p̄n. xxiiij. ca. excepto qꝺ
ſeq̄ť. i ¶ Et vin. ca. Fuit
enĩ vinctꝰ catenis ad h̃ ꝙ ibi
duceret: ſed mutatū fuit ꝯſi
liū: eo ꝙ rebellauerat cōtra
regem babylonis ⁊ fuit occi
ſus: ⁊ ꝓiectū cadauer eius
extra murū hieruſalem ꝓut
dictum fuit. iiij. Reg. xxiiij.
k ¶ Reliq̄ aũt verborū
ioachim. i. ſtigmata ⁊ figu
ras q̄ fecerat in corpore ſuo
in honorem idolorum.
Et q̄ in

officiū accipiūt dignitatē: maxie q̄ꝛ fi
lij ioſie. i. ſalutis dn̄i ꝑ grām baptiſ/
mi ⁊ vnctionē chꝛiſmatis nūcupari
merent: ſed degenerātes relabunt
in vitioꝝ feditatē: ⁊ ſe ⁊ ſubditos cō
uertūt ad impietatē: nec fidē quā do
ꝓmiſerāt cuſtodiunt: nec cū hoībus
pac̄ federa ſeruāt. Tales quotidie
lex diuina ꝓphetaꝝ ⁊ apl'oꝝ miracu
la a pctīs recedere ⁊ ad dn̄m ꝑ peni
tentiā reuerti monēt. Sed ſemel in/
durati v̄ba ſalutis deſpiciūt. vn̄ de/
us iratus mittit cōtra eos regē chal
deoꝝ. i. diabolū cū ſatellitib⁹ ſuis. i.
ſpūalibus neq̄tijs: q̄ nulli parcētes
etati: nulli deferētes dignitati: q̄ſcū
q̄ capiūt in babylonē. i. in ꝯfuſionē
trāſferunt ⁊ domū dn̄i incēdūt: q̄ꝛ fi
deles q̄ ſunt tēplū dei blaſphemare
cōpellūt. Muros hierl'm deſtruūt:
cū cuſtodiā paſtoꝝ deijciunt: turres
cōburunt: cū p̄latos ꝑ illicita deſide
ria exurūt. oīe p̄cioſum demoliunt
cū eos q̄ de v̄tutis ⁊ ſciētie p̄rogati/
ua ſibi applaudūt ad nihilū redigūt
¶ Finis libri Paral. ſilis p̄ncipio
libri ſacerdotis Eſdre. vn̄ qd̄ ibi ex/
poſuim⁹ hic replicare nō eſt op⁹. De
cyro q̄z quō x̄p̄m ſignificet ⁊ q̄ d̄ eo
dicunt ⁊ q̄ ad ip̄m referant in Eſa/
ego. ia expoſuim⁹. Salomō tēplū dn̄i ſe/
ptē annis cōſtruxit ī hierl'm. octauo
anno ꝯſummauit ⁊ dedicauit: q̄ꝛ to/
to tp̄e hui⁹ vite q̄ ſeptē dieb⁹ agit:
x̄p̄s eccleſiā cōſtruit de ſuis fidelib⁹
In futura vita ꝑficit: ⁊ ad eterne vi
te claritatis viſionē ſuſtollit in glīa
B reſurrectiōis: ꝓcedēte tp̄e q̄dā tēpli
edificia vetuſtate diſſoluta ſunt: ſed
inſtātia regū ⁊ ſacerdotū illius tp̄is
reſtaurata in pꝛiſtinū ſtatū q̄ ſignat
quotidianos ⁊ leuiſſimos errat⁹ fi/
4. b deliū. De q̄bus ſalomon: Septies
inq̄t cadit iuſtus ⁊ reſurgit: q̄ ꝑ exē/
pla ⁊ hoꝛtamēta iuſtoꝛū coꝛrigunt:
q̄ſi ꝑ induſtriā regū ⁊ ſacerdotū: qui
ſunt mēbꝛa veri regis ⁊ ſūmi ſacer/
dotis. Poſtmodū creſcētib⁹ malis
tēplū idoloꝝ ſoꝛdibus ꝓphanatū: ⁊
tādē a chaldeis deſtructū ⁊ incēſum
ſignat grauioꝛes lapſus eoꝝ qui ec/
cleſie mēbꝛis adunati: ſed poſt frau
dē diaboli a ſtatu fidei deiecti vitioꝝ
flāma cōburunt: diruto tēplo et vꝛ/
be hierl'm ciues in babylonē trāſmi
grati. poſt. lxx. annos ꝑacta peniten
tia ad patriā reuerſi: rurſus idē tem
plum ⁊ vꝛbē ſanctā laboꝛe grādi re/
ſtaurant. Signātes eos q̄ decepti a
diabolo nō ſolum fidei ſinceritatē ⁊
oꝑis integritatē ꝑdūt: ſed etiā īma/
nitate ſcelerū ethnicis ⁊ publicanis
ſiles ſūt. Quoꝝ nōnulli diuina grā
reſipiſcētes ad eccleſiā redeūt cū illu
ſtratōe cōpūcti ſpūſſcti: p̄cepta legis
q̄ reliq̄rāt audire ⁊ cuſtodire incipi/
unt. Septē enī ſunt dona ſpūſſctī:
decē p̄cepta legis: ſeptē vero ꝑ decē
multiplicata ſeptuagenariū reddūt.
Vn̄ bn̄ q̄ ꝑ oꝑa ꝑuerſa in babylone
captiui fuerūt. poſt. lxx. annos libe/
rant et domū dei ac ciuitatē ſanctā
reedificāt. Qui enī ꝑ ſua pctā a cōio
ne eccl'ie ſeparati: ⁊ infideliū nume/
ro ſunt copulati: rurſum ꝑ dona ſpi/
rituſſcti ſtudio ſe bone oꝑatōis exer
cēt: ⁊ ſic ꝯſoꝛtiū fideliū dom⁹. ſ. ⁊ ci/
uitat̄ dei de q̄ eiecti fuerāt recipiūt.

a ¶ Fm hebꝛeos caput in rotūdū totōdit ſuꝑ moꝛtuū ſtigmata in coꝛꝑe ſuo fecit q̄ in coꝛꝑe moꝛtui inuenta ſunt.

fecit/ ⁊ q̄ iuēnta ſūt in eo ꝯtinēt i li a
bꝛo regū iſrl' et iuda. Regnauitq̄ b
ioachin fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. Octo annoꝝ c
erat ioachin cū regnare cepiſſet: ⁊
trib⁹ mēſib⁹ ⁊ decē dieb⁹ regnauit
in hierl'm. Fecitq̄ malū i ꝯſpectu

a ¶ de hoc plenius in libꝛo regū ſcriptū eſt.

dn̄i. Cūq̄ āni circul⁹ volueret mi d
ſit nabuchodonoſoꝛ rex nūcios q̄
⁊ adduxerūt eū i babylonē aſpoꝛta
tis ſil' p̄cioſiſſimis vaſis dom⁹ dn̄i.
f Regē v̄o ꝯſtituit ſedechiā patruū e
ei⁹ ſuꝑ iudā ⁊ hierl'm † Viginti ⁊ vni⁹
āni erat ſedechias cū regnare cepiſ
ſet: ⁊ vndeci ānis regnauit i hierl'z
Fecitq̄ malū i ocul' dn̄i d̄i ſui: nec f
erubuit faciē hieremie ꝓphe loq̄n

¶ al's ex oꝛe dei.

tis ad ſe i oꝛe dn̄i. A rege q̄z nabu
chodonoſoꝛ receſſit q̄ adiurauerat g
eū ꝑ deū: ⁊ indurauit ceruicē ſuā ⁊
coꝛ: vt nō reuerteret ad dn̄m deū
iſrl': ſz ⁊ vniuerſi p̄ncipes ſacerdo/
tū et ppl's ꝑuaricati ſūt iniq̄: iuxta
vniūſas abomiatiōes gentiū ⁊ pol
luerūt domū dn̄i: quā ſcificauerat
ſibi in hierl'm. Mittebat autē dn̄s i
de⁹ patꝝ ſuoꝝ ad illos ꝑ manū nū
cioꝝ ſuoꝝ/ de nocte cōſurgēs/ ⁊ q̄ti
die cōmonens: eo q̄ ꝑceret ppl'o ⁊
habitacl'o ſuo. At illi ſubſānabāt k
nūcios dei: ⁊ ꝑuipēdebāt ſmones
ei⁹. Illudebātq̄ ꝓphis: donec aſ/
cēderet furoꝛ dn̄i in ppl'm ei⁹ et eēt l
nulla curatio. Adduxit ei ſuꝑ eos m
regē chaldeoꝝ: ⁊ iterfecit iuuenes n
eoꝝ gladio i domo ſctūarij ſui. nō o
ē miſt⁹ adoleſcētl ⁊ virgis ⁊ ſenis:
nec decrepiti q̄dē: ſz oēs tradidit i
manib⁹ ei⁹: vniūſaq̄ vaſa dom⁹ dn̄i
tā maioꝛa q̄ mioꝛa ⁊ theſauros tē
pli ⁊ reg' ⁊ p̄ncipū trāſtulit i baby/
lonē. Incēderūt hoſtes domū d̄i:
deſtruxerūtq̄ muꝝ hierl'z. Vniuer
ſas turres cōbuſſerūt: ⁊ q̄cq̄d p̄cioſū
fuerat/ demolliti ſūt. Si q̄s euaſe/ p
rat gladiū duct⁹ i babylonē/ ſuiuit

a ¶ diabolo. b ¶ vicijs. c ¶ .i. donec exur/gat aliud regnū ꝓphetico elogio p̄nūciatū: et coꝛruat pcti regnū diuino iudicio.

rēgi ⁊ filijs ei⁹: donec iperaret rex q
perſaꝝ et cōpleret ſmo dn̄i ex oꝛe

a ¶ donec. ſ. impleant ſeptuaginta anni.

hieremie: ⁊ celebꝛāret t̄ra ſabbata
ſua. Cūctl enī dieb⁹ d̄ſolatōis egit
ſabbatū vſq̄ dū cōplerent. lxx. an
ni. Anno aūt p̄mo cyri reg' ꝑſarū s

a ¶ Et q̄ inuē. ſūt i eo. i. in cada
uere ei⁹ ꝓiecto: vt dictū eſt. b ¶ Re/
gna. aūt ioa. Hic ꝯn̄r agit d̄ tp̄e ioa
chin nepot' ione: ⁊ ptz ſniā ex dict'. iiij.
Reg. xxiiij. c. ⁊. d. excepto qd̄ ſequitur:
c ¶ Octo an. erat io. iiij. Re. xxiiij. b
d̄r: Decē ⁊ octo annoꝝ erat ioachin ⁊c̄.
Dicēdū q̄ ioachim pr̄ ei⁹ regnauit. xi.
annis: vt hr̄ in textu. ⁊ ſcd̄o anno regni
ſui īſtituit filiū ſuū ioachin regē: q̄ tunc
erat octo ānoꝝ vt hic d̄r: ⁊ q̄ꝛ regūit. x.
annis cū pr̄e iō fuit. xviij. annoꝝ: q̄n ce
pit regnare moꝛtuo pr̄e: ⁊ ſic loq̄t ſcp̄tu
ra. iiij. Reg. d ¶ Cūq̄ an. cir. vol.
nō eſt intelligēdū q̄ anni circul⁹ eſſet re
uolutus a p̄ncipio regni ſui: q̄ꝛ poſt pa/
trē regūauit tm̄ trib⁹ menſib⁹ ⁊. x. dieb⁹:
vt hr̄ in textu: ſed d̄r hic reuolutio anni
tp̄s aptū ꝓcedēdi ad bellū: in q̄ exercit⁹
babylonic⁹ venit cōtra eū: ⁊ h̄ fuit poſt
tres mēſes ⁊. x. dies ſue coꝛonationis. † 4. re. 24. d
e ¶ Regē v̄o. Hic ꝯn̄r agit de tp̄e ſe
dechie q̄ fuit terti⁹ fili⁹ ioſie: ⁊ p̄mo po/ Diuiſio
nit tp̄is ſui deſcriptio: ⁊ ſcd̄o hui⁹ libꝛi
ad lib̄. Eſdre ꝯtinuatio/ ibi: Anno aūt
p̄mo. Circa p̄mū p̄mo ponit ſedechie ⁊
ppl'i ſui m'tiplex trāſgreſſio. ſcd̄o ſeq̄ns
punitio/ ibi: Adduxitq̄ ſuꝑ eos. Circa
p̄mū d̄r: Regē v̄o cōſti. ſe. pa. eius
In heb. hr̄ frēm ei⁹. eo mō loq̄ndi quo
abꝛaā vocauit loth nepotē ſuū frēm ſuū
Geñ. xiij. q̄ꝛ certū eſt q̄ iſte ſedechias fu
it auuncul' ioachī: q̄ꝛ fuit frater pr̄is ſui
vt ptz ex p̄dict'. f ¶ Nec erubuit ⁊c̄.
ex oꝛe dn̄i. ⁊ ſic ꝯtēpſit ꝓphetā ⁊ dn̄m
eū mittētē: ⁊ maxie q̄ꝛ nō ſolū v̄bo eius
nō acq̄euit: ſz etiā ip̄m in carcere reclu/
ſit: vt hr̄ Hiere. xxxij. g ¶ Qui adiu D
ra. eū ꝑ deū. ⁊ ſic fuit trāſgreſſoꝛ iura
mēti. h ¶ Sz ⁊ vni. p̄n. ſa. ⁊c̄. q̄ꝛ ad
maliciā reg' ſecuta eſt malicia in oībus
alijs. i ¶ Mittebat aūt ⁊c̄. in q̄ ap
paret diuīa miſeratio. k ¶ At illi ⁊c̄.
in quo declarat eoꝝ obſtīatio. l ¶ Et
eſſet nul. cu. reſpectu pene q̄ infligen
da erat ex determinatōe diuine ſnīe: tn̄
reſpectu cl'pe ſꝑ pōt eē curatio q̄diu hō
hab; vſum liberi arbitrij in vita p̄ſenti.
m ¶ Adduxit. h̄ ꝯn̄r deſcribit ſeq̄ns
punitio/ cū d̄r: n ¶ Et interfe. iu. ⁊c̄.
vbi credebāt ſe hr̄e aliq̄d refugiū ꝓ ſcti
tate loci. o ¶ Nō eſt mi. ado. ⁊c̄. ex
q̄ ptz ſeueritas punitiōis: q̄ꝛ ī bellis ſo/
let ꝑci talib⁹ ꝑſonis. Cet'a patēt ex dict'
. iiij. Re. xxv. vbi pleni⁹ tractāt vſq̄ ibi:
p ¶ Si q̄s eua. gla. du. in. ba. exce
pto godolia ⁊ ppl'o paupe ſub cura ei⁹
dimiſſo: vt hr̄. iiij. Re. vl. ⁊ aliq̄b⁹ bel/
latoꝛib⁹ q̄ euaſerāt fugiēdo. q ¶ Do/
nec ipe. rex ꝑ. ſ. cyr⁹ q̄ dedit licētiā iu
deis redeūdi i terrā ſuā: vt hr̄. ī. Et cō/
pleret ſmo ex oꝛe Hier. d̄. lxx. ānis h⁹
babylōice captiuitat'. r ¶ Et cele. ⁊c̄.
. i. q̄eſceret a cultura: q̄ꝛ toto illo tp̄e ꝓ
maioꝛi ꝑte remāſit iculta. s ¶ Anno
aūt p̄. Hic vltimo ponit ꝯtinuatio h⁹
libꝛi ad libꝛū Eſd̄. q̄ īcipit a reductōe ca
ptiuitat' babylōice: ſic iſte lib̄ t̄minat ī
deductōe ppl'i ī babylonē: vt ptz ex p̄di
ctis. dic igit: Anno aūt p̄. cy. ſ. a tp̄e
ſue monarchie: q̄ꝛ iā ꝑlib⁹ annis regūit
in ꝑſide: ⁊ poſtea iuit cū dario auuncu/
lo ſuo rege medoꝝ ꝯ babylonē ſub tali
ꝯuētiōe q̄ capta babylonia dari⁹ p̄mo
regnaret: ⁊ p⁹ eū monarchia deueniret
ad cyrū: qd̄ ⁊ factū eſt moꝛtuo dario: q̄
poſt deſtructionē babylonis vixit duo/
b⁹ annis ⁊ tūc cyr⁹ remiſit captiuitatē.
Ad explēdū

¶ Incipit expoſitio oronis manaſſe.

† Hie.25.c et.29.c Domine de⁹ oi. Iuſtoꝝ oipotēs de⁹ eſt: nō ipioꝝ qui ſibi noua figmēta cōponūt. Cur iſtoꝝ triū tm̄ de⁹ eſt ⁊ nō etiā alioꝝ: q: in iſtis chriſtiani myſterij figurata eſt plenitudo. Per abraā xp̄i natiuitas. ꝑ iſaac ꝯgregatio credule plebis. ꝑ iacob reſurrectio ītimata eſt ſaluatoris.
†1.Eſd.1.a. 3.Eſd.2.a Tropo. b ¶ Mare. Tropol. Mare ppl's ſubditus idolatrie q̄ īfidelitatis fluctib⁹ vagabaẗ. quē dn̄s verbo ſuo ſignauit: cū xp̄i crux (q̄ v̄bū p̄ris) cordib⁹ ⁊ frōtib⁹ eoꝝ inſigniẗ: qd̄ eſt mari ſignari v̄bo diuino.
c ¶ Quod oēs pa. Tremūt angeli p̄ntiā ꝯtēplātes: pauēt hoīes iudiciū expectātes: formidāt demones v̄tutē ingētiſſimā ſentiētes: q: vult⁹ dn̄i circūſpicit vniuerſa. Uniuerſa rōnalis creatura ⁊ ſi non ois reſpicit creatorē: v̄tutē tn̄ eius agnoſcit omīs.
d ¶ Sup pctōres. Nō aduerſus. vn̄ ī euāgelio: Sed ira dei manet ſup eos originalis videlꝫ dānatiōis vel celeſtis iudicij: q: nō de inferiorib⁹ ſed de ſupiorib⁹ iudicāẗ pctōres: e celo enī iudiciū iaculatū eſt.
e ¶ Immēſa vero. Immēſa miſcdia dn̄i dr̄: qm̄ euāgelica ꝓmiſſa nullā habēt ꝓmiſſaꝫ mēſurā. Legalia v̄o mēſurata fuerāt. vn̄: Replebo cellaria
Iohel.2.e vr̄a tritico vino ⁊ oleo ⁊c̄. f ¶ Et iue. miſcdia.
ſm aliā litterā Superāt enī becillitatē nr̄am diuīe ꝓmiſſiones: q̄ nec ſermonib⁹ explicari: nec oculis poſſūt ꝯtēplari.
g ¶ Dn̄s de⁹ altiſſi. Nihil mirū eſt ī laudib⁹ dei qd̄ dictū eſt: Tu es de⁹ altiſſim⁹ ſup oēm terraꝫ. Et
Ps.96.b celi ⁊ angeli altiores ſūt terra: niſi mirabili⁹ intēdamus. Myſterio nimirū xp̄i p̄dictū: q̄ cū fuiſſet caro (q: v̄bū caro factū eſt) altiſſimus fact⁹ eſt ſup oēm carnē que terre noīe nūcupaẗ.
h ¶ Lōganimis. Peccatores ad penitētiā differēdo: nec delicti tpe puniēdo. Multū miſericors: quotiens peccaueris veniā pollicēdo. Penitēs ſup maliciaꝫ. h. qd̄ teſtaẗ
†Gen.1.a Hiere. oſtēdēs dn̄m ꝓmittere bona bonis: ⁊ mala malis: ſed tn̄ poſt ſe vltro citroqꝫ ꝯuertere ſi cōmutatio fuerit inſecuta: nec de bona pollicitatione ſecurior videaris cū facis mala: nec de mala cōminatione diffidas ſi ꝯuerſus facias meliora.
i ¶ Multū mi. ⁊ penitēs. Siquidē ſi ſemel indulgētiā tribuiſſet miſericors. Nūc aūt cū frequēter delinquētibus frequēter miſericordiā īpendit: multū miſericors appellaẗ.
k ¶ His q̄ tibi nō pec. Peccauerunt vtiqꝫ ⁊ in delicto nati ſūt genitali: heredes nimirū ade. Sed gratia gratis preuenti ſine peccato ſunt cōiuncti qui erāt de peccatoꝝ ſemine ꝓpagati.
l ¶ Sup numeꝝ are. maris multiplicate ſūt iniq̄tates mee. Solēt delicta capillis capitis aliquotiens coaptari: ſicut ꝓpheta egregius: Cōpre
Ps.39.c henderūt me iniquitates mee ⁊ nō potuivt viderē. Multiplicati ſunt ſup capillos capitis mei. Arene maris ille: capillis iſte cōparat multitudinē pctōꝝ. Sed intereſt ꝙ arene maris ille q̄ vitioꝝ ponderibus ita violētiſſime p̄grauaẗ: vt ſub eoꝝ ſarcina nequeat reſpirare. Is aūt q̄ carnalib⁹ ꝯuinciẗ incentiuis: facile tn̄ medicinali ferro pōt putredinē reſecare: capillis capitis cōparat offenſam ſuā.
m ¶ Incuruat⁹ ſum mul. vin. ferri. Maloꝝ cōparatio diuerſitate ſecerniẗ numeroſa. Videẗ q̄dā eluceſcere rō veritatis vt ꝓ delicti modo pſecutoꝝ q̄ſpiā puniaẗ q̄ penā cruciat⁹ ſanctis ingeſſit: vt aſa rex iuda incuruatus eſt: ⁊ manaſſes nō vno vel duobus/ſed multo. v. f. Tot enī ſibi vincula ſpiritalis ferri in q̄bus ligareẗ imp̄ſſit: quot ip̄e ſctōꝝ mēbris iniecit.
n ¶ Quia excita. ⁊c̄. Iniq̄s actib⁹ ꝓuocādo: excitat ꝗ iracūdiā dei q̄ mala corā deo cōmittit. Sed vidēdū q: malū ſingl'ariter ſe cōmiſiſſe teſtaẗ: hec vnius mali cōmiſſio īdignationē dn̄i ꝓuocauit: cū multi multa fecerūt mala: nec ilico eſt vltio ſubſecuta. Qd̄ malū exponit ſtatuēs abomīationē. In ſacris voluminib⁹ abomīatio ſiue offenſa ſiml'acra dicūẗ: q̄ q̄ fuit venerat⁹: p̄uaricatōis crimīe polluiẗ. Pn̄t ⁊ aliter ītelligi: Omē pctm̄ offēdiculū eſt in q̄ vtiqꝫ offendiẗ ad ruinā. Sil'r etiā abomīatio: q: de⁹ abomīnaẗ oē delictū: qd̄ in p̄uaricatoris corde defixū effīciẗ ſimulacrū. Cōgruit ⁊ doctrinis demonioꝝ aptari: q̄ v̄e abomīatiōes ⁊ offenſiones grauiſſime: q̄b⁹
ira dn̄i

a ad explendū ſermonē dn̄i: queꝫ locut⁹ fuerat ꝑ os hieremie† ſuſci
b tauit dn̄s ſpm̄ cyri regis pſaruꝫ: q̄ iuſſit p̄dicari in vniuerſo regno
c ſuo etiā ꝑ ſcripturā/dicēs: †Hec dicit cyrus rex pſaꝝ. Oia regna
d terre dedit mihi dn̄s deus celi: ⁊
e ip̄e precepit mihi vt edificarē ei domū in hieruſalē que eſt in iudea. Quiſquis inter vos eſt ex omi ppl'o eius: ſit dn̄s deus ſuus cū eo/⁊ aſcendat.

Finit liber Dibre haiomim: id eſt Paralipomenon ſecundus.

Incipit oratio Manaſſes regis iuda cū captus teneret in babylone: q̄ nō eſt ī hebreo/ nec eſt de textu biblie.

a ¶ inuocat deū oipotentē quē ſuis eſt ruinis expert⁹.

a Domine de⁹ oipotēs f patrū nr̄oꝝ abraam iſaac ⁊ iacob: ⁊ ſemini eoꝝ iuſto:
a ¶ viſibilē ⁊ inuiſibilē creaturā vl' celū: ſanctos: terrā: carnē que in ſuā gl'iam fecit de⁹ ꝓpriū ornatū habentia.
†qui feciſti celū ⁊ terrā cū omi or
a ¶ ne limitib⁹ motis vlteri⁹ euagari poſſit.
b natu eorū: qui ſignaſti mare ver g
a ¶ matris vniuerſarū aquaruꝫ que clauſa eſt diuino p̄cepto: ſubaudis: iſta creaſti ad laudē videlicet nois tui.
bo p̄cepti tui: q̄ ꝯcluſiſti abyſſuꝫ h
⁊ ſignaſti terribili ⁊ laudabili noi
c tuo: qd̄ oēs pauēt ⁊ tremūt a vultu v̄tutis tue: et inſuſtētabilis ira
d e ſup pctōres cōminatōis tue. Im
a ¶ infirmi enī infirma cogitamus: que oculus nō vidit nec auris audiuit: nec ī cor hominis aſcendit ⁊c̄.
f mēſa v̄o ⁊ inueſtigabilis miſcdia
g ꝓmiſſiōis tue: qm̄ tu es dn̄s de⁹
h altiſſimus ſup omnē terrā lōgani
i mis et multum miſericors: et penitēs ſup maliciā hoim. Tu autē
a ¶ audiant penitētes: intelligāt contēptores: ꝓmiſſa eſt penitē. remiſ. pecca. ſi deſeratur peruerſitas improborū.
dn̄e ſm bonitatē tuaꝫ promiſiſti penitentiā remiſſiōis pctōꝝ: ⁊ tu
a ¶ remediū pctōꝝ eſt pn̄ia: iuſtis v̄o nō eſt. pn̄ia ꝯſtituta: q̄b⁹ ꝑ gr̄am donata eſt culpa:
deus iuſtoꝝ nō poſuiſti peniten tiam iuſtis: abraā iſaac et iacob:
k his qui tibi nō peccauerūt: quo
l niam peccaui ſup numerū arene maris. Multiplicate ſunt iniq̄ta
m tes mee: incuruat⁹ ſum multo vinculo ferri/ ⁊ non eſt reſpiratio mi
n hi: q: excitaui iracūdiā tuā ⁊ malū corā te feci: ſtatuens abominationes et multiplicās offenſiōes

a ¶ Ad explendum ſermonē dn̄i locutus fuerat. Quia tunc fuerūt lxx. anni trāſmigratiōis cōpleti: quos p̄dixerat Hieremias. Hiere. xxv. ca. et xxix.
b ¶ Suſcitauit dominus ſpm̄. i. volūtatē cyri regis pſarū. ꝑ ip̄m enim monarchia trāſlata eſt ad pſas.
c ¶ Qui iuſſit p̄dicari. i. ſolenniter diuulgari.
d ¶ Omia regna terre. i. multa regna: q: regna oriētalia fuerūt ei ſubiecta: nō aūt occidētalia: ⁊ eſt modus loquēdi hyperbolicus ad ſui magnificentiam.
e ¶ Et ip̄e p̄cepit mihi vt. e. ei domū. Signatū enī fuit ſibi de prophetia Eſa. xlv. ⁊ in eo cōpleta vbi predixit eſaias ꝙ cyrus ſubijceret ſibi gētes ⁊ regna ⁊ captiuitatem iudeoꝝ remitteret: ⁊ templū reedificari p̄ciperet: qd̄ et factū eſt: vt plenius habetur Eſdre. j.

¶ Poſtilla venerabilis magiſtri Nicolai de lyra ſup libros Paral'. finit.

¶ Expoſitio Nicolai de lyra ſup orationē Manaſſes Incipit.

Domine deus. Iſta oratio regis Manaſſes non eſt in hebreo nec eſt de textu: ⁊ ideo nō intendo eaꝫ exquiſite exponere: ſed tātum breuiter pertranſire. In hac enī oratione p̄mo recurrit ad diuinā magnificentiam. ſecūdo recognoſcit ꝓpriā miſeriā/ibi: Qm̄ peccaui. tertio petit miſericordiā/ibi: Et nunc flecto. Circa primū ꝯfiteẗ primo dei oipotētiā ſiue maieſtatē ꝓpter quā debet coli/dicēs: Dn̄e deus omi. ⁊c̄.
g ¶ Qui ſignaſti ma. dicēs Gen. j. a. Cōgregēẗ aque q̄ ſub celo ſūt in locū vnū ⁊c̄.
h ¶ Qui cōcluſiſti abyſſuꝫ. Repetitio eſt eiuſdē: q: mare ⁊ abyſſus idē īportāt. Scd̄o fateẗur eius iuſticiā ſeu equitatē qua debꝫ timeri/ dicēs: Terribili ⁊ lau. ⁊c̄. Tertio ei⁹ miſcdiam ſeu pietatē q̄ ꝓmiſit penitētibus miſereri/ibi: Et inueſtigabilis miſericordia ꝓmiſſionis tue ⁊c̄. Et ſequiẗ: Qm̄ peccaui ſu. Hic recognoſcit ſuā miſeriaꝫ. primo in peccatoruꝫ multitudine/ ibi: Super numerū arene maris ⁊c̄. ⁊ eoꝝ grauitate ſeu magnitudine/ ibi: Statuens abomīatiōes ⁊ multiplicās offenſiones: ⁊ paꝫ.
Et nunc